

I

یوسف وزلیخا

ناظمی : آقشمس الدین زاده حمدی چلبی

1

بو مسئله بیاننده ائمهٔ حنفیه دن جواب نه وجهله در یوم رمضانده جبارا وجه معتاد اوزره عمدا دخان استعمال ایدن ذی نفسه نه لازم اولور الجواب

اگرچه دخان وغبار موجب افطار اولمدیغی کتب معتبراتده مسطوردر اما تبطا اولنان اوله دن استنباطا اولنان عدم افطار مقارن اختیار اولمادیغی صورتده اولوب قصد واختیار وعمد واصرار ایله اولدیغی مفسد صوم وسبب لزوم اولمغی مقرردر عمدا بلع اولنوب ابتلاع محسوس وکیفیتی مشاهد ایکن مفطر دکلدر دینلمز اول شهر محرمده شرعا محرم اولان افطار لزومندن ماعدا مالایعنی دن امساک ودخان یاکی ایله ذکر فلان اخلاک ایدیلک اتامده دخان کبود ایله مشاهی یددوداینلیه منع وزجر وتعزیر وحجره مستحق اولورلار ضرری تفقدندن اکثر بلکه فائده سی اولمدیغی مقرردر مجرد تلهی ایچون ایدرلرسه اضاعهٔ مال واشاعت وبال اولمغله حرام وجالب اثام در دوا اولمغ زعمی ایله استعمال ایدرلرسه تنهاده قابل ایکن اعلان ونشربنده ادمان ایتمک شان مسلم دکلدر منع ایله ممنوع اولمیانلر لو منع الاتان منه فتح البعیر لغتهٔ حدیث شریفندن بهره دار اولانلر در

عن فتح البعرة لغة صحیح

یوسف زلیخا بعرها یه ...

ما به
۳۰

یارانی زدیم بلکه روز ...
... خاطرست

ذکر اولنماسه اول اسم الله — هر نه باشلنسه اقر اوله ابتا
سوزکه اولمایه انده حمد خدا — ایرمز اندن صماخ جانه صدا
هرکه یاد اتدی نام رحمانی — طویلدی رحمت رحیم اینی
نعمتنه کرچه واجب اولدی ثنا — ممتنعدر ولی سزای خدا
امر ایله عبدی مبتلا ایلر — ذاتنه لایق اول ثنا ایلر

قال النبی علیه السلام لا احصی ثناء علیک انت کما اثنیت علی نفسک

حمدلی حدایکا که غایتی یوق — شکرلی عدایکا که نعمتی چوق
تا که جوش اتدی بحر جودی انوک — یوغی وار ایلدی وجودی انوک
علم غیبنده کامیدی جهان — اولدی فیض مقدسیله عیان
وار او در کم وجودی ذاتی در — دو جهان مظهری صفاتی در
وار او در بلکه نفس امرده همان — دخی ملک عدمده در بو جهان

قال بعض العارفین الان کما کان حین سمع قول النبی علیه السلام کان الله ولم یکن

فیض اسما لطایف ارواح — ظل انفس طوایف اشباح

رحمتی کم نفسده خوش دم در — مستوی اکه عرش اعظم در
عرشی آب اوزره ایلدی بنیاد — دکلدی خاکه تا که عمر اوله باد
یر یرندی کف بحارندن — کوکلر اتدی انوک بخارندن
برینی اتدی مظهر حرکات — برینی قلدی مظهر برکات
برینی اتدی مطلع انوار — برینی قلدی مزرع ازهار
فیض ادر اول حیاض رحمتینی — بتورر بو ریاض نعمتینی
نعمی عام لطفی مطلق در — نعمتی نوک ایتیم ابلق در
کر اله کرمسه نفس نی بسیم — انی بولمزدی هر فقیر و یتیم
آتشی کورکه اولدی راحت دیلا — ومن الماء کل شیء حی
قیمتی ایله صاتلسه بو نعما — بولنمزدی بهانه شه نه کدا
الله آدم بهاسنه نانی — نه بولی قوردی ویردک نه انی
اجلق آجنیک بو چاره سی زر — بدلی بو سفک نظاره سی زر
فلکی شش کونده نقش جهانی عیان — تا اوله نی جهت لکینه نشان
قادر یکن بر نفسا بر دم — ایکی حرفیله انجه بک عالم
یر کوکی یرتدی شش کونده — تا که بولنیه آهی ویسل کونده
ایلدی قوللر بنیه هم او حکیم — جمله اشیده تانی تعلیم
دوزدی بر جهتزلی ستون و طناب — تا بله قدرتن اولی الالباب

ایلدی بو سرای چار ارکان — تا طوته لامکانلر انده مکان
قدرتیله سقف اتدی نکار — عبرت المانچون اولوا الابصار
اتدی فرشنده نقش بوقلمون — تا که صنعن تفرج اید ایچون
کوهدن فرشه اتدی اوتادی — ایلدی عارفه بو ارشادی
که اوله صحرای دلده کوه وقار — آب اوزره اولرسه طوته قرار
دامن افشان که اتدی دریایی — آکه ایلادی مرد دانایی
هر که دنیادن اوله دامن کش — پاک اولور قلبی آب دریا وش
سنگ خارایی اتدی درج گهر — اکمیه طاشه تا گوکنج اهلی نظر
نظر ایدن جهانه عبرتله — گوره هر شیئه نیجه حکمتله
حکمتی بحرنه حباب سپهر — صنعی برقینه ذره تابش مهر
بو قدر وسعتیله عرش عظیم — جبروتنه گوره نقطهٔ جیم
آفتاب سمایه بو سیما — اثر بدر سجودنوک محضا
ماهتابه بو رسمه نور جبین — سجدهٔ الکده اولدی اکه همین
حقه اول ایکی حقیقی سجود — که قومز گنده ده مجازی وجود
حقله هر که حقه ساجددر — حقی معبود بلدی عابددر
کامل اولدر بو قربته ایرشه — عابد اولدر معبودینه ایرشه
عالمی حق بزتدی آدم ایچون — بو نجه آدم اورتدی بردم ایچون

هر نه آدم که ایرمدی او دمه — مبتلا اولدی عاقبت ندمه
هر که اولدمده پردم اولمشدر — سید هر دو عالم اولمشدر

قال النبی علیه السلام لی مع الله وقت لا یسعنی فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل

پیشوای طوائف ثقلین — صاحب الشرع سید الحرمین
مقصد اولدر جهان بهانه سیدر — قاب قوسین انوک نشانه سیدر
اصفیا ایچره مصطفا اولدر — اول دمه بنه رهنما اولدر
ایچیدی حجاب کثرتی اول — کم بولوردی خطاب وحدته یول
مصطفا نوری اولمسه تابان — عین توحید اولمزیدی عیان

توحید رب العالمین عز اسمه

افتتاح کلام اهل کمال — نام اعلی مبدع متعال
ایرمدی حمدی منتهاسینه — ذکر ایدن بالغدو والآصال
ذاتی لیس کمثله شیء — صفتی کل فیه کل مقال
چونکه نسنه وجودی یوق شیئک — اولمیا که ضد وند ومثال
غیرن اثبات ایدر نفی اولسن — گورجه وهمه گلور بو رسمه خیال
تا که اتدی ظهور نور وجود — اولدی انونکله هر ضیا موجود

همه عالم ضیاسی نور الله — لیس فی جنة الوجود سواه

تا که اتدی ظهور نور وجود — اولدی انونکله هر ضیا موجود

كلمسه عالم وجوده ضيا ‌‌‌ — نورا اولمزدی شاهد مشهود
نار ه حصر ايتديدی بو جسم — سايه‌ده قلوردی سجود
سايه ده نوره سجده ايکردی — اولسه عنيند ه زره دکلو شهود
نور اولماسه ظاهر اولمی هيچ — ظل ممدود ضونا محدود

همه عالم ضيای نور آله — ليس في جبة الوجود سواه

نيچون خلق اولندی انسل جان — بو معنيچون خزينه عرفان
مخزنی اول خزينه نوک جاندر — جانکی بلکه بولسن جانان
ديلی بو قلوق کليدی وار لوقدر — آچ کليدی که کنج اوله عيان
وار ديدوکک چو معنده يوقدر — ننکدر عارفه بونام ونشان
بو سوزک معنيه شاهدر — آيت کل من عليها فان

همه عالم ضيای نور الله — ليس في جبة الوجود سواه

تا که اندی طلوع نور قدم — منکشف اولدی بو ظلام عدم
نظر ايدن اونوره کوردی — عالمی زره زره عالم
زره معنی ده نور در اما — صورتا فرق اندی ظل عدم
عدم اعتباره واقف اولن — اعتبار عدمدن اوردی دم
انيچه اضافتی اسقاط — ستر توحيده ايردی ادم

همه عالم ضيادر نور الله — ليس في جبة الوجود سواه

عشق مصر ينه اولين سالک — يوسف قلبه اولدی مالک
وجه معشوقه بخه واصل اولور — عشقله مالک اولمسه سالک
عشق در اصل جمله اشيانوک — کلها ينتهی الی ذلک
عشق ستر اولسه هر وجود عدم — عشق ستر اولبه کل شی هالک
عشقله زنده در قمو عالم — حالت الحب ليس من ذلک

همه عالم ضيای نور الله — ليس في جبة الوجود سواه

حمدی نقاشله ايله نقشه نظر — کرچه نقاشه نقشی اولدی اثر
فکر اولدی فککار انوک که قلور — اثر ندن مؤثر ينه نظر
معرفت سکه مبار کذر — لايق اولمز بو سکيه هر زر
بولدی شمع دلن نور يقين اول — هر که شوق دليله بوله فر
نوشش جاندر تکرار ايله بونی — ذوق توحيد اير دکيسه اکر

قاضی — همه عالم ضيای نور آله
مناجات — ليس في جبة الوجود سواه الحاجات

يا سميع النداء في الاهوال — واليم الفضل واهب الامال
عالم الغيب فاتح الابواب — عملم يوق غريق عصيانم
ساتر العيب غافر الاذناب — مستحق نصاب غفرانم
جانده بونجه بلاکو کلده امل — باشده بونجه هوا قفاده اجل

انی کیم چکمدی یوکن جبال / بو بیمه المشم ضعیف الحال
جانمه عشقوکی حریف ایله / بو بیمه اول یوکی خفیف ایله
عشقوک اولرسه جانمه همراه / قوتومه نظر چه کوه چه کاه
عشقوکه همدم اولیشه حقیر / اوله قوتده پیل مثله کبیر
کر بولا ذره دکلو مور آنی / کوتره تخت سلیمانی
ای کمال ظهور له پنهان / سن کوکلده کوکل سنی جویان
جانده سن ولیک جاندن جدا / ای نهان نهان ناپیدا
بی نشانسک بو نشان نکدر / لامکانسک بو کون مکانکدر
دیدی عرفانکه ایرن سالک / ما عرفناک حق معرفتک
عقلی چون عاقله عقال اولدی / سنی فهم ایتمسی محال اولدی
دامکن جان هماسنه ناسوت / دانه‌سی اولمیدم لاهوت
دامدن قورتزانی اهدم ویر / قومه سجده مذلی همدم ویر
عشقک اول بو نیلکم السون / بیره نه صکره دسنلک کلسون
یا ندرب عشقکی اولدی بنده بنی / کورین بیلین سنکله بنی
ایلدک چون امین امانتوکه / جانی جائن ایتمه حضرتکه
ایلرم کرچه قربتوکه هوس / الا یا ملکده نی نهایه عسس
پادشاها یوزم اور پتوکه / عسکدن صغنمشم قپوکه

لطف

لطف ایدب فتح باب خاص ایله / پاسبان طوپیدن خلاص ایله
تا که خلوت سرای شاهه ایرم / چقوبن نیلکمدن اکه کرم
بنم اول حبه سز هوا سی کاه / خرمنمده آیرده پیل ناکاه
حاصلم یوق یرم غبار اولدی / دون کون ایشم انتظار اولدی
که تحمیل ایرشه اجل بغوری / ینه قلمایه وارلغم اثری
بخه کاهم که کوه اولدی توزم / اول توز ایله سیاه اولدی یوزم
کرچه سیماده اولمشم چون زر / قیمتم یوق دلیکه ذره قدر
الدرم خلقی مدح ایدب کندم / صاترم اریه عوض ایدب کندم
نه هنر وار نه معرفت نه علوم / نه فضیلت نه منزلت نه رسوم
نه ریاضت نه چله و نه نیاز / نه دیانت نه روزه و نه نماز
نه بدنده صفا نه جانده وفا / نه کوکلده شفا نه دلده ثنا
حاصلم سهو در سجودمدن / عدم اولا در وجودمدن
جانمه عشقوکی نصیب ایله / ویر دردوکه عندلیب ایله
عابده دین و عاصیه دنیا / حمدیه ذره دکلو عشق خدا

مناجات

یا الهی کمال ذاتوک ایچون / بو نجه اسمای صفاتوک ایچون
بصرک حقی کم کوررا اول نور / قره طاشنده قرا کوده قره مور

قدرتنك حق كم اكه يكسان　اون سكز بيك جهانه بر جان
اول ارادت حق كم اوله بديد　كمى ايلر مريدى كبى مريد
علمنك حق كم اكا معلوم　قا موجود و جمله معدوم
عالم حى ايدن حيا يكچون　كلمات كلام ذاتك ايچون
صفوتيچون كه انكله جمله جهان　ظلمات عدمدن اولدى عيان
جبروتك قو وصفى ايچون　ملكوتك مجرداتيچون
عالم ملكك اصفياسيچون　اصفيانك دم صفاسيچون
صفوتيچون صفى رحمانك　دعوتى مستجابى ايچون انك
درس ادريس حكمتيچون انوك　حكمتيله سنوتيچون انوك
نوح ايچون كم هزار ساله يقين　ايلدى محنتيله دعوت دين
اول نبى نوك دم صفاسيچون　كه دمن دوكدلر خداسيچون
چشم يعقوب ايچون كه اغلدى قان　يوسفى حسرتندن بونجه زمان
يوسفك محنتيله غربتچون　روز شهوتده راز عصمتچون
اول نبى چونكه صبر كرم اولدى　كرم محنت جو جرمنه طولدى
اول نبى چونكه اولدى لقمهٔ حوت　اولدى تسبيح حق اودم اكا قوت
كلمات كليم عرشيچون　طور ميقات و طور غيچون
اول دم ايچون كه اردى هارونه　مالنى ياراندى قارونه

اول

اول نبى چونكه اتدى خوش الحان　نرم اولدى طاش و دمر اندى فغان
علم و حلمى ايچون سليمانك　خاتمى مهر مهريچون انك
دم روحى خدا ايچون كه اودم　مرده يه روح اولدى خسته يه ام
خاتم خاتم رسالت ايچون　اول حبيبه اولن محبت ايچون
انك اليچون اصحابى ايچون　بو جه قدر اولو كمالى ايچون
كوكلر اوستنده عرش اعظم چون　يرده هم كعبهٔ معظم چون
مروه ده بولنن صفا ليچون　هم صفاده اولن ندا ليچون
ركن و سنك و مقام زمزم چون　عاشقك كوزلرندكى نم چون
دلرم سندن اى رحيم و غفور　كه بنى مصطفادن ايلمه دور
طورم انوك شريعتى اولسون　يولم انوك طريقتى اولسون
معرفت نقل و مى محبت اولا　شاهد مجلسم حقيقت اولا
تا اولم حق اهلنيه امين　رحمت اولسون اكا كه ديدى آمين

سبب بارگاه معنوى و ثناى درر

روح احمد كه روح اعظمدر　روح حبشه مقدمدر
شهسوار مجرداتدر اولدر　مفخر جمله كائنات اولدر
مصطفادر كزيدهٔ رسله　نسخه اولدر جريدهٔ رسله
اوچ يوز اون اوچ رسوله مهتردر　اون سكز بيك جهانه سروردر

عالم ایچره مکرم آدمدر / آدم ایچنده اول مکرمدر
اول نبوت سپهرینک ماهی / اول ولایت ولایتی شاهی
امنا کنج واول اسی مینی در / انبیا بحر اول یتیمی در
نقش اکوانه اندن اولدی رقم / آیینه چون دونلدی اگه قلم
دایره سلکک راه اوزره اول خامه / کمرن محکم ایتدی اسلامه
اردی لطفندن آدمه ثمره / اولدی مغفور ذلت شجره
راه جودن حق ایتدی چون مفتوح / اولدی جودی مقر کشتیء نوح
اردی لطفندن آتشه چو نسیم / اولدی برد و سلام ابراهیم
نورله اولدی طینتی سرشت / تا نبوت بناسنه اوله خشت
قالب لطفله آیینی علام / دوزه دب اول بناسی ایتدی تمام
همدم اولماسه سنبلینه مسیح / مردهٔ زنده ایده میدی صریح
قرن خیر القرون ذاتی لطیف / امتی خیر امت اصلی شریف
اولا شافع مشفع در / هر لوادن لواسی ارفع در
الله آله چون لواء الحمد / مقتدای رسل اوله احمد
الی مفتاح قفل جنت اولا / دلی مصباح نور شفقت اولا
وایا انس لی وسیله بولا / چون مقامی انوک وسیله اولا

نور مصطفایه / مدح مقفاز

جوشش

جوشش ایلدی تا که بحر نی حد / امواج ظهوره کلدی نی عد
اول جوششه سبب هوای محبوب / محبوب جمال ذات احمد
سبحانک دردی سری انوک / آدم دخی اولماشدی ابجد
جز خاک او که عمری حاصلی در / انوک ایچون ایتدی روزی ممتد
مشتاق قدر مقام محمود / گرچه اگه طالب اولدی مرقد
عالم اشکی گداسی ایکین / فخر ایلدی فقر ایله محمد
ارواح مجرد آثار مرشدی / اول قربه کم اولا رمشدی مجرد

علین احمد ایدی احمد ای جان / اولمسه آرده میم امکان

ای گوهری بحر نی گرانوک / وی جوهری کان لامکانوک
کلمادی وجوده سندن اول / گر آخره نوله زمانوک
جمک نوله ابن آدم ایسه / آب در قوجا نلره رواکن
چترک دو جهانه صغر کن / ابر اولدی غمی طرفه سایبانک
مرکب ساکه اول براق رکم / بر نعلی مهی در اسمانک
اولور سه عجب قاب قوسین / همت اوقن الحق نشانک
محکوم ایده جمله شهریاری / حکم اتسه غلام خاندانک

سلطان سرای توحید / سالار گروه اهل تجرید

ای سدره بیوکه سایه طوبی / خاک قدمک بهشت اعلی

حسنکله مزین اهل صورت	خلقکله مشرّف اهل معنی
زین ایتدی رسالتنگ جمالن	شانّه لا نبیّ بعدی
اول پرده سنکه براق سهرد کی	دو شمشدی کله خار عیسی
یارب نه مسافر ایدیکه اولدک	مهمان بیت عند ربّی
ابرولرنگ کرامتی در	اولدوغی شکست طاق کسری
ای صاحب وقت لی مع الله	یوق سرکه حقدن اوزکه اکاه
خاک قدمنگ نه توتیادر	جان کوزی انوکله روشنادر
ای تذکرهٔ رسالتنگ دنا	بر رقعه پیام انبیادر
وی مملکت ولایتنگ درن	بر بقعه مقام اولیادر
دینگ قمو دینه غالب اولدی	چون نصرت حق سکه لوادر
عزّت لی که خلعت اولمشکن	جبهوکه قبا چون عبادر
بو عزّتی سکه خلعت ایتدی	اول که ردای کبریادر
هر قلبه که ایره خالص ایلر	عشقوک عجبا نه کیمیادر
حسنکدن ایر بهار جهانه	مقصود طیک جهانه بهانه
ای شاهد بزم لیل اسری	نعلینگه فرش عرش اعلی
کور عمی جهانه حضرتکه	کردون هزار دیده عمیا
سن بدر تمامی که کورمز	کوزلرده در کرچه جانا بو سودا

وصفکده عقول عاجز اولدی	علمکده جهول قلب دانا
دریالره کوره کف کبی در	کفوکه کوره بو صفت دریا
کر شحنهٔ شرعک اولمیدی	هر شهر طولردی ظلم و غوغا
عرفانکه قمودن اقدم اولدک	طاپوکه نوله درسه ما و فنا
آیینهٔ وجه رب عالم	مجموعهٔ فضل آل آدم
ای علمه مدینه حلمه منبع	عرفانه خزینه لطفه مجمع
حسنک کبی افتاب تابان	کورمادی جهانده عین مطلع
سن چشمهٔ انبیایه ظلمی	کر چشمه اولا الکده اصبع
اطوارکله جهان مشرّف	انوارکله جنان مرصّع
حق سکه مزاج ایلمشدر	لطف کرمی قلب ملمع
ای ایکی جهانه رحمت اولن	اولدی کرمک قموبه مطمع
اولدم که جهانه طوله حیرت	اولمایه عصاته سندن اشفع
مداح در طبعوکه فتاح	حمدی ندر والله سکا کم مداح
فیّاض کمال نفس انسان	فتّاح کلید کنج عرفان
ذاتوکی بلنمز بشر مکرکم	اولمایه حجاب روح حیوان
سن شاه یکسا و مجلسنگکم	داود نبی درانده خوشخوان
حق طابکی ایله حاذق ایتدی	کم سندن اوله شفای لقمان

دو شمن جگرن کباب ایدک   بر گمده چو ناطق اولدی بریان

وصفک نقدر بیان اولنسه   ذاتکده عیان هزار چندان

بر بحر درر فضائلک کم   نه حد بولینه اکا نه پایان

اولسن طپوکه سلام دایم   ای زمرهٔ انبیایه خاتم

بعض معجزات لسید کائنات

عندلیب حدیث خوب نفس   مصطفانوک انیسی اعلی انس

ویدی خبر الیهود ابن سلام   چون ایشتدی قدوم خیر الانام

هکر اول کون که کردی شهره رسول   میوه چین ایتدی بر حدیقهٔ اول

کوشنه ایری چون انوک بو کهر   کوهر الماغه کتدی بنجه ثمر

چونکه کوهر فروشه واردی یقین   اچدی درج سؤالن اندههمین

ددکم سانکه اوچ سؤال ایدرم   کر بلورسک طریقکه کیدرم

ورمزاکه جواب غیر رسول   پس بنچون اتمیم رسول قبول

ندر اشراط ساعتک اول   نه کلور اهل جنته اول

نیه بکزر اتایه بعض ولد   بعضی انسنه یا احد

حضرت مصطفا چون اچدی دهن   طولدی ایسز دیاری در عدن

کوردی ابن السلام چون بیمار   ایلدی بو جوابله تیمار

دد کم کلدی شمدی پیک جلیل   بلبل باغ وحی جبرائیل

الله بو اوچ کلی بداغندن   شمدی کلا توردی دوست باغندن

ویدی بو درنشانه عنوانی   سترقدن غربه سوره انسانی

جنت اهلنه اول قوتک   او یکنی پاره سی اولاجق جک

ارصوینی غالب اولسه زن صوینه   بکزر اولادی آتاسی خوینه

مائله غالب اولسه زن ارنه   مائل اولور شبهده مادرنه

کوش ایدیب بونی ویردی عبد الله   اشهد انک رسول الله

چون مرصندن جوابی ایدی سلیم   اولدی ابن السلام ابو التسلیم

بعض موجودات خلاصهٔ موجودات

مصطفا یار حضرت جابر   مخزن علم راوی ماهر

ویدکم خطبه اوقیه احمد   بر ورک اولریدی اکه مسند

چونکه یاپدیلر مسجده منبر   خطبیه چقدی اکه پیغمبر

اول ورک صیحه ایله ایتدی فغان   یقین اولدی دوپاره اوله روان

شفقت ایدب چو قوجدی بنی   اغلدی قوجغنده هیچ جبی

نجه محبوبدی عجب اول جان   فرقتندن جدا ایدر افغان

قلب کافرنه طرفه جامددر   سو فراول حنینی بلکه جامددر

خوشدم انک که همدم اولدی اکا   خرم اولدر که محرم اولدی اکا

ال اصحابنه سلام اولسون   دینی ورنیاده بر دوام اولسون

نعت يار غار ابوبكر صديق رضي الله تعالى عنه

آخر انبیایه اول یار — ثانی اثنین اذ هما فی الغار

سید بارگاه صدق و صفا — خلف حضرت رسول خدا

اکه اولدم ورلدی عزت و جاه — دیدی اکه نبی خلیل الله

گهری صدق تاجی خلعت در — سرور زمرهٔ خلافت در

سرو آزاد روضهٔ تحقیق — اولدیغیچون دنلدی آکه عتیق

ابرنی رعد و بحرنی جنبش — منبع حلم و معدن دانش

طوتدی اغزنده صمت سنگینی — تا نهان اوله راز رب گنجی

آدمه سنگله اولور عزت — مردلی سنگله اولمیا قیمت

گیده تا چون قفل باب جنبدن — اول اول گیره سائر امتدن

بعد عهد النبی علی التحقیق — بشرک افضلی در صدیق

نعت فاروق خطا و صواب عمر بن خطاب رضی الله عنه

اولکه صید کمند طه در — سید بارگاه اعلی در

ظل حق آفتاب مشرق دین — شمع جمع گروه اهل یقین

باطل حقدن اوکه چون فارق — سر خجالتی اردی تا عیوق

چون خلا اختلا اوکه اول طاهر — اولدی کفر اهلنک اشی افر

چون انوک عدل اوکه نوشروان — اوندلدی زمان نوشروان

اوکلر

اوکه چون شمع کبی راست زبان — دیدی پیغمبر اکه شمع جنان

یا قدی چونکه دلبنی نار ادب — شمع جنت دیمک اکه عجب

اولدیغیچون او سایهٔ رحمان — سایه سنده قچردی شیطان

جنتک خلعتنی اوک گیر اول — هم عمودن صراطی اوک بکر اول

گر نبی گلسه بعد رسول — ویردی احمد عمر اولودی اول

نعت جامع القرآن عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه

ظل رحمان صاحب النورین — علم حلمیله مجمع البحرین

مجمع الفضل جامع القرآن — شهسوار ولایت عرفان

چون عزیز اوکه مصر حکمته اول — یوسف ثانی دودی اکه رسول

سید بارگاه علم و حیا — سرو سالار راه جود و سخا

فضلا اولدم اوکه ذی بدل اول — بدل اوکه الینه دشت رسول

ایله ویرشدی حق الکا ادنی — نه ملک اندن اوتنزدی نه نبی

نه فلک قدری بو بار گزین — اوکه شمس از بر شه نورین

بونلر اولدکده دیدی پیغمبر — اولره ویردم دخی دختر

ادب ایله مروت عرفان — جمع اولب اکه دیدلر عثمان

بو نجه فضیله ظلم اولندی الکا — عاقبت اولدی افضل الشهدا

نعت اسد الله الغالب علی بن ابی طالب رضی الله عنه

باب شهر علوم ربانی
مورد و آر ذات سبحانی

آفت باب خیبر طغیان
رایت برج قلعهٔ ایمان

نامهٔ مدح هل اتی در اوک
کمترین وصف لافتی در اوک

حیدر اولدر که اکه آچدی نبی
سفرهٔ خون لحمک لحمی

مصطفایه نظیر اهل فنون
اوکا موسی به بنته کم هارون

کوثر علم و فضله ساقی در
انه عشق انکله باقی در

اوکه سرچشمهٔ ولایت در
سرور زمرهٔ خلافت در

انت منی که بشارت در
انا منک عجب بشارت در

سید مسند فتوت اودر
واضع سفرهٔ فتوت اودر

حامی مرتضی به فیض اولا
یکدر اندن که خلقه سرور اولا

سبب انشا و ذکر صلاح الدین مرحوم اق شمس الدین سره العزیز که عند ذکر العلی و تتنزل الرحمه

اویان ای نفس غفلتکدن اویان
یاد ایت اول وقتی کیم اولسون عیان

الحی جسمکدن ایرلنبا که جان
اولسون قلب قلبک آگاه

کوره سن حق سنکله حاضر ایمش
ظاهر و باطنوکه ناظر ایمش

ظالم اولدک ظلمته دوشمشسن
قعر بحر ندامته دوشمشسن

کیدن عزت قلاسن اندن چقی
بند محنتده مبتلا و اسیر

عدله کچدکیله دنیاده
فنرلک روشن اوله عقباده

جدک اندکه نورانی
بولسون نور انجندن نورانی

غیبه وارن کشی شهاوتدن
کلکه اولوراو دمده غیبتدن

کامل اولدرکه موته قادر اولر
انجلا ابن کچمنه نادر اولر

دری حا زسن انی اولمش در
جاننه جسمی مرقد اولمش در

جسد و جسم و روح وصلت بین
اولور اهل بقا یه صورت عین

حدی اهل بقای یاد ایله
خاطرک یادی ایله شاد ایله

داستان سرگذشت

بلبل بوستان فقر و فنا
شاه بهار نشکار اهل بقا

اعنی نور بیاض مشرق دین
قطب ارشاد شیخ شمس الدین

طفل فرزند ایدم اکا بو فقیر
اولمشیدی ضعیف حضرت پیر

باکه ایلردی شفقتیله نظر
دیردی اولمه بو اوغلم اکر

کیدر ایدم بو رآه محنت دن
درد و غمدن بلای رقت دن

آه کیم بو یتیم یوسف وار
قیلر در جفای اخوت زار

چونکه اتدی وفات حضرت پیر
اتدلر نه دردیسه بی تقصیر

کتدی اول غمده بن مقیم اولدم
چورون سفته دل یتیم اولدم

یوسف ایرمش بلای غایتنه
ایرمدم بن جفا نهایتنه

اکمک اوتانی ایندی قلم جد
بو نکرک نسلی کنده لردن اشد

نامی اکدرکجه یوسفک اوعزیز
یاد اولوردی دلده مهر انکیز

یوسفک چکدکجه غصه سنی
غصم اوقردی باکه قصه سنی

عاقبت ایلدم بو قصه ده جهت
بولدم ترکی دلده انی دربیت

قانی یوسف کبی جهان گوزلی
کم اوقراکه مدح یا غزلی

شعرا جمع اولنه آرایه
مدح لایق دنلر اول آیه

قصه سی حسنی کبی احسن در
حکمتیله مموّ مزیّن در

قصه کم احسن اوله خوش دراکا
دست نظم اوردی اجله الشعرا

قانی فردوسی طوسی کبی فصیح
بلبل داستان نظم ملیح

قانی مانند حضرت جامی
دوجهانده رفیع اوله نامی

گرچه نظمنده قاصرلالم هم
قصه سنده ولیکه حکم حالم

صالمشیدم بو نیته قرعه
جامیدن ایردی ناگهان جرعه

ترجمان اولدی بعض ترجمه سی
نظمه گرم اولدی طبعمک اهو

کیمسه ترجمه کیمسه نظیر
اومرم آخر ایلیه تقدیر

دیلرم یوسفک محبتنه
المیه حق جزای ذلتنه

ایده بو نظم جانه خیر خلف
یاد اولنه بناکه خیر سلف

مطلع داستان یوسف ع م

عرش

عرش جانه گوکل عروج ایله
لامکان ملکنه خروج ایله

قوبو ادنای نزم اعلا ایت
قابه قوسینه ایرا ادنایه

بزم خلوت سرای شاه ایله
عینی ایله اکی نگاه ایله

گوش ایله کلامنی گوش ایت
جامی ایله شرابنی نوش ایت

بزه اولی نشان نشانی گتور
عالم وحدت ارمغانی گتور

لوحه یاز عشقله بلا اسبقن
جوهریله یاز ایله جان طبقن

راج متاعی که مشتری بولنمز
نقد وقتیله عشق ارزی بولنمز

مرده زر در سده تحفه دشمه مرد
آب گلدر همان عشق بی درد

عالم عشق طرفه عالم در
گورمیین انی صنعه آدم در

عشقه طعن ایتمه گرمجازی در
که حقیقیه کار سازی در

معنیه گرچه صورت اولدی طریق
منزل ایر بو یولده قالمه رفیق

یوسفک قصه سن بهانه گتور
قلبنگ غصه سن بیانه گتور

انبیانک مناقبن سویله
مبتلالر مراتبن سویله

مطلع داستان یوسف ع م

راوی داستان دور قدیم
در وفات ایتدی چونکه ابراهیم

قلدی اسلامه اندن ایکی دلیل
بیری اسحاق بیری اسماعیل

بریسی مکده قرار ایتدی
بری کنعانی اختیار ایتدی

خلق شامه چون صبح شام اسحاق
دعوتی خوش ایلدی انفاق

طولدی آفاقه بوتی اول جوانک
طودیلر شدتنی ایمانک

ایلدی لوط دخترینه نکاح
طوغدی اندن اکیز ایکی مصباح

طوغدی ایکی سلاله محبوب
اولا عیص و ثانیا یعقوب

عیصی اسحاق اوزینه یار ایدی
اکه صید و شکاری کار ایدی

کلبان ایلمشدی یعقوبی
مادرینک اولیدی محبوبی

میلی قلبک آرامی دکل
کورکلی اولدر که انی سودی کوکل

آخر اسحاق چونکه پیر اولدی
قوتی اکسلوب بصر یرا اولدی

کوکلی بریان اوده وشدی ناکاه
ایلدی عیصی حالنه آکاه

هم رسالت دیلمز ایلدی عهد
عیص اولدم شکاره ایلدی جهد

ذکر اولنور که هر نبی یه خدا
لطف ایدب وردی بر مستجاب دعا

بعضیسی ایلیوب دعوتنی
دیلدی اوغلنه نبوتنی

هر بری اتدی حاجتیچون
الا احمد قودی شفاعتیچون

چون روان اولدی عیص صیدینه
اناسی دوشندی حیله قیدینه

تا که یعقوب ایچون اولا بو دعا
ماجرایی حکایت اتدی اکا

چونکه اسحاق طویدی بریانی
صوردی خاتوننه ندر آنی

دردی بریاندر که اوز یلدک
واردی اوغلک کتوردی چون دلک

کسدی بریانی بیدی بریانی
آچدی اولدم دعاسی انبانی

دیدی یارب و علم ایلردک
که بر اوغلک سؤال ایدیم دردک

اشبو بریان کتورنه یارب
ایلرم اول رسالتوکی طلب

حق تعالی دعاسن اتدی قبول
قلدی یعقوبی اول دعایله رسول

عیص یاربلدسی چو کلدی روان
قودی اسحاق اوکنده بر بریان

چونکه اسحاق کوردی بو حالی
بلدی بکیم عورت ایلمش آلی

ارکسک عورته ایتمه اسخی
عورت آل اتدی انبیایه دخی

سویلدی عیصه ماجرای سخنی
اتدی هم اکه بو دعاسینی

که ای سمیع الندا و الحاجات
دیلرم عیصه ویرهسن برکات

کرمکدن چوغ ایله اولادن
یعنی ساعت کلنجه بنیادن

ذکر اولنور که حضرت قیوم
چوغ اوغل ویردی اکه بربری بعم

اوردی رومده انک نسلی
جمله روم ملکی اوور اصلی

سعیله یتیر آجی ثمر
کر نصیبن بتورمیه شجره

کر جهان خلقی منعه جمع اولنه
ممکن اولمز نصیب منع اولنه

جمله حالنه واقف اولدی چو عیص
قتل یعقوبه غایت اولدی حریص

انی قتل اتمکه یمین اتدی
اول دعا ایچون اکه کین اتدی

اولدی یعقوب رو نشب پنهان
عیصدن قورقدیکم ارتشنه یان

حضرت اسحاقک دنیادن انتقالی و یعقوبک ارتحالی در

چونکه حقدن کله رسول اجل   چاره بولمز ولی نه مرسل
بیره کوکدن نزول ایلسه دلو   نه دوا دفع ایدر انی نه دعا
چونکه اسحاقه ایردی موت اثری   لازم اولدی جناب حقه سفری
دیدی خاتوننه دی یعقوبه   اوغرامق ولوسه آشوبه
عیص مکر ایدر ایلر بیه حذر   ایلسون شام جانبنه سفر
طایسی خانه سنه وارب قالسن   قزلرینک برینی آلسن
چون وفات ایتدی حضرت اسحاق   طولدی اه وفغان ایله آفاق
قصدن ایرتدی عیص یعقوبه   باشلدی درلو درلو آشوبه
بلدی یعقوب انوک چو نیتنی   طوتدی آناسنک وصیتنی
جانب شامه کتدی پنهانی   فتنه دن تا خلاص اوله جانی
چونکه فتح فتوح ایده فتاح   ویرر افتاده یه جناح نجاح
چونکه مظلومه ایده رحمت خاص   ظلم ظالمدن ایدر انی خلاص
ویرر اول دعص بنده یه رنج   قیلور آخرده انی صاحب کنج
غم دکل کرک اولنسه بلا   مشکل اولدر که آخر اوله نداملا
چونکه یعقوب کوردی حالینی   سویلدی ماجراسی حالینی
حالی دفع ایلدی غمنی اکن   خیلی خوش کوردی مقدمن اکن

دی

دی منتاقدم جانکه بن   ایردم او عمازکن وصالکه بن
بوندن اوزکه جهانده اولمیه دم   کوره ناکاه سودکن آدم
تنده جانم که یاره یه طپوکه   ولدن انی فدا ادم قپوکه
کرایدیم تلش وجانی دریغ   جانمه زخم بتر و باشمه تیغ
کورب انوک ستر قدره بیلدز نفی   وردی اخر اکه اکی قزنفی
بری راحیله بیری لیا نام   ایکسی داخی حسن الشنده تمام
اول شریعتده جایز ایدی مکر   جمع اختین ایلیدی براز
اولدی لیادن التی اغلی تمام   بری شمعون بری یهودا نام
هم ربالون یشجر ولادی   بری رودبیل بویله دراوی
اولدی هم دینه ادلو بر دختر   بچه دختر جمال اله اختر
کچدی بر حالت اوزه بونچه یل   عاقر اولدی لطفریادی راحیل
زلفه ادلو کنیزی وار ایدی   خدمت ایلردی اکه یار ایدی
کندونک اولدکه چون اوغلانی   وردی یعقوبه نسلی چون اتی
بتدی اول روضه ده ایکی نهال   برسی دان و برسی نفتال
وردی لیاده بلهه ادلو کنیز   طوغدی ایزده ایکی اهل تمیز
بر بری حسن الچنده شمس وقمر   برسی جاد و برسی اشر
اوکدبو نلرچو کچدی بر نیچه یل   حامله اولدی یوسفه راحیل

سعد ساعتده طاردی چونکه قرآن — گون کبی طوغدی یوسف کنعان
دوشدی چونکم زمینه مادردن — اسماندن بونجو ردی اختردن
کوبی اول نور وجده دوشدی سپهر — طلعتی ایتدی سجده ماه ومهر
چون ظهور ایتدی انوری شرقی — پر شرف ایتدی برج اسحاقی
تیغ مهر ایله نافه‌یی دلیه — کسدی دوبیدی یوسف اول آنی
بوغزالک کسلدی چون نافه‌سی — بوی مشکین پر ایتدی اطرافی
چون بو اون برزلاله ایتدی ظهور — اون سکز بیک جهان قیلدی نور
قامتی کرچه حسنه معدندی — یوسف اما محمددن حسن آلدی
ایله خوب ایلمشدی یوکنی حق — نور ادی جمالندن آیینه مطلق

نور جمال یوسف مجلس ملکوته مشاهده و دیده آدمه منور
بنوتله اکه مشاهده اولدیغی در

دیدی کوهر فروش بحر بیان — داستان خوان اصفیاء زمان
چونکه خلق ایتدی آدمی رحمان — ایتدی عینینه نورنی احسان
عینینه اول نورله چون اچدی بصر — ایتدی ارواح نسلی اوزره نظر
کوردی بربر ابنیا صف صف — هر بری بر نیازه اچمش کف
دوری حق برجنه قمو سی نجوم — هر بری نوک مقام وار معلوم
بریکا صف اولیاء الله — هر بر سی مقرب درکاه

سعد اشقیاء سعادتده — اشقیا ظلمت شقاوتده
بر نظرده که مکر صنع الله — کوردی یوسف جمالنی ناکاه
حسنله مهر و ماه اوج جمال — خلقله پادشاه فوج کمال
خلقی انجمنده جمالله ممتاز — شمع وش جمع انجمنده سرافراز
خوب رولر انجمنده اول دلبر — صانکه نجوم آره‌سنده شمس و قمر
خلعت اولمش جمال قامته — زینت اولمش کمال خلقته
دلبر بالق رداسی دوشنده — خوبلق کوشواری کوشنده
تاج عزت کلاه فرق اولمش — باشندن ایاغنه نوره غرق اولمش
انک محرابی انجره قایم اونور — ذکر ایدرن خالقنی دایم اونور
کوردی انی تعجب ایتدی صفی — ایلدی حضرته ندای خفی
که بو یاربنه کلستان کلی در — غلغلی خوش بو باغ بلبلی در
بدن اولدی بو امتیازی یونکله — قانده بیتر بوکی سرو نازی یوبکله
وحی اولندی که نور دیدکدر — صدف صلبکه فریدکدر
بو در اول شمع خاندان خلیل — بو در اول نمکسار اسرائیل
نیجه عاشق اولا جمالینه — رشک ایده نیجه‌لر کمالینه
آخر اوله زمین مصره عزیز — اوله راحت نما و دادانکیز
اتر اولا بو دم جهالکدن — بخشش ایله بو دم کمالکدن

دیدی اوردم کمالی بن اکا
تلتان کمال ایجابی بن اکا

چکلدی اول روح جانی سینه‌یه
جوهری طولدر رب خزینه‌سنه

دلده چون شوق قابدی مهریله
الینی آچیش اویدی چهریله

مدح اوقوییب الکا ثنا ایدی
همین جانله دعا ایدی

صفت روز و حضرت یعقوب علیه السلام شامدن کنعانه ارتحالی و تفصیله مصالح سیدر

صحبت جنگک صورن خزن
التون احبابله وطن سوزن

اندهاوله علی الخصوص قریب
کورمکه کیدهاوله انی غریب

چونکه حالی قتنده اسرائیل
طورزی بو حالیله برنجه ییل

کوکلنه طولدی آرزوی وطن
جان مغزن پر ایتدی بوی وطن

ذیکلدکم فلاوطن سفری
کرچه وار ایدی غصه‌دن خطری

حالنی واقف ایتدی حالینه
الدی دستور ارتحالینه

مصلحت کوردی انی چون حالی
ویردی اسباب و نعمت مالی

بونجه مال و طوار نعمتله
بونجه جمعیت و جماعتله

کوچدی یعقوب ملک کنعانه
تا ویره دل مرادنی جانه

کرچه ایتدی وطن دیارنه سیر
غصه‌دن اوغرایدی آما خیر

غصه خوخ وطن کشد شوقندن
دیلر ایدی وصالی ذوقندن

آرزو ایلر ایدی یعقوبنی
ترک ایتدی مقصد آشوبنی

کلدیلر چون وطن دیارینه
غصه‌ک اوغرادیلر شکارینه

چونکه یعقوب اکانکاه ایتدی
خوفدن کسند وزن پناه ایتدی

دوی اتباعنه که شول آدم
صور ریه کیمکدر بو خشم

دیه سوز بو جماعته سرور
غصه همراه ایلمش ازلده کر

غصه‌چون صوری دیلدی بو خبری
اوآیدیب طولدی یاشله بصر

چونکه یعقوب اکا نظر قیلدی
وصلنه اشتیاقنی بیلدی

جانی نی صبر و اختیار اولدی
پرده‌دن چقدی آشکار اولدی

اغلشوب صرمشوب کورشدیلر
بربری حالنی صورشدیلر

ایکیسی بیله کلدیلر شهره
خوان وصلندن الدیلر بهره

چون بارشدیلر اول برازرلر
طولدی جان حسود آزرلر

ات وطرنق ارسنه کرمه
پاک ذاتوکه بوی بدورمه

راحلک دارفنادن رحلتی و یوسفک عمر تچنک موزقی و بی خیانت حیله ایچون بهتان حکایتیدر

روزگارک بو کاردازلی
نی سرایلر که صونرسه ایلی

کیمه کم ویرسه بر پیاله شراب
تیز اچورر حنق جنق تیزاب

کوکلن الک که بر دم ایلیه شاد
یوز کز ایتدرر اکه بیک فریاد

نماز سجده ده فلک ایدی قائم   دایم اولاجق حیته اجره حیات
چونکه کنعانه ایردی اسرائیل   یوکلی اولدی اودم بنه رحیل
قالدی یوسف اکی یاشنده یتیم   عمه سی اکه شفقت ایتدی عظیم
بسلدی انی عمه سی ایناس   اولدی یوسف اکه احب الناس
چونکه بولدی نهال نشو نما   اولدی اندن مشرف ارض و سما
اولدی زیبا نهالی خوش رفتار   اولدی شیرین لبی شکر گفتار
عمه سی انی ایله سودی تمام   انسز ایتمزدی بر نفس آرام
کیجه ماویسی ایدی آغوشی   کوندزین مسکنی ایدی دوشی
عمه سینک اگرچه یاری ایدی   پدرینکده غمکساری ایدی
بوله ایدن کوزینی ارغزا ایدی   جانی کبی جهانه ویرمز ایدی
دیدی ایناسنه رفیق و تسلیه   بنی طلب یق فراق و حسرتله
بچه دیر ترس اوستنه چون بعید   بوستانمده یار شور بوفرید
سبب طلب ایله یوسفمدن دوک   ستمدیدنه کیر واکه ویر دستور
کرچه کوندردی مونسی ایناس   اول جلا ایلدی جلاسنی یاس
قلبنی پر کدورت ایتدی ملال   حیله تدبیرن ایلدی فی الحال
تا الا یوسفی اتاسندن   پاک اولا کوکلی غصه پاسندن
کدر ایتدکده حضرت پدری   قالمشیدی اکا کمر کمری

نه کمر

نه کمر وصلی سعادت ایدی   هر نه خدمته قوشنه صحبت ایدی
یوسفک یوغکن کمر خبری   کمر الیله قوشتدی اول کمری
قوشدی سبانی ورزی یعقوبه   کمرن محکم ایتدی آشوبه
چونکه کوردی میان خاصنه   طوتدی ببلکین کمر بهانه سنه
کمرم گیتدی دیو ایلدی آه   ایشدن اولدی آهنه اگاه
دیدی قنغی کمرده در بو کمر   اه کمر گیتدی یادکار پدر
سوریدم دیو جهاندن ای فنی   استدی اردی میاندن انی
ایچنه تفتیش بونجه دقتله   گلدی یوسف میانه نوبتله
یوغکن قلبجه فتنه جانبنده   کمر بولدیلر میانبنده
اول زمان ایله ایدی شرع رسول   دوزدا اولوردی قول
یوسفی الدی گیتدی خانه سنه   وصله ایردی کمر بهانه سنه
خاطرن یوسفیله ایلدی شاد   دار غمدن اولنجه تا آزاد
چون قودی بو جهان تصرفنی   بولدی یعقوب ینه یوسفنی
مصر وارد یجه غالب اولدی اکا   کیجه کوندز مصاحب اولدی اکا
انکیله اولوردی هر کاری   انکیلیدی جمله بازاری
هر نه یرده که اکسه اولادن   جانبدن اگر دی یوسفک اندن
نظر ایلاسه انلره هرگاه   جان گوزیله ایدردی اکا نگاه

اختیاری دکلدی چو کار قلوب	نیچه معذور اولمیه یعقوب
دلربا سی علی الخصوص انک	احسنی ایدی نوع انسانک
چونکه یتدی یاشی تمام اولدی	حسن و خلق اهلنه امام اولدی
حسنی مات ایتدی ماه چاردهی	قدنه بنده اولدی سرو سهی
یوزی آیینه سی کبی صافی ایدی	سوزی جان خسته سینه شافی ایدی
اصمه بر قعینی و بدآره	شعله سی دوشردی دیواره
پای تخت جمال ایدی لامی	بربرندن بک ایدی اندامی
اره سنک کوده سنده قلدن اینجه	موبه بکزر میان اولیدی اکر
قاشی محراب صف اهل صفا	کوزی اصحاب عشقه عین بلا
اصفیا بوستانی سروی ایدی	معرفت باغینک تذروی ایدی
زر منظوم اسیر دندانی	جانه زندان چه زنخدانی
اولکه یوقدن جهانی وار ایتدی	دهنینی شکر نثار ایتدی
بنجه جان مظهر جمال جمیل	ایکی چون سوری اسرائیل
اکا تعلیم ایدردی علم و هنر	بردم اندن ایرمزیدی نظر
ارباشنده چو کلدی عرفانی	حسد ایتدیلر اکا اخوانی
کر حکیم جمله سی مکمل ایدی	الا یوسف بولوردن اکمل ایدی
کوردیلر انی ییک سور یعقوب	ایتدیلر قصد فتنه و آشوب

تل

ننشا حر بعد را ا

جمله طپشدیلر بدی حیله یه رو	تا که یعقوب اولیدکه عدو
ادبا نوک که عامری حق در	یعنی استاین انی احمق در
شمع کم حق بقیه بجه سوینر	هر که پف دریه یه سقالی کوینور

یوسفک عم سو العدات اخوتنک علیهم السلام علل عداوتی ذرمسی عذار ه

حذر ایله کوکل اقار بدن	غافل اولمه صقین عقاربدن
دایم اولمز بلای ضربت نیشی	مستمر دردلی عداوتی خویش
دار دنیاده اولمه افات	جانه علت تبرینو العلات
بلکه خصمک درر خصم دیدکک	زهر ایچور رسکا غنی بدکک
حسد ایلر کاله ایرسک اکو	فرح اولور ملاله ایرسک اکو
هم زوکوظلمله هم اغلمه ویر	قطع ایدر وصل عقده بغلمه ویر
غم ویرر سکا عمک را اولنه	هم ویرر کلشنکده مار اولنه
از کورنیر کوزینه چوق کورمک	چوق بلا اولوراکه ازالمک
هر کمک کم قریبنی اولمیه یار	وطننده غریب اولور یاجار
فرم اولدرکه خیشی یوق انک	خویشدن دلده ریشه یوق انک
منکر ایسک اکر بو غصه یه سن	نظر ایله کوکل بو قصه یه سن

داستان

بلبل باغ قصهٔ یوسف	درکه اسباب غصهٔ یوسف

بر نجه دفعه واقع اولمشدی / اخوانی کوکل کینه طولمشدی

بری بودر که روز عید اولدی / فرح عیشله جهان طولدی

طولدی کنعان دیارینه شادی / حلّه ایله بزتدی شمشادی

خوبلر زین اولندی زیورله / لعل یاقوت و درّ و کوهرله

کیندی کل یوزلو کلستانی / حسن و خلقک بزندی بستانی

چونکه زین اتدی یوسفی یعقوب / طولدی اطرافه رشکله آشوب

سنبلی سایه اتدی لالهسنه / شانه اوردی قچن کلالهسنه

طردی ویودی کلابیله / اوردی کافوری مشک نابیله

صلدی کتفینه مسلسل ایدوب / نرکس نازله مکحل ایدوب

اول قمیصی که کیدی ابراهیم / کلشن اولدقده اکه نار عظیم

امر اولوب جبرائیله حضرتدن / که کتورمشدی انی جنت وشا

ویردی اکینه یوسفک یعقوب / کیدی رضوانه دوندی اول محبوب

کمرنی چون قوشندی سهی ملک / قلمدی عقل قلیجه عشاقک

اللّه اخوانی پر حسد اولدی / نه حسد هر بری بلا اولدی

دیدیلر چونکه اصلمز بردر / حسنمز بلکه نسلمز بردر

بنجه حسن نیشدی شبو یتیم / که اتامز قاتنده اولدی کریم

بونجه اولدی قرداشیله عجب / اولدیلر انکوزه بتون ناجب

چون

چون قوزی‌گی [بزی] انی سوردی همین / اولدی انک ایشی ضلال مبین

بو مجلس عصای باغ جنت که لیک وحی رسالت حضرت یوسف علیه السلام ارمغان کتوردکیدر

خبری راوی فسانه بودر / حدّه بر دخی بهانه بودر

در که صحن سرای یعقوبی / بر باغ ظاهر اتدی چون طوبی

حضرت خضر کبی خضرا پوش / اهل دم کبی حال وجد فروش

سایه سینک هواسی آب حیات / قامتی یار کبی خوش حرکات

ولوبالر مثالی قامتده / اولیا درصن استقامتده

ال کوترمش دعا چون بوداغی / بر کنک ذکره دیر بو طوغ

بونجه حسنیله انی رب حکیم / اتدی بر خوش کرامتیله کریم

اوغلی طوغجه رسول کنعانک / بر بداغی بتردی اهم انوک

اکه نشو نماده همسر اولوب / عاقبت قدّنه برابر اولوب

با قصه اوغلان بلاغتنه ایغی / الوریدی اوسنه کون طیغی

امر حقیله اول درخت بلند / دیرمدی شاخ یوسفه مانند

قد یوسف مثالی زیبا شاخ / بلدی بیتورمز اودلی کستاخ

ویردی بر کیجه آتشینه نهان / ای نشانی قتنده عالی شان

ویلنک تولهٔ ربّ ترتدن / بر عصا ور سر باغ جنتدن

باکه محنت دمنده یار اوله / غصه وفتنده تمکسار اوله
هر نه پرده که جنک ساز اوله / اول تم اوزره سرفراز اوله
طوتدی یعقوب یوسفک سوزنی / حقه طوتدی تفرعل یوزنی
پیکی حق ایردی ملک سرمدن / که کتوردی عصا ز برجدن
کورمش نه خم تیشه ضرب تبر / نه شجر درنه آهن ونه حجر
ددی بو تحفه یه آلیجی در / بنده یه فضل پادشاهی در
یوسفه اردی چون بو توت دست / اندی لبیت حسود عقه شکست
تیز اولدی جکرلرینه عصا / وکن اولدی نظرلرینه عصا
اول عصایه دکب حسد نظری / هر بری بکره بغلدی جکری

بو مجلس یوسفک عزم کعبه جلالنه کواکب شمس وقمر سجود اتدوکیدر ورزمان

ایچه رازی که زار اولمیه سن / محنت دروه یار اولمیه سن
صقله سرک که سلامت اولا / سر اظهار ایدن ملامت اولا
فکرنی ذکر ایدن فکار اولدی / اشکار اولدی شکار اولدی
چونکه اولا زبان شمع دراز / نار اوار مجلسنی کسمه کاز
نیجه سرو ار که کز بانه کله / نیجه جابر روانه دهانه کله
زال قفس ازرنج وحشی در / رنج وحشی قفس نخشی در

چون قفسدن بو وحشی اوله نجات / انی کم طوته حفظ ایده هیهات
چونکه سرو اولدی اول نهال جمال / عمری اپاجی اولدی اون اکی سال
حسن اینک ولدی چار دهی / قول ایدیندی نجوم مهی ومهر
ایکون دوشنده اول دلبر / کوردی اون برنجوم شمس وقمر
بنده کبی ایدرلرکه سجود / کوربجک انی اول لطیف وجود
کلدی لطیفله شمع خندانی / کوردی یعقوب طلکلدی نی
اچدی چون نرکس کل سیرآب / اندی تا سنه حکایت خواب
ددی یعقوب اکه که جان پدر / شمع خندان خاندان پدر
خوب درخوابکی عیان اتمه / اهل وسنانه داستان اتمه
زیرا اخوانه خوابکی زنهار / خوابدن فتنه اولمسون بیدار
حق تعالی سنی کزیده ایده / صدف عالمه فریده ایده
خواب تأویلن ایلیه تعلیم / اولدرسن بوکرامته کریم
سا که اتمام ایده نعمتنی / که میسر قله رسالتنی
بو شرفده تمام اوله نیتک / نیته کم ایله ایدی جدینک

فصل

یوسفه دوشدن اولدی بو تعب / عرنتیه دخی دوشش اولدی سبب
خوابدن کوردی صفا وجفا / عاقبت خواب اولدی جمله کا

شاید اوله قضا ایله سر چاه — کاروان دمشقه منزل کاه
بولوب انی بشارت ایلیلر — طور میوب بسیره سرعت ایلیلر
یه اوغول ایدنالر انی یا قول — بز صفا ایله قالوز کیده اول
بذر انلر که جو پیوند بی — قهرله اکه غیر فرزند بی
جمله عهد و قرار ایلدیلر — بو ایشی اختیار ایلدیلر

اخوة یوسف علیهم السلام یوسفی حضرة یعقوبدن التماس و صورت لعبده لباس ایتدکلرین ذکر اولنور

کمده کم اوله صافی گوهر قلب — صافی گوهر کلور انکا هر قلب
هر نه آدم که پر کدورت اولور — جمله خلقی کدورت اهل بلور
ظاهر احوالنی گوزته ارک — باطنین گوزله وار سه نظرک
نقش ادم درونی درای باير — صورتی لوح سادیه نواد
چهین سحر طور با اخوت یوسف — دللری پر عداوت یوسف
خرده وان فتنه جوی خودبرک — صورتی آنی و سیرت کورک
بهتی ایله ایتدلر اول یوم — آچیله چشم فتنه ظلمیه نوم
برایدیب الدماغه دللرینی — بغلیوب ظلم حیفه بللرینی
بو لمعجون دوا بو دردسره — کلدلر جمله حضرت پدره
طوردلر فارشو پای خدمتله — سوزه قیوشلر اوچ بلاغتله

لمعجون

قهره

قهره قهری اساس ایتدیلر — خشمه حلمی لباس ایتدیلر
سوزی سوق ایتدیلر مناسبته — عرض شوق ایتدیلر مصاحبته
ددیلر وقت سیر صحرادر — صحن صحرا طلو تماشادر
یر یوزن ایتدی بهای بهار — بندی کوکده کواکب ازهار
نظر اهلینه عبرت اولدی جهان — اوله یوسف بزمله اولسه روان
گوکلی اچیلمغچون اچلدی چیچک — قو بو نوروزی گورسن اول کوچک
نجه بر اوله غنچه وش مستور — گل گبی گورسن اکه ویرد سرور
بزه نیچون انی اینمزسن — اکه بز خیر صانه صانمزسن
گوندررسه انو کیله کیده لم — که قوینی گوده لم اویون ایده لم
سنکله کاه سیر نوش ایده لم — گاه که بستیرین دوش ایده لم
سرو اوله روان قولانجه — سیر ایده لم صوکبی یانجه
صید ایده لوم که اهو که خرگوش — وحشی کیده ایده میر خوش
تا تفرجدن اوله خاطری شاد — خانه حبسدن اوله چون آزاد
چشم گوردکنده گلو گوزه عجب — گوکلی اچیلماغه لعب و طرب
ددی یعقوب بیلمک بو سوزی — دیلمم دور اوله گوزمه یوزی
گورمه نسیم جامعنی بردم — تار اولور چشمه دخی عالم
بکا انسزنه جان گرک نه جهان — سنده صحت اولورمی اولمسه جان

بلکه خواب ایچره کوردی اول حومی   عارف اولمز بو قصه دن آنی

اخوۀ یوسفک بر بریله مشورت ایدرکه اول نور دیده‌یی یعقوب حرمندن دور ایده لر

پرده رازی آچه ستر قدر   نه قدر قادر اوله بشر
چونکه سوق ایده برشی تقدیر   انی عوق ایده بیلمی تدبیر
اخوتی چون بو حالی گوش ایتدی   اسد اولدی حسد خروش ایتدی
جمله سی طعن ایدب دیدی که پدر   ایلمز اولدی فرق نفع و ضرر
اوکدی طفل طفیل مسکین پسر   الداوی انی زیور تزویر
اینمو ب اول درو در و غنیه   گوکلنی شمع ایدر فروغنه
زعم ایدر کم رفیع قدر اوله اول   آسمان کمال بدر اوله اول
اهل عزت اولا وجودی انک   بزه لازم اولا سجودی انک
بز نیز بلکه مادر ایله پدر   قوته لر پایه سریه سر
بز اتا مزه خادمز او دگل   خدمتنه ملازمز او دگل
گوندزن یازیده شبان بزز   گیجه دارنده پاسبان بزز
دوشمنه قصد ایدرسه لشکر بز   دوستلر آراسنده مفخر بز
طویمز اندن مگر دروغ صریح   بزدن انی نیچون ایدر ترجیح
گلوک انوک اشینی بیتوردلم   یا هلاک ایده لم یا بیتوردلم

وجه او در آرادن گیده بو پسر   تا سزه خالی قله وجه پدر
سعی ایدوب بو فساد طرح ایدک   کسک اول قوم صالح ایدک
دیدی شمعون که اولدرک آنی   حیله سندن خلاص ایدک جانی
اولدرک تا که ظاهر اولمیه راز   طویمیه حالکزی پدر غماز
دیدی روبیل بیلدوجی اشدک   اصلکوز دینه دوشر اش اول
نه قدر فتنه ایسه اوغلاندر   نجه قتل ایده سز مسلماندر
قصدکز خود بو در انی سوراینز   بو دگلدر که وزیا اولدره وز
ایلدک بر مغاره یه انی دور   قالسون اول پرده ده کس مهجور
اولمسون شهدن ایرو سایه اکا   اولمسین بیدن اوزکه وایه اکا
گرک ور و باهله قرین اولسون   همدمی اهلی انینی اولسون
اولمسن غمدن اوزکه اکا یمک   بولمسن نان مگر قرص فلک
کچک برکه کون بو حالتله   اولوراندن بلا و شدتله
یتمعونه بولمسن مطعمدن عافی   گسر اول تیغ مکر دوستانی
چون یهودا بو قولی گوش ایتدی   شفقت بحری دلده جوش ایتدی
دیدی قتل ایتمدن انی لیتله   یکدر اولدرمدن بو حالتله
تشنه واج اولمدن آدم   تیشه ضربیله اولمیه یره دم
گلک اولدرمک انی چاهه صلک   چاه ایچنده فغان و آهه صلک

شاید اوله قضا ایله سرچاه / کاربان دمشقه منزلگاه
بولب انی بشارت ایلیلر / طورمیوب بسیره سرعت ایلیلر
بو اوغول ایدنالرانی یا قول / بز صفا ایله قالوز کیده اول
بذر اتن کسه جو پیوندی / قهر ایله اکه تخم فرزندی
جمله عهد و قرار ایلدیلر / بو اشی اختیار ایلدیلر

اخوهٔ یوسف علیهم السلام یوسفی حضرة یعقوبدن التماسده صورت لعب لباسن ایتدکلرندن ذکر اولنور

کمدرکم اوله صافی گوهر قلب / صافی گوهر کلور اکا مر قلب
هرنه آدم که پر کدورت اولور / جمله خلقی کدورت اهل بلور
ظاهر احوالنی گوزته ارک / باطنین گوزله وار سه نظرک
نقش ادم درونی درای یار / صورتی لوح سادهیه نوار
چنین سحر طوروب اخوت یوسف / دللری پر عداوت یوسف
خرده دان فتنه جوی خونریزک / صورتی آهی و سیرت گورک
بهجتی ایله ایتدلر اول یوم / آچله چشم فتنه قلمیه نوم
برایدب الدماغه دللرینی / بغلیوب ظلم حیفه بللرینی
بو لمعجون دوا بو دردسره / گلدلر جمله حضرت پدره
طوردلر فارشو بابی حذمتله / سوز قیوبسن اچوب بلاغتله

لمعجون

قهره

12

قهره قهری اساس ایلدیلر / خشمه حلمی لباس ایلدیلر
سوزی سوق ایتدلر مناسبته / عرض شوق ایتدلر مصاحبته
ددلر وقت سیر صحرادر / صحن صحرا اطلو تماشادر
یر یوزن آلدی بهای بهار / بندی گوکده کواکب ازهار
نظر اهلنه عبرت اولدی جهان / نوله یوسف بزمله اولسه روان
گوکل اچاغچون اچلدی چچک / قو بو نوروزی گورسن اول کوچک
نجه بر اوله غنچه وش مستور / گل کبی گورسن اکه ویرد سرور
بزه بنچون انی اینمز سن / اکه بز خیر صانه صانمز سن
گوندر ارته انوکیله گیده لم / گه قوینی گوده لم اویون ایده لم
گه گلوب شیر نوش ایده لم / گاه که بستر ینی دوشن ایده لم
سیر واوله روان قولا نجه / سیر ایدالم صوکبی یا نجه
صید ایدالوم که اهو که خرگوش / وحشی کبیدهٔ ایده سیر و خروش
تا تفرجدن اوله خاطری شاد / خانهٔ حبسدن اوله چون آزاد
چشم گوردکنی دکلو گور عجبه / گوکلن اچمز نتا که لعب و طرب
ددی یعقوب سویلمک بو سوزی / دیلمن دور اوله گوزمه یوزی
گوزمی سیم جاملنی بردم / تار اولور چشمه دخی عالم
بکا انسز نه جان گرک نه جهان / تنده صحت اولور می اولمسه جان

کوزمه نور او در دلومه سرور | کوزی اچمش خدا ایله نور
قورقرم غفلتله یا زینه | کیدهٔ شر اوقاله یا زینه
قوروالاجانک قوزو جغنی | حسرتی یاره نسیم اوجغنی
آکدی انلاره سوزده چون کوردی | صنه سن اوغریطش اکدردی
کورکدن خوفنه انک حکمت | خواب کورمشیدی قورخلو غایت
بلدیکم عین اولیسر یا عیان | یا مثال اولسر یا آفت جان
خوابده کورمشیدی برنچه طاغ | قلده کندو برفروغ فراغ
یوسفی کوردی قعر وادیده | اوبنر یکین صفا وشاد دیده
اول قدر قوروالکا بایشدیلر | صنه سن لقمه در قاپشدیلر
قصد ایدرکندو اول آرایه کله | یوغی انلرک الندن الا
فتح اولنمادی چون در درمان | یر یارلدی و یوسف اولدی نهان
اوینوب چونکه خوابندن بکدی | حقه شکر اتدی چوق ثنا قلدی
دردشدن طوتش اولنه بابکیشی | اشکر منت ولور اوبانه یتی
ابن عباس دیدی اسرائیل | بلدی چون خوابنه تعبیر تاویل
یوسفی بنه ویردی اخوتنه | یعنی راضی اولدی حسرتنه
دردی حقدن قچن کله قضا | بصری ادمک اولور اعمی
بو بله ویردی جوابی چون یعقوب | کوش ایدیب انی زمرهٔ آشوب

دیدی

دیدی اولمسن پدر غمناک | بزمیله اولیجق اونه باک
سن بلورسن بزم شجاعتمز | قوت و هیبت و صلابتمز
ضربیزدن پلنک لنک ایدرز | ضربیزدن نهنک کیلایدرز
دیو طوتسه بزمله کورشتی | مستمرزدن دوتا اولوردی پشتی
بچه کرک اولاشیر مردم خوار | جنکمز کورسه کرکه دن اوله فرار
بزکه برقوم ازصلز کبی قبان | بیسه قوردی بنیزه اوله زبان
بر فردن اقسه لر قانی | جملموزک ضعیف اولور جانی
اوقدرلیر بو رسم چوق دستان | الا دستوره اولدیلر درمان

روی التماس یوسف طوتدقلریدر وانک وسیله‌سی ایله اجازت الدقلریدر

چونکه یعقوب اولانه وردی یوز | یوسفه دوندیلر یوزی دوبدوز
دریلر موسم بهار اولدی | مرغ زار اوزره مرغ زار اولدی
کل عروسی قدرت الیله زبین | نرکس اولدی قوة عین
دوزدی آل والدن تونق لاله | دوزدی زیور اغجون ژاله
سوسن اتدی چنده عقد زبان | دلدن ایرمیه تا اوره زبان
چون جمال سعیده دوندی صعید | اولدی سعی ایلین صفایه سعید
آچ کوزک طور بوقاری خوابکدن | نرکس اچلدی ترابکدن

گنج اگکن گنج گبی اولمه نهان | گل گلستانه گلن گبی خندان
سبز ایت ای سرو کم روان اولدگ | کهنه عالمده نوجوان اولدگ
سنی لعبیله اویناتدن بو جهان | عشقله لعبله سورر دوران
راح گوزنگ عالمده گه گاهی | کور بو آثار رحمة الله
اولقدر اوکدیلر تماشایی | خاطر یوسف اولدی صحرایی
سر بری بر زلو قید اتدی | لعبله اول غزالی صید اتدی
یوسفک جام قلبی صافیدی | کرمی و فاسی وافیدی
بونلرک سوزلرن حقدی وفاق | اکلمادی بولرده حقد و نفاق
جلوه ایلادی کوزره اول طاوس | واردی یعقوبه ایلدی پابوس
دیدی ای بحر لطف و کان کرم | شمع خندان خاندان کرم
طویلدک خلق خون شفقتله | بنی شاد ایت بکون اجازتله
بن دخی اخوتمله گشت ایده‌یم | اوینیب سیر کوه دست ایده‌یم
دیدی یعقوب اگر که جان پدر | غصه ده شادی جان پدر
سرو بالا که ایله سایه نشین | کتمه لطف ایت قومه بلاده نشین
اولمه ای نور دیده بنده دور | تا طولاشمغ سر بسر سرور
او لقدر لابه ایلدی بو نگار | وردی یعقوب اجازتی ناچار
یوسفک سرینه چو ویردی رضا | ایتدی جمعیت بلایه صلا

مرقضا

مر قضا اکم اولا مراد نگار | اگه عاشق رضا ویر ناچار
دلبرک چون مرادی اولا فراق | فرقتیله صفا سورر عشاق بر

صفت شب و ترتب دل آشوب ایله زاری یعقوب علیه السلام

چون نهان نور دیده گردون | اتدی خلوت سرای شبده سکون
ینه بر بیر دگلدی عاشق زار | بر گل زار و بیری بلبل زار
گیدی یعقوب او گجه یوسفله | اتدی وجدیه تا شفقله
یومدی اگیده گوزلرینی | اوردی بر بر ینه یوزلرینی
برنگ سیر چون گوزنده سهر | برنگ هجر چون دلنده سحر
برنگ عقل و فکر صحراسینی | بری گوزدن اقتدی دریاسینی
بری شوق بر لعبت و سیران | بری دستور امرنه حیران
بری درد فراق قرة عین | بری بلمز ندر حکایت بین
بری ایدر که شب دراز اولدی | بری در عمر نکی از اولدی
صبحگاهه بری نگاه ایلر | برسی فرقت ایچون آه ایلر
بریکا جمع اولب برابرلر | جمله سی خشمله پر ازرلر
شار لقدن قوسی اتمدی خواب | قهر و ظلمه ایدیر ایکن شتاب
طاتلو سوزده چو یوسف الدندی | بونلرک اکثری نیف لندی

صفت روز یوسفک علیه السلام سیرانه وجور وظلم اخوانه واجب الاحزانه کتدکیدر

گچدی یوسف آردی وقت سحر / مصره جاور عزیز اتدی سفر
چون نوم صحرای بنیلگوش اتدی / لعب گوندن گونه فزون اتدی
عکس یوسف جی دوشدی گردونه / اولدی الوده آمنی خونه
چشم یعقوب کبی هر اختر / جور دوریله اولدی ای خبر
طوردی یعقوب جامه خوابندن / آه اتدی فلک شتابندن
بر داغلادی قوچدی یوسفی / ایلدی زینتنی تکلفنی
سنبلن یودی ماه دردیله / اوردی اغلادی انی دردیله
اول لکنده یودی که جبرائیل / الدی جنبندن اول ماکه خلیل
دلدی اوغلن ایلیه قربان / قوچ فدا اتدی حضرت رحمان
لکنی الدی کلدی جبرائیل / آکه اقندی خون کیش خلیل
ان صقلادی ال ابراهیم / اکه حرمت ایدرلر ایدی عظیم
قودی یعقوب بره خوج لکنی / تا یونه انده یوسفک بدنی
لرزه ایلادی اول لکن ناگاه / انی یعقوب کورب ایلدی آه
کوردی بغیر لرزه‌ی لکنی / خوف فلکه لرزه اتدی جان وتنی
ویردی یاربکش اوکرکاری / بندن ایرمه سوکلو یاری

یوسفک سنبلن باغلر ایدی / بغر یاغن ارید اغلر ایدی
یغلدی اول یقیله کم جبرائیل / گتورب در تنوری اسمعیل
نرگسنی تکحل اتدی انوک / زینتنی تکمل اتدی انوک
گل اوزره صلب کلاله سنی / قوقدی بر دم کلیله لاله سنی
ویدی ای چشمه ضیا یوسف / یورکم درده دوا یوسف
اوز مانکم خلیله جبرائیل / الدی کلدی فدای رب جلیل
بله کاتردی بر قمیص کریم / تا کیا ان ابن ابراهیم
بشدکش دکلو ایکن اسمعیل / انی کیدرمشیدی اکه خلیل
بندخی بشعه اوجلق اوقدر / انی کیدرمشیدی بانکه پدر
زیمشیدی بکا براوغلک اولا / که جهانه جمال وصف طولا
بکا سجاده اول اوله مانند / جمع ایده بیچه خلق اول فرزند
شبه ادم اوله صورتده / بلدال اوله خلیله خلعت
نوحه نوح حکمت ادریس / جمع اولب انده حلقه اولرکش
اخنی اولسه در اول شرک / اتنی یوسف ایلک اوبرک
ز لرم سعد دکی اوپرسه هنی / کورین بر دم انکیله سنی
بلمز بردخی کورمی یوزنک / بردخی کوبغش ایدجی طتلو سوز
کیدی یوسف بخش اوپرسه هنی / چوره طعن اتدی صورت جمیع

حق نه خوش طالع ایلمش آنی / اولدی جان مطلعی گبی بیانی

چون صرندی ردای استحقاقی / اوردی قرقنه دولت باقی

بغلدی بیله او پدر راحیل / کمری کم قوشندی اسرائیل

گیدی یوسف چون اول لباس تمام / اولدی طاوس جنت اکرام

حسن اودم زیاده اولدی اکا / مهر عالم فدا اولدی اکا

بعض اولدی دید که اسرائیل / تو بیو بر هیکله قمیص خلیل

دقدی یاروی یوسفه اینی / کورمدی غیر او غسل پنهانی

دوزدی ازدن جگر کبابیله / صولدی یولن اتشکن آبیله

اولدیا بوندن اوزره شکل دم / انده یاریدن ایرله آدم

فرقت دوست افت دل در / حسرت دوست زهر قاتل در

بونسلی بنه او روی کل بوزنه / دردی ای نور اولسن بو جان گوزنه

ای بوزی شعله چراغ پدر / خال ضدی فراق داغ پدر

سکا پند ایدم ای گوش ادب / علم و حکمت شر ایدر گوش ادب

مرادنی ایله خدای یاد ایله / خاطر کشا دیلیه شاد ایله

حق رحمتا که ایلیه سنی یاد / اشنا اوله سکا او لمیه یاد

کلیک انده بر نفس غافل / غافل اولمق خطادر عاقل

دی بونی کلیه بر بلا ناگاه / حسبی الله الا که سو آه

اوقدی

16

اوقدی بونی جدک ابراهیم / گلستان اولدی گده اکا نار عظیم

هرکه اول حقه اعتماد ایلر / حق انی غم دمنده شاد ایلر

هرکه حقدن طلب قلور یاری / اکه بر دو سلام ایدر ناری

هرکه اول حقه جان ایدر تسلیم / اکه قربان ایدر فدای عظیم

بن او نتمن سنی گوزم نوری / سن دخی دایم اک بو مهجوری

خنده سنز بولنمز بنده / سن دخی بنز ایلیه خنده

دوستدن هرکه ایره خنده قلور / دوست تقصیر طبنی او خنده قلور

چون بو پند و نصیحت اولدی تمام / دوندی اوغلی نه اندی کلام

ایلدی بربرینه زنهاری / که بو گلزارک اولمک ازاری

سلک ایلک قمده عهد و یمین / که اولا سنز امانته امین

نظری یوسفدن ایرمیه سنز / گندو کندون انی ایرمیه سنز

چون سلامت گتوره سنز قمیمه / ایرشاسنز دعا و همته

صقنک تا رسیده یوسفی / گوزدک نور دیده یوسفی

کل در اندام خاردن صقنک / خاطرنی غباردن صقنک

دلدی چونکه سرو سیرانی / تازه طوتنک گلنچه تا انی

دیدیلر بندکا هوا دارز / صحبت و صلنه خریدارز

سکا مهری انک بو غالب در / بزه دخی سومک انی واجب در

مهجور

مونسم بارک اختیاری در — عاشقک اولدی نگار پدر
گرچه ظاهرده صداقت آیدی — الا باطنی صد آفت آیدی
یوسفی الدلر چون الیب آل — بنجه که گرگه دوشدی صنکه غزال
پدره قرشو قصرلر الیسی — یوریندن قیشدی اقدینی
قلدی یعقوب بجزله نالان — جان اردینجه بش سیه نگران
کمی سکیش قلولر اکا دوشی — کمی ملیچه کم ابر آغوشیه
بقب اکه ددی جان پدر — گل خندان خاندان پدر
سنی بندن قضا چون ایتدی جدا — دلوم کم رفیقک اوله خدا
گیندگی ای نگار قلب حزین — قالدم آه و غمیله بن مسکین
ایو دای جمال بستانم — الوداع ای یوزی گلستانم
تا طولینجه دیده دن اولماه — اهله ناله بیله ایندییه نگاه
گیندلر یوسفیله خواب نی — برکی منزل گیتوردلر بی
دامن دشته بقصد ایدو قدم — جور الینی اوزندلر محکم
کوتردکن اول ای دا یر کیبی — صالدلر قاره بر صالیه کیبی
اندر بانی دوشن شفقتدن — ال چکوب جمله سی رعایتدن
چکلر موزه سینی پاییدن — الدلر بر قطعی ایندن
اولکه گل اوزره بصیرتدی اوج — سوردلر خار دیار هنه یایین

ایلرکن

ایلرکین ایاغی گلدی تنگتنگ — اولدی خار جوره خونایه گرکف
خاردن اولدی پای صد پاره — لعلگون ایتدی سیکین خاره
یوسف و غلینجغ اولیفی ولام — سبزه ایدردی صفا بار خرم
کوزمکا اولنماغه طوبیر دوب — یونکارک شیش طوینر دیی
یوره که چو قالمدی چاره — دلدی کیم او توده بر پاره
اوردلر گل یوزینه پنج انگشت — نجه انگشت که زده بگر مشت
سرو سایه وش سوردرکدی — چون گوره قالدی غمن کوزلر آبدی
سوربین جور الیله ایی اوزیانا — که سورنی کناه وبیرتکان
نجه انلاری هم قفا سینه — دقنوریدی پنجه کینه
یولسون اول دمک قفا شکست — که قفایه جفا ایله اوره دست
چون یا نجه انک کدرلردی — سر بری کوشمال ایدرکدی
طولسون انک فغان مرکوشه — که بیری جفایله کوشه
قاچه بیرینه طوشه دامانن — جور الیله طوتب گریبانن
ایلریدی قبای گل کبی چاک — تا که خاکه دوشردی اول گلی پاک
ضعف سر گمگه قاچردی — یوزنه یوز دردیله اچردی
اغلیوب مرگکه اوبندر زین — گلدی قهر ایله بیره دیبدی یوزین
لاله خندی توبیق خون اولدی — طاقتی قالدی زبون اولدی

تشنه بیکن لبنه حوض حیاتک	تشنه لکدن قوروری قلدی قان
جان کبی بسلر ایکن انی پدر	جاننه دشمن بلادی تیغ و تبر
بولمدی چون بولرده ذوق امانی	نرکسندن روانه اولدی روان
دیدی قنده سن ای پدر قنده	کور جگرگوشه کبی کور یتقنده
اول کلی کم بتوردی بستانک	باغبان اوستنه بو بچه احسانک
قومدی نار جور ناب عتاب	صورتنده انوک بر برگ نه آب
قانی مستور طوتدیغک غنچه	قانه غرق ایتدی ضرب شکنجه
چمنی لطفکگ نهالنی کور	بادی جوربله دوشدی حالنی کور
شمع کم مجلسوکه نور ایدی	خنده سی شعلسیکه سرور ایدی
مقصد ایدرلر انی سوندیره لر	اریدوب یاغنی کوندیره لر
بوغدایله او دللری سنک	کیتدیلر یوسفیله اوج فرسنگ
سوروب اول ماهی بی قصور کناه	تا لب چاهه کلدیلر بیچاره

**اول ماه شیمی بکناه	چاهه اتدقلریدر**

برج گردونکه دون بروردر	بچه لی سر قتنده سرور در
نقصه تحسین ایدر کمال عطای	قبحی تزیین ایدر جمال خراب
زحلک مشتری لنی نام ایلر	امرنه بیچه سعدی رام ایلر
برنی کونده قعر چاهه اتر	بر سپهر شب کبی سیاه بتر

اولکه ایلردی هیچو گلخنده	گل دوشندی نصر اولکه گلخنده
ای بچه اهل جاه چاهه دوشر	خاکش خانه سیاهه دوشر
بچه زیبا غزاله آل ایندی	کورک خونخواره پایمال ایندی
ارض اردونده وار در بر چاه	دل ظالم کبی درون سیاه
دهنی بکزر اژدها دهنه	دوشن آدم هلاک اولور دمنه
بچه دم سم هواسی باد سموم	ایده جسمی اکر بولا سموم
نقطه غم مدار دوراک	دور اندیشه کبی غور اک
پر کدورت محیط مرکزی دور	پر عفونت هواسی چشمه شعور
ایچنه دوشن چشمه حیوان	اول عفونتدن اوله آفت جان
یوسفی اکیچون اخوانی	کورجک کبی بکبندلر انی
ینه دست جفا اوزندیلر	یعنی عهد وفا کوزندیلر
بلورب اینمد اول کلدارلر	دوندیلر انشه تازه گلدارلر
بتر اندکچه ناله اهنکین	دخی سخت اتدی دللری سنکین
کردلر سنک جهاندن اشد	استه اول قلبی کم بتر دخی جسد
کاه اولر سنک یاسمن بتورر	انجه اول سینه کبر و کین بتورر
یلوروب اول نکارا غلردی	اوشوب انلر انی بغلردی
یر بولا المیوب انوک دلکن	بغلدیلر ایکی گمش بلگن

عارلیکن کناهدن اول جان خلقه دن جسمی اندر عریان
دویمزلکن حریره اول کل تن موی دن وقدیلر بلینه رسن
صلدیلر قعر چاهه چون انی برجفاکار کسدی اورعانی
دوشدی چاه ایجره چون او عالمتاب صانکه خورشیدکبی اولدی زیر آب
آب دن طشره طاش وار ایدی اکا اوستنه دوشدی چون بو تن
اغلیب انوکیله پر احجار اکلدی دردله در و دیوار
قلب سنککی کور اول تحریک کانی اولدی انوک کبی کوکک

ملکو اوله کله تیز

روایت

بعض راوی دیدی که اخوانی اندلر قعر چاهه چون انی
اولکدیرده بو رسمه چون پدر قوبدی کوکلرده ناله و فریاد
بونزا ورب مرملکدی یارب ارسون یوسفه زیان و تعب
چونکه روحانیلردن اولدی دعا امر حقکیله ایری پیک خدا
دوشدی عرشیله پاینه سر قعر چاهه اینجه اول کلتن
اوردی دیوار چاهه هم پرین تاکه دفع ایده شورن شیرین
واسع ایلادی بر نجه فرسنک یوسفک قلب تاکه اولمیه تنک
ایتدی شور آبنی شراب شکر کلکل اولدی طیب نکهت عنبر
اوردی بازوی یوسفه التی کوکلکی الدی آجدهیکلنی

انی

انی کیدردی چون او پاک تنه کلکل پیراهن ایتدی بلسنه
یوسفه سویلدی کرامتله کوکلنی آجدی چوق بشارتله
دیدی ای نور خاندان خلیل سکا ایتدی سلام رب جلیل
ویردی حکمونه انقیاد اتسون جدی یولنه اجتهاد اتسون
رنجه صبر ایلسن که کنجه ایره هر که کنج استرسه رنجه ایره
هرماکم ولا نصیب ایدرم اکه اول بلا نصیب ایدرم
صبر ایدرسه اکر بلالرمه کتورسه رضا قضالرمه
عزتم حقی ایدرم انی عزیز بو بلادن خلاص ایدرسانی تیز
ملک مصری اکا مسخر ایدرم نجه ساداتی اکه چاکر ایدرم
اوله محتاج نجه صاحب تاج نجه دشمنلری قپوسنه آج
ایرجک بو بشارت اول آکاه ایتدی جانبدن توکل الله
حقه مرکم که توکل ایدر حق انک حفظنه تکفل ایدر
بو بلادن اولنجه جانب خلاص اولدی روح الامین همدم خاص
قدمنده دریلدی سنکله چاه بری محراب بیری بیت الله
اندی صدیق تا نماز قلا بی نیازی اکوب نیاز قلا
قدم اهلینه منزل اوله خواب تحلب ذوق اولور ریاجود تراب
نی قدم مرتبه سیره بصسه قدم بقلکر اولر یه باغ ارم

یوسفه اخوانی علیهم السلام دهان اجوب ولدخی حکمتیله جواب ویردیکی

خاص قدرن نه بیله مرعاتی	واته بقمز چو کوزلر اول ناجی
بلمین عندلیبی سیر چه صنوبر	رنگ بللوری کورسه سر چه صنوبر
قصهٔ یوسفی روایت ایدن	اخوانی جورنی حکایت ایدن
اولقدر چوق تعدی نسبت ایدر	که اشیدن کسنه تعجب ایدر
کوش ایدر سک تفحص ای یار	سورهٔ ظل ائمه انلره زنهار
اول اصحاب ذلیدی بولر	صکره اهل نبوت ایدی بولر
شمع جمع کروه اهل یقین	قطب یونانی شیخ صدر الدین
دردی کم وارث کمال نبی	حضرت شیخ اکبر عربی
علم حقیله عالم اولمشدی	قدرنک حکمتنی بلمشدی
براشی ایلنجه وفق قضا	اول اشی اولمانه ایلمزدی دعا
چون ولی به بلبینه سری قدر	بلسه نی حکمتی نیته اکر
نور علمیله زین ایدن جانی	اکی قسم ایتدی اهل عصیانی
اولکه بکتد قضای ایتدی قبول	واصل اولدی کمال طاعته اول
صورتا کرچه اهل زلت در	دکمتی معنیده اطاعت در
دردی بعض رواة قصهٔ جاه	قعر چاهه اتلدی چون اول ماه
لب خندان دهان اجوب شمعون	ایتدی برقچ عتاب ناموزون

بلبینجه

خطاب شمعون علیه السلام

دردی الحمد لله ای کاذب	که بندی ساکه ایلدی غالب
بنده اولدم اسیر شدی فتح ظفر	که سنی کورمزادکز چشم پدر
چون اسیر شدی ساکه بوطالع بد	اول بلان دوش که قتنی قیلیه مدد
نقدر شعله دار اولرسه دروغ	ویرمز اهلینه ذره دکلو فروغ

جواب یوسف علیه السلام

المشرب بو خطا اول مغفون	دردی الحکم لله ای شمعون
منتم چوق که لطف ایروب حقدن	فارغم یوزده کوزه بقمقدن
جانه یکدر بلای وحدة جاه	ایلمکدن عدو یوزنه نکاه
نام انوک که اولیادن اولور	دائما بخششی بلادن اولور
کهر کنج حق بلا اولدیسه	مهر کشی صانمسون کهر بولدیسه
اکه بو بلا مورث دره	صبره یوزطوتا محنت ور
سوزکینه اوکم عذاب ورور	صابره اجرنی حساب وردر

قال الله تعالی انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب

چون اشتدی بو حکمتی شمعون	اولدی حقدن حسد دلنده فزون

خطاب روبیل علیه السلام

دردی روبیل کوریلان سوزکجه	کورنجه مشکل ایلدی اشکی

هر كشی كم سوزنده كاذب در اكه ذلت بلاسی غالب در
بن كه رؤیایم ایلرم ایمان كه بلادن در سوزك بعد دوشدی بلان
سنده نه حد اوله یا نیجه وجود كای كورم یلدزا ایده سكه سجود
سوز یوزن یوسف اندن ایلدی هیچ نكته سینه جواب ویرمدی هیچ
دیدی رؤیا اگه سوزك یوقدر بو زجردك سوزه یوزك یوقدر

جواب یوسف علیه السلام

دیدی یوسف كه طعنه متق حق در طعنه متق چون جواب احمق در
سنكه اولدك جهانده صورت بین اكلمادك بو معنیدن مسكین
بعض ذاته عنایت ابدیه معین طفلكن عالم ایتدی انی علیم
كورمدیسن كه جدم ابراهیم طفلكن عالم ایتدی انی علیم
راست قولم نه كلكو حكیم اوتنه بیشن دم اولا كر خلیل اسیم

خطاب لاوی

دیدی لاوی بلان دیدوك نه سبب كسند زعكده سندی اوله عجب
كر بو بیه عزیز تخت اوله سن برج شوكتنده اهل تخت اوله سن
سنی حق ایلیه امیر وجود ایده وزرا كه بنده كبی سجود
ایرمدك اول دمه بحمد الله سنزلكه جاه اولدی اولكدی جاه

جواب یوسف ع م

دیدی یوسف اگه كه ای لاوی اولپه قلبكده مرحمت باقی
بنی بو ناب ایچینه صالمزدك یاندرب اب ایچینه صالمزدك
اولدی قلبكده لی حجردن اشد بغلدی سد طریق قهر و حسد
سنی یولدن چقردی چون ابلیس قولی تحقیق اكلدك تلبیس
سویكدن حسود محسودن ظلكمی مذموم صانسه محمودن
اكمین رب منعم حذرن یاد ایلدی جی وصیت پدرین
سنزه مكر و خدا نصیب اولدی بكا شكر و بلا نصیب اولدی
سنزه فكر حسد نصیب اولدی بكا ذكر احد نصیب اولدی
صندكدنز بكا بلا اوله چاه بولدم انده صفای انس الله
نار كنی اولدی باكه اب حیات طولدی نور بله بقعهٔ ظلمات
اولكه طوتدی قضایه رضا اب روا اولور اكه نار قضا

خطاب یهودا علیه السلام

چون یهوداده واردی شفقت دیدی اول ماهه مهرله خلوت
اوپدر صحبتندن ایرو بلم اخوتی ظلمیله صبر و بلم
منكسر قلبكك نه در حالی نولدی مجروح جسمك احوالی
صولدی ای غنچه نارسیده بكین اندر ناره بوز دیده اكین
دوشدك ای كنج ماره مور ایچینه شكرك غرق اولدی شور ایچینه

نجه طاشه دوقندی بابنجکک
کوزلر کیدن اقرجی بینجکک

ساکه بو طشی بورکلی مرد شلر
اوردلر دست جور طشلر

یوغکس ورد کلو سنده کناه
ای کنش منیر تک یارن اوکدی چاه

بکا غایتده غصه ویردی بوسنجش
ماراجنده یانه سنک کیسی کنج

جواب یوسف علیه السلام

دیدی یوسف که ای برادر پاک
بنم اجلمدن اولمه سن غمناک

قعر چاهی بکا خدای علیم
ایلدی لطفیله دار نعیم

تار مار اولدی تارماری انوک
لاله زار اولدی کندی خاری انک

طولدی نور ضیا فضاسی انک
اعتدال ایله در هواسی انک

غصه اولدرکه همان پیر ضعیف
حسرتمدن اولا زیاده نحیف

اغلمقدن کوزنده قلمیه نور
غصه دن ایره صحتنه فتور

ای برادر وارب پدر قتنه
جمله کوز جمع اولاجق صحتنه

هر بر بکوز اتورجق بیرینه
بوشش قالب چون بنم یوم یرینه

کورجک بر یتمک اغلدغنی
جکرن محنت اودی طغلدغنی

یاقجن کورسن که بر مسکین
جور ظالمدن اوله زار حزین

یا بنم اغلادغم یاد ایده سن
داد ایله اول حزینی شاد ایده سن

کورجک تشنه‌یی یاد ایچه
آجلغم یاد ایدب بنم اخی

اغلر

اغلر ایسک بنجون ای قرداش
یارن اودک سوینده اول یاش

هر که مظلومه قیلسه شفقت اولا
روز رحمتده اکه رحمت اولا

اغلیش بز ایسک اشکیچون
چون کوثر اقندی کوشکیچون

یوسفک غم غصه‌سی حکایاتنک سبب روایتی در

عاشقک چونکه عشقی صادق اولا
قنده ایسترسه دلبری بولا

هر که میدان عجزه‌نی سر در
غمکساری اکه میسر در

عشق کم انده اولیه ملتبس
فی المثل اولدی بیچو مقناطیس

هر کاکم بو عشق اولا حاصل
میل ایدر اکه یار راهین دل

چاه یوسف حکایتین یازن
درکه شاد اولدی او چاه قزن

قارئب اول چاه اتدی چون آباد
اندی اردون دیارنی آباد

واردی اول زمانده بر عالم
قایم ایدی عبادته دایم

اولقدر ایلدی عبادتلر
جکدی جون جله ور یاضتلر

مستجاب اولدی دعوتی انک
ظاهر اولدی کرامتی انک

برکون اول اهل علم مرد هنر
شیت صحیفه‌سنه ایلر یدی نظر

یوسفک کوردی انده قصه سینی
اخونی جوریله غصه سینی

نظر ایلادی چون حکایتنه
کورمدن عاشق اولدی صورتنه

اندی درکاه حقه درلو نیاز
دلدی کندوزینه عمر دراز

تا ایره یوسفك زماننه / صحبتی حاصل اوله جاننه
حق قبول ایلدی دعالرین انك / مستجاب ایلدی دعالرین انك
هاتف غیبدن ندا کلدی / نه ندا دردینه دوا کلدی
چاه تشنه آدا اچنده ایله قرار / تا میسر اوله وصل نگار
وار دیدی اول چاه اچنده که مدام / کیجه کوندز قلب قیام صیام
غیبدن کلدی سرکچه بر انبار / چقدی کوثر مثال اوکنده بکار
اوز زنده اصلکدی بر قندیل / یوقکن یاندی روغنیله فتیل
چونکه چوریله یوسف اخوانی / کتوروب چاهه اتدیلر انی
تازه کل کبی طوتدی اول عاشق / عزت اتدی کمالنه لایق
دوری ای باغ عمره حاصل / نتیجه اولدی طیبك بکا واصل
بونجه دمدر که سا که مشتاقم / حسنکه کمترین عشاقم
اخوتکدن شکایت اتمه صقین / قلبکی پر ملامت اتمه صقین
بونلری حق بهانه اتدی همین / وصلکه ایردی عاشق مسکین
عاشقه روزی اولدی وصل نگار / اره یه یرده سبب اولدی اغیار
بکا اولدی بو دمده وعده تمام / کلدرم حقه سا که عمر و سلام
ایله دیدی و یوزیره اوردی / جان شکر بنی حقه طیشردی

نکته

وصل

23

وصل مخلوق سببدن انسان / اولدی بونجه کرامت اکه عیان
وار قیاس ایت که طالب خالق / صادق اولسه اولور لایق
کر بوکا اولدیسه انار غذا / انوک اولور غذاسی نور خدا
منزل اولدیسه بوکا کوشه چاه / انوک اولور مقام انس الله
اقدیسنه بونك اوکنده بحار / قلب دریا اولور انك ای یار
بوکه کلدیسه نوردن قندیل / اولر اوله حقه نور دلیل

روایت

یوسفه اولدیغینه بونجه تعب / بعضی راوی بو رسمه دیدی سبب
الدی برکون الینه آیینه / نظر اتدی جمال آیینه
دیدی کر خود بین اولسام ماه جمال / وار میدر حسنم اچنده بکا مثال
قول اولسم قیمته صاتلسم بن / سمنوسه بولنمیدی ثمن
ذلتنه بو زلت اولدی سبب / اخوتی جوریله چکدی تعب

پند

مکر آیینه دکر دوه برابر / کوروبانی دیدی بر اهل نظر
ای فتی کوزمه کندنکی زنهار / تا اولاسن جهانده برخوردار
کوردی یوسف چو کوزکده اوزینی / جمله بالشنده کوتردیکش کوزینی
اولمه خود بین کوکل خدا بین اول / کورنمه خانی بقا بین اول

هر که نفسنده الکلمایه عدم | ظاهر اولمز اکا جمال قدم
بایزید اتدی چون وصول دلك | حق جوابنده دیدی دفع نفسك
وارلغ انکه که وارای ترك اتدی | دوست مهرن کوکلده برك اتدی
صوف صاف اولمیه جو دیندن | نه تقرب بولا سجودیندن
وارکن سینه سنده کبر و کین | صانمسون نیجه دا اوله خود بین
ال اورن کبریار داسنیه | کرمکا اولمز فنا بلا سینه
اوکله کبر و ریایه ایره دکاه | حضرت کبریایه بولمیه راه

روایت

بعضلر درکه اوکیدی چون راحیل | یوسفه دایه اکا اسرائیل
دایه تلك وار ایدی بر اوغلانی | یوسفی امزردی هم انی
صاتدی یعقوب ایردی اول دکلی | یوسفه سود چوق اولمسن دیکلی
درد له اول کنیزك اتدی فغان | که اول جکر گوشه سیچون اقلدی قان
یوزاورب حضرتنه ندا اتدی | اکدی یعقوبی بد دعا اتدی
دیدی ای خالقه عدل ایدن سلطان | بکا یعقوب اتدی ظلم و زیان
نور دیده من ایکوردی بنی دور | قالمشم حسرتیله بن مهجور
قلانی داخی سود کندن دور | اغلمقدن کوزنده قالمیه نور
ویردی حق اول غریبه ملکونی | یوسفندن ایردی یعقوبی

یوسفك

24

یوسفك یانندی نار فرقتنه | تا کنیزك ایریجه حسرتنه
کلدی یعقوبه اول پیر آخر | اتدی یوسف بشارتن ظاهر

پند

عاقلیسك بو حکمته نظر ایت | اتمه جوری جزاسی وار حذر ایت
اتمه ظلمی نه دکلو کمتر ایسه | جان الم اکرچه مرمر ایسه
دستله جونکه آه ایدر مظلوم | ارید را خرانی بلنیه که موم
اثری اکلنورسه اتمه غرور | که اولور وقتیله جمله امور

الامور مرهونة باوقاتها

مور الجنمه ماره اوغرسن | باریو کلنه ناره اوغرسن

یوسفك اخوتی کوکلکن قانه بو یایب یعقوبه بکایله کلدکلریدر

ایرمیه جانه بو بندن اوزکه سحر | که کله درون انجنده قاره خبر
جان بجه نفرت اتمیه تندن | دوست موتن انکسه دوشمندن
یوسف اولکونکه کتندی سیر اته | دوندی یعقوب بست و حیرانه
اضطراب ایله قالدی کتند حضور | قلمدی سینه سنده بوی سرور
که کروب خانه سنده آه اتدی | که یعقوب بو کلره نکاه اتدی
قلب دریای فکره طلت اتدی | جانی حسرت اودینه قالمشدی
کوزدب چشم انتظاریله | سویلیدی بو رسمه زاریله

غزل

عجبا نولدی یاره اکلندیکی
کلمدی بو دیاره اکلندیکی

بنی کلم دیو وعده اتمشدی
طورمدی اول قراره اکلندیکی

دردله بغرمی جگر کوشهم
ایلدی پاره پاره اکلندیکی

اشتیاقیله خسته اتدی بنی
یاندرب انتظاره اکلندیکی

غصه‌لی کرانه غرق اولدم
کلمدی چون کناره اکلندیکی

مثنوی

عادتیدی اوغلانلر سنیه مدام
که کلورلردی اولمدن اخشام

کلمدیلر بو عادت اوزره او کون
جان یعقوبه غصه اوردی یوکون

جسمنی فرقت اودی موم اتدی
یاوز اندیشه‌لر هجوم اتدی

قلمدی صبرلی قرار اولدی
بد علامتلر اشکار اولدی

قورقشولایب هزار حسرتله
سویلر ایدی بو رسمه رقتله

غزل

طیوکی قورقشولا چقدی جان نچین کلمسن
فراقکیله جگر طولدی قان نچین کلمسن

جمالک اینه جانا نظاره اتمیلی
قرا کو اولدی کوزومه جهان جانانا

فراق وحسرت اودی ایله جانمی کم
بو یادی کوکلره دودی زمان کلمسن

طلبک سغر ایده‌لی ذاتیا نچه غصه‌لر
جگر بلا ایله بار گران نچین کلمسن

بی

25

بنی مقبله اکسرن قوییب کیدرک
عجب بشارتله یا کها نچین کلمسن

مثنوی

اولقدر کندی کم عشا اولدی
عالمک یوزنی ضیا اولدی

کلدی ابناس چونکه اکه یقین
دولر وقت حیله اولدی همین

پدری کورمدن فغان ایدهلم
کوزجک کوزیشن روان ایدهلم

صوبچی یوسفک مکر بدبن
بوینلردی قانه پیرهن

اتفاقیله دوزدلردی یلان
ایلدیلردی قانن اکه نشان

جمله‌سی اتدلر شورسمه فغان
طولدی اوازله زمین زمان

یرلری دلدی جوشش نعره‌ اه
کوکه ایردی صدای واویلاه

کوشش ایدب بو فغان حضرت پیر
پایه دمنشکن اتلدی چو تیر

چون مصیبت صداسی وربلدی
اه ایدب کندوسی یاوقلدی

چونکه ابناس کوردلر اتنی
یاتشش یرینه اقتدلر قالقنی

سربری پیره اوردی کندرتینی
پیر توب اغلادی دردله یوزنی

چاک ایدب مریبسی جامه‌سنی
اوردی باشدن یره عمامه‌سنی

عجب اولمیه اغلیه مظلوم
بو عجب درکه کریه ایده ظلوم

قوزسش بیه کرک خونیله
اغلیه صکره انسیلیه

یاشنی جوغ اولسه دمک حذرایت
یاشنه بقه اشنه نظر ایت

صوری یعقوب اولاد غصه‌لرن　　سویلدیلر دروغ قصه‌لرن
دیدیلر چونکه ایلدک سیران　　تا که شاد اوله اول گل خندان
بر بره وندله جان فرشدردق　　اوینیدق اکلنوب اوق یاریشدردق
صونیب باشلدق جو برنابه　　یوسفی بکجی قودق اسبابه
بزی برتاب ایلیوب چون تیز　　قوردده بیدردی یوسفی تقدیر
پدر اوکنده بو بلا ایشله　　قودلر کوکلکنی قاتیله
بیر مسکین ایدوب بو قصه‌کوش　　دوشدی افراط غصه‌دن بیهوش
نفسی بغلنوب کوکردی یوزی　　سر وکبی کوکه دکلدی کوزی
کورلچک انی اولدی صندیلر　　التدیلر قوا و صندیلر
کلدی چون عقل بر که ساعتدن　　باشلدی اغلمغه رقتدن
آه ایدوب دیدی یوسفم قانی　　اغله یوسف ای کوزم جانی
عجبا قنده کتدک ای یوسف　　بنی اوولاره صلدک ای یوسف
کرچک ایتدک بنم کمانلرمی　　ظاهر ایتدک باووزشتانلرمی
قورقلودم وشلرم طوتش اولدی　　وصلتک عالمی دوش اولدی
کلدی خوف ایتدکم بلا باشمه　　الدی قندم الوم آشوبه
تکسارم سنک جانک ایدی　　جانمکی راحتی وصالک ایدی
سینه بندن ایردی دوشمنلر　　دل مرادینه ایردی دوشمنلر

بنی

بنی وصلکدن ایتدیلر محروم　　یاقدیلر حسرتکده بنی که موم
سینه ننتدی حسود اخوانک　　عجبا دوکدیلرمیکی قانک
اوزره می ایتدیلر اوله یا صویه　　قنی بورک که حسرتوکه دیو
قانغی طپراغه کومدیلر بدنک　　بخته بیراغی ایتدیلر کفنک
بخته طاشه دوقندی باشجوغک　　نه چنده کول اولدی باشجوغک
قنده ییسک سکا سلام اولسون　　صاحبک صاغلغک مدام اولسون
ویردی انلاره پیرهن قانی　　کوربن قانینی ویرک انی
طوتدیلر قانیله جشم قانی کوروب　　کلدی جانی دهانه انی کوروب
نعره اوروب بنه بیغلدی همان　　بایلدی دم بسته صبحه دکن کلمن
جمله اوغلنلری کلوب قلتنه　　اغلدیلر انوک بو حالتنه
انی اویکد صابنب اودم ده همین　　ایتدیلر بر بونه چوق نفرین
دیدیلر حالمز زبان اولدی　　اشمزده بو دسلی قان اولدی
چاه اچنده اول انده دل خسته　　انک اچنده بو بونه دم بسته
جشم انوک جفایله کریان　　بغری بو بنک فراقله بریان
دوزی شمعون ای برادرلر　　کاذب ایلر بزی بو سوزده پدر
پس کلوک چاه یوسفه کیدلم　　جقروب انی پاره پاره ایدلم
بعض اعضاسنی انوک اله لوم　　پدرک بینه قاتنه کلولوم

کورجک ظالمار اول انداجی
انیا زبینره ایلر ارابی

چون یهودا بو ژالی کوش اتدی
چشم قان اولکدی خشم جوش اتدی

دردی یا اخوتانه غافل سز
ینچون ظلمه بو بیله مایل سز

سز نجه نسل انبیا اوکه سز
کسند و جزوکره جفا قله سز

پاره سن پاره لری عاقل اولن
قصد ایدر کسند سینه جاهل اولن

جونکه کوزلر الیش اخرینی حکیم
اولمز اخر ندامت اکه ندیم

جاهلک چون کوزندکی حالی
ایدرانی تاسف استقبالی

تجدد ایدیب جد کوزینو لینه کدک
اصلکز اونه دوشر ایش ایدیک

یارانوک که ذو الجلال اولور
انی قتل ایلیک محال اولور

جد اعظم خلیل حرمتی چون
یوزی اینده نور شفتی چون

یوسفک هرکه برقلبنی کسر
ووهرمز جابدن اندن قلبمه اثر

کوجی ینده کچه نفسمک نفسه
قومرم اوستنه بایودنیل اسه

بلشنه قصد ایدرنه جان قومزم
قتلنه قصد ایدنلره قان قومزم

هرکه اندن کسر بر برمق
سرین ایدرم قلم کبی ایکی شق

هرکه کسر ایدرنه بشلری کهرن
دلرم در کبی انک جکرن

هرکه قصد ایده روی مهوشنه
یاقرم انی خشم آتشنه

غضبن وصف ایدرن یهودا کوک
ایله ایلر حکایتین انوک

ایکی روشنده واردی بیدی مع
قفقه ایله بیدی هم اکو

کرا و قیل لر اولردی تاوکنیز
دلریدی جقال بلیه که بنیر

بو غدی خشمنه اکف درمان
اتمنجه اوددمن بو نجه قان

آل یعقوبدن ایسه برادم
الینی اکه سوربیدی اودم

چون یهودادن اندلر بونی کوش
خوفدن اولدلر خموسی خموش

صفت روز فراست یعقوب علیه السلام اخوت یوسفک کلام لرنده تناقض ظاهر اولدغلر

یازکوکل لو حشنه بو قولی تمام
راست اولمز مخالف اوله کلام

هرنه سوزده که اوله کوردروغ
کورنر اهل بصیرت انده فروغ

صبح کاذب قچن که اتدی ظهور
دل ورزندی که ایده خطه دور

صدقله صبح صادق اولکدیدید
دقتدی اولک لینه خیط سفید

کسدی تیغ شفق اودمده انی
کورحیس نورنده کی قانی

قطع اولنه یه واولا او زمان
که سوزنده اولا اخلافی یلان

چین سحر طوردی پیر کنعانی
سلدی صبر بله دیده دن قانی

کو کلکی کوردی بینه او اندی
دقتیله الکا نکاه اتدی

کوردی کرچه بو لشمشدی سنه قان
الاّیوق ضرب پنجهٔ دندان

بلدی نور فراستیله همان
که یلان دراو پیرهندکی قان

دیدی اناسنه تبسّم ایدوب   بنی طب اغلدک ترحّم ایدوب
گرگ اگر یه یوسفک بدنن   اوله آیریرتدی پیرهن
ضرب دندان اوروب اوتمازدی تننه   شفقت اتمش مگر بو پیرهنه
کماتشکی کوکلکه اولسن احسان   کوکلک اسینه اولیدی مهمان
چوک یلانی خدای یاد ایلک   بنی طوغری سوزیله شاد ایلک
الکلدیلر چو حجتش انوک   طکلدیلر فراستن انوک
یوسفی ننده گرنبیان ایلک   گزلک حالنی عیان ایلک
پیرهن اولد غنچه نی پاره   ابدلر دلکرینی صد پاره
گلدلر گرچه فغان بولشدرین   قلدلر صکره دل طولشدرین
سنج رو ایلادی فغان بولتی   تحمل ایلادی چون بلان بولی
سوزلری چون گوردی نامعقول   انی یعقوب ایلادی قبول
سوبلدلر بنه بو رسمه دروغ   بلمدیلر که یوق دروغه فروغ
دولرچون بزایلدک سیران   قالدی اول جامه مزقنده مهمان
خالی بولب صراحی اول خانی   الملشدر شهید اول ایکی
چونکه یعقوب اشتدی بو خبری   قلمدی کذبه شبهه‌سی اثری
دوی بو سوزدنی دکل معقول   عاقل اولسن ایدرمی انی قبول
که صراحی بولب براد غلانی   کوکلکن قویه اولدرب اینی

دوزدا اولسن دمک قماشن الور   جنک ایدوب ویر غریبه یاره الور
الدیمک سز بنی یلان سوزله   بن اتمش سزه بهتان سوزله
بلکه نفسه اطاعت ایلدکز   کمه بلورنه شناعت ایلدکز
نفس اماره مار پر سم در   امرنی طوتمز اولکه آدم در
اودمک نفس ولدم اوله نفیس   اولمیا کشور وجودده رئیس
بندن ایردی اول جمیل جلیل   کوکلکه لازم اولدی صبر جمیل
انی کم اکه اتدکز پنهان   اومردم ایده مستعان عیان
چونکه صبر جمیل الیپه مردم   کله اتمز بلاده کیم کله در دم

یعقوب عزم ناجی طلبله دشت گشته اتدکی عاقبت باغ
قلنده میوه صبر چاپ ... اکدر

ممکن اولماسه وصلت دلبر   عاشقه چاره صبر اولوریه سفر
غالب احوالسه حلی خیال نگار   صبر عاشق خیال اولورای یار
چونکه یعقوبه غصه کار ایتدی   فکر یوسف دلین فکار ایتدی
کلبه حزن انجنده قلدی خزین   اهلدی غصه همنشین انین
وردی کوکلن بله کوزین ابه   قومدی جای تاب دل چو ابه
گشروب راحت صفادن گکن   بلنه بغلدی طلب قوشغن
صومعه بابنی مقفل ایدوب   سوء اسبابنی مکمل ایدوب

حاصل اتماکه راحت بجایی
ایلدی کشت دشت کنعانی
ذکری سر پرده نام یوسف ادی
فلک دایم الکا تا کشف ادی

ولده یازیب جا بینی لوحه
ایلر یدی یونک کبی نوحه

قیلماسن ای نور دیده قنده سن
ای نهال بهار رسیده قنده سن
مکر آل شد تند ظالملک
اوغرین ظلم شدیده قنده سن
خسته جسمدن فراقنگ دردیله
اولدین جانم رمیده قنده سن
بولدم مرگ نجا لکدن اثر
استدم الشوح بریده قنده سن
قنده صوردم نشانکدن خبر
بلمدی هیچ اخبریده قنده سن

مثنوی

حسرتیله بور خسته وزار
آریوب ایلمزدی آنی قرار
دردی قنده کتندک ای یوسف
بنی اواره ایتدک ای یوسف
سنی قنغی قویوده گزلدیلر
یا نه یرده یاصب بوغزلدیلر
بچه شمشیرلر کسلدی سرک
قنغی بیرلره زالدلر جگرک
لقمه اولدی کورکه تازه تنک
بوبله عشق اولدی قانه بیر هنک
لبلکی کورمسم حیاتی ندم
دهنک بوخلکن نبات ندم
قمری نیلرم بو زندگی گرک
شکری نیلرم سوزنگی گرک

گل یوزنگ کورنمه خار اولدی
دل فراقکده بی قرار اولدی
دوشدم ابروکی کبی محنتابه
اوردمشم بند باب خرابه
اتمیالی کوزم دشوکه نظر
جقدی اندن صفای دگر
زلفکی تو قیابالی بن مسکین
طولمشم خوپله جو نافه چین
تو قیابالی رخ رنا کوشنگ
اوبیبالی لب شکر نوشنگ
گاه گل کبی سنبم چاک ایدرم
گه یرم جرعه کبی خاک ایدرم
یا نورم کیجه اوله بغری یانوق
طالعم خواب الجنده اویانق
یوررم کوندرا ولر اواره
حسرتکدن ضعیف بیچاره
یدی کون گشت ایدب بو حالتیله
حسرت واشتیاق و رقتیله
یعقوب احبیب یوریدی روان
یوسفه جانب قلدی فغان
عاقبت فالدی دردله نومید
اولمدی یوسفک نشان بدید
ارهیوب جونکه بولمدی انی
جقدی عیوقه اه وافغانی
اکلدی انکیله چرخ فلک
اغلدی انی کوزب جمله ملک
کلدی اهر رسول رب جلیل
بلبل باغ قدس جبرائیل
دیدی یعقوبه یا نبی الله
یاندی اهک او دینه مهر و ماه
گریه ایردی جلکرو سنی
یخه اولور بو نالک آشوبی
یر کوک اکلدی فغانکنکجون
اغلشور ملکلر انکجون

دیدی یعقوبه یا رسول امین
نجه اغلایه یین فغان وانین
قلمشم حسرت و فراقله بن
یازرم نار اشتیاقله بن
دردمه وار مه نیم درمان
انی اوکرت که ایدیم افغان
اکه صبر ایله دیدی چون جبرئیل
اولدخی اتدی عزم صبر جمیل

حکایت مناسب

همدم حضرت حبیب خدا
شمع جمع هدا ابو الدردا
در که اوغلی اولب سلیمانک
صبر آرام قلمدی اتک
بایندر رکن بو حسرتیله یورک
تحمل ادم ده کلدی ایکی ملک
مدتی اولدی بیر کلدی دوله
برسعدن بو رسمه قلدی کله
دردی ای حضرت رسول خدا
بو کشی باکه اتدی جور و جفا
بر یره ذرحبیله تخم اکدم
حاصل ایدوب انی نهب جکلدم
حاصلم چون تمام اولب یتدی
بوارانی بصوب هلاک اتدی
چون سلیمان اشتدی بو خبری
دودی خصمینه ایلدی نظری
که نیچون بن بوکا جفا اتدک
که بصبب حاصلن هبا اتدک
اولدخی دیدی یا رسول الله
یکا عذر ایلیک ایله نگاه
نیکر اول یولده بو اکن اکمش
حاصل اتمش انی بلا چکمش
اولمشیدم بر اولو یوله روان
که کیدردی او یوله جمله جهان

دخی یول بولدم اولبنا چار
حاصلی بصدم ایلمش انکار
مظلمه اولدیسه گر بو زیان
جکه بین هر نه در سک اکه ضمان
چون سلیمان بو رسمه الدی جواب
دوتب اول مدعیه قلدی عتاب
دیدی ای عقل نا تمام اولن
زرع اولنمز طریق عامه ولن
نیچون عام یوله تخم اکدک
بصدلر انی سن زیان چکدک
اول ملک دیدی یا نبی الله
پس نیدرسن بو نجه کریه واه
انی بلمز مسنکه بو دنیا
اولدی راه منازل عقبا
بونده اکدک چو تخم حاصل جان
نیچون اغلرسن اردینه زیان
بو اولو یولده هرکه تخم اکدی
حاصل اومدی ویلی زیان چکدی
چون اودنمز بو رسمه اولسه زیان
جاب صبره تحمل اولدی همان

یعقوب غم بای طلبنه امن تحله چکوب قله کیفانده دلبن ذکرم یوسفدن پاک اتدکی عاقبت فایده خیال یوسفه ده چهدجاک

چون هجوم ایلیه خیال نگار
صبر عاشق نه دکلو طوته قرار
عشق یولنده اولکه صادقدر
دعوی صبر اکه نه لایقدر
چونکه یعقوب ایرمدی یاره
قلدی بیچاره قلب صد پاره
کوردی یوق حقدن اوزکه پشت و پناه
طوتدی برشته اوزره صبر نگاه
طوتدی آتشن اوشته ده نجه
صبره یوز طوتدی کجدی سنوه

اخوهٔ یوسف عزم گرگ غریبه صید ویش فرمای اکه صید اتدکلو بیرا

اغترا انده بی گناه صقنین — ایرشه رسا که بر گون اول صقنین

مثل راست در جهانده بو سوز — باشکه گسردلکی قوردک ادی یاوز

گر چلیم الدماغیچون پدر سی — یوسفک خوانی دوزدلر جری

چونکه الدیلمدی بلالرینه — اتش تا سه دوشه جانلرینه

ینه بر درلو انتدلر تدبیر — اعتماد ایده تا که انلره پیر

ددلر بزی راست صانمزسن — گورک یدی دروغ ایتمزسن

چونکه گورد کسنی گرا علمزسن — جانی حسرت اودیله طاغلمزسن

نا رغم کل یوزکی صولدردی — بزده دیدک جراحی اولدردی

قنده گم طوغی سوز اوله کساد — اگر سوزلاره اوریلور بنیاد

بو یورا اول خواین شکار ایده لم — گتوروب حالی اشکار ایده لم

ددی یعقوب انی وارک گتورک — ایسب دعوالی شیرله تیرک

بغلیالین انی قتمده مدام — همدم اوله خلوتمده مدام

قوجوب انده غزالک بوینی — گورین دم بدم انوک روینی

ایلیجک انوک یوزینه نظر — اگسله شاید اوله درد جگر

چون بو عهده قرار ایلدیلر — جله عزم شکار ایلدیلر

طوتش او گونش ویرکیه پدره — گورک صیدنه گتدلر سفره

صندا

32

صندلر ایده لر شکار اول — بلمدیلرکه اشکار اوله حال

بلمدیلرکه نفس مردم گیر — اندی انلاری صیدله نخجیر

گشت ایدوب کوه دشت کنعانی — سیر ایدرکن بولر بیابانی

انده قورد گوردلرکه اولور — گوگ طوتمش یوزینی ناله قلور

قصد ایدوب اکه صید ایلدیلر — طوتدلر انی قید ایلدیلر

بنده اول ضعف بسته قلب — جله دندانی شکسته قلب

سوییب انی قهر ایلدیلر — دوندلر عزم شهر ایلدیلر

گتوروب خاندان یعقوبه — دردلر التوب انی یعقوبه

خاندانک غزالنی بو یدی — باغ عمرک نهالنی بویدی

دردی یعقوب قوک بره انی — بلدک الک وکلنه جانی

گندی طوردی نماز اندی شروع — فارغ اولب نمازه اندی شروع

دردیکم ای جاده جان و رنج — بر قورد طرفه زبان ورنج

دلرم دیر بو قورده نطق فصیح — دیه یوسف حکایتنی صریح

ابله دیدی و قورده اندی نظر — امر حقیله صوردی که خبر

صغدی ارقه سنی شفقتله — گدروب وحشتن کرامتله

هرکه اول گورک نفس اندی مطیع — لطف حق اکا مطیع اولوسه سریع

هرگک انسی حق اولا نخشی — نوله اوله انیس اکه وحشی

قودی اه و فغانی صبر ایتدی / جانه رقت دمند و حیر ایتدی
اوردی بوشکله خسم ناگاه / حسبی الله الا اله سواه
طوتدی صبر و قرار او زره قرار / کوزلدیکم نه اوله آخر کار
عهد ایتدی که بوله غنچه حیات / یوسفی اکوب ایتمیه حرکات
کمسه دن صورمیه انک خبرن / کمسیه سویلمیه درد سیرن
گجه کوندز گچردی طاعتله / خلقدن عزلت و فراغتله
بر گیجه غمده دربین باصد یدی / خواب گلدی براذم غندیدی
یوسفی گوردی سبزه پوش اولمش / حال اه و بخ بیهوش اولمش
گلدی چون یوسفی کنارینه / صوصا چلدی یوراکی نارینه
ای بوی سرو نارسیده جکم / کوکلم ارامی نور دیده جکم
سندن ایرو دوشالی چوق زمندر / کوزلرم حسرتکده پر نمدر
گورمز اولدم سنک جمالکی بن / بلمزم نیجه اولدی حالکی بن
نوش جان المدن بولنذ نشن / پیک دخی ایردجبن حسرتندن
دردکم قانی بونجه عهد اقرار / المیدک کوکل غمن اظهار
یوسفک نامن اکمیم دردک / غمنه دوشدوکی غم بیردک
شمدی سویلرسن اکه لذتله / حالکی عرض ایدوب شکایتله
صنمه پیمانه کبی کاسه سر / صیمه پیمانی صاقلیمک اکر

صنمه

دل

31

دل یعقوبه گلدی چون بو عتاب / خواب یرینه طولدی کوزلری آب
دتردی جسمی نیته کم برگ / قوییدی اغزینه براوج طرف
اتدی اول سهو ایچون خدایه سجود / طلب ایلادی حضرت معبود
سینه پر تاب و دیده پر خوناب / دیدی بنده الیک یا تواب
اکا کم لطفی عیان ایلر / اول اخلاص امتحان ایلر
امر حقیله بینه روح امین / گلدی یعقوبه اولدم اجره همین
دیدی کم ای گزین اهل بلا / سکا ایلر خدا سلام و ثنا
در کوستردن سجودن ایشنی / اغلیوب سلمه سون کوزی یشنی
المیش ترک یوسفک نامن / محنتیله گچورمش ایامن
اکا گوسترمشم خیال الخواب / تاکه بیلنیا دو عهد اوله خراب
خوابی فتنه بلمش یعقوب / بلکه اولدی ایشی بو خوابله جواب
عهد صنماغچون دلک قلدم / شکل یوسفده بر ملک قلدم
اکا گوستردم انی دوشنده / یوسفک نامن اکدی جوشنده
گکتدی اندن او دعوی باطل / عشق حالینه اولدی حائل
انجینجه حجاب دعوایی / گورمدیلر جمال مقصودی
عجبله و عظ کوی منبر عرش / اوگله مطرود و قعر اسفل فرش
غیرتنه اعتراف ایدن مسکین / یکدر اندن که اوله طاعت بیش

افتادهٔ یوسف عم گرگ غریب صید ویس فرزانکه قید اندن گلویه

اغترا انمه بی گناه صقنین | ایر شرسا که برگون اد صقنین
مثل راست در جهانده بو سوز | باشکه گمر دلکی قورد کیا دی یاوز
گر حلم الدماغیون پدر ربی | یوسف لقوانی دوز دلر جری
چونکه الدمندی بلا انلرینه | آتش نا سه دوشه جانلرینه
ینه بر در لو اندلر تدبیر | اعتماد ایده تاکه انلره پیر
ددلر بزی راست صانمز سن | گورک بیدی در ز انمز سن
چونکه گوردک سنی کرا علرسن | جانی حسرت اد دیله اغلرسن
نار غم کل یوزکی صولدردی | بزده دیدک حراجی اولدردی
قنده کم طوغه سوز اولکه ساد | اگر سوزلاره اوزپلور بنیاد
بویورا اول خوبن شکار ایده لم | گتوروب حالی اشکار ایده لم
ددی یعقوب انی وارک گتورک | اسب دعوامی منزله تیرک
بغلیاین انی قتمده مدام | همدم اوله خلوتمده مدام
قوقوب انده غزالک بوین | کورین دم بدم انوک رویین
ایلیجک انوک یوزینه نظر | اگسله شاید اوله دردجگر
چون بو عهده قرار ایلدیلر | جمله عزم شکار ایلدیلر
طوشن اوغلوسن ویرکه یدره | گورک صیدینه گتدلر سفره

صندلر ایده لر شکار اله ال | بلمدیلر که اشکار اوله حال
بلمدیلر که نفس مردم گیر | اندی انلاری صید له نخجیر
گشت ایدوب کوه دشت کنعانی | سیر ایدرکن بولر بیابانی
انده قورد گوردلر که اولور | گوکه طوتمش یوزینی ناله قلور
قصد ایدوب اکه صید ایلدیلر | طوتدلر انی قید ایلدیلر
بندله اول ضعف بسته قلب | جمله دندانی شکسته قلب
سوریب انی قهر ایلدیلر | دوندلر عزم شهر ایلدیلر
گتوروب خاندان یعقوبه | ددلر التوب انی یعقوبه
خانه انک غزالنی بو یدی | باغ عمرک نهالنی بو یدی
ددی یعقوب قوک بره انی | بیلدک الک دکلنه جانی
گلندی طوردی نمازه اندی شروع | فارغ اولب نیازه اندی شروع
دیدیکم ای جاده جان ورنجی | برقورد طرغه زبان ورنجی
دلرم دیر بو قورده نطق فصیح | دیه یوسف حکایتنی صریح
ایله دیدی وقورده اندی نظر | امر حقیله صوردی که خبر
صغدی ارقه سنی شفقتله | گدرب وحشتن کرامتله
هرکه اول گورک نفس انتری مطیع | ملک حق اکا مطیع اوله سمیع
هرگک انسی حق اولا یخشی | نوله اوله انیس اگه وحشی

ذکر جمیله حق ایدن جانبی / سویلدر به عجمی حیوانی
دیدی ای جانور موافق اول / خالقک امریله ناطق اول
قوردی اشیدب بو بیغی طوردی / قوبری اوسینه کلدی و طوردی
ذردی صوتی خوش اتدی الحانی / سوزه کلدی فصیح و عبرانی
ایلیوب صورتی رسول نکاه / دیدکم لا اله الا الله
بعد زان دیدی ای رسول امین / نه سؤالک وارسه ایله همین
دیدی یعقوب یوسفم قانی / اتدی سندن شکایت اخوانی
بچه جرأت قلب بیدک انی / جسمکه قوت ایدندک اول جانی
اندا چرکن شینه خلق اتک / بجه بشق اتدی انی دندانک
النی مهرینه ویردکسه زوال / قلدی کبی جسمکه اوله ملال
کوزلری ساکه اولدی غذا / حقدن ایرسون بشوکه عین بلا
ایلدوکسه زلفنی پامال / بیدک ولسن سلاسل و اغلال
رشک ایدردی حالنه حوری / نار اولسون یدکیه اول نوری
قانی انوک اول آب حیوانی / قانلر اولسن یدوکسه انی
بو ینه رشک ایدردی سرو سمن / یدکیه پس انی اوله اسن
اینجون یدک انی غم یمدک / بیدر بیری اغلمیله دیمدک
کوتش کورکه ایرشدی جون بو عتاب / رقتیله بوزسمه ویردی جواب

دیدی یعقوبه یا رسول الله / دکلم بن بو قصه دن آگاه
جون حرام اولدی بزه لحم نبی / بمز انی کوزلرز ادنبی
اندا جارم که بیما دم انی / اویمه اینا که اتمه بهتانی
بن بو یره غریب کلمشدم / وادی حیرت ایچره قالمشدم
ایلریکن بو حیرتیله فغان / طوتدی اوغلانلرک قلب بهتان
بن بولردن اولمادکن بغتة / جکیدلر دستلر و جینی علت
سوریبا وحش کیتوردیلر قتوکه / ایلدم وصف حال حضرتکه
بو نکه یعقوب دکلدی بو سوزی / کوردک احوالنه کوسندی اوز
کوزنله جمله اشکار اولدی / جمله ابناسی شرمسار اولدی
دیدی اکه نیه رسول امین / مسکنک قندن آیدای مسکین
نه الیشه کلدک آیدبو نده عجب / نه قلوردک بو مملکتده طلب
دیدی صحرای مصریدی وطنم / انده بر قرداشم واریدی منم
آه قوتشه کدردم انوکله / زندکانی ایدردم انوکله
همدم اولیه بنمله اوهمشیر / نفرت ایلر دیشتر مردن شیر
سیر ایدردک اونیتی طلقی / درلردک بله انوک بیلشی
اخر اقلیم مصر ترک اتدی / شام اقلیمنه کوچب کتدی
کوکلنه خوش کلوب انک بو دیاری / بچه مدت بو یرده طوتدی قرار

قلدم انشر بن انده نجه زمان
حالم ایت درکلبه وونده‌ی همان

دلکولا بورکن قتنده پلنک
دلکولر اتدی قتلمه اهنک

کورسم کلدی چون جالن اکنک
ارزو ایلدم وصالن اکنک

هم اشتدم اولولردن
سینه‌سی شعله‌له طولولردن

سیر ایدن قوردیشی زیارتنه
ایرشر جانی تکر رحمتنه

مرادم که ادب ایده حرکات
بوله هر ادمه ادن حسنات

کیده هم اول قدر کنار اکنک
باغ عدن اوله تکه‌کاه اکنک

بوسببدن طورب بنوع قلدم
انی کورمکه دردسر قلدم

جونکه کوردم دیار کنعانی
بونده تفتیش ایدم کوردم انی

دلبر پادشاه صید ایتدی
صید ایدب با وغریب قید اتدی

قصدی اولدر که طونه میدانی
اتلر بنه دپالنده انی

یدی کوندر که یاتب اولدم
غصه‌سندن اکنک یلدم

یوردم حسرتیله اواره
یاتمزم راحتیله برپاره

قورقوادلکی کوزمه جهان
قلورم هر لحظه اه وفغان

جونکه یعقوب اشتدی بو خبر
اه ایدب طوکندی قانله جگر

ینه جوشش اتدی رحمتی اکنک
تازه‌لندی بو واحتی اکنک

ینه حسرت اودی یالکلندی
شـ دلق شمع بینه دکلندی

نعره اورب دیدیکه وا ویلا
ایرلیق محنتیته نه طرفه بلا

کرک ایچون کورک بو بله اغلیجی
کوکلن اکه بو رسمه غلیجی

بن نجه یانمیم غزالم ایچون
قد یوسف کبی نهالم ایچون

نجه صبر ایلیم فراقنه بن
نجه قیلانم اشتیاقنه بن

دونب ایناسنه خطاب ایتدی
سز ترشل قلوب عتاب ایتدی

که نچون بو که افترا ایدن سز
نی کناهمه نچون جفا ایدن سز

نمه مشن اول غزالی بو غریب
ایلدوکز بوکا بلای غریب

قصد ایدرسز جفایه وای سزه
ظلم ایلر دخی بورای سزه

نیم اول سرو وقامتم قانی
طوغری سویلک کیم نیدنکز انی

زدلبر طوغر ددرینم سوز غم
سویلدک مرنه کوردسه کوز

دشت کنعانده یرنجی جو مکدر
یدی کورک انی شبهه مز بو قدر

ینه یعقوب کوکه اندی نظر
حال یوسفدن اکه صورر خبر

د دی بلسم ده اجن اول اراز
بلمیمس کناه غمازبی

اکر اولسه ملک دخی غماز
ایده مزاج رحمته پرواز

اولدی غماز زاغ وادی نار
اولدی غماز دشمن جبار

قال النبی علیه السلام ابغض الناس عند الله همّاز غمّاز بتی آر

نظر ایت عبرتیله بو جزرده
صد هزار افرین او جانوزه

ای بچه ادمی وار اهل نماز / غره کلسه عذابدن غم از
صورتا طاعته موافق در / الامعینده کی منافق در
خلق ایچنده صلاح ادایلر / فرصت الورسه چوق فساد ایلر
دلرم رفع ایدب خدا انی / قورتده شر و تشدن انسانی
کورک جون سویلدی حکایتی / بلدی یعقوب انک بر اثنی
بولدرب قردشن ایلدی آزاد / قلدی محنتدن انلری آزاد
چونکه ایردی مراده اول حیوان / یوز اوردی حقه دیدی یا رحمن
نه کم باکه رحم ایدب یعقوب / حاصل اولدی بو دم همو مطلوب
دلرم یوسفن اکه دیره سن / انی اول مراده ایر کوره سن
ایلیوب بو دعای اولدی روان / واردی بر بیشه اوزره بهلکر
جاجوب ایلیه اندی اواربی / طولدی اوازیله سر بسر یر
کرای سباع مغاره کنعان / کرک ببر پلنک شیر و زبان
اندیلر چونکه بو خطاب سماع / اوشدلر اوسته کروه سباع
دیدی ابلاره کیم نبی الله / یوسفنی کیم ایلمش ناکاه
انی کورک الدی خبر ابناسی / بو غم اولمش دل مصفاسی
قورقرم نیسه بد دعا ایده اول / نیلکر قطع دعا رسول ایدن
ایله اولیه ارک انک قتنه / عرض ایدک حالکوزی حضرتنه

چونکه انک سوزن ایشتدیلر / جمله‌تا طرف شهره کتدیلر
قورتلر چونکه شهره کتدیلر / خلق قوین کبی طفتدیلر
کوردیلر چون سباع لشکرینی / قچدیلر داره بغلیوب درنی
کمسه اکمدیلر اشوینه / تا کوره‌جه حالی یعقوبنه
پیر کنعانه اندیلر ناکاه / دردلر اکه یا نبی الله
یوسفی سندن الوب اخوانی / کرک بیدی دیمشلر اول جانی
انلره او بیابانه بیزه دعا / که یلان در اولر حق خدا
بزده ییمش یوغ انی اندا بجرز / بلمی بولسه و دزاکی بجرز
باغ قلبنکک اولکی بمشدر / دشمن بلا انکه کمک ایتی در
جگرک کوشه‌سی ایکن اول جان / نه یورکسله بیر انی حیوان
قرة العینکن طپوکه اوز نور / نار حضیله اولمی مستور
زدی یعقوب اولاره ای کرکان / بلمرم سیره اندلر پنهان
بکا معلوم در حکایت حال / صبر ایدب کورییم نه اوله مال
چون انک بو سوزن ایشتدیلر / هر بری مسکنته کتدیلر
انبیا حال در بو قصه ای یار / صقین ایتمه بو قصه یه انکار

اخوه یوسف علیه السلام بیند بیهودا ایله میل انابت
ایدیه ابلیس علیه اللعنة آفت ابلیس ایله بضاعت

انابنلرینه اشارت اتدیکی در که ذکر اولنور

هر کیمک کیم رفیق ناصح اولا / نه قدر ظالم ایسه صالح اولا

چون بویه ابا توبه تلبیسی / یاندی بر غیرت اودی ابلیسی

ناقل اولمز او دمده عاقل اولن / یاوز ایلر اولانی عاقل اولن

یوسف اولدم که قالدی چاه ایچره / پدری حسرتیله آه ایچره

مهری جاودش ایلیب یهودا دنک / کوره کلمسوردی حالنی انک

ایلریدی نهان انو کلی کلام / کسوردی انکا شراب و طعام

یوسفه چون دکوردی چاه ایچره / انی کوردی عز و جاه ایچره

اوتورر عز و ناز ده بونریله / بر سریر او زره کی سرو ایله

بر قمر یوزلی اولمش انکه ندیم / علم و حکمت قلور انکا تعلیم

چون یهودا بو حاله اتدی نظر / کلدی قرداشلرینه وردی خبر

دردیکم یوسفک خوش حالی / اودمرم حاصل اولا امالی

دولتی تنک شاه دربانی / ظلم اولدر صحیح اولر خوانی

کرچه سز مکر وال ایلدیکز / الا باکلشی خیال ایلدیکز

دولتی پایدار اولیسر انک / دعوسی آشکار اولیسر انک

وارک انی چاهدن چوق / نغمی چاه کناهدن چوق

هر نه حیف اتدکسه اول پیره / اندا چوق کرک که دیلیه بذیره

پدر پیره اثم واصل ایدک / اول ضعیفه مراد حاصل ایدک

کوزمه میز بچه فغان ایلر / کوزنی یاشی بچه روان ایلر

طورسه او ترسه ذکری یوسف در / فکری هر دم انکا تأسف در

شاید اولا کناهکم قدرن او پیر / ضرر ایره وب کوزینه اوله ضریر

چون یهودادن اندار بونی کوش / دنکری خشم او دیله ایلدیکر جوش

ینه قصد ایلدیلر اول ماهه / که وار سبط اتش بر اغلر جاهه

چون یهودا به ظاهر اولدی بو حال / خشم ایدب دیدی ای کروه ضلال

خوفکز یوقمی حق تعالی دن / تا که میسر عقاب عقبی دن

یاندی شردن بو پیرله او بلنم / ملکمی کلسه سزه عذاب الیم

اشکلکه شاید اول ایکی مجروح / سزی غرق ایده بجو امت نوح

اه ایدب با بو ایکی افتاده / عاد کبی سزی ویره باده

بوقفا دیله ملکمی سزه اکر / لوط قومی کبی یغر حجر

یه سزه غالب اوله دشمنکز / کسله باشکوز دوشه تنکوز

قلمیا ثبت و صلابتکوز / اولیا خلق اچینده حرمتکوز

هر که شکر اتمیا بو لیب نعمت / مال مار اوله نعمتی نقمت

قرداشینه قویو قازرسه کیشی / قویه دوشمک اوله انک ایشی

فعل انککه اوله چون قائل / اولمی قائل قبول خلیل

چون بلورسڭ که اولمحق و صافسن ... عدل ایدر ظلمی حق ایدر ظلمات

قال النبي عليه السلام الظلم ظلمات يوم القيمة

ظلمته دوشمکدن ای نبی اسحاق ... نورکیدر الطولوکین افاق

جان ویرجک حقیر اولور ظالم ... حشر اولیجق فقیر اولور ظالم

وقال عليه السلام الظالم لا يموت الا حقيرا ولا يحشر الا فقيرا

سزه چون بکدر دراسر الکل ... نفکر نیچون ایدرسزی ذلیل

ظلمسز ظلم ایدن ندامتده ... وای انک حالنه قیامتده

سزه مشتاقکن ریاض جنان ... نیچون اولامعا کمز نیران

وقال عليه الصلوة والسلام الظالم نادم وان كان ناعما

وويل للظالم عند قيام الساعة

الکوزده اولورسه اول مظلوم ... آیغنه دوشب اولهسز مذموم

اضراولنجه عالم دنیا ... سزه لعنت اوقینه اکره عیا

کوزلماین اثر اخفی ... اول اخراو دایلدی یرینی

چونکه سودا بورسمه بند اندی ... بندله دلکرینی بند اندی

طور دلر عزم راه ایلدلر ... جمله آهنک چاه ایلدلر

تا واربیوسفی خلاص ایدلر ... ترک ایدب جور عدل خاص ایدلر

چون بو طرف چاهه اولاروان ... کلدی یوللاری اهوسنه شیطان

صورتینه اومیده اول ملعون ... دلدی ایدره انلری مفتون

فرقه اوسننده تاج قبه قدر ... بتمز ایمان دلنده حبه قدر

طیلسان لسانکذب دروغ ... یوق درونشده ذره دکلو فروغ

کمری مکروطوقی عوق وفا ... کورنمیش سینه سنده صدق صفا

خالی حیله مقامی فتنه وال ... طوبجوروطریقی راه ضلال

النه عاصلق عصا اولمش ... بوینی اوزره ریدا اولمش

منزلی دوزخ کمالی ضلال ... منبر شرنصیحتی اضلال

اول امیر ولایت آشوب ... دودی انلاره یا بنی یعقوب

یوسفی ننتد کذب یان ایلک ... حالکز کز لمک عیان ایلک

تادیم بن دخی نصیحتی ... خرج ایدم کنج درج حکمتی

بونلر اول شیخ خیرا کلدلر ... راهب اهل دیر اکلدیلر

ددلر انی چاهه اتشدق ... جانی قعر کناهه اتشدق

کورک بید دیدک انی بدره ... دوشیدی اول ابیر بوجه درده

شمدی حقدن هدایت ایردی بزه ... اول اشیجون ندامت ایردی بزه

دلرذکم جفاده زانی ... معصیت دن خلاص ایجون جانی

دیدی ابلیس عقلکوز قانی ... که جفاده سکز بودم انی

سزه یعقوب خود اینمدی ... یوسفی کرک یدی صنمندی

شیمدیدن کیرو ایکمز فغان | کوکلنی سیزه دغلر یدی همان
جمله عالم ایشتدی قصه کوربی | کوچک اکلدیلر غصه کذمی
شمدی کیم یوسفی عیان ایده سز | کذبکوز خلقده داستان ایده سز
نه آنا کوزانیانه سیزه نه ایل | اوله سز خلق اچنده خوار و ذلیل
هر نه یرده کیم اکله انساب | دیلر سیزه خاین و کذاب
تا قیامت سیزه بو عار یتر | یوسفه فخر و اعتبار یتر
انه کوزنشره سیز زشت ایده | قنده سیر ایله یوسفله ایده
سیزه مغضوب ایده انی محبوب | سیزی مردود ایده انی مطلوب
اول لعینه سماه انلدیلر | اکری سوزنی طوغری صندیلر
دوندیلر منع ایدیجک اول کمره | اوج کیجه قلدی چاه اچنده او ماه
بخت دولت چون اوله ناچار یار | قرشولر انی اصلو باز ار
تشنه لک منزلنده چاه بولر | ماه او مرکز اچنده ماه بولر
نه عجب در حکایتی قدر که | بردکل اینده حالی هر بشرک
رنج او مرکز کیمسی که ایرر | بیتورب کیمی کنجی رنجه ایرر
ستید ایکن کیمی چاکر ایدر | بی سر ایکن کیمی سرور ایدر
کریه دن دوست خشمنی فراق | کوزی نور عدویه چاکر اولر
جقدی چلدن چو یوسفی خاوه | منزلی برج دلو اولدی کمر

چکدی

چکدی سیاره فلک انی | تا ایده انوکیله سیر انی
یوسفک اولدی ور حبس چهار | قلدی چاه اچره زار لیل و نهار
هم ینوک کاروان مصره مکر | رخت و تخیله ایلشدی سفر
او سحرگاه اولب بولر کمراه | کلدیلر چاه یوسفه ناگاه
نغم دکلدر اگر یتر سطر یوق | چونکه یوسف کبی بولنیر رفیق
اولکه سالار کار باندیدی | اهل تدبیر کار دانیدی
مالک آیدی او خواجه نک نامی | کسب ایله خوش کجردی ایامی
کوردی کنعان دیارنه ارمش | برکیجه کوردی بر عجب رؤیا
چون یکندن اهید جهانه ظهور | آدمی شکل اولور کنده بو نور
بعدزان کوردی کیم براجیسید | غیبدن اولدی بلشی اوزره پدید
صبحراوستینه در سلطانی | درج اودر درجه دکشدی آنی
چونکه مالک بو خوابدن طوردی | سینه درجن طلوع صفا کوردی
طوروب اولدم معبره کتدی | دوشده اول کوردکی بیان ایتدی
دیدی اکه معبر ای مالک | اوله سن بر غلامه سن مالک
ستیدیکن غلام اولادی | کی بو جهیردن اوله بنیادی
سبب اولا بقای دولتکه | علت اولا دوام عشرتکه
اکنه وجدن ایرشن کنجه | مالنی حد و ملک بی رنجه

[illegible]

[illegible]

ملک دنیاده بولسن برکات   وار عقباده بولسن درجات
خوب اولا اولک لقاسیله   خیر اولا آخرک دعاسیله
سورسن عمری ذوق شادیله   اکله صکره اوک اوبله
ملک کنعانه ایدرسن چو سفر   بولسن بو مراده انده ظفر
مالک ایشتدی چون بو نادیلی   سوز شامه ایتدی تعجیلی
ملک کنعانه چونکه بولدی وصول   حاصل اولماغه اللی یل کرک اول
هاتف غیبدن ایرشدی خطاب   دیدی ای طالب نتیجه‌ٔ خواب
شمدی بولمزسن اول مراده وصول   واصل اولماغه اللی یل کرکدر اول
چون اللی یل تمام اندیه   ینه گلم دیارشه ایتدیه
بر قولی واردی آنک خوش را   جمله خدمتده ایدی بشری
دداکه اللی یل ایتمش ور   انی کم تکری وعده ایتمش ور
اومرم کم بولم شال اجره   عهد ماضی ایره بو حال اجره
طالعم سعد ایدرسه یلدزمی   سنی ازاد ایده‌یم تو قرمی
مکر اولدم که ماه کنعانی   طلمه چاهه اتدی اخوانی
مالک اتخشیدی که جاتم بشاش   اللی یل اولدم اولمشیدی تمام
چونکه اندن رجوع ایندیه   واردی کنعانه و بولدی تیده
کاربانلکه چونکه چاهه نفیر   جمله اشترالکی یتوبلدی همین

بقدی

بقدی مالک چو ناقه حالینه   دوشدی کوکلی دوشی حالینه
سرنه جان کیم طویر اشارندن   خرم اولمش ولی بشارندن
مرکبین چاهه سوردی اول اکاه   بیلدی کیم انده در مرانه راه
چون یقین اولدی کلدیلر سر چاه   سر چاه اوزره مالک ایتدی نکاه
کوردی کیم قوشلر طواف ایدر کرانی   اوچیغ استانیدکه قوش چکلی
مالک خود ملائک رحان   شکل مرغیله اولمشیدی عیان
دوشلی قعرنه او نور آکه   بیت معمور اولمشیدی او چاه
ایکیون او بیت معموریه   طولشدی فرشته و حوری
کوردیلر چونکه قوشنی قیویه اوشر   دیدیلر بونشاندر انده صنوه
چون اول ارده قوندی بازرکان   چاهه ملک صوکیبی اولدی روان
چون بشارت امیدکلدی دله   الدی بشرانی کنند و بیلایله
حبشی بنده‌سی واریکیدی دوی   قیتی خشنود ایدی ادی محمود
الدی هم انی چاهه کندی همین   بولدی انی مثال خلد برین
اولمش اطراف نورله روشن   اولمش اول بقعه و ادی ایمن
خاری کل خارسی کهراولمش   ریکی درسنوی شکر اولمش

روا   ایت

بعضی راوی دیدکه بازرکان   کلیجک چاهه جمله ناقه همان

بوی بو شعله مست اولب جانی — هر بری بیره اوردی بالانی

بیت

یار کن نفس اشتر بنه جود — بولمی انس یاری نی معبود
دوردش ای یار بیره ادر یاری — که سنو کبیله یار اولا یاری
ای کوکل بت پرست ایکن مالک — حق انی ایتدی یوسفه مالک
وار قیاس ایت که حق پرستی خدا — طالب اوله اگر نه ایده عطا
چاهه مالک نظر قلدی حال — کوردی اقرا ایچنده آب زلال
اولدی غلب انی کورب روشن — صالدلر چاهه ایچنه دلو رسن
یوسفه دیدی روح قدس امین — طور که وقت خلاص ارشدی همین
دلوه بیر ماه آفتاب کبی — چق قیودن زلال آب کبی
افق ایله کنارنی چاهک — صالسن افاقه نورنی ماهک
پاک اولن پاک جودنی صودن — تشنه لر اوده یاندی چق قیودن
کورب آیینه ایچره صورتکی — یوقا صنور دک جهانده قیمتکی
گیر بو میزانه طشره چق ای ماه — قدر دکه قیمتکه ایله نگاه
اصلی اول لشنه توک اولهیا — اصلی یوقا کورسه کندوسینه بها
اولیا عالم اچره بوندن کم — کم اوزینه وجود و یره عدم
صجر بیب سکدن اوزوش حرکات — کردی دلو اچره چون حیات زلال

چونکه اول تخت قایم اتدی ورود — قوة اتدی چکا مدی عنقود
دوزی بشرا به ای گرنمایه — سنده زور ایله بو گران مایه
سنکدن اولکد دلو سنکین تر — سیم گیر دی مگر یا سیمن بر
چکلدلر دلوی مالک اتدی نگاه — کوردی دلو اچره اوتورر بر ماه
بنجه ر افتاب عالم سوز — ظاهر اولدی چو طالع پیروز
بو بشارت دمنده اول خوش را — دیدی هذا غلام یا بشری
مژده کم طوغدی طالعم آیی — چقدی کلدن سعادتم پایی
مژده کم اغوا اولدی وعلهٔ قال — شوردلی ظاهر اولدی آب زلال
چقدی کلدی سعادتم گهری — سرده ایر کوردی بو نجه دردسری
چونکه اتدی گل مراد شکفت — دبلدی ایده جانی گبی نهفت
بغلدی فکری حیله ور آیه — تا که غیر ال اوزنمیه پایه
چونکه دل مرادینی بولدیلر — کاروانه روانه اولدیلر
یوسفه هر کشی که اتدی نگاه — صاندی کم بیره اندی گوکده کی ماه
کاروان خلقی مالکه اوشدی — چون نظرلری یوسفه دوشدی
دیدلر کم بو نور ماه جبین — عجبا قنده اولدی سا که قرین
بشره بکزه مز فرشته کبی — قالبی نورله سرشته کبی
آب کلدن نه او کم پر تدی بشر — آب و کلدن نیم تدی بونی مگر

چاهده بولدیغه طوتمه گمان — گه پری بیری اولمش اول حیران
اندی مالک روان بو حیله‌یه — دیدی ویردی بو بنده‌یه دوست
دیدی بونی بنم ایچون صقلامشن — دوستلق اوزره دوستلق [illegible]

قال الله تعالی واسروه بضاعة والله علیم بما یعملون

دیدلر خواجه‌لر که ای مالک — ملکه آدم اولمی مالک
بالملک در بو یا ملکزاده — قول دیمک طرفه سرو آزاده
بنده اولمادغینه بو جوری — بزه برهان بیتر بو نیر نوری
سن اگرچه بو کا دیدک قوللر — بزم اتامزی تمز اولدر
که بو شهزاده بولب خلوت — قیلدک اندک بو حیله صورت
گوردی مالک هیچ انلرلر — اگر سوزین طوتمز صنمزلر
فتنه ارتار بو صواشسا اجره — گندلدی یوسف قاشنه اجره
اول جواباره سنده بو گلته — خارده گل یا خاره ایچره گهر
راه دولتده هر که گنجه ایره — صقلماسه هزار رنجه ایره
عقلی یار اوله ایلر انسان — ذهب مذهب ذوات عیان
اوکلدی چون اول ارادة بو غوغا — طولدی اطرافه دشته صوت صدا
گوکشش ادب انی یوسف ادهم — وهم جابعه اتدلر جانی ایدم
بونلر اول یرده منتظر ایدی — آخر کاری نوله دیر گردی

یوسفه اتدلر نهانی ندا — بولدیلر قیوده غیری صدا
گلدلر کاربانه شدتله — دیدلر عنف و خشم و حدتله
که بزم غلامز قاچدی — اوچ گون اوچ گیجه در محجوب [illegible]
سن نهان اتدگز چون انی — قانده در گلمدن انی دیک ثانی
چونکه انی چیقدن بلشدن — چقرانی تیغمز طاشدن
انی الن بشن بلایه صوقر — طوردن اودا الوبغ بیرده یقر
خوفله طولدی مالک جانی — ظاهر ایلادی ماه کنعانی
گوردیچون اخوتن او سرور دین — اولدی برگ خزان کبی لرزان
قهری جوشش ایکدیبو دانک — گوردچون مه جمالنی آنک
گلدی تنها فتنه شفقتله — صوردی حالن دیدی نصیحتله
که ددک بونلره سنی بنده — گر صورلرسه ایله دی سنده
حذر ایت البته بو سوزه انکار — مشکل اولمایه تا که آخر کار
ایلمز سک بو دعوی تصدیق — سنی بونلر هلاک ایدر تحقیق
سنی قورتاردی دیدلر بدرش — دوشدی لرزان رغبت و حذره
یوزی صویلیله ویرب انلر — صو ویرنه اقتدار قانلر
بو ابنه خواجه‌لر اولب حیران — ددلر جمله ای جوانمردان
بکزمز غلامه سیماده — بکزر اما اولا ملک زاده

قول دیمک سرو ناز پرورده — راست اولمز سزکه مرده
دیدلر خان زاده در بو غلام — قدرله اولدی بدر حسنی تمام
بزه همشیره اولدی هم آزاد — سرو در قدی الا نا آزاد
جاریه در اناسی آنه مزد — خدمت ایلیدی ایچون خانه مرد
همسر اولدیغیچون بزه بو پسر — پسری کبی سودی بونی پدر
بوکه میل ایندی قلب میرزانی — عدلله ایتمز اولدی احسانی
دیلدیک ایتمز احیاز شله — بیع ایدک بونی دکانلله
بچدی بزدن بو بنده سرکشدر — یوزی صوین بلکه پیر التشدر
صورتا کرچه تازه بستاندر — میوه سی بالا کمر و دستاندر
بعینه
قچاغندر یلان جدر اوغری — صاتر زعلتی دبوب طوغری
راست لک درنا و بنده کیم اوله — هیچ صات طوتمه انی قاپوده
اوغری در راسته اکه طوغری در — حسنی زنیر اکه قلب اوغریدر
قچاغندی و یا سی دکلدر یاران — که حبابندر مع تجردی اول جانان
الا یوقدر کذبه هیچ صورت — اوله صدیقه کذب ایله تهمت
چون اوغرلق ادن اشتدیلر — کاربان خلقی نفرت ایتدیلر
او صنوبر غیر ایندی چون بازار — کرم اولیب مالک ایلید بازار
بکجدیلر اول کهر درم اخوانی — صاتدیلر کچه اقچه یه انی

دکمه

دکمه حیوانه بیلور انسانی — حضرت صور قدر اب حیوانی
نه بیلور جام جوهری خذف — انی یا جم بلور یا خود صراف
ایله خوبیدی اول ملک سیما — هر بیعیمی دکردی بیک دنیا
الا بوندن بلمک اول آیه — اولدی یعقوب ایله زلیخایه
بر سنک چشمه ایرسدی زواله — برسی بیله ویردی کل جماله
حسن و یوسفده کی طراوت نور — اولدی اخوانی چشمه مستور
هر برندن بونور اولدی چو غیب — غیبت اتماسن ایلدی عیب
جنتم مالک ده کورسه کرانی — اقچه یه نولور دیر بیری پک جانی
انی ملک جهانه ویرزمدی — نه جهان بلکه جانه ویرمز دیدی
یوسفک حسنی ولیکه خدا — بعض انسانه ایلدی پیدا
تا کورب انی مرد بی ادراک — ایلمیه نظر ره ناپاک
عدد نده اول اقچه نک عشقی — ایلدیلر حقی لعنت حق
ظاهر اولدر یکرمیدی ثمنی — اکثریدر ادی انی کوردی حسنی
روضه اصطفایه سرو دوام — طایه ده سیر ایدردی بر بیرام
بر قچ اوغلنجق انی کوردیلر — قوز جعفر السمنوب یوز اوردیلر
نیسنه بو کاغدی ویرکه اول امین — بنی صاتک دیدی اولاده همین
اول ایکی عالمه امین و امان — بر ایکی طفله طفیل اولدی همان

هرکه ایده عدوینه نکا
اوله حق جلیسی یوسفه اکا
عیب سوزلر عدو ایده او
ذم غیبت اولور انکا

ویردی انلاره پاک دامنی / بیندلر قول کبی او سلطانی
کوردیلر یولده حضرت عمری / عمر انلاره صوردی بو خبری
زیدی صاترز رسول بیزه / قوزی قوزی ویرک اوینامغه بزه
اول جهان فخرینک خریداری / انتدی یکرمی قوزه بازاری
فخر عالم بنم انتدی ویره / یوسفه ویرلن بهایک آیده

بند

قوزاغاجی کبی بو ثمره سرک / تا که قوزی کبی بهیه ترک
بنجری گل کبی بوینک لکی‌جو / تا که گل کبی اوله سن خوش بو
نجه بر کنده کبی اوکوب صحتن / بلکه اخر چورک قوزه مثتن
ایتمیکت محمدا ای یار / الحبا رایت بو قصه دن وار
هر که قدرن بله ایر شرفه / رحم الله امرا عرفه
چون قضا لوحنه چکلدی رقم / بنده یازلدی نیجه میر علم
گاه اولر کم حوادث تقدیر / سرو آزاده ایکن اوز زنجیر
خلعت حسن چون تمام ایده ماه / قاره چول کیدر اگر که گاه
صندلر یوسفی چون اخوانی / مالکه بنده اندیلر انی
ویردی مالکه بیع نامه کرک / حجت اولمغه خط و خامه کرک
یبردلر بونی کم بنی یعقوب / صندلر بر قولی بکل عیوب

نام یوسف غلام عبری در / مشتری مالک فراغی در
مالکه جمله بایع مذکور / انلدی تسلیم بندۀ مذکور
قلدی تسلیم مالک انلره هم / ثمنی یوسفی یکرم درم
چونکه اوکدی بو قبض الیه اقباض / بو قدر انلرکه اولنه اعراض
یازدیلر آخرینه نیجه گواه / دیدیلر عاقبت کفی بالله
طی ایدب مهر کبی مکتوبی / اردیلر اگه مهر یعقوبی
چون بو مکتوب مالکه یتدی / درج حاصدانی درج ایتدی
چون عزیز الدی ماه کنعانی / الدی مالکدن مکتوبانی
کلجک اخراجی قاتنه / حجت انکلا اتدی اخوتنه
مالکه دیدی یوسف اخوانی / بند ایدوک کی صنفین بو غلامی
شاید اولا که رسکه حیله ایده / یول بولنجک قاچمک الکده
قورقولاری بو ییدیکم تجه اول / بونجه مستور استرلر اجل
مالکه انلاره آفرین قلدی / یوسفک بندین احکم قلدی
ایلدی زلف کبی نی دوسینه / آهنین بنده کلدی سینه
اولمش ایکن جهان صحیحه آیی / اوردی بو بینه ظلمله زنجیر
بوی غلدن بر ایکن اول گل / سینه‌سنه ایرشدی آفت غل
هر که اول جوهر مجرد اولا / اگه لایق میدر مقید اولا

دکلی صانوب غزالی مالک خرم   اکه کورکانه ایلر بیدی نظر
قومدی اهم لباسن اول نووفا   قاتی کافوریله اتدی کافوره
یار شور سیدی اول خم سینه   که کیر بیدی بر اسکی پشمینه
توله کیه نه ندا وزیبا خد   اولور ابنیه توک غلاغی نمد
ایرمدی چونکه یوسفه چاره   اولدی ناچار کیدی ناچاره
کوردی چونکم پلاسه اول خورشید   اکینه قاره کیدی ماه جدید
بو یینی اغنیه ایرزغلارن اتی   کل بیرینه قوقرکن انی پدر
شدت بند ساعدیله بنانی   سیم ایکن اولدی پنجهٔ مرجان
ساق سرو ایکن اولدی شاخ بقم   ساق بلوری دردقیدله هم
چونکه مالک مرادنی الدی   ذوقدن انده اول کیجه قالدی
یاتدیلر انده یوسف اخوانی   قاچه دیو کوزندلر انی

یوسفک عزم اخوتی علیهم السلام وداع ایدوکلریدر

صبحدم چون چکلدی کوس رحیل   طوردی مهد زمیندن ابن سبیل
کاربان قلدی عزم راه اتکی   ماه کنعان جکردن اه اتدی
طوردی مالکدن استدی دستور   که وداع ایده اخوتن اول نور
وردی یوق ایسه اعتمادک اکر   بلکه کوندر سنکله بر چاکر
کم بلور بر دخی وصال اولی   یوزلرن کوزنکه مجال اولی

بونجه ییل بیله صحبت ایلمشم   اولرنده اقامت ایلمشم
چکدلر باکه شربتنده امک   چوقدر او سفره حق و نان نمک
مشکل اولور مصاحب ایرلغی   ایرولغی اوله روح صیرولغی
دکلدی انی طلک ییوب مالک   اننده کی شفقت اکلدی مالک
دیدی ایلار وک لیشی ساکه جفا   سنک ایلنک اولاره لطف وفا
سندن انلر کتوردی بیزاری   سنک انلاره دون اکلنک باری
انلرک ساکه کینه نسی ایسنی   سنک انلاره خاطرک صافی
اکلمادی انی که جمله صفات   مهر کشیده اولور بتوابع ذات
نحس اولانک لیشی نحوستدر   چونکه صورت دلیل سیرت در
شیطنت ایلمز فرشته سرشت   خوب اولمز تا که عادت زشت
قونشدی مالک ملک پنجه غلام   دیو صورتلو قاره افلح نام
بشدیبله اوسر و اولدی روان   اولملر یار مقید اول اخوان
کورجک بلکه تجدید لر اینی   چاغوب دیدی یوسف اخوانی
بنی سزدن خدا چون اتدی جدا   قتلنوک بر نفس بحق خدا
ضرریم یوق سزه وداع ایدرن   کورین سزی غربته کیدرن
کم بیلور سزلری کورمی اخی   وصلکوز عیدنه ایرمی دخی
کونش ایدیجک انک بو سوزلرینی   مرحمت اودی یاقدی اوزلرینی

دو دیلر رقیبله دوشب اکا   اولمیدی بو ایشی بولیدی اکا

سنی طرح ایلیلدن ای فرزداش   کوکلمزدن حضور آرامکه تراش

کرچه وار بو ایشه ندامتمز   الا قو فرزی بجا التمز

قنده کتسک رفیقک اوله خدا   لطفی سندن ایلمایه جدا

ایله دیوب قموسی اغلشدی   یوکلر ایله اسنلشدی

چون یهودانی ایکدی اخوش   کتدی صبر و قراری قلمدی هوش

قرمشوب اکه رقت ایکدی چوق   الن اوپدی وصیت ایکدی چوق

دلدیکم دخی ایدیدی کلام   اقرباسینه بوندریدی سلام

ختم ایدوب اقلق اوسنه یوردی   قولونه یاپشوب چکوب یوردی

اوکنه قندی قفا قیوب اندی   دیدی طعب سو ایله کار یاکتدی

سن نیدیله کچی تیرسک اکا   خشم ایدرکم وارنجه خوده یکا

نه بلوردر دوزخی یاره   بلسه رحمی اولیدی بر یاره

اول ملکه بو ره رام اولنا چار   قلدی اه و قف ایله رفتار

که کدوب کوزیاشی اقوردی   که دونوب اخوتینه باقوردی

سیلدروب مالک انی باراوزره   افلجی قودی اول قطاره او

تاکورنمز اولنجه اخوانی   یعقوب انلاره اندی افغانی

کورنمز اولنجه انلری کیدی   بکی بلا ایله تحمله تندی

دیو اولیجق بو کل اول ملکه   ملکوک کوکه نالهسی فلکه

الی ایاغی بند ایله بسته   حسرتیله ضعیف و دلخسته

بیکا محنت جلای وطن   بریکا شدت بلای رسن

بریکا فرقت جمال پدر   بریکا محنت ملال رسن سو

حسرت و غربت طفولیت   رقت و قلب و قهر رقیت

جمع اولوب بو نجه دردلو دردکران   یوسف اولشدی تا اروه حیران

مالکه دیدی انلح ای مهتر   النی ایل ایلیدک مشقت سفر

غرضک بو غلام بو ملغ ایدی   دایم اهل سعادت اولمغ ایدی

پدر او مردک بو بر هلال ابرار   بنی جمال و جمال و خسته ادر

اودمغک قیمتنه بونی کم اله   بونجلاین متاعدن نه کله

دردی بو فکرین دخی ایدرم   بلمزم بو ضعیفی بن ندرم

فصل

بن بونی الدم اریه دکلو زره   صاحبدم امیدی تحمینی حجره

بونی باکه معتبر ور ما مال   مدح ایدوب ونیش ایدی کامل کمال

نی خلق اوله خلق و سیرتده   بی بدل اوله حسن و صورتده

طفلکن عقل و فکری کامل اوله   جمله علم و فضل شامل اوله

اشتدوب یوسف انی کلدی نشانه   بلدی کم اوله مشن جمال عیانه

صاندلر پدرکن ملال الخیف — کوزدلر سروکبی نهال ضعیف

جمله دکلو نظرلری یوغدی — دردلر ایله دکلو زیری چوغ ایدی

نه بلور قدر نوری مردم کور — چون کورنمز کوزینه شعلهٔ نور

طلکی شب صنمه شب تیره روزی — کوره مز مهر عالم افروزی

حکایت مناسب

ذکر اولنور که شیخ ابو عثمان — دلدی برکون اوله مصره روان

کوزز دریا یوزنده کمی وار — کمیه ایرشنجه اول مختار

یوردی صو یوزنده چون دستی — کوردی انی جماعتی کشتی

دیدیلر که بو کرامتدر — الکلمادی که خرق عادتدر

چونکه حق ستر ایده کراماتی — اکلمز خلق خرق عاداتی

نجه کندی کرامت اکلدیلر — ای نجه‌لر صدیق تهمت اکلدیلر

حقک خلقه اشکار اوله — صید ایدرم درکن شکار اوله

یوسفه عزم کندریدر احلدن راحیل وزره اتدکی افغان انی چرخ ضنوب جور اتدکجور

فخر عالم بویردی کم مظلوم — چون دعا ایده اکه دیقیوم

کربو ظالمدن الیمی دادی — سکابن الیدم بونی دادی

چونکه مظلوم ایده نهانی دعا — قبهٔ عرش طوله صوت وصدا

المتشد مفتح الابواب — عرشه وارنجه اول ندایه حجاب

کاربان

46

مادری تربه سینه دوشدی اونور

کاربان چونکه بوله روان اولدی — یوسفک نرکسینه قان طولدی

اشکی یوللاری لاله زار ایتدی — مهر بری یورکه ویکار ایتدی

بر ایکی مرحله چو کتدیلر — مادری تربسینه یتدیلر

اول مقامه ایرشدی چونکه مرور — دوشدی مادر مزاری اوزره بو نور

دوشدی راحیل اوزره راحیله دن — ایرلب نغره قالدی قافله دن

اول مزاری قوجب قلوبلاری — دیدی یوز درد ایله بو کفتاری

ایروده دوشدم بدردن ای مادر — بکا ظلم اتدیلر برادرلر

اولا کل کبی کتوردیلر — کل کبی صکره بیره اوردیلر

کل کبی تازه طوندغک بدنی — سوردیلر خاره طقدیلر سنی

سنکله زرد کدرز بون اولدم — لاله کبی یغریق خون اولدم

قهرله قعر چاهه اتدیلر — عاقبت بنده دیو صتدیلر

آه کیم سرو نازپروردک — اولکدی سنوکی خانه دردک

کاشکی بنده اولسم انه جکم — سا که هم تربه اولسم الله حکم

راولر درکر اول زمان چو مزار — زار قلدی نسکه عاشق زار

دیدی آغلامه ای کوزم نوری — اوده یقه بو خاک منشوری

بندن اولسن سا که بشارتلر — کلسه در یشو که دولتلر

که عزیز اوله شهر مصره طپک — سجده کاه اوله اخوتکه قپوک

اولسه خاک پایک انلره تاج کلسه‌لر خوابکه محتاج
طپوکه عرض حال ایلیه‌لر صدقه‌کک سوآل ایلیه‌لر
بو خطابی چو یوسف ایلدی گوش اولدی درد فراقله بی هوش
یاتوب انده بو حالله قلدیسه کاربان خیل خیلی یول آلدی
اشتره تا که افلح اندی نگاه یوسفی گورمیجک ایلدی آه
جانب مالکه قودی صبری ددی قحمش اوبنده تکبیری
ددی مالکه اول جوان مردان اولمشلر بو سوزلرنده یلان
کاربان خلقی انده قلدیلر هر یکی برکه بنده صلدیلر
عاقبت افلح سیه منظر اسیتورک او ماه بوکدکر
اوردی برقج طپنجه اکه بو قول ملکه ضد شکنجه ایلدی غول
خد یوسفده اول سیه انکشت تازه گل اوزره ضکه پنج انکشت
مشت دیو ایله چون دوکلدی ملک مشتله دوکدی سینه سینی فلک
ضربله سنبل و سیه پیکر ایچون سینمی اندی لاله احمر
بو نحو ستدن اول زحل آیین ایلدی ماه منزل پروین
یوسف ولدم زمینه اوردی یوزن ددی ای گوش ایدن نوایب سوزن
ای سمیع و بصیر حی علیم بنده کردار سه گناه عظیم
بکا انو کچون اولدسه بو جزا انی عفو ایله ای کریم خدا

آنلرک

آنلرک حرمتنه یا الله المه بر جهان اچنده گناه
یا الهی سورسک اجدادم بو سیه رودن ال بنم دادم
یوزم اوردم طپوکه یا قیوم جمله حالم جنابکه معلوم
خاکدن یوز گوتردن اول ماه ظاهر اولدی سعادة ابر سیاه
طوتدی اولدم ظلمتله جهان دتردی صیحه‌دن زمینی فوران
طولدی بردم اچنده التی جهات رعد و برق و صواعق و ظلمات
برق و ظلمتله چو فرخ کبود گاه پر آتش اولدی گه پردود
چون غمام سیه گوکه اغدی بره یغمور یرینه غم یغدی
ایله طولدی جهانه هیبت تاب بیضه سن یره اندی زاغ سحاب
هر که اول بیضه دن بیدیکه بره بره دن خاک کنه اوردی سره
نیجک انی نیجه طایر جان اشیانندن اوچه گکدی روان
کاربان اوزره یاغدی چون بو طولو اولدی هر سینه دشتله طولو
سیله ویردی کمی قماش اودم کمسی سیله ویردی باشن اودم
عاقبت بو یره دخی یتدی باشدن اشدی صو اشلری یتدی
دیدی مالکه بو بلایه سبب قانغی شر اهلی اولدی اوله عجب
عجبا قنغمز گناه ایندی که بو دم بزلره بو بلا یتدی
آفرین مالکک کمالینه واقف اولدی گناه حالینه

اوری
:

بوز ماننده نیجه خلقان الدین ‌ ‌ خلق ارسنده اتدی دعوی دین
بک بلا کلسه باشنه ناکاه ‌ ‌ بردم اکوب کناهمن ایلمزه
طوتلر ارسه بشنیه یوز طومرق ‌ ‌ بسکن عارفه طقوز یوز قره
کلمه دن کسه دن جواب کلام ‌ ‌ ایرشتی کلدی افلح بدنام
کورد کرکرد نشنده برار قم ‌ ‌ خلقه وش خلقی صوقحکم
نه یلان بلکه اژدهای عظیم ‌ ‌ صقیب انی ایدر عذاب الیم
هرکه مظلومه ایده جور وجفا ‌ ‌ حکمی طوتوا اوله که اثر دعا
جون بو دردیله انی کوردیلر ‌ ‌ سبب حالنی اکه صوردیلر
سویلمایب دیدیلر بو حالتله ‌ ‌ یوسفی کوستروب اشارتله
انی اکلتدیلر کم بزه بو بلا ‌ ‌ اولدم اولدی که ایکدی بو دعا
مالک ایرشدی یوسفک قتنه ‌ ‌ دلک اتدی یوزاوره خضرتنه
دیدی ظلم ایتدیسه بو بنده سکا ‌ ‌ دریلرم صوجمن بغشله بکا
دلکش یوسف انک اتدی دعا ‌ ‌ یوزنی کوکه طوتدی اتدی دعا
افلح افلاح جونکه بولدی کجال ‌ ‌ دله کلدی ددی بخه اولدسه حال
کاربان یوسفا وزره اوشدیلر ‌ ‌ یلوروب ایغینه دوشدیلر
دیدیلر لطف ایدوب دعا ایله ‌ ‌ بو بلادن بزی رها ایله
کلدی مالکه جی یوز اکا اوردی ‌ ‌ وردی ظلمم بورسمه اولدی سکا

دلکوکی طوتر خدای جهان ‌ ‌ سنده وار دراتکلیرازتهان
ایله اوله بزه مدد ایله ‌ ‌ اوستمزدن بلای رد ایله
افلح اوشش کتوردشم قتوکا ‌ ‌ قلدی تسلیم اونی خضرتکه
سنی اول دوکدسنسن وحی دوک ‌ ‌ سکا اول سوکدسه سن ذحی سوک
بن وحی اوشدی طوتدشم اونی ‌ ‌ سکا تسلیم اتدشم کندوزنی
او طبنجه دلر سک ایشده نورم ‌ ‌ بزی تک عزق المه اکمی کوزم
کلدی یوسف قتنه اول هنده ‌ ‌ سوردی زلفی کبی ایاغنه یوز
بویننی اکدی بنفشه کبی طوروب ‌ ‌ دلدی یوز قراسنی نوراوروب
عفو ایدیب یوسف اول کناهی ‌ ‌ کوکه طوتدی جمال ایا حینه
بولدی عالم دعاسیله سرور ‌ ‌ ظلمتی کتتدی کلدی نیرنیه نور
کاربان خلقی اتدیلر شادی ‌ ‌ اوبلجی اول دعانک ازادی
طوردی مالک ایاغی اوزره روان ‌ ‌ یوسفه دیدی ای ولی زمان
سنمدی بلدم رفیع ایمش قدرک ‌ ‌ صفوهٔ اصفیا ایمش صدرک
سکا لایق کمال عزت در ‌ ‌ بکه لابد سنی رعایت در
بندنی الدی پای دستندن ‌ ‌ یاشنی سلدی جشم مستدن
کیدروب اکننه لباس نفیس ‌ ‌ ایلدی کاربانه انی رئیس
التنتر تخت اوزره تخت اتدی ‌ ‌ دولت وبخت ایکسه زحمت اتدی

چقدی تختنکه زره اول شاه   قلعه‌دن صحن ظهور ایلدی ماه

کاربان بلای چون صودی   انی جانیله جمله‌سی سودی

چونکه سالار کاربان اولدی   اوکلرینه دوشب روان اولدی

چونکه بو قدره ایردی اول خورشید   اولدی کوندن کونه جمال مزید

سایبان اولدی ابر نورانی   ایلدی انو کبیله سیرانی

خلق یوررلردی پایه سنده انک   خوش کچرلردی سایه سنده انک

هر قچن کلسه بر یوقش یا ایش   تخت اوسنده ایلریدی النش

انده تکبیر ایدرردی هم تهلیل   هم قلوردی صلوة دین خلیل

قند بندیله خلق طویلردی   علم و حکمت کلام سویلردی

هر نه یرده اکلسه بر عالم   انده دایم صلاح اولور قایم

هر نه یرده که اوله دین اهلی   بولنور انده چوق یقین اهلی

اوشترکدن دوشب نجون کچدک   بیر دها عیبکی نجون اچدک

دولر یوسفه بو حالتله   بو قدر قدرله کرامتله

دیدی یوسفکه تجه دم حاش   والدهم قبرنی کوروب اغلا

حیرت ایرشدی حسرتیله بکا   اختیارم قومادم دوشدم اکا

بی شوق ایلدی ذم بسته   جانوی یادم انده بن خسته

یوسف عم شهرنا بلسه یتدکی زر وجال انوری شهر مسلمان اندکیده

افرین

افرین اول جمال جانانه   که کلور کورسه کافر ایمانه

حس اوز کم کورپچک اهل ضلال   دیه سبحان مبدع متعال

چین سحر چون که شاهد خرشید   عالمه عرض قلدی نور جدید

نور ایمان کبی چون ایتدی ظهور   کفری بجور ایلدی مستور

فرو کر سعادتیله او ماه   تابلس شهرن ایتدی منزلکاه

شهری طوتدی شهر اچنه تمام   عاشق اولدی خواص بلکه عوام

کون یوزی ایله تابدار اولدی   که کورن زیده ابدار اولدی

کوزنک عقل کتندی ذم کلدی   کوزنه نم یرینه نم کلدی

کوردلر بر جمال نی مانند   بر دلارام و دلبر و دلبند

جان کبی جسمی آب کلدن پاک   ایرشمز وصف حسنه دراک

یوزی مصباح نضو بزم جمال   سوزی مفتاح قفل کنج کمال

نظر ایدن او حسنه دیدی همین   که جمال افرینه یوز تحسین

یوسفی چون او خلق کوردیلر   صانع حسنه که صوردیلر

دلرای کمال زیباتی   کم یارتدی بو حسن زیباتی

التونک آیین کم ایتدی بدر جمال   بدر اچنده کم ایتدی ایکی هلال

نون اچنده بو عینی کم برزدی   ماه اچنده بو چاه کم قزدی

که آن دلدی بو غنچه زنبق   که کلستانه ادا ویرر رونق

بند زلفک بو تاب کیمدن الور   کل سیر ایکن انی کیمدن الور
لام زلفک خامه حرفی در   کر جالنک کمال ظرفی در
وار کن نرکسکده خواب علم   کیم اویوتدی انی بو نازله هم
کیم دوزتدی بو درج مرجانی   زرله کیم پر ایلدی آینی
غنچه کی کیم قلور شکر کفتار   سروکی کیم ییرندن خوش رفتار
سروکی بنجه باغبان بیلر   که او سروک یتیشی جان بیلر
خالله خذکی کیم ایلدی تزیین   کیم اولور اهل حاله قرة العین
بو کمالی چو یوسف ایلدی کوش   حکمتندن افندی چشمه نوش
دیدی کیم صانعم او قادر در   کیم قو صنعتنده ماهر در
دو جهان قطرهٔ بحر جودندن   جمله موجود انونک وجودندن
اکه مخصوص در کمال و جمال   ایرمز اکه کلال و نقص زوال
عیبدن کیم جمال عادی در   حجب غیب پرده داری در
قلدی ذرات عالمی مرآت   اولدی تجلای حسن اول ذات
اندن کیم ذره دکلو اوله بصر   ذره ده ایلر اول جمال نظر
کوش ایدیجک بو حکمی او قوم   دیدهٔ دلکرنده قلدی نوم
دیدیلر حقدن بو اولدلر اکاه   دیدیلر لا اله الا الله
دیدیلر جاندن ایلدک اقرار   اکه کیم خلق اید بو رسمه نکار

یوسفک نورنه چو بقدیلر   جمله اصنامی ناره یقدیلر
چونکه عرض ایتدی عارض بو نکار   اولدی جمله صنملرک یری نار

یوسف علیه السلام شهر بیابانه قوندوغیدرکه ذکر اولر

کاربان چونکه اولدی بینه روان   منزلی اولدی انک بیابان
چونکه باسنه منزل ایتدی او ماه   قوندی هر کوشه ده نور واه
بر نظر سیر ایدن جمالن انک   بغلدی سینه ده خیالن انک
هر که کوردی او حسن زیبایی   دینی ترک ایتدی قودی دنیایی
بو جمال بدیعه ایت ثنا   مبدع اکلادی قوم بیلدیلر
دد لوبکز مز بو انسانه   بکزر اما قدسی جانانه
اولمز انسانده ویریده بو نور   اوله جاناکه افریده بو نور
نقش نقاشی صندیلر انلر   دنیلر بتدن او صندیلر انلر
شکل یوسفده اول جماله کبی   بر مرصع صنم دوزب در حال
طبیدلر بنجه بیک یل اول صنمه   ایلدیلر خلاف سر اجمه
حسن یوسفله صانع متعال   بعضی ویردی هدایه بعضی ضلال
دو شبه کلزاره پرتو خرشید   خوش قوجولرا اولور سواده پدید
روی چوک اوزره صلیبه پرتو   اشکار اولور انده چو کنش بو
صند دوشش ده اولر نیان   پاره دوشر اولرا افت جان

ذات ایلیه دم بشدی چونکه وجود | عجبا طولدی ایلمادی سجود
آدمه دوشدی مسکنت اندی | فقرنی بلدی رحمته یتدی
قدرتک سترن اکلین علما | دولر لون ماء لون اناء
نظری مرکه حکمتیله قیلور | مرایتی مقتضای ذات بلور
مقتضاسنی ذاته اوعلام | ورسه حکمتله اولمیه ظلام
حکمتی موجبجه ایلیه کار | موجب اولمایه فاعل مختار
عجب اتشدر بو تاب جمال | دونیز اکه مقابل اولسه جبال
صالسه بواو جهانه بردم | دونیز اکه مقابل اولسه آدم
شاه خاور دکوب فلکده نوا | چون بینه جوشه کلدی جیش ضیا
سیر ایدیب اول جهیله سیانی | بخته لی دل ربا بنجه اوآره
عمر باقی اوکیمه بو کلدیکه همین | اولدی آنک کبی رفیقه قرین
فرح و شادیله کتدیلر | منزل عقلانه یتدیلر
اوکدا اول مه شورسمه نورانی | که کورن صانزیدی نورانی
خلقی دیوانه ایتدی سلسلهسی | طولدی اول شهر اچینه غلغلهسی
غمزهسی سینهدکدجانه اردی | جنیف ده عقلا اسیر دیدی
دیدلر شهره برصنم کلدی | نه صنم روح مجسم کلدی
قولی عنبرانی فعلی رحانی | روی روحانی بولی جانانی

ماه

ماه طلعت نکار زهره جبین | حسنوکک صانعینه یوز تحسین

قامتی سرو سرفراز اولمش | میوه شیوه بر کنار اولمش
قشی محراب قبلهٔ جاندر | چشم مستی بلای انساندر
زلف پرچینی رشک مسک خطا | خال مشکنی حبة السودا
دهنی تنکی حقهٔ مرجان | لعل انده مفرح دل جان
نه مفرح مفرح یاقوت | دل وجان اندن آلدی قوت
کوردن مصر عقلان انی | در میان ایتدی یولینه جانی
قانی کوریندلبرایدی اول امیر | بخته نام اعلن الیمشی ایدی اسیر
کوچه کورزاورسه کاه ایلردی | عمر جسمی تباه ایلر یدی
الله شش پراکنده کتسله | هفت کشور طولردی هیتله
الندنیزه السه اول تیمور | سپرن قرشو طوتمزیدی سپهر
کمرندن طوتیدی کوه اکر | پایدار اولمزیدی کوه و کمر
نیز نالله الیه اول خونی | خلقه کبی قبردی کردونی
قلنجندن که قان طمردی آنک | طمرن کسمشدی اعدا نوک
ادان ایکی بیک دلیرله درحال | سوردی رخش نتاکه رستم زال
هر بری تند و تیز و اهل هنر | یوز چو رنز دمنده یوزه وبیر
کوک دمرکبی قوا یوزیلی | رعداوازه ویلدرم کوزیلی

تا وارب کاروانی غارت ایده   صورت یوسفیله صحبت ایده
تا کهان کوردی بر جمال کلور   حسن و خلقیله بر کمال کلور
یوزی نور حقایق جبروت   بوی سر و حدایق ملکوت
اوشنزاو ستنده بو کنش کوردی   کندوسن انده درویش کوردی
سایبان اولبه ابر نورانی   صاقنور کوکده کی کنشدن انی
چون کوررندی که بو نور جمال   اه ایدب بیره دوشدی سایه مثال
تاجی ترک ایدی جبه چاک ایدی   یوزن انک یولینه خاک ایدی
یقلب بیره کندیدن کتدی   هر نه اندیشه بر نظر ایدی
عقلا ایلر اولدوم سببه   جمله سی دل شکسته جان خسته
هر بری دوشدی نجحال اولدی   سرو ومالی پایمال اولدی
حسن یغلش برج عالیه در   یا خدا اعجاز نخل خاویه در
اوج کون اوج کیجه قالدیلر حیران   کاروان صحبتیله اولدی روان

یوسف علیه السلام شهر عسقلانه ایروکیدرکه ذکر اولنور

خود نماکم خدا نما اولمز   لی خود اولماسه با جلا اولمز
اکر آیینه یوسترسیدی اوزن   اهل حسن انده کورمز ایدی یوزن
صورتن چونکه ایلدی پنهان   اولدی مجلای صورت خوبان
صبحدم چونکه روشن اولدی جهان   خود نما اولدی شاهد خوبان

کجدی

کجدی بسیار ره یقلب محل   اولدی عرش عزیش اوکون منزل
کلدی شهر عزیزه چونکه اول ماه   وسوسه دوشدی قلبه ناکاه
که بو شهر کده خلق پیر و جوان   کوره جک حسنی اولدی حیران
جمله کشور ده برکزیده یتیم   صدف عالمه فریده یتیم
غالبا بو هزار دیده فلک   کورمدی بویله بکر انس ملک
چون بو فکر ایله شهره کردی نکار   نکران اولدی اکا دیار
کوردی یوسف که حسن عرش جمال   ملکیله دیرونی مالامال
بر پری ماه اختری خورشید   هر بری بر ملاحت ایچره فرید
هر بر ینک جمال شمس ضحا   انلره کوره کندی حسنی سها
زلفلری مات ایدردی کم شاهی   شهریله اوده یاقدیلر ماهی
هر بری حوری کبی پر زینت   حسن نی حد و خلقی نی غایت
قد و قامتده قامسی اعلا   کیمی سدره و کیمی طوبی
اولدی بونلری کوروب حیران   انلر اولدیلر بوکه نکران
غیبدن یوسفه ایرشدی ندا   نه ندانی جهت عتاب خدا
که ای یوزینی کوزل صنم یوسف   حسننی بدل صنم یوسف
حق بیر تمش دراول قدر زیبا   هر بری عرض عارض ایتسه کا
نقشنک انلر دکی نکاره کوره   قطره کبی اولدی پاره کوره

چون ازل مهری آشکار اولدی بخت ذرات تابدار اولدی
ذره نوریله نیجه اوله مجبور معنده مهرک اول نور
نه وجود اوله ذره‌نه‌نی نور گر بیده حسنی انوکیله ظهور
چون ایرشدی اکه بو عتاب یوزیره قودی دیدی یا تواب
توبه اولسون که گورمیم اوزی خود نمالقدن اچیم گوزیمی
چونکه یردن یوزینی قالدردی جمله شهر اهلنی گلور گوردی
شوقله چونکه گلدلر قتنه اندلر سجده حسن صورتنه
دیدیلر کم زهی جمال جمیل که اولبدر کمال صنعه دلیل
قلدی انده چون انانیت فوقله گلدی فخر انیت
کسر نفس ایتدی حاکر اولدی اکا جمله عالم مسخر اولدی اکا
ضمه بونی یاران حکایت در مالک ملکنی نهایت در
عاشق دوست اره سنده ایاز یار اکسک اولمز بو یک کبی بازار

حکایت مناسب

ارنی دیدی چون کلیم خدا صندی کندویه در پیمان بوندا
کلدی حقدن اکا اوزم بونده نظر ایت صانعه صوله یا موسی
گوردی اول نی نهایه عشق ارنی یوز اوروب در مربی ارنی
گوستریب مربی ید بیضا رؤیت اچون ایدر دعا اونلا

نفس

53

سه

نفس ثعبانی عصا ایتمش طور میقات قربته یتمش
جبرته دوشدی گوروب انی کلیم دیدی گلمز اولا بو جمع عظیم
گلدی جان سمعنه ندا نه ندا نی حروف و صدا الکلام خدا
که سنک گبی طالب دیدار جمله جابنده وار هزار هزار

یوسف علیه السلام جوار مصرده جوی نیله گیروگیدر

صبحدم چونکه یوسف خاور ساحل نیل چرخه ایتدی نظر
سحر اچون گلدی موج مکشوفه زار زار ایتدی نور مکشوفه
نیلنه سیاره ارتحال ایتدی نیل مصرک کنارنه یتدی
یوسفه دیدی مالک ای صدیق اثر ایتدی سا که عنا بطریق
یقدی حسنک کلنی کون تابی اولسون ای ماه فخر تکانی
کبی نیله گلدی اول شمشاد ایلدی چرخ نیلگون فریاد
که نولیدم پس اولیدم انیل نیل لامع اولیدی نور خلیل
بلنه فوته طوتحق او نگار قالدی کار یابنده قلجه قرار
قالدی جمله سنک اراحی گورمکه گلدلر کل انداحی
نظر اهلنه همدم اوله نگار پس و کلمی تفرج دیدار
دری یوسف اودمده یا ستار بنی ستر ایله گورمسون اغیار
دخی پایانه ایرمدن بو دعا اولدی پیدا بو صودن اژدها

اوزنوب بو غرد منارهٔ کبی / اغزن اچدی همان مغاره کبی
جنه‌دُ باشی قبهٔ حمام / کوزلری انده کوییا اکی جلم
کورجک خلق انک بو پالاسن / قودلر بو سفک تماشاسن
اوجلق جمله خلق اکا مشغول / صوبه کرماکه جهد ایلدی اول
چون چقردی کلاهنی اول شاه / باشن اچوب دوشدی شوق بولنه ماه
یعنی کم باشن اچوق کوزلدر او یوز / باشن اچوق بزده انوک عاشق یوز
سنبلی ظاهر اولدی افسرندن / زاغ شب طوغدی بیضهٔ خورشید
دستنی صوقدی زیر پیرهنه / ننکم دستنه کلی سینه
فرقدن چونکه چقدی پیرآهن / شرق و غرب اولدی جیبله دامن
نیل فروبرد کردی اول دلبر / صنکه صوبه طلدی تازه نیلوفر
نیله ارشدی چون بولندیلر / اغلماسن چو سبه جسدن
بو کرامت چون انی اندی کلم / یورسو رانغه بحر عظیم
نیله وسنک بنر سینه اوکون / کونی اندی کواکب کردون
کون کوزندن چو داشمه سنی / بولسه نیله دکردی چشمه سنی
دوشدی بورشکه چشمهٔ حیوان / ظلمات اولدی کوزلرینه جهان
بولسه کرچی سلسبیل سبیل / انلر اندی اوکون زیارت نیل
صوجوب ابر له قمر اوزره / قومدی کرد و زرد زیر او زره

بول

یول توزن یوزی چشم باکندن / صوبه یوز صوبلی و بیده خاکندن
سنی اندی سنبله شانه / دوشدی زنجیره نیل دیوانه
صید عالم چون اول جهانشاه / جاه درن دام دوزدی تا تاج
مرنه ماهی که کوردی اول ماهی / شوقه دوشب سوندی که کماهی
مرنه ماهیه کم ایرشدی بو نور / اولدی نیل ایچره نورله مشهور
مرنه ماهی که بولدی اول وصلی / تا ابد افتخار ایدر نسلی
چقدی یوسف چو نیل آبندن / روشن اتدی جهانی تابندن
چون کدردی سفر توزنی زلال / کون یوزنده زیاده اولدی جمال
ایله فروبردی حسن آینه / پاینده باد و دمندن اچلدی صن آینه
کردی دیباسنه چون اول زیبا / غایب اولدی کوزینن اجدرها
تاج دیبایه کرمنجه نکار / غایب اولدی زلف کبی اوملر
حسنه کنجدی چون اول زیبا / بلکه ملکی کنج اژدرها
دربو افسانه راوسی بلبل / که اودم ایله خوبدی اول کل
نظر اولنیه حسن آینه / یوز کورینیردی صنکه آینه
اچه بر دار و فرشود دیدارن / شعله دار ایله پیدی دوارن
حسن بستان نوسه رنکی نور / ساعدی صنکه پارهٔ بلور
انده کوردی هر کس اتسه نظر / مغزی صنکه رشتهٔ اجر

کوردی مالک بو حاله انی — طولدی ذوق و صفا ایله جانی
مهر ایله اچدی مهر مفرشنی — جامه‌نک وردی اکه زرکشنی
سنبلن شانه ایله فرق ایتدی — ماهه که غرب که شرق ایتدی
طریوب انی مشک و عنبر ایله — اردی یاقوت لعل احمر ایله
غنج و ناز ایله او فرشته سرشت — کیدی حور کبی قمیص بهشت
دوکمه‌سن بند ایدوب او سیمین بر — ویردی کافوره دانه‌ء عنبر
سرو سیننه او مه سیما — کیدی زرین قبا نه رسم قبا
ایلر ایلا ایکه کورنلری دنک — نقش ایله نقش و رنکار رنک
کیدی شمس کلاه فرقنیه — نور ویردی جمال شرقینه
حسن اوستنده او شمس زیبا — شمس اوستنده بدر دی کویا
چونکه عرض کبی قوشندی کمر — نی اولوب ناله قلدی مرغ کمر
چونکه اولدی بو زینت امری تمام — اول کیجه طوتدیلر او یرده مقام

یوسف علیه السلام مصره کیروب مصریلره عرض دیدار ایدوب بو وجهله جمع مال ایتدکیدر که بیان اولنور

شاه سیاره چونکه ایتدی ظهور — طولدی مصر جهانه شوق سرور
کچدی سیاره شه خوبان — جانب شهر مصره اولدی روان
کوردی تخت روانه بخت روان — یوردی کاروان او کیجه روان

راوی

راویلر دیر که بر منادی مکر — کوردی مصره ندا ایله او سحر
وردی یا اهل مصر اولنک اکاه — که سزه رحمت ایلدی الله
جانب شامه واردی چون مالک — اولدی بر خوب بنده‌یه مالک
ایله صاحب جمال ایدی او غلام — که غلام اولدی اکه بدر تمام
خلق اولالدن نکارخانه خاک — کلمدی نقش کبی صورت پاک
قدمنده او دلبرک بو دیار — طوتسه در تجارت اوزره قرار
کلمه اول اولوردی ایل ویران — جمله جیلرده قلمیوب حیوان
هرکه بر کره اول نکاره کوره — اکی عالم سعادتینه ایره
چونکه خلق استماع ایلدیلر — بریره اجتماع ایلدیلر
بلمدیلر منادی کم در — صندلر کم رسول حاکم در
واردلر استان سلطانه — صوردلر انی اهل دیوانه
دولر بزدن اولمدی آکاه — بو بنده کوش اولندی هم ندا
عاقبت بلدلر فراستله — کلدی کوکدن ملک بشارتله
چونکه معلوم اولندی انلره حال — ایتدلر جمله عزم استقبال
سید و خادم و صغیر و کبیر — خواجه و بنده غنی و فقیر
بو که فرسنک که فرشو کتدیلر — کاروان اوکنه یتدیلر
قرشودن ظاهر اولدی تخت روان — انده دربلدیلر او بخت روان

خلق اوله‌لی جهان ایچنده جمال
کلمدی کلمیسی آکه مثال

سرو سالار کاربان اولمش
اق بولت اکه سایبان اولمش

مالک اوکنجه حاجب اولمش اکا
جمله خدمتده راغب اولمش اکا

اوستنه رنکارنک ازار اصمش
پرده اوله که پرده دار اصمش

اهل مصر اکه چونکه اردیلر
عزتیله سلام ویردیلر

تهنیه ایتدیلر اکا سوزن
هم خبر ویردیلر ندا خبرن

دیدیلر بعد ازان که ای بردکه آج
کوره لم اول جمال بی محتاج

بنه عرض ایله تختمز کنشن
ویره لم جاندر اکه بخشیش کشن

دیدی مالک که بنده فرمانم
لطفکز نعمتیه مهمانم

سزه تحفه در بو جمال بونک
سنکدی یوزولی جمالی بونک

قلمدی حسنی پول مو سیله
لطفی یو قدر سفر لباسیله

صبر ایدک تا که وارجامه
یونه اندام کیه خوش جامه

لطفه ایلیه تجلاتیمی
خاطر و کذ بولا تسلاتیمی

دیدی مصر اهل اکه ای خواجه
چون ایرشدک بو دولت تاجه

لایق اولدر کمال دولتکه
بوله مقصودنی کلن قپوکه

جمله مصر اهلی بونده حاضردر
کرموک حالی بوسنیه ناظردر

اوخ الله دیمه تعلل ایله
بلبلی یقمه حسرت کله

الم محروم بو وجه مشتاقه
حرم تختکه اوله تا باقیه

اکر

اکر او لمازسه تجلی عام
کوره مز پرتو انی بوده عوام

یاری اولسون بکون تجلی خاص
کدرته بوله آنکله خواص

اشتم ایلادی مالکه بو کلام
راضی اولدی ایدنجه عام

دیردی خلقه ای طاحبله
ایرشور فتح بابه فرصتله

دیردی مالک صفای چون باجا
کلدی جمله اکابر تخته ر

اتدن انبوب فتاده اولدیلر
شاه او کنده پیاده اولدیلر

اچلو بلدیلر رخ جانان
نظرن اکه اچدی هر انسان

یوم غیم ایدی اتفاق اولنوز
ابره لر مشدی قهر تاب افروز

مالک ایرشدی تخت اوکنه سواو
پرده اچدیلر عزتیله همان

چونکه کتدی بولت کبی ساتر
اولدی دیدار کون کبی ظاهر

ایله طولدی ضیا ایله عالم
که کنش طوغدی صندی مردم

نظر ایتدیلر آسمانه روان
کوره لر ابر اچلنده مهر جهان

بلدلر انی تاب یوسفش
شعله آفتاب یوسفش

اولدی اول غنچه کل کبی خندان
اولدی بلبلر بنه چون نکران

چون کوردی شعاع دندانی
شوقه صالدی حباب کبی جانی

اهلی شوقه سرور ارتردی
نور اوستنه نور ارتردی

چونکه درج دهانی آچدی
دریر بنه جهانه جان صچدی

دراجلد در زیبادن — طوغدی شمس شعلهٔ ثریادن
شوق دندانله رخ دلبر — صانکه قونشدی انکه اوکر
پردهٔ کیدب کورندی چون او جمال — طولدی عالم صدای جل جلال
کورجک انی دوشدیلر جمله — حسنه قرشو اندیلر سجده
نظر ایدن جمال فایقنه — آفرین ایلریدی خالقنه
شهره وارنجه کندی نی پرده — کوردیلر اول جمالی هر پرده
بوندن اوزکه اولامی لذت جان — اولنی پرده صورت جانان
قوندرب مالک انی وارینه — برقبع اصدی قمرعذارینه
راحت اولمغیچون او روح کزین — اکه برحجره ایلدی تعیین
سترایچون پرده اصدی قاپوسنه — خدمته طوردی کندو طاسینه
کرچه حکم خلقه ویردی اول دستور — اولمدیلر ولیکه انلره دور
جمله مصر اهلی اندهٔ پیر و جوان — اوچ کون اوچ کیجه قالدیلر حیران
بلکه اول داره یوز سوررلردی — کعبه کبی طواف ایدرلردی
سعی ایدرلردی کیم او ماه لقا — کورنب جانلری بولیدی صفا
کورنک وردی اولدی وصف جمال — کورمینلر ده دوشدی شوق وصال
کورنک حصه‌سی حکایت ایدی — کورمیانک سوزی روایت ایدی
کورنک حاصلی خیال اولدی — کورمین عاشق جمال اولدی

کورن

کورن انی دخی کورمک دیدی — کورمین کورمکا ارزمی ایدی
چون نهان اولدی کوزدن اول مهرو — طولدی اطرافه نعرهٔ یاهو
کیجه کوندز قلب طواف سرای — هر بری ایلریدی آه و وای
هر نه پرده بترسه زیبا کل — چرخ اولوراندی نغمهٔ بلبل
شمعه روشن اولدی چون خانه — طولدی اطراف جمع پروانه
جمله عشاق مبتلا اولدی — زلدنه الحانی بونده اولدی

غزل

مه سما دکمز کوین کجی عیان اولدی — چون نهان اولدی کوکلمز جانکن نهان اولدی
شور سمه دوشدی انک لعل شوقنه عشاق — که کوزلرندن اقمش یاش یرینه قان
نه کنج دربجا حسنی اول پری رو کن — که کورن آدم انی پاسبان اولدی
یوزنی کورمیوزنوله قالدی کلامک — اشکی کعبه‌سی عاشقلره مکان
هوای زلف نسیمی نه کاربادرکم — متاع یارانک فتنهٔ جهان اولدی

مثنوی

مصر اکرچه جمال باغیدی — جنت اهولری طراغیدی
تازه سرو بتردی اول باغچه — شاخ طوبی‌سی کبی او جاغک
ابله کلکلر ویردی اول کلزار — شمسه نسن بولمز ایدی غیر دیار
نور بیله دولی بو شمس ضحا — ایلدی انلری نتا که سما

خلق انک جمله شوقنه دوشدی / کورمک ایچون سیرانینه اوشدی
دم بدم مالکه کلورلر ایدی / کورسوز دیو یلوررلر ایدی
دردلر یدی نمز الرسک ال / تک کوررسن بنیه او نور جمال
کر صترسک اول آی منشتری یوز / اکه بیک جان ویرچی مشتری یوز
چونکه مالک بو کثرتی کوردی / خانه قاپوسنه بند قلدی
محجوب انلار کبار ثرهامندن / سویلر یدی اوک بامندن
صقلیوب چهره سنده حسن اپنی / چقدی بام اوستنه زحل بنی
ویدی انلاره عذر ایدب بو غلام / زنجی اولمادی بدر کونی تمام
موییه دندی بدنی میانی کبی / برخیال اولدی ابروانی کبی
چشمی کبی علیل اندی کسغر / وردن نسرینه دوندی بوکل تر
صبر ایدک تا ایره کمالینه / تربیتیلر قلم جمالینه
صاتمق ایچون کتورمشم بونی بن / صترم چونکه اوله صاغ و اسن
چون انک بو سوزن ایشتدیلر / اوج کونه دک تحمل ایتدیلر
کوردیلر چو اوج کون اولدی / ایلدیلر بنیه تقاضاتی
دیدی اکه چون بویله طالب سز / کوررسنیه بو رسمه راغب سز
هر که باکه ویررسه بور دینار / کوسترم اکه بنده بو دیدار
هرنه عاشق که قیمه زرینه / ایره مز سیم چهرۂ دلبرینه

زور

هرکه اننز دریغ وارنی
کلی تحصیل ایدرسن وارنی

زر اولمزسه زر کوباری / بولمغچون وصال دلداری
سرنی ویرمجی زر صقنمن / بولمی سروشن سرن صقنمن
هرکه قیمادی ویا شه جانه / ایرمیسر وصال جانانه
ددلر زنه اوله سر ویرنلم / بر نظر تک جمالنی کوره لم
نظر ایچون چون اولدیلر تعیین / یوسفی مالک ایلدی تزیین
سنبلن مشکله ملمع ایدب / حله سن جامۂ مشعشع ایدب
دمر صندل اوزره سرور وان / اوتروب برقفس کوتردی همان
بو جمالیله ظاهر اولدی او ماه / کوزینک عقل فکر اولدی تباه
کننه عرض ایلیه اکون دیدار / کونده ویردی مغزلی دینار
هر که اکه قلوردی بر نظری / اوزرا مالکه ویوردی زری
مالک اول کون ایدب بو قانونی / قودی نی حبه نیجه قارونی
زر ویرب مصرک افتابلری / الدیلر جانه شوق و تابلری
هر که زر ویروب کوردی زار اولدی / زر کبی زرد اولب نزار اولدی
اولکه بو قصه حکایت ایدر / ابن عباسدن روایت ایدر
که او دم بو سعادتیله او ماه / ایلدی شهر مصر منزلکاه
قرلق اتمشدی اول دیار خراب / اتش اولوب هواسی اب تراب
ملکن بولمزیدی حبه سینی / خوجه لر یانه صاتدی حبه سینی

اکر اتش یوردی عورتلر   نعمت اولمشدی جمله نعمتلر
صندلر اوکدچون بو قحط مزید   بر قرو قرصیه بر کوزل خرشید
نیل ارمانی کم ازلمش ایدی   شویله کم یوزده بیر قالمش ایدی
تشنه لب قالمشیدی جاه غنا   صور لمزیدی قور بقا بو جفا
تنک اولمشیدی کنیش هم عنکرک   اثری قالمه مشدی هم تمرک
قوریب جمله باغله بستان   نی قو اولمشدی باغ میوه جان
چونکه ایرشدی یوسفک قدمی   کتدی مصر اهلنک بلا و غمی
برکاتیله طولدی اول اقلیم   مندفع اولدی اول بلای عظیم
حاصل ایلادی کشت اکینلر   جبه دن قبه دیکلو خرمنلر
طلشدی هم جوی نیل بریجه یل   استوی الماء وتحته دیدیکی الی
کلدی کللر چچکلر اچلدی   نوز یرینه نور صاچلدی
اولدی جمله ثماری شکر انوک   شکری بندی هم مکر انوک
طلشده اوت بندی اونده میوه جان   صولری اولدی چشمه حیوان
جمله مصر اهلی دیدیلرکه بو حال   حاصل اولمزدی کلمسه بو جمال
ایردی اول کلکیله مصره حیات   قدمیدر انوک بو نوش برکات
بو شکر کرکه بنیر حلاوتی در   میوه لر غبغبی کرا سقیه در
سایه قدرندر بو کلستان   اثری قدری در بتن بستان

واستی کلدی چون بو سرو روان   استوی الماء دلده اوکدروان
دانه لر اولدی خالیله انوک   بندی کللر جمالیله انوک
زلفنک بویدر بو ریحانلر   اثری روی در کلستانلر
چشم مستی که عین رحمتدر   نرکس اولمق اکه کرامتدر
بندی انک سرو سایه سنده چمن   بی ثمن اولدی هم چمنده سمن
قدمنده اچلدی چون کللر   مدح خون اولدیلر اکه بلبلر
الدی تسبیحنی الینه چنار   تا کرامات انوک ایده شمار
نیجه سوسن کبی هزار زبان   ایده مزدی برینی بیکده عیان
چونکه سرتا قدم قدم اولدی   اهل مصر اچره محرم اولدی
برنظر هر کرانی کورمشدی   مست اولب عقلنی یتورمشدی
کورمیین کورمسینه طالب ایدی   هر نفس صحبتنه راغب ایدی
دار دیوارنه انوک نیجه زار   ایلمشدی یوزینی زرین زار
نیجه لر استانی طاشینه   یوز اورب بیصدق اندی یاشینه
جمله دیداره منتظرلر ایدی   بر دخی ظاهر اولسه درلر ایدی

جمال جهان ارای یوسفه مالک عرضکاه دیبدر دکیدر

هر سحر کم بو طاق مینارد   نورله اولدی عشرت مسرود
شوقله مالک اول سحر طوردی   یوسفه عرضکاه بیلدردی

قبه سیدی زجاج احمردن / چار ارکن اوزره صافی مرمردن
انی بکزتدی قبهٔ فلکه / عرض کاه اولدی عجبون اول ملکه
ایلدی طاقینی زبرجددن / قپوسی ابنوسی اسوددن
اوکده مسک ختن ختای اکن / اوکده خوشتن دمده اختلاط ایلمکن
واردی انجنده بر زرین تخت / عود دولت ستون تخته سی تخت
چار کوشه دوزلمشیدی او تخت / زردن اولمشدی کوشه لرده درخت
بچه طاووس زرد و زبرجد زرین / جمله سن ایلمشدی مسکن مکین
هر برینک لطیف پیدار / لعل احمردن ایدی منقار
ایلدی کوزلرینی پیروزه / تاکه فیروزه تخت پیروزه
چون زبرجددن ایدی تاجی / دکدی مصرک خراجی و باجی
هر برین تا بر درخت اوزره / کلیجک تا او شاه تخت اوزره
هر کاشیله تا قینت اچالر / اوستنه مشکله صحیچه لر
ختم اولیجق بنای قبهٔ شکنک / دوشدیلر ساده نکار رنک
عرشی اولدی چو قبهٔ کردون / فرش اولدی چو نقش بو قلمون
عرض اولیجق بو نقله اونکا / مشتری تاکه کوم ایده بازار
او بنانک اوکنده هم او زمان / واردی بر خوش عظیم میدان
خاکه پاک ایدوب او میدانی / صولدیلر کلابله آنی

دوزدی

تاواره

تاواره هر بری بر آرایه / مشتری اولمغیچون اول آیه
هر بری مقامی پاک ایتدیلر / عود باد و عبیر خوش ایتدیلر
قوردیلر چتر بارکاه لری / ایده لر تا که نکاه لری
واردی انده بر امیر و کبیر / شهر مصرک عزیزی ایدی خطیر
شاه مصرک خزینه دار ایدی / مملکت حکمنک مدار ایدی
صورتا کرچه شاه دربان / اول ایدی معنی ده ولی سلطان
اولده یا پدر دی انده منظر کاه / که ایده اهلی انده ماهه نکاه
کشوردن عورتن اول آرایه / دوشدی اخرنجی غوغایه
انجلاین غزالی بانو یه / کوستره ... دونمه آهو یه
اهلی انوک جمال اهلیدی / بای ایدی انجه مال اهلیدی
خوبلق عالمنده بدر تمام / دلربا جان فزا زلیخا نام
دعوت ایتدی عزیز مصر انی / تاکه بو انده ایده سیرانی
بو خبردن او دلبر خوبان / شوقله اولدی شمع وش خندان
بو سنکده صفی اتمش ایدی / ارزو ایله ایش تبسم ایدی
خانه سنده او دلبر مستور / چقمغه خوف ایدردی زنی غیور
چونکه دستور ویردی اکه عزیز / طوردی کتمک ایچون ایلکدی تیز
سبب نه کو صورر سنک اول نعیمک / دکل ایدی حکایتن بی ...

تصحیح الحاق بردر
بو ایکی مصرعده

مطلع داستان زلیخا

سینه دریای عشق جوشش ایتدی — اولدی بر موج خروشش ایتدی
انده غرق ایلیین سفینه سنی — بولدی در صفا خزینه سنی
آتشین در مکر بو بحر عمیق — که حریق اولدی مرکه اولدی غریق
عشق درلی قرار ایدن فلکی — چاه بابلده بند ایدن ملکی
دل الی عشق سینه داغیدر — عشقله اولمیه دوست یاغیدر
تن الی عشق لاشیئه لاشئی — جانکه نی عشق اولمیه حی
عشق وردی که مرد فرد ایلر — کمند ودن غیرتی اکه درد ایلر
بنده اید رنجه خانلر عشق — غارت ایلید خانمانلری عشق
ابن ادهم که ترک تلخ ایتدی — غیرتی اکه عشق تلخ ایدیی
عیسی مجنون ایدن بو سوداکه — انده پرده سهایه لیلی در
لذت عشقی بولمه پرویز — لب شیریندن ایلربیدی کریز
اچدی فرهاد عشق جامنی — ویردی شیرینه جان شیرینی
وامق الماسه عشقدن وایه — یقمز یدی عذار عذرایه
منکر ایسک اکر بو دعوایه — نظر ایت قصهٔ زلیخایه
ملک مغربده واردی بر شاه — رام ایدی بو بر غنیه ملک سپاه
صاحب تخت و تاج و علم — نامی طیموس طارمس علم

مغربه

61

مغربه حکم ایدردی شه کبلی — عالمه طولمشیدی هیبتیله
عزم رزم ایله کراو جلالک — قانلر اغلردی قیصر ایله ضحاک
حسنی اوچون یقیدی کر طیموس — پر ملا اولوردی قلب کیکاوس هادی
صاله مغربده تیغ برانن — زخم ایرکوردی مشرقک خانی
حق اکا ورمشیدی بر دختر — یوزی آیینه مشتری اختر
فتنهٔ ساعت اولدم اولکدیدیر — طرف مغربده طوغدی اول خورشید
کرچه حسنی بیانه صغمز ایدی — نته کم عشق جانه صغمز ایدی
الابر حرف الشیت کمابندن — دیه بین زره اخفابندن
قامتی سرو باغ رحمت ایدی — برک و باری صفا و لذت ایدی
آب لطفیله بولدی چونکه نف — خلعت اولمشیدی لطافت اکا
دام عقلیدی فرقتوک موی — فرق اولنمزدی مونکدن بوی
ایکی دیجور تار زلفینی — لیل ایچنده نهاری سنیی
الفی لوحیی نور ایدب الله — سبق حسن اقوردی ماه
قشی اول صحفه سر اوزره — نون دیرص یزلدی نور اوزره
کوزلری احل مکرک آلکیتی — ای لوریبوک کیش زوالتی
لاله خدینده خال عنبروش — کویا کلستانده طفل حبش
الفی صغرهٔ نقطهٔ خال — جمع اولوب بیر کن اولکدی جا

عارض جنته نمونه ایدی　　کللری اندن کونه کونه ایدی
دهنی صغمدی انک سخنه　　برسخن صغمز بکین اول دهنه
نه دنیله لبی زلالندن　　صوصلمزکن دهن خیالندن
لطفله کلوب لعل خندانی　　عقدهٔ درلر جردی دندانی
زنخن اتدی حق شکردن سیب　　عید و جشنه ویرردی زینت و زیب
بنجه دل جان ویرر دی اول سیبه　　دوشردی او چاه آسیبه
غبغبی کم معلق آب ایدی　　صن که بر شیشه ده گلاب ایدی
بو بلی اولمشدی زلفه ستور　　بوسی کافر دبری کافور
کون کبی طوغدی اول سیمین بر　　بلدی اکسکلکن قول اولدی قمر
برکمش لوح ایدی او سینه سیمانی　　اول کمش لوحه نقش بند جهان
ایکی نقش ایلمش ترنج کبی　　برکل اوستنده ایکی غنچه کبی
ایکی ساعد ایکی سبیکهٔ سیم　　اومرادن زکوة دربیتم
حسنی اعجازنه انک برهان　　ید بیضاسی کافیدی همان
کفی عشاقه راحة الارواح　　بر مغنی دل کلیدنه مفتاح
الااندن بزلره بر برمق　　قلمه بو قدر کلور انجق
قوللری کهر قوچردی همان　　انجه بیلن کم قوچردی همان
ایله خوب ایدی بیلی کم انی　　قلجه قالوردی کوزنک جانی

سیر ایدن

سیر ایدن اول همای طاقندن　　بر کبوتر صنوبری ساقندن
جمله عالم اکا مسخر ایدی　　مهرله مه کنیز و چاکر ایدی
لاله سی لاله بیدی دایه سی کل　　درسی الحان معلمی بلبل
زار ایدی سیم و زر قبوسنده　　خادم ایدی کهر طبوسنده
نازله بسلر ایدی دایه انی　　بنجه کون کورمز ایدی سایه‌نی
بوت ایدی یاشنی تمام سروی　　یوز آینوک وکلا اون دوردی
یدی اقلیم طوته غلغله سی　　عالمی بند صالد غلغله سی
سرو کبی بوجلدی بالاسی　　بوینی کورمز اولدی لالاسی
اولدی مستور غنچه بر تر ایکن　　کون یوزن کورمز ایدی چاکر ایکن
بوعکس زین و زیوره حاجت　　ایلدی میل زیوره زینت
اتدی کافوره بیرهن کلدن　　مسکه بند اتدی تازه سنبللر
عجمک تاج ایدندی باجنی اول　　اتدی رومک کمر خراجنی اول
سرو سرکش قباسی زرکشدی　　اینجی ساده طشی منقش ایدی
ماهه پروینی کوشوار اتدی　　یوزله مهر نثار اتدی
الی اوربی تخت لعل کنجینه　　درلر دولت اتی نعلینه
طقد لرانی رشتهٔ جانانه　　بو عنق اولماغچون اوجانانه
دوشش نورانی بو سینه بونغاله　　صن قمر اوستنه دوشدی هلال

دوشدی زر آغینه بو دلکه | یارنوک اوله تا کمنز بلکه
زر طالع چو ایلدی اقبال | بلزک اولدی اکه هم خلخال
بو بلینه صالنور ذی در کمر | اول قتی یوزلو یوزی بولکردی کمر
بغر الوک که در بکیی دلنوز | عاقبت یار بو بلینه صالنور
ساده دل یار بکین ایکنه | بعدی چون جمال آیینه
کلدی در او ستنه صفا بیله | روبرو اولمغه اول آیینه‌یله
هرکه آیینه کیبی صافی اولا | یار دیدارینی او زنده بولا
چکیه سینه قشنه اول خورشید | قوش مسکین دلبرزی ماه جدید
نرکس نازله مکحل ایدب | سنبلن سحرله مسلسل ایدب
کاه مسند نشین عزت ایدی | دل و جان کبی صدره زینت ایدی
کاه عزم ایلر ایدی صحرایه | همسر ایدی او سرو آزاده
هر بر بو سرو قامت قدآرا ایدی | بوی بیک جانه ضمه فزا ایدی
کمی بر دانیله جان اولر | بر قلبله کیمی جهان اولر
کیمسی سوزده پر ملاحت ایدی | کیمسی سوزده حلبن آفت ایدی
هر بر نهال تازه ایدی | هوسی جوره میل نازه ایدی
قلبی نقش نکاردن سازه | جانی جانان غمنده آزاده
بر نجه یوز کنیزک و خدام | خدمتنده اولورلر ایدی مدام

سمرم
سیم

63

جمله‌سی اول چراغه پروانه | هر بری خدمتنده مردانه
بد نظر ارمیه تا که اول آیه | سحر افسونی قورزی هر دایه
عالم شب ولب او عبرت خور | اولیا همچو نرکس مخمور
او نمایب بولر ستاره صفت | سعی ایدرلردی حفظه غایت
چیقسه سحر چون که آفتاب مثال | عرض ایدردی جهانه نور جمال
سیر ایدرلردی بیله اخترلر | قمر ایله بنات که اخترلر
دللری لهو لعبته مایل | لعب دور زماندن غافل

کل خیال یوسفی بوم نرکس دل زلیخا خوابده نوبت اول
نکاه اندکی در دیده تجلله‌لی پنهان داندوکیدر

چون قدر تیر انه قوش قضا | چاره اولمز اکه مگر که رضا
نجه فرهنکی دنک ایدر بو خدنک | سیر رایی ترک ایدر زهر هنک
بر نجه کیم بو نقش بند خیال | لوح دلده نیر ردی نقش مثال
بند اورب باب جنته مرادم | سیر ایدر دخیال الله عالم
کمی بر دلبر ایله ذوق ایلر | بوینه سنبلی طوق ایلر
کاه او بر هیچ ایکن دهانن انک | که قوجی نشان میانن انک
که قمش سیر ایدر خیالکن اول | ذوقنی مثل ایلیه مثالکن اول
کمی صحرالری شکار ایلر | عیب اهوسن اشکار ایلر

تیر وهمی اتوب کمان کمان | قلدی اول بی نشان غزال نشان
نرکسی بر خیاله دوشمش ایدی | بو نوعک امثال حالهٔ دوشمش ایدی
مغرنک مهر عالم آراسی | ماه پیکرلرک زلیخاسی
نرکسک جام خواب مست ایلمش | سنبلن غنچه بر شکست ایتمش
نیجه بر غنچهٔ حریردن بالین | رنکده کل قوخوده نافهٔ چین
دوشنمش اندی جسمی خرمن کل | یصدیغی زلفی روضهٔ سنبل
اول لطافت اچره بو نکار لطیف | لطفله نیجه که اندی خواب خفیف
بادپای خیاله اولدی سوار | عنب صحرا الرینی اندی شکار
سیر ایدرکن ریاض کنعانی | ظاهر اولدی غزال کشفی
بر کوکل صیدی ایچون جان کوردی | نیجه جان بر کوزل جوان کوردی
صورتی آفتاب عالم نور | نازنین بر ور حسن باغ سرور
مرده جان مرغی کورسه اولاباغ | طلب ایلمز دی انلردن او چاره
قامتی نخل روضهٔ ملکوت | میوهسی لطف و حضرت لاهوت
هر نه دل بریدی او دلبردن | دلبری اندی جانله سردن
آلتی یوزی سرو رعنا کان | قاشی محراب قبلهٔ پاکان
زلفی بر دمده نیجه جان اولر | کوزی سر لحظه ده جهان اولر
سنبل زلفی ثعبان ایت موسی | لبلری یادکار عیسی

دمی

دهنی قول ایدر بو رجانی | سزی درخاتم سلیمانی
غنجله کلهٔ غنجه لرا جلور | سوزیله حکمنله در صچلور
در دندانی لعل خنداندن | کورنمز نور رخی کبی جاندن
زنخی سیبوک زکوة جهان | غبغبی سیبوک حلاوت جان
انده کم جاه اولاهم کرداب | اولور انده خلاص دل نایاب
جاه او درکه چاه یوسف اولا | وار قیاس ایت انک زلال نولا
کورجک بو جمالی اول مسکین | دوشدی یوز جانله او چاهه همین
کورجک قامت قیالتی اول | دکدی جانده بلا نهالی اول
طوتشب اودلره عذاردن | قلمدی ذرّه دکلو وارندن
ایله بغلندی بند کیسویه | طقدی بک خسته جانی بر مویه
اندی ایکی هلال اول ای نزار | اندی بردانه اول همای شکار
اندی غمزیله چشم مکاره | دل کوکلی اولکه دو صد پاره
اولدی خیال خال جانینه داغ | عشق غوغاسی کلکه کشدی فراغ
لعل و ناب دن اولدی مست و خراب | غرق اولدی نرکس پر خواب
کوزلری خواب الخنده دل بیدار | عقل سرمست با دکر دیدار
سینه کرفاف اولدی جان رقاص | دلده دلدار اندی صحبت خاص
کورجک بو حالی اول مسکین | دوشدی یوز جانله او چاهه همین

جمال

خواب الحنده اویندی غفلتدن
شاهد معنی کوردی صورتدن

کوردکن بلبه اولمغا غافل
اولدم اولدوردی عارف واصل

عشق جانبدن الینی سلمکدر
معرفت نوردکنی بلمکدر

صفت روز و زلیخانک مشاهدهء اولده راز دل سوز

چون شفق مهردن آشکار اتدی
عالمی شوق بی قرار اتدی

برطرفدن صبا هوا انکیز
برطرفدن هوای آتش تیز

نغمه لر ایلدکچه بلبلر
چا
چاک ایدرلر قبای کللر

اول پری روی خواب کوشنده
غرق اولمش صفای دوشنده

دایه لر یوز سورب ایاغنه
مدح اقوب جمال باغنه

ایچون غنچه وش لحلفنی
کل تربیله ویردی لاب غنی

نرکسی چون اویندی خوابندن
بقدی هرکوشیه شتابندن

ایله اولمشدی بحر شوقه غریق
که صوردی خیالنی تحقیق

چون کورنمادی اول رخ گلرنک
غنچه وش قالدی بر زمان دلتنگ

خواب کلدی کوزی پر آب اولدی
راحت جان خیال خواب اولدی

مه مغرب دلادی کم درحال
شوقدن باغه یتره شوق مثال

دست غیرت ولی که منع اتدی
کندنی غیرتله جمع اتدی

کرچه اولمشدی مهر سینه ده کرم
دخی قالمشدی اول آرزه شرم

طوتمش ایکن بلا ایقا سینی
دامن صبره صاردی یاسنی

یومدی غنچه کبی دهانی همان
قیندی لب غنچه وش بغرقانی روان

سیر ایدرسر و صحن صحراده
غصه دن قلب قعر دریاده

تنی اصحابلن عشرت ایدر
جانی اول عیشدن شکایت ایدر

بزم عشرتده شمعه دوندی همان
الکنی اودیقه طوتی خندان

لاله کبی طوتر الندن ایاغ
باشده بونجه هوا او سینه ده داغ

قنده اغیار کوره یار صنور
هرنه نقش کوره نکاری صنور

اکلی عالمده یاردی کاهی
بر دلارام ایدی دلارایی

دلده ابرو خیال پیوسته
جانی سودای چشمله خسته

کلدی جانی نزار کرلبه
روز جهرنده تا ایریجه شبه

کیجه درشار کار عشقا ملک
کیجه در راز دار عشاق فلک

اولکه لیلی لباس راز اتدی
الی چوق درده چاره ساز اتدی

کجه رازک چو پرده داریدر
حجله عشقک حالی اختیاریدر

بو مثللر که دون غریبکدر
یعنی بیچاره عشقده لبیکدر

کلکه تا عرض حال ایده تکرار
غافلیک بو قصه دلالم جار

مهر مغرب نهان ایدوب اورنی
اوردی دیواره زار اولوب یوزنی

کوکلنک غنچه سی چو اتدی شکفت
یقدی جان پرده سش نوای نهفت

اغلدی انوکیله ابرله یم … اکلدی انوکیله زبیرله نم
سیل اولیب کوزی یاشی جغلردی … در دولدن بوسه اکلردی

غزل

قالوبلی دردا اکدی چو تخم بلای عشق … بیتوردی آب در دله بزعی نوای عشق
چون حاصل اندی دوکه دوکه خرمنی درد … بردمده حاصل ایلیه ویردی هوای عشق
کوکلوکی آشنا ایده لی دردیارله … بیکانه اندی بکا آشنای عشق
بندن سلامتی کسلدی سلامت چون ایلدی … دست ملامتیله بکا مرحبای عشق
قلمادی کوزده خواب اثری ماطوابله لذی … بلمزکه عاقبت نه در بو ماجرای عشق

مثنوی

بونی دیوب قلوردی اه وفغان … چشمی ایلمشدی چشمهٔ کان
یادنه کلدکجه نقش نکار … لعل بودرلری قلوردی نثار
که ای بنی دردله هوایه صلن … عشق اودینه یقیب بلایه صلن
کوردن کل بوی ایدی بلبل جان … محنتک خاری ایلدی نالان
چون خیالک کورندی خوابده … بکا اولدی خیال خوابده
شب فرقت صبحک کبی بی حد … صبح وصلکدن ارغریبه مدد
قنده دیرسم انی گهر کانوک … عوم سعینی الیسم انوک
نامنی بلمزم که یا وقلم … کوکلمی ذکر کیله شاد قلم

یوزکی

نه نشانوکی بولنسم نه بنی … بی نشان ایدر سر بو غصه بنی
نه برک شهریارسک کشتک … نه درلک عنقی کوکده دهک
بنجلاین اولورمی نی حاصل … که نه دلدار وار قتمده نه دل
نه ایاغونه جار وکمشدی … نه تنومه غبار دکمشدی
بنی بر لعیله شکار اندک … چون خیالوکی شکار اندک
سینهمی مهرک اندی صدپاره … دوشکم خار بیصد غم خاره
بنجه راحت بولم بو خار اوزره … اولمی دل حضور نار اوزره
چون دوشردک هوایه سرکشتی … انکیله سوبندر آتشی
جسمک کلاله سی کرنمایه … بنده یوق غدغن اوزکه سرتا آ
بلمزم چاره یوق بکا سندن … چون مدد ارمیه بکا سندن
اول کیجه صبحه دک سوبنیدردی … دله صوصجدی گاه کوبنیدردی
حال عاشق بلی قرار اولمز … چونکه عاشقده اختیار اولمز
صبحدم بر غریب گلشنده … جانی بر غم حالی برخنده
کل کبی اچلوب چچکلرله … لعل اجردی کمس بلکلرله
کچدی بو حالتیله بر کجه دم … کیجه نار ایدی کندنن خرم

مشاهده حال زلیخادن طرایه تفکر حسرت ایروب و دایهٔ خاص اول عقده یه کشادور دیکی ذکر اولنور

نورجهان

عشقدر نور بخش مهر جهان | کنج مغربده نیجه اوله نهان
حسن دیمش بونی مرد حکمت دان | عشق اولمز نتا که مشک نهان
انی کم عشق اوقی نحمان ایلر | یوزیلو خنده یوز نشان ایلر
چون کیده اول کمان خانه سینه | اثر ایلر ارب نشانه سینه
کیره
عشق اثر ایلدی زلیخایه | عقل ملکنی ویردی یغمایه
ایوک اون دورت گیجه اولدی هلال | کندی حسن و جمالی قلدی خیال
کوزده آب روان سینه ده نار | بلکه بو نجه هوا کوکلده غبار
صورت نقش اولدکه یاره | اولدی سیماسی یوسفه بنا
دروالتنده قلدی دال اولدی | دردینه حلقه حال دال اولدی
کمنی سحر ایدر دیدی کلیه | بغلیم صندی توسنی قلله
سوکی آخر چواله صغای دیه | موج دریا صفا الم صغای دیه
طویدیلر در حالن اصحابی | بیلدیلر وار ور ونک نابی
اکلدیلر اکرچه علتنی | بیلمدیلر ولی که علتنی
دیدی بعضی که یوق یوزکی نور | ملک اکلدر زیان دکر حسنه کوز
دیدی بعضی لبی دکر یوز جان | ملک اکلدر زیان دکرسه زبان
دیدی بعضی که بو مسایه نکر | صدا چون سحر له اولدی سحر
دیدی بعضی پری حالینه دیو | عاشق اولیب عجمی ایله ریو

دیدی

دیدی بعضی بو عشق اثرلریدر | بو حکایت اینوک خبرلریدر
عیب دن آب روی آنی در | ظاهر اولدر بو غیب خوابی در
بو نجه درلو خیال ایلدیلر | جمع اولب قیل و قال ایلدیلر
الا تحقیقی ظاهر ایتدیلر | سوزی بر یرده آخر ایتدیلر
واردی دایه لرده بر دایه | سحر ایدردی فسونله آیه
التشه صلبه نعلی زلف غلمان | طولدردی جهانه فتنه دل
فتنه فتنه ده ایلسه تدریس | سبق الوردی دیو کوب ابلیس
صو یله اودی جمع ایدردی دیله | ماهدن مهر منع ایدردی دیله
بنجه معشوق عاشق اولمشدی | عشق طورنده فایق اولمشدی
بر کون اول دایه سی زلیخانی | کوزترکن فلک کبی ایلی
دلکش سوزله بله شاد ایتدی | اسکی خدمتلرینی یاد ایتدی
دیدای غنچهٔ بهار بها | طلعتیک نیر نهار بها
گل کبی همیشه دلشاد اول | غصه دن سرو کبی آزاد اول
ماه حسنک طوغالی چهر کبی | بسلرم سینه ده سپهر کبی
کوبکک قطع ایدالی شفقتله | شکادل بغلدم محبتله
اول زمان مسند و مدی بشکوک | سجده نکاهم در ربود دم رنکلوک
سا که جانم انکدن اشفق ایدی | جکرم پاره دسی بغردق ایدی

سنی جان رشته‌سیله بغلردم / یورکم باغیسیله باغلردم
شهد و شیرین لبوکله ویرکه شیر / تا سحرگاه اولردم شبگیر
کجه پروانه‌یم چراغکه بن / بکجیم کوندز اولسه باغکه بن
کجه کر خدمتکده دایه‌یم / کندز قامتکه سایه‌یم
یورسم اوموزیده چو ملک / کوترردم سنی آی صنکه فلک
اوترسم دیزم بلیه / دکرم سا که صنکه اهلیه
صورب نازکی نهان ایسه / طوتغرکم باکه کنج تحات اتسه
بدن اولدک کوزک کبی خسته / دوندی چشمک غزال سرمسته
نه هوا ایتدی زلفک آشفته / نرکسوکی کم ایلمز خفته
نه خطا ایتدی دورجور آیین / که اولدی بیوسته قشلرک چین
نه خیال ایلدی خیال سنی / نجه بدر ایلدی هلال سنی
لوکلک الس اکر فرشته اولا / ذاتی انوزلر سرشته اولا
ایندرم کوکدن انی نور صفت / ایلیوب ذکر و دعوت همت
که پری اوله کوه قاف ایچره / بی بدل وله حسن ولاف ایچره
دعوتیله مسخر ایدم انی / استانکده چاکر ایدرم انی
خسرو اولسه اولرسه آدم زاد / لب شیرینک قلم فرهاد
سر دمغرب مرار ناز ایتدی / دهنش ایچدی کشف راز ایتدی

کذلو ور دلده نیته کم جانم / ددی ای دایه کنج پنهانم
آه کیم یوق کلکبدی اول کنجک / بی نشاندر دواسی یورنجک
دلده کوردم او کنجی کند دلم / سا که نه قفل ایچم که بند دلم
غیب دن ظاهر اولدی بر پنهان / الدی دل مرغنی ایلدی پرواز
بی نشانلق درر نشانه اکا / برج عنقادر آشیانه اکا
نام وار خلق ایچنده سیمرغک / خبری یوق جهاندن اول مرغک
سوبلینز اشیانی عنقانک / کمسه بلمز مکانی انکک
هر کیمه کعبه نی نشان اولدی / انوک اجراجی برک جان اولدی
بو خبردن ایشتدی چون دایه / غصه لردن قرندی سرمایه
خبر خواب او دیدی خوابیدن / خسته اولدی انوک جوابندن
بوله کر کعبه مراده راه / اولور ایدمی صفا ایله کمره
دهنی کبی کورر سوزلر هیچ / راستلک جالتنی اکلدی هیچ
عقده حل ایتمدی بو بندن / بر فتح افسون اوقودی بندندن
دیدی اول بو دیوکار در / دیو اولما که دیو کاری در
کورنز آدمه جالله دیو / صید ایدر انی مکر و البله دیو
ما مغرب دیدی که المکان / که انوک کبی جانی کوستره خاتن
دیو اولورمی رشک حور بهشت / صنمه ناری که اوله نور سرشت

ددی دایه اکاکه اولمه هلال
قیلوروک کبی کورب اکر خیال

اولمیدک بو کنج خیالله یار
اولمزیدک کوزک کبی بیمار

کوزکه لازم اولدی بیماری
ن کنج خیال اولدی چون انک یاری

ددی دختر کنج اولکه بو خیال
راستلر قامتن قیلور مثل دال

راستم نوله کوجلیه یتشم
طوغریم نوله اکر یه قاشم

ددی دایه محال ایتمه طلب
که اولور اول طلب زوالکه سبب

ددی نیدم که کار المده دکل
کندمی صبر اختیار المده دکل

یا زنقش صحیفه بر دلده
ثابت اولدی نیته که مرمرده

اسمه یل کبی اولمه اوت کبی تیز
کتمز اول نقش ده مرمر اولمز نرم

بو بحثه پند و فسونله دایه
چاره بولمادی چون زلیخایه

عاقبت واقف اتدلر پدرن
دردلوکه دردنوک خبرن

اکه غایت محب ایدی طیموس
اولمشیدی وصالنه مانوس

یوغ ایدی اندن ارتق اولادی
اندن ایردی قلبنه شادی

جانینک صحتی چالیشیردی
کوکلینک راحتی وصالیدی

چون اشتدی انک بو حالتنی
یله ویردی کوکل فراغتنی

بنه جانی کلمدی نان کتدی
دیده دن رونق جهان کتدی

ددی برکون نهانی اول آیه
ای یوزم نوری عمره مایه

بنجون کتدی نرکسک خوابی
نجه اوددور بو سینه یک تابی

سروکی ایکن نهالی ضعف
بدرک ایکن هلال نحیف

سویله دردلوکی جان ملر
مشفقم سنا که بندن ایتمه حذر

غنچه سن اچدی غنچه اول کل
داستانن اوقودی چون بلبل

دیدکم اشته نیچه‌نک اتشه سرم
صحبتم سندن نهان اولمزم

کورمشم خواب ایچنده بر صورت
علتنومه اودر بنم علت

طولمشم شعله جمالندن
بر خیال اولمشم جمالندن

عشقی انوک بنی اسیر ایدی
حالمی ناله و نفیر ایتدی

کوزی کوزلرن علیل اولدم
انجه بیلی غمزه ده قتیل اولدم

بنی اول سدره منتها ایتدی
کارمی جمله منتها ایتدی

کوزی قیلدی خیال اولدم
اولمدم کنج ولی هلال اولدم

دردوکوده شلرن کورالی کوزم
اوده صبحی کل یوزن کورالی کوزم

بن دلیرمم قلم بو حالی نهان
الا صبرم دو کتدی اولدی عیان

چون بو احوالی کلدی طیموسه
سینه قعرندن آه کلدی طیموس

کندو عرض صفقندی اول سلطان
دیدی انک بو حالی جلوه عیان

بوکه چون چاره ایلمز تدبیر
کوره لم بخته کوستره تقدیر

زلیخا یوسفی هم نوبت ثانیده خوابده کوردیکی

بنجون

دسرای وجوده آفت جنون ایردوکیدر

خرم اول دلکه عشقه منزل اولور — جمله کاری انکله حاصل اولور
اهله خرمنی بیله ویرور — دارلغن کورنشیکه سیلر ویرور
گاه ضمیر ملامت کوهن — دلده قویر سلامت اندوهن
مست اولور دلبر کی خیالندن — قورتلور عقلنک عقالندن
چون زلیخایه ایرمدی درمان — دردله همدم اولدی نیچه زمان
حاصل اولمادی غنچه صحبت گل — برگجه اغلر ایدی اول بلبل
که شکوه دن طوزالدی یارسینه — که عتاب ایتدی ستارهسینه
که ستارهم نچون اغزمزسن — گاه که برج سعده ایرمزسن
کورنک خوابی گتدواردی سکا — خواب خیال راحت اولدی بکا
سن اوین من ایونین بودم — شاد اولم وصالله خرم
که فلکدن شکایت ایلردی — دور جوری حکایت ایلردی
که ای فلک مهرک اول مهر بکا — مهر ایدرسن دوام دمبکا
بی قرارم همیشه سنجلین — روشمهسن که دردده بنجلین
تیر جورسنه لی نشان ایتدک — مهرله قدمی کمان ایتدک
تیر اتورسن دله کمانی قنی — مهرانی با قد مهربانی قنی
صید ایتدک کمان کوزلرسک — بغلدک جان بندی کوزلرسک

که تیر کس غمم ازدیاد بندن — که شب فرقت امتداد بندن
خوب نرکسلرینی بغلدی خواب — بخت خواب اولدی بلکه مست خراب
کورنی یومدی چون جهاندن نهان — اچدحسن نقابنی جانان
یمی جانان یوزینه جان کوزنی — اچدی بو بیمن جهان کوزنی
دل عاشقده ظاهر اولدی او نور — ایتدی اولکه صورتیله ظهور
آنی چون کوردی عاشق مسکین — پایینه دوشدی زلف کبی همین
یلوروب دیدی ای دلارامم — قومدک دلده صبر وآرامم
اول خدا حقی کم یرتدی سنی — سنی گل سکه بلبل ایتدی بنی
قدکی ایتدی نخل میوه جان — لبکی آب چشمه حیوان
یوزکی ایلدی چراغ جمال — اولدی پروانه اکه اهل کمال
سنبلکدن یرندی بر زنجیر — که قلور عالملک امیرن اسیر
چشمکی عینی مکر ال ایتدی — بنی قاشنک کبی خیال ایتدی
تشنه کم صو وار خطابکله — خسته کم قل شفا جوابکله
جسمی موی ایدن میانک ایچون — بنی دلتنک ایدن دهانک ایچون
جاننک دری نیچه جاندانسنک — خاننک قنقی خاندانسنک
بویله سرندر رشک جانک — خسرو اولایا جم اولانک
شاهزادی نیچه دمان ایچر — درجدن دربلی تخت صاحب

که تیر کس

که ای زلیخا بن آدمی زادم ... اصل طینتده صلصال زادم
جانله صورت توبه عاشقلک ... دعوی عشق ایچنده صادقلک
گنجکه مهر صله مهر اورسن ... حق گوزتمکده ار کبی طورەسن
دهنگ بوسەدن مقفل اولا ... بو اکی قفله گشتم اول اولا
جگر گده که بو نجه داغم وار ... صنمه اول داغدن فراغم وار
صنمه شمع ممان اوتا که بن ... بلکه پروانیم چراغکه بن
دردِ عاشق بلی چو صادق اولر ... جانی معشوقه که عاشق اولر
بلکه آخر کماله ایرسه بو کار ... بر اولور دردِ عشق عاشق و یار

صفت روز روپای زلیخایه تهمت جنونله زنجیر زرین اولدغی

صبحدم چون تنفس ایدی صبا ... پردم اولدی زمنده اهل هوا
لاله گون اولدی چشمهٔ خاور ... عاشقک چشمی عکسی دوشدیکی
عینی عاشق کبی خروج ایلدی قان ... شفقک مهر اولدی حلقه عیان
اول سحر چون اویندی نرگس زار ... خسته اندی جواب دلبر زار
مست اولدی لبلرک خطابندن ... اولدم ال یوزی یوزی ایندن
یار رسی اوزره یاره اوردی چو یار ... اولدی بیمار گن دخی بیمار
ایله دهر بندی عشق سلسله سی ... طولدی جانه جنون غلغله سی
ایله جوش اندی تا صبح افروز ... آه او دندن طوتشدی خرمن سوز

که اوربی خلرنی کف کبی اول ... سینه‌سی کرد دوکری دف کبی اول
که بو قولی و یدی صد الرایله ... پرده‌ده نی کبی نوا لرایله
هم زبانن خیال یار اندی ... دلدن اکا شکر ثنا راندی

غزل

صبرم لبانی سینه صد پاره ایلدی ... نیز عجلکله بغبرحی پر پاره ایلدی
صلدک دلو منه زلف پریشان خیانینه ... گوینی حضوردن بنی آواره ایلدی
بن چاره بولمق استدم خسته گوکلمه ... دردکله سن دخی بیچاره ایلدی
دل حجره سنده یاقلی شمع جمالکی ... پروانه کوکلمک سوزش ناره
ای گل هوا که دوشلی بن بلبل غریب ... بیروحی خار سندوحی خاره

مثنوی

بو نلی دیوب قلوردی ناله‌لری ... قانه غرق اولمشیدی لاله‌لری
گلن کبی چاک ایدب گریبانن ... غرق خون اندی پاک دامانن
مرکشی کم کلید اکه یقین ... چاک ایدیردی انک طونندهٔ همین
وار لغی طوتن اول که چاک ایلر ... غیر چاک اتمدن نه پاک ایلر
یاد ایدنجه صحبت دوشنی ... جوش ایلریدی موج نیل هوشی
سرو طوردیجه سایه وش دوشدی ... دایه‌لر جمله اوستنه اوشدی
نه دعا چاره ایده نه فسون ... اولدی لیلی حسنکن مجنون

پدری کوردی ماجراسن انک
اسندی بوکد دواسن انک

اوکدا خر روان بوندبیری
که اوره پایی سروه زنجیری

اه ایتدی کوروب انی طیموس
ددی ای باغ عمر مطاوسی

نه عیان اوکدنیه خوابکده
بیر کدورت بندندر ایکده

بیچون صوکدنیه تازه کلک
بخته پرچون اولر بوغنچه دکل

ددی دون کیجه کلد طیف خیال
ضعف اولب تحفه ویره دهلا

پاره اوزره بنیه اوروب پاره
پاره لندی بو قلب صد پاره

کتدی صبرم اکه ابر شمیله
بکشته لر سویلدی کرشمیله

ای پدر باکه چاره قلمه سک
زخمک مرهمی صبر مسک

شوقدن غنچه کبی چاک اولرم
یار غم بونیکه هلاک اولرم

پدری دیدی که صبر ایله
جرا ایدوب کچانه کچاره جبرایله

ددی دختر که صبره یوق چاره
جبر اولنمز بو سر صد پاره

پدری دیدی کی صقین یاقی
کوره لم بخته اولور ایانی

ددی دختر عشق اولالی عیان
کتدی عالمده بنده نام ونشان

پدری دیدی اولمه رسوایی
غیرت ایله طاعت بو سودایی

ددی دختر اولالی بو حالت
بنده نه غیر قلدی نه غیرت

پدری دیدی اولمه دیوانه
مبتلا اولمه حبس زندانه

ددی دختر انوک زنخدانی
کوکلمک جو قدن اوکد زندانی

پدر دیدی قو بوندبیری
ایدرم سا که بند وزنجیری

ددی دختر او زلف عالم کیر
بنی زنجیره جو قدن اتدی اسیر

پدری دیدی لوله درمانک
دی که سعنیده اولم اکنک

ددی کرشه و بیر رسه دستوری
کدرم تا بو لنجه اول نوری

پدری دیدی یوق بوکه امکان
کوکلمکه کلمش بو وهم خیال کمان

دیدی معشوقه عاشق اولمه روان
حایل اولوری پرده امکان

پدری دیدی عزم ایدجک اکا
کیم اولور رهی یولنده سکا

دیدی عزم ایلسم اکا بو دیل
اول عزیزک اولورمی هوای دلیل

پدری دیدی اتیک انی طلب
نه مکانده بولرسن اول عجب

دیدی جون ایره لیم او سلطانی
تحت دلده بولم درمانی

غزل

کوکل شهر وجودنده شهریار استر
عجب کلمی بو کم یوزی اکجنده وار استر

سرای دلبرلرنی قرار عاشقدر
دلوه کلمی او کم صبر او مرقرار استر

جهانده صدر وصفالاو بالی اودر کم
نه اغیار الکام منکر واعتبار استر

کمسه جمع ایده مر عشق اودیله یوز رسوایی
هوای یاری قوسن هرکه بوی یار استر

نکار زلف کجبفته دربه عاشق کی
دلن هوای وعقلن تا رمار استر

مثنوی

چون زلیخایه غالب اولدی جنون عشق سوداسی انی ایلدی زبون
حفظ ایچون اول جمالک گنجنی طقدلر سیمه ار زنتر تینی
زلف یارک چون اولدی پایمالی مار اولر سه عجمی خلخالی
گوردی پاینده چون بو مار او گنج قارهٔ تحتینه سوکلدی ویردی النج
که ای ستارم ایشکنتی فی در فلکک حلقه اولمش افعیدر
مترنگ عقرب اوللی مردم گل کبی قوچدی انگم ارقسم
پای سروه جالکز رفتار بند ایدک اکه ای غدار
پای عو عو گرفته گل ایکنن شیوهٔ جنبش اکه مشکل ایکن
بونه حکمت که باغبان جهان ایکه زنجیر ایتدی اب روان
یوق قراری فلک کبی سردم گوزده غایب ملک کبی سردم
برق رخشان کبی چون ایتدی ظهور گوزلرم ابر اولور شبیم معمور
اریوب غمدن اولدم اب زلال اه اگر ظاهر اولمسه سر خیال
پاک دستم اولوردی دامن گیر بن اولوردم ایاغمه زنجیر
بوزنی گورمکیله بر پاره شاید اولیدی دردمه چاره
که دونه عذر ایدردی بو سوزنش یارنی مدح ایدردی بو یوزنی
که انوک کبی پا دستا حاشا بن کم اولم اول اوله بنده بکا

ایم

ابر مسون نارک ایغینه غبار که اولور اول غبار چشمه خار
بو خلایق فسانه ایلرکن جانی غنچه نشانه ایلرکن
یوری یتمک ایر نشانه کاه زخم اورر عاشقانه جانه کاه
اه ایدب دوشر الکی اول آهو طولر اطرافه نعره یا هو
اولدی بو ماضی کبی حال بحال اولدی بیک کز ملال ولیکه سال

زلیخا خیال یوسفی سوم نوبت نالنده خوابده تماشا اتدکیدر

مرحبا ای هوای سینه گشای مرحبا ای نوای روح افزای
عشقک ایشی همیشه افسون در بچه لیلی قتنده مجنون در
عنقدر قلب اچن خیالیله علنی ایدن عیان مثالیله
مهر مغرب نیر دی برکیجه زار نوری اولمشدی مغربی دینار
قلمدی جان و سر ده راحت هوش همه همدم بلایه هم اغوش
جان اولمشدی درد دردآشام اشک گلگون شراب گوزگری جام
یادنه گلمه طالع رسیحی یوزنه خط چکردی اون قلمی
یارنسی قاره دلیب پاشم قرهٔ طرق صوب دوکو بطاشنه
نرگسی مستی ارغوان صچدی بینه زبان اچدی سوسن کبی
ایلدی گاه اختر بینه عتاب که گنمش یونده دلبر بنه خطاب
که بکا جور نی نهایت ایدن سو گلک کشور بنی غارت ایدن

غم در بغم کسارم اوکمزسن   نقش کجوک نگارم اوکمزون
کعبه قابوکی بلمزم که روان   حج ایدب اندہ جان ایدم قربان
نه تمتع صفادن اول عمره   ایلیایه او کعبه ده عمره
اولمش کمه زار بنجلین   نل کسبه نی قرار بنجلین
آشکار اوله لی بو عشق هوا   کلمه مشد ربنم سبب رسوا
چونکه عشقک نشانی اوکد تمام   نه نشان قلدی شهدی بنده (نه نام)
فاش اوللدن جهانه دردسرم   پدر اولماغه عار ایدر پدرم
سایه کم زیرکن نکادایه   صالمز اوستومه عار ایدرن سایه
اغلیلدن بو اب ریزلرم   سندن ال یودلر کنیزلرم
قلدی بنده و شهدی بنده عقل دل   نوله بندن تجربه مرد عاقل
قلور ایکن دهانی هیچه خطاب   طویدی اسمولرت خیالله جواب
نیه حاننده بولدی جانانی   نیه تختنده کوردی سلطانی
وصف اولنمز جمالله کوردی   کرچه چشم خیالله کوردی
اه ایدب قورشو اردی اینه   کوزیشی دوکدی خاک پاینه
یعنی اکلدک ای مراد نهان   قلمدی دلده صبر و دیده ده قان
ای نکا قید ایدن خیالله   ای بنی صید ایدن جمالله
کرم ایت اول خدای پاک ایچون   که قلور جانی سنده خاک ایچون

براکی

براکی لحظه کوزدن اولمه نهان   تا کیمی سویلیه شهرک ایله بیان
دیدی محبوب رازپنهانی   اعنی سرو ریاض کنعانی
مسکنم مصر انوک عزیزینم   خون نخجبنک نبات رتیزینم
چون زلیخایه بو نشان اردی   صنکه عظم رمیمه جان اردی
ویردی اول کفت کوی تکرین نوش   تنه جان جانه راحت و دله هوش

صفت روز

چین سحرچون تنفس ایدی عالم   اردی اندن نفوسه حظ عظیم
غنچه دلتنک ایکن اچلدی دلی   چنکه زهره یکی طقدی قلی
سرو رعنا چنده اولمش ایدی   ایغن کل قوجر ندر زنجیر
چون زلیخا او بندی خوابندن   کلدی دلدارنک خطابندن
خوابندن بخت اوکدچون بیدار   یاندی نی هوش اوبندی اول هشیار
جنبش کتدی صندی اول مجنون   اکلادی که قدن اشدی جنون
مسلک ایله دمک اوزنی   نه خار ونه بلور نه کندزنی
غایت سکر اودرکه ایرشه محو   اول عشق محو ایدر صحو
المز اوازه هیکل و خلخال   نعره اور سلاسل اغلال
مار زرّین قوجرکش ساقن   یل طغمتش جال اوراقن
طوردی اوازه اندی نازیله   دایه لر ایردلر نیازیله

دیدکیم منتلك بنی شاهه … شکر ایدب منت اللّه اللّه
دلبره اتش جهنده شش کلدم … نی نشان دوست دن نشان بولدم
بلدرینه ایرشدی چون بو خبر … اندی نعلم بسیر لعل و گهر
مارزینی گنجدن اچدی … نور بر بینه سیرها درصاچدی
عفو اولندی او وعده ای بخته فان … اولدی ازم مکرو قربان
بنه کلدی او همنشین قزلر … حسن قمر چهره سنده یلدزلر
بنه سیر صفایه باشلدیلر … عشرت جان فزایه باشلدیلر
که زمینیدن حکایت ایلدیلر … که زماندن شکایت ایلدیلر
ثریم بکلنده ندرردی یوزی … مصر اکلنده شکر صچردی سوزی
چو عزیز اکلیدی شوقیله … نعره اوردی دوشردی شوقیله
اولمشیدی کسبر زام عزیز … بکجه کوندز دلنده نام عزیز
بکدی بو حالیله برکچه دم … دل ابله دیده برغم و بیر نم

یدی اقلیم شاهلری زلیخای اسپتو مغربه رسول رسال ایندوکلری

بر سحرکم رسول باد شمال … عاشقه التمزیدی بوی وصال
دایما وصل ایچون قلن بوبه … فانغ اولمز بر نفس بویه
موسمیدی صفای نوروزه … چمن اولمشدی صحن بیروزه
برده اچوب شکوفهای نهفت … طولمشیدی جهان نوای شکفت

بلبل اولمشدی مست غلغلدن … بوی التمش یکر صبا کلدن
اول اسپیدن یدی ایلک شاهی … ایلچی صالدی ولادی اول جاهی
کم ایرشدی زلف یار نسیم … اوکدی خوش اکنیله هفت اقلیم
حسنی مشهور اولوب زلیخانک … مطلبی اولمشیدی مرخانک
طولمدن داخی حسنی ایتی تمام … طولمشدی جهان اول خوش نام
جمله سرور سرنده سوداسی … جمله بنزنک صفاسی غوغاسی
بنجه شاه اسپتو صالردی رسول … رد اولنیردی بنجه اهل قبول
مربری و بردی السعوب دختر … مال فاعون ملک اسکندر
اولمغون نشان سلطانی … ور زلر خاتم سلیمانی
چون زلیخایه واصل اولدی خبر … قلبن اندیشه اندی زیر و زبر
بو بجه اندیشه ایجره دردسر … بوکه مصر کده وار کلی خبری
مقصد قاصدی عزیز ایدی … غیردن اکه اول عزیز ایدی
اهل عشقه سک محله یار … دل و جان دن عزیز اولور صدبار
بو هوادن اوچرکن اول طاوس … لطفله دعوت ایلدیلمیوس
دودی ای نور چشم شادی دل … غنچه تک خنده سی کشادی دل
تاجداران دار ملک جهان … عد دیله یدی اولو سلطان
جانه داغ اوب تمناسیکی … حاصل اتمش کوکلده سوداکی

یادی سنده کلدی شهدی رسول
حالته سنینک دخی مراد قبول

برسی پادشاه ملک یمن
بحر عمان قتنده زر عدن

برسی پادشاه ملک حبش
لطفله آب و قهرله آتش

برسی پادشاه ملک عراق
صاحب تخت و تخت و طاق رواق

برسی پادشاه کشور روم
بخت حکام حکمنه محکوم

برسی پادشاه بحر فرنک
رزمده رستم صلابته هوشنک

برسی پادشاه نوبت در
صاحب تخت و بخت و دولت در

بونلرک چون برینه میلک اولا
ششن اول خیلیله خیلک اولا

ختم اولب بو کلا مهر انکیز
چون الکلمادی نام مصر عزیز

حیرت ایرب ولی زلیخایه
عقل ملکنی ویردی یغمایه

نی حضور اولدی استک نوبندن
طوروی بو مید اما حضوریندن

آه کم وصله اولمدی چاره
بلمزم نیلیم بن آواره

بلمزم طالعم نه اخترده در
مگر اول چشم مارده سرده در

که بکا زهرمار نفض ایلر
مهر شفقت دمنده غیض ایلر

گرد گردن فتوبه برابر گران
اوله سیراب انوکله هر عطشان

گلمه بن تشنیه اوسحاب
ایب برینه سغد رریره ناب

اوزریکن صبا صفادن دم
بکا گلمه اوقر حکایت غم

بلمزسا که نیلدم ای گردون
کله‌لیدک غنچه کبی بغرمی خون

مسکنم خارا بجنده تن بیر
مسندم خاره مندرم طپرق

ابلمزسک اگر کده سینی
الله یاری ایکن فناده بنی

گذرلیوب بابرجهری ار تورمه
صبر ایدیب جانه جبر ار تورمه

نوله گورسم او مهرین نمناک
گل کبی چاک اوله بو دل پاک

قاره بختنه که فلوردی عتاب
تاب دلدن خورشش ایدیب بو خطاب

غزل

جاننده تاب حسرت چشمه آب بخت
بردم بو زمه گلمدک ای آفتاب بخت

بیروزه طالعم اوکدر بنم خیال خواب
که که گورنیه یار دوشمده خواب بخت

شوردلده جان گبی طپیدم او دلبره
گورمکن اوله دمه قهر عتاب بخت

عیشم دوام غصه وهم صحبتم بلا
اسکم شراب طالعم و بغرم کباب بخت

بن شهسوار اولم دردم دولت اتنه
ای واه که پایدار دکل بورکاب بخت

رباعی

اول که گوزلردی جهانده نام و ننگ
نامله صلح ایلیوب ایلمه تنکیله جنک

عشقه دوشمش تنگ ایدر نامن دکل
اهل عشقه عیب تنز نامیله ننگ

بیت

ایجلاری اغولدی طیموس
وردی آنی که گوشترنا موس

خاک عذره سورب غبارینی / وردیلا حمن دریغ وارینی
الا بو قندریز مصر اولدی / نام نزاد و عزیز مصر اولدی
طوطی مغربکین اکه غریب / ایلدی حق نبات مصر نصیب
دوزنب ایلیل اول معادن / دلکری فارغ اولدی غوغادن

طلبموس مصر: قاصد کوندردوکیدر

عاشقک کبری مشکلی چوق در / الا بو عالمدن اوزکه‌سی یوق در
که ادب بونه کوشش اول مسکین / کندو رعنده وصله اولدی یقین
کنج او مرکس نصیب مار اولا / کل صنوبرکش ندیمی خار اولا
بکزر اول عنکبوته کم دورشور / دام ایدر یعنی صیدنه ایرشور
انی دوزکمده جله واری کدر / خشک لب قالور اغزی یاری کلر
مطلق آرزوسی قید بندن / جاتنک خط در او صیدندن
مکس او مارکن دوشنز زنبور / یله وار در او خانه معمور
پدری رحم ایدب زلیخایه / عهدنه طوردی بشلدی رابه
مصره ایلچی براغن اتدی روان / تحفه‌لر حاضر اتدی بی پایان
دولت ارکانیوک براولوکی / راست تدبیرلنک ذیلوسی
اندی تشریف طوق جامه ایله / ایلچی صالدی عزیز نامیله
یازدی عنوان نامه نام عزیز / اتدی مدح و ثنا دعا امیز

کرای

کرای فلک رفعت و ملک امین / رام در امرکه زمان و زمین
اولدی غنچه لباس خلق جدید / خلعت و عزت اوله سا که مزید
بر کتم وار سپهر تحتیده / طعن ایدر آینه حسن و صورتده
بوکنش انی کورده مزکنش / مهر ملکه کذب جهانی کنش
نه کنش بل هزار دیده سپهر / نه انی کورزی نه کنک کبی مهر
جسم صافی صدفده کوهردن / ذاتی اشرف صدفلن اختردن
صورتنک آینه جمالندن / جبزی یوق مکر مثالندن
کرارنه اکه نظیر جمال / مکر اینه‌سنده اوله مثال
قوقدی سیناش مکر عرعر / اولدی لبلرن مکر ساغر
بیش دست اوله‌لی طلاچه اول / هیکلی واخی صکلد بونینه اول
سرو اولال جمال باغنه / دامن ایردی مکر ایاغینه
ستر ایدر حسن غنچه‌نش کلدن / کل بشماردی دیو بلبلدن
صقلنور سروی و چشم نرکسدن / صقلنردی بو چشمی نرکسدن
همدمی بر عفیفه دایه‌سی در / کجه شمع کونده سایه‌سی در
بویله مستور ایکن اول غنچه / طولدی آفاقه شهرتی کنجه
که هوا دامی اولدی زار لر / عالمه شوقی صلدی غوغالر
راست قدنی کورمدن عشاق / طولدی عشاق اصفهان عراق

ایله اندی جهان او آوازه طولدی انکله جمله دهر آوازه
اندی اکه صدا ایله آهنک طاق کسری و قیصر شاه فرنک
دوشلی ابر کبی مرسلطان کون بو زینک هواسنه حیران
ایلی یغمورکی یاغو قبومه کوندی بر طالبی کلور طبجه
الا بونک هواسی خاک مصر کلمز الکلنیجه تا که مصر
جانب مصره جانن اندی سیل مصر ایچون اولدی اشک دیده‌سی نیل
بلمز انده بونک هواسی ندر بونجه سعی ایتدن صفاسی ندر
اوزنر مصره قلبی بیر اغی یا صوئی جکر یاخود طراغی
نامه اوکدی عزیزه چون واصل اولدی بقدر تجه عشق جان حاصل
بقد غنجه سواد مکتوبه طلدی سودایه دوشدی آشوبه
اولدی کوکلی کشاده نامه کبی ذوقدن رقص ایدر حامه کبی
بوندن اورکه جاننده اولمیه عیش که ایر هنجه اکسوزین درویش
چونکه شوقله طولدی نام عزیز یزدی اولدم جواب نامه تمیز
یازدی سرنامه طیچوسی عرض شکر و سپاه پای بوسی
دیدی خوش مدد کلدی نامه شاد شب قدر الجرده حمد دخی الله
قدر نامه اوکدر ارفع الدرجات غوثم منبعنه اولدی برات
جانه مضمونی اوکدی چون منظور طولدی دلدهر و ردیده وه نور

دخی

78

وجیه کیم جواب ایلمز کرایدرسه صواب ایلمز
بن نجه زنده‌یم که مهر ده ایرم دعوی مهر ایدم سپهر ده ایرم
نه قدر قدره ایره نور زمین که سلیمانه اوله یار و قرین
شه ولی رفع ایدرسه بن خاکی یار نشر عنت ایدن نسیم افلاکی
بن اوخاکم که تا که ابر بهار اکه لطفندن اندی قطره نثار
صدز بالخم تبتر سبزه مثال لطف شکر بدن اوله کل کلال
فرض عین اوکدی شمدی بن جوبه که وارم بوزم اوزره اول صوبه
الآینه‌دم که حضرت د تبان بنشر او لاغه بو قدر امکان
بلنم اوستنده خدمت اودی نعم یوزی کوزمه شوه قوق
بو بلا بیله چونکه رنجورم فرض ادا المکده معذورم
اولکه دردی قمو بلا به فرج دیدی لیس علی المریض حرج
چون بزکدی بو نامه دربار زلف دلبر کبی قلب طومار
اوردلر مهری مهر دلبرله صلدلر معزبه کبوترله
شرق طاوس الملن جولان غوبه ایرشدی اول جانه روان
ایرجک اول کبوترک خبری تحفه ایلدی اوکبک دری
اول رسول عزیز عزتله بونجه درلو عطا و خلعتله
کوندرب کندسیده صلای رسول تا دسیله اوله مراد نه اول

حال صامت شود کلو وار دی ایله ⁂ نطقه کر صغر ناطق آکه دله
بر دخی اشتراییب تا زیلر ⁂ طولدی اول کونده مصر دیارلر
ویردی هم بنجه بیک کنیز وغلام ⁂ کمی خرشید کمی بدر تمام

رسول مصر مغربه کلوب عماری زلیخا ایله معمور اندکیدر

صبحدم چون نسیم غنچه کشای ⁂ اولدی بلکین لره فرخ نخشای
شوقله بسته دللر اچلدی ⁂ جمله اطرافه نور صاچلدی
چون بشارت اوکند شاه بوکا ⁂ اندی ارکان دولت استقبال
اول سحر آت سهیلی روانی ⁂ ایلدی کوم صماخ کردونی
های وهوی صدای ذم طراق ⁂ بنجه مغرب بیر آلوکد شام وعراق
نعره وکوسله غریو نفیر ⁂ کذر ایدی هزار فرسنخ بیر
چونکه بو عزّ وناز وشوکتله ⁂ شهره کلدی رسول اشمرتله
صو صاچلدی دم زلیخایه ⁂ طوغدی کون عالم زلیخایه
دایما کفت وکوی اولدی عزیز ⁂ کندی کنند ویر ینه قولدی عزیز
کل دولت شکفته بوز طوتدی ⁂ دل نوای شهفته یوز طوتدی
خوابدن که اولشیدی صد اشکال ⁂ جمله حل ایتدی رزی چون بو خیال
بالحقیقه بلی سرور ملال ⁂ بر سی خوابدر برسی خیال
خرم اولکم خیال خواب اولدی ⁂ بر هوا اولدی خاک وآب اولدی

بدری

بدری چونکه کوردی انی فرح ⁂ کوکلی اچلدی اولدی جانی فرح
کندی چون بلاسی ولی دوکنمی ⁂ سعد ساعتده بشلدی دوکنمی
قودی بریانی قاز چورمه لری ⁂ قوش کبابی توق بمردلری
شیر خرما لر وحلبتسی لر ⁂ قند وحلوا نبات لسلی لر
خیمه قوردی بلاد صحرایه ⁂ ویردی خطن فقیر وبایه
صاچدی دانه برنج بر سینه در ⁂ اول عذر که اولدی حرص کاسه سی پر
صحن میدانه زرده زر صحب ⁂ سکری سنبوسه لر دهن جذب
بر طرفدن حریسه لر دوکلر ⁂ بر طرفدن سوکلمه لر سوکلر
فقرانک ملالی کتمک ایچون ⁂ اغنیانی نواخت ایتمک ایچون
چون تمام ایتدی عشرت سهابن ⁂ دیزردی طیموس رحلت اسبابن
ایلدی همتن او سرد فراز ⁂ ویردی انی حدّ بی نهایه جهاز
کنیزنی حدّنی نهایه کنیز ⁂ جمله سی ماه روی مهر انکیز
جمله بستان غنج غنچه زمان ⁂ سیب بستان وسرو تر کستان
کبم اصنام ورومی کیمی خطایی ⁂ جمله سنک حابل قبله نما
هر بری بری صفت دلبر ⁂ التون اوسلغلی قورکمرلی قمر
هر بر ینک لباس حله حور ⁂ کمر وتاج وحسرت فغفور
بغلمش عنبرین کلاله لری ⁂ یله ویرمش کلیله لاله لرسا

ویردی بیک قول قوسی خوب نگار … جمله حاضر سلاح و اسب سوار

هر بری بزم ایچنده دلکش لر … عزم رزم اولسه تیز تشلر

دوشمنه خار و دوست دسته گل … نعره ده رعد و نغمه ده بلبل

هر برینک لباسی آلنکار رنگ … گل و غنچه مثال تازه و تنگ

کمی لعلین کلاله سی کبی … کمی تندین کمر پیاله سی کبی

ویردی بیک سب تازی زرین … کمی گلگون دخی کمی شیرین

یلیه یل کبی یورسه صو کبی یوزر … طورسه ثابت نتهکه کوه گران

بجه ایدم سکه ده نی بیان … که اکا ایتمز ایدی فکر روان

فرده قرلغچ کبی اوچوچی … طورنه کبی صوده دگدیکچی

بوینی قوس قوزنچ اوموزی قلچ … بیتر کن ارقه سی قل ازمدی

قوچ الینلی صغن کبک کوزلی … خواب دم کبی کوزل یوزلی

ایلغی بار لطف سبحانی … ارقه سی صفهٔ سلیمانی

بیک شتر ویردی جمله پیل بدن … سر و سدار و اژدها گردن

جمله رطل گران کیش بهر مست … دسته ویرمز بر بیشه صلابت

بدنی برج قصر دارایی … صنکه مرمر ستون دریانی

یوک چکیجی تحمل اهلی کبی … آز قانع توکل اهلی کبی

بخشی عزت طعامنوک کوچ … ایلغی دولت اهلی نزلجی

بونلرک باری ایکی بیک خروار … سیم سلطانی مغربی دینار

ویردی هم جامه لر دو صد مفرش … جوهر ایله منقش و زرکش

شمسه سی شمس برج غزنادن … دوکمه سی شب چراغ دولت دن

ایکی یوز درج ویردی جمله سی پر … لعل یاقوت سرخ مرجان در

ایکی یوز طبله ویردی پر نافه … ارسه بوی قافلدن قافه

چون بو بحر کهر روان اولدی … صحن صحرا به ساربان اولدی

دوز دلر اول نگاره تخت روان … بجه تخت روان که بخت روان

طشی زربفت ایچی قوس نگار … لعل و الماس لوح مسماری

فرشی باغ ارم کبی گلشن … قبه سی جام جم کبی روشن

گوردی بو نقش چین چون او نگار … زمرد چینکنده چالدی نقش نگار

اولدی تخت روان بخت روان … چون اولوردی اکا ایچنده جالبو

یا دبالر کوزلر لبنی … یاد حق صفهٔ سلیمانی

چون توتق اولدی اکا آل واله … یلیه ویردی قرارنی لاله

اول نگار اولورده چون طوتلدی توتق … صن توتق اولدی آفتابه افق

بلدلر سینه سنده داغن اولوک … لاله دن اندلر طواغن الوک

عزبدن چقدی چون اول خورشید … روز حشرک نشان اولدی بدید

آت سسی هیلی نفیر اوازی … طولدی جمله مفازه هر بازی

بر طرفده فغان اه و وداع　　بر یکا سوز ساز و قول سماع

شقه سن اچدی دولتله علم　　بوردی خشنیله جمله خشم

اغه لر صاغ و صولده شوکتله　　قوللری قوللر ننده عقو تله

قلدی تخت عزت اوزره اوجاق　　شوقله اولدی سوی مصره روان

مرنه بولکه بول اولدی اول صنم　　طعن اتدی طراوت ارمه

جانب مصره ایلدکجه سفر　　اوجقیله کدر بولسه اگر

شب نجده سحر او مرجانه　　بولمغ استر مراد پنهانه

غافل اندن که اول شب بلد　　نجه یل اولسه دم سودا

زلف دلبر کبی دراز اولسه　　جور اکثر و فاسی از اولسه

قسمت اوطانه دل بعلرجی مراد　　راست اولماز همیشه ملکته باد

صفت روز بهار و قطیفه قدوم زلیخایه مطلع اولدقیدر

صبحدم چون عزیز مصر بروج　　اندی صحرای چرخه شوقله کوج

قطع ایدردی منازلی فی الحال　　وصل یارن ایدرکن استقبال

روز نوروز ایدی مگر او زمان　　پر صفا دلمشیدی مهر جهان

مست غرت نجز نرگس باغ　　بشدو زرین کلاه والله باغ

طوتدی شام و سحر لطف بو اشه　　کل زلیخاسی مصرنه ایرشه

انجلاین عزیز مصر عجب　　طولمشیدی درونی شوق شغب

که عجب

که عجب اول صنم نه وقت ایرشه　　عقلم الوب نه دیده ال ویرشه

نوشش ایدرکن بو شوقله جامی　　ناکهان ایردی مژده پیغامی

کوردی چون طالع مراد اوزره　　بندی اسب مراده داد اوزره

هر بری چون ایرشدی کوشیشه　　اب کوثر قیلدی نوشیشه

طولدی اوازه کشور مصره　　خبر اولشدی لشکر مصره

اول قدر جندی چقدی یرز یوز　　ساحل نیلی طوتدی قلزم زر

سر بری طوریه نیز ملبان　　کمی شاهین صوشده کمی طوغن

نجه ماه رو غلام و کنیز　　سر بری فتنه ساز و دهر انگیز

نجه غلمان سر بری رضوان　　نجه رضوان که رشک حور جنان

لطفله کل نوا بله بلبل　　نغمه سنده زمانه پر غلغل

هر کنیزک پر صفت دختر　　جنکله زهره رنکله کل تر

هر بری پرده اچره دل پرداز　　هر بری بنیک مقام موج ناز

جنکه جنک وروب ده روحی جنکیلر　　رقصه کردی بت فرنکیلر

عوده استاد کوشمال اتدی　　انی هم درد اهل حال اتدی

دف زن اکلر بو قولی عارف دوست　　دلده بک دوست سینه ده بر پوست

نی نواسی نوید عشاقه　　فرح اوازی طولدی افاقه

ایلطوکه جهانه یوزشدی　　قلمدی غصه تنک مکرادی

بو نجه فرّ و صفا ایله قطفیر ‌ ‌ ‌ فرشنو چقدی بر ایکی فرسخ یر
سیر ایدرکن وصال شوقیله ‌ ‌ ‌ طرب و عیش و نوش و ذوقیله
ناگهان اندی بر زمینه خروج ‌ ‌ ‌ نه زمین آسمان ذات بروج
کوردی اول مرغزار باغ حال ‌ ‌ ‌ نوردن قبه ایله مالامال
کوک چتر بو ازرق چادر کوبا ‌ ‌ ‌ پر اندی صحن نجوم سیل سما
بو نجوم ار[illegible]سنده ماه مثال ‌ ‌ ‌ قبهٔ چتر بارگاه جمال
کوکلکی کون قضاسی خرمن ماه ‌ ‌ ‌ حولسی چورهسنده خیل سپاه
قلهٔ عزت ستون تخت جهان ‌ ‌ ‌ منبع نصرت علمٰ رشتهٔ جهان
نه عجب راحت اچون اول آیه ‌ ‌ ‌ کون ایکن کوز کلن جمال سایه
چونکه کوردی بو بارگاه عزیز ‌ ‌ ‌ کوکه اندی کلاهنی بتیز
طوکلدی قلبی صفا درخشندن ‌ ‌ ‌ اندی یوز عزتیله رخشندن
سوردی درکاهه خرم و خندان ‌ ‌ ‌ خسروانه روانه اولدی روان
قرشو لایب اکابر درکاه ‌ ‌ ‌ دیدیلر یار حک اولا الله
عزت ایدب ایاغنه دیدوز ‌ ‌ ‌ دوشدیلر قطیفه یرنه یوز
هر برینه سلام ویردی عزیز ‌ ‌ ‌ اولدی کوهرفشان شکرریز
عرض ایلدی پیشکشلرنی ‌ ‌ ‌ آسمان بها کنشلرنی
اعنی برینچه یوز کنیز و غلام ‌ ‌ ‌ جملهسی سبز و ناز و سیم اندام

طرفه

طرفه طرفه طریق تازیلر ‌ ‌ ‌ اولقدر کم پر اولدی بازار
رنک در رنک زین و زیورلر ‌ ‌ ‌ تنک بر تنک مصر شکرلر

زلیخا عزیزه شکاف خیمهدن نکاه اتدکی و چنج الندن

طاس باز فلک نه ساحر در ‌ ‌ ‌ آذجی الدمقده ما هر در
کوستر بوستان امیدی ‌ ‌ ‌ حاصلی برک باری نومیدی
بونع ایکن وار ایدر خیالانی ‌ ‌ ‌ جای حکمتده قور محالاتی
اول نه ماتکم عزیز مصر عرب ‌ ‌ ‌ اندی درکاه اوکنده عیش طرب
کیتدی صبری دل زلیخانک ‌ ‌ ‌ یوزنی کورمک استدی انک
ممکن اولمه تفرج و دیدار ‌ ‌ ‌ ممتنع اولور امل شوقنه قرار
تشنه لب صوبه ارسه صبر ایده ‌ ‌ ‌ تاب صبر ایله جانه صبر ایدهسی
مضطرب کوردی دایه چون انی ‌ ‌ ‌ ورد ده دوشدی که بوله درمانی
کوردی نکدر دلنده سوزن وار ‌ ‌ ‌ خیمهکه دلدی چنغم سوزن وار
فرجه کلدی اول شه خوبان ‌ ‌ ‌ ایلیه تا تفرج دیدار
یوزنه چون عزیزک اندی نکاه ‌ ‌ ‌ دل غم دیده سندن ایلدی آه
کرای دریغا نه شکل اولدی انشم ‌ ‌ ‌ دیو اولدی ملک او مرکز آتشم
بو دکل اول صنم که بن کوردم ‌ ‌ ‌ عشغله جانیله کوکل ویردم
بو زکل روکله عقلم الدی بنم ‌ ‌ ‌ اردی حسرتنده جان و تنم

بو دکل اولکه بلبدر اورنی
عقلموک روشن ایتدی کابیدرنی

بونی کم دوشلده کوره چهره نو
صورتن کم خیالنه کتوره

حیف کم بو تخته دردسر چکدم
سعی تخمن قوروییره اکدم

ای دریغا ایله وار ب ناموس
طپرغه صچدی یوز صوین طمعوس

روز بختم سیاه اولدی دریغ
دون کون الشم اولدی دریغ

کل اومرکن نصیبم اولدی دیکن
تخم مهر اکدم ایدکی بیتدی محن

کنج ایچون چکدم انجه رنج و بلا
آخر اولدی نصیبم اژدرها

زاغ بن سایه که هما صندم
داغ دل دردینه دوا صندم

نیم اول تشنه جانی بیتاب
آب ایچون حال سرطرفده سراب

بی اوزره دل چراغ کبی
یانراولاره جانی یاغ کبی

قالمش ایکن رقدن انی کوک
سعی ایدب اکه خسته جانی سوک

سورچه دوشه درن اولور ثقلین
کوره انی سر المش سکین

نیم اول ضعیف خسته و علیل
تنی صاحب خراش اولور جه بیل

اهل بیدار اولور جالتدن
انجنوب زحمتی ملالتدن

غم بانو ناله کوه خس بنیدن
اویوز خوشلر اصلا اینیدن

جکر بکش بو رسمه نخ دخ ریب
اشد بر طرفده درده طبیب

اقربا رحم ایدب او بیچاره
ایلدیلر او بیمره بیچاره

اسیر ایکن

اسیر ایکن طبیب درده درمانی
طوتش الکلو جان الیجی بو جانی

نیم اول ناتوان که سیله کیدر
ناکهان برک عمری بیله کیدر

کوچه اقلیم موته بار ایله
افت اشترلری قطار ایله

عقلنی المشکن اول افت
کور اسان طرفده نیچ نجات

ال صونب اکه باینشر دفعی
کوررانی که بریاوز افعی

یوق جهانده نیم کبی بی دل
بی بروانی نوا کبی حاصل

سر المده المم سر مده مدام
یل کبی پرهوا و بی ارام

وارلغم سیل حیرت المشدر
بنیه صونسم المده قالمشدر

تکرک ایچون بنی سرکه فلک
جور دورکله ایت دلوجی دلک

درسون خاره کل کبی اکنم
اولمش جو نصیب سبب اکم

المه ورمدی چوت اول یاری
المم اغیاره ویرمش یاری

مهر عدل اوردی قفل کنجه اول
مار انه کلیدنی زنهار

قلورکیم تکوتی دل و بیتاب
زار لره چرخ بی وفایه خطاب

هاتف غیبدن ندا کلدی
نه ندا درونه دوا کلدی

که ای زلیخا وزافه صبر ایله
اغلمه اشتیاقه صبر ایله

بو دکل کرچه اول غزیز جمال
بوندر اما کلور بابی وصال

سوسه دل دلبرک شمایلنی
سورانوک قموسایلنی

نظر کدن بو شخص ایله رد | مقصد اولدر وسیله مقصد
بو فی کلیدنده انجه قوت وفر | که بولا فتح مهر قفله طوتو
اندی تقدیر انوک کلیدی موم | موم کرم اوبجقی اشنی معلوم
قونمز یکین دمورده اول جوهر | دله الماس تیز اولب کوهر
یاشش دیکلس سوزن ایشن ایشلمز | چوب نرم آهن ایشن ایشلمز
چون زلیخا انوک ایشتدی سوزن | اوردی روی زمینه شکر یوزن
یوردی عهد ایله اول دمدن | دشمن ناله دن کوزدن دمدن
کرچه نم نی کبی دلردی دلن | صبره مردانه بغلمشدی بلن
کوزدب چشم انتظار له آه | که قچن ایره دولت ناکاه

قطیفر عروس دلارایی یعنی زلیخایی مصره کتوروب اهل مصر استقبال ایدوب عماری عروسه اعزاز ایله جواهر نثار ایتدکلری

بر سحر کم عزیز مصر ترین | اولدی بو خاوری عروسه قرین
شوقنه دوشدی بو کرچون انی | ایلدی اکنکیله سیرانی
یکجدی خلوت سرایه قطفیر | نانشان مراده ایرکوره یر
بلمزانی که تیر چرخ ظلوم | اول هدفدن قلورانی محروم
عزم سیر ایلدی چون اول مه تاب | عامری اولدی اغار حسنیه خراب
چون روان اولدی شاد شمشاد | قویدی طرق بنفشه اول اوداد

موج عسکر شورسه اندی خروج | بر غبار اولب دچه اندی عروج
آدمی بحر موج اندر موج | طوندی اطراف فوج اندر فوج
کوندرر مهرهمای بر بلیبان | اعنی مر دلبری براسب روان
چون روان اولدی بو نجه اسب شتر | اولدی صحرا املال و بدرلیر
بزه زخم اوردغنجه نعلله رخش | کف لشتر اولدی زمرهم بخش
جمله لشکر خروش و هو شبله | مر بری بر صفا و نوشیله
مست اسولر ارغوانی اچر | اسب اوزره دوه طیانی اچر
کل کبی مر بریسی پر رونق | دیز اوستنه لاکون بیرق
شاهلر مست جام دجلردن | طولدی یر عالمی علملردن
چنک چالردی زنجی چاکرلر | کوس دوکردی رهبر تهترلر
هودج نازاچره بانولر | جمله زهره جبین و مه رولر
اورسنه الدلمر زلیخاسی | صانکه سیاره افلاک آیسی
کل یوزی اورزه لاکبی طوراق | الده پیمانه دلده داغ فراق
توتغی عکسیله روی زمین | اولدی پیروزه رنک اکین العلین
چون بو عیشی وصفا و زینله | اردی اول ماه ساحل نیله
جمله مصر بلر انده حاضر ایدی | اول مهک معدمینه ناظر ایدی
الده لعلن طبق طوتردی مزاد | طبقینک مر برسی پر زر

کمی بر لولیدی صان لا | اولدی وقت سحرده بر ژاله
کیمنوک فضاسی طولودرم | کو بیا بر شکوفه صحن آدم
کمی بر لعل جام جم کبی | بر کهر لعض قعر یم کبی
کمی بر شب چراغی چنک فلک | کلدی چون کرو فرله او ملک
عالمک عمر حاصلن که وار | ایلدی کرعاری او زره نثار
ایله صاچدی جواهرن اکه ایل | قلزم کوهر اولدی ساحل نیل
لعل و نعل و سنکله آهن | رخش آیغی درخش افکن
لب نیلی کنجه اول دلبر | صاچدی دریای ادم اکه کهر
او لقدر دوشدی نیله سیم و زر | بولنی اقچه اتدی ماهیلر
بوزی بر بولر دکین ماهیچه | کوشنه اصدی کوهر شاهیچه
شب چراغ اولدی جمله چشم نهنگ | بر کهر اولدی نیل رنکارنگ
بو نجه نعمت عزیز عزتنه | اولدی وارنجه قصر دولتنه
بر سرایه ایلتدیلر چون انی | عرشی فغفور فرشی کاشانی
قبه سی چرخ طاق قوس قزح | صفه سی پر صفا فضاسی فرح
مهرله ماه او قبه ده ایکی خشت | ما حصل یر یوزنده تمثال بهشت
تخته بر سنبر جمع ایدب تختی | اندە دوزمشلر ایدی بو تختی
زاری زر برده داری لعل و کهر | پایه سی پایه سعادته سپهر

چون زلیخایه منزل اولدی نوبخت | ایلدیلر دعای دولت بخت
کرچه جقدی زر او زره اول کوهر | آتش ایدی اکا ولی اول زر
قودیلر فرقنه مرصع تاج | قیمتی عشق جانبندن الدی باج
لیکن اول قصر کران کوهر | اولدی فرقنده صنکه کوه کمر
دم بدم که اوستنه درم نعدی | اکه باران دردو غم نعدی
اول کهر کم ایدر بو را که رشک | اولدی چشمیه مایه در اشک
عشقله اولدیغی ورن پاره | جان دخی اوله نقد اغیاره
عاشقک میلی اولرتاجه | چون وریر سرینی تاراجه
چشم انک که اوله کوهر بار | کوررمی عجب کوزینه نثار

زلیخا فرقت یوسفده علیه السلام عمری کچوب وار اه مقصوده دیده امید طوتدیغیدر

دل که نوش ایده فرقت یار | شکر اولورسه المزا غیار
شمعه یاقر پرینی پروانه | اوجزا دلورسه شمس تابان
بوی کلدن اوررد قی بلبل | دام در اکه نکهت سنبل
کوندن الدیسه تاج نیلوفر | قلبن شاده اتمز نور قمر
تشنه جانک صفاسی شربت اب | تابنی رفع ایدرمی شکرناب
جمله اسباب تخت و بیرانه | حاصل اولمشدی زلیخایه

بوبجه دارات عزتیله عزیز استاننده قول قتنده کنیز
اول زماندن که وصلته ایردی اکه بوزجانله کوکل ویردی
برنظر کورمه اکر یوزینی غصه دن اولدرردی کندوزینی
کوزجکم سوشدی انی تمام الا بولمش دکلدی وصلت کام
بلکه عنت وصوله مانع ایدی ذوق بوس وکناره قانع ایدی
کوجه چکدی عزیز مهر له رنج مهر له قلدی عاقبت اول کنج
الیمادی عزیز چو برجن اکمک عاقبت یوسف اچدی درجن اکمک
دوراید لدن جهانده چرخ فلک کیمه بیمک بندی کیمه اکمک

روایت

بر روایت بودر که چون قطفیر وصلته اکمک اولدی امن کبیر
بر پری صورتی زلیخاده دفع خاطر اوکوردی اول اثنا
بوملک صاحب اول پری کنیز اولوریدی اکله ذوق امیز
ظاهر اولدی بوقول صادقدر عهد مذکوره هم موافقدر
بجه بانوی حور پیرآیه همنشین اولدی زلیخایه
جمله اوسرو نازده ممرلر نازله نعمت اهل سرورلر
پاک دامنلری فرشته کبی تنلری نورله سرشته کبی
کلکبی انلر بله کلشنده دل بردم دهانی برخنده

طام

طاهر الحال کفت وکوی ستنو دل دلبر فتنده درده کرو
صورتا کرچه دام کشتر تدی الامعنیده عیش وحدتده
جسم دایم غریق غربت نار جانی هردم حریق اتش زار
رنک طاووس سنبلستون بلبل جاننه چونکه همدم اولمیه کل
صبح کهدن اولنجه عالم شب حالیدی بورسمه عیش طرب
ماخر ایلیوب جکر خونن پر ایدب جام چشم کلکونن
صدر دلده خیال جانانی صبح اولنجه اوکوردی همانی
ترک قانون عهد ایدب جوزباب ناله ایله قلوردی اکه خطاب
که وطندن بنی غریب قلن کل ایکن خسته عندلیب قلن
بنی اوق کبی ایلیین پرتاب ظاهر ایدب نشانه نایاب
اولدم اوازه جهان جهان بلبل کبی بولمزم قرار دنی
دردک بابکه ای دلارام ماه مصر عزیز درنامم
مصره ایکیجون غریب اولدم نه غریب اولکه بنی نصیب اولدم
مکر اول مصر اولن خاینش مصر دلده عزیز خاینش
ویر سیکدیقینی هاتف غیب قالوریدیم بوشبهه ده لاریب
بویقینله زنده در جانم اومرم برکون ایره درمانم
کرچه وار دلمده وصله یقین بلمن اما ارقیدر یا یقین

کوزلرم حسرتکده تار اولدی   شش جهت کوزلرکده چار اولدی
وقت در کون یوزنکله خرم اولم   کوکلده اوستادکوکی بر ده بولم
تا جشنک طلوع ایده کاه   وارلغم زره سنی ایده تباه
شوقه وصلکه دلو جانم   کله جانم یرینه جانانم
یوغ ایدوب ایله واصل ایله بنی   یوقلغمده غافل ایله بنی
باکه اولدم ایرردم باقی   که بنی هیچو دانده اول ساقی
سکا وارلق حجاب ایسه ای دوست   اوده یانسون بو جان ندر تن ندر دوست
قلدی کوکلو طلع کوزم سندن   سنی بلمن نیچون بولم بنده
تا سحر شمع وش یانب ناره   اوده صاچردی زبانله یاره
اسمکلا شعله سحرده نسیم   دیردی ای حیات عظم رمیم
نکهتکدن ایرشمسه دم کل   غنچه وش قان طولردل بلبل
موی لطفک چنده غنچه کشای   نفخی تک بدنده روح افزای
اثرک عاشقک صفاسی در   خبرک دوست مرحباسی در
عاشقک دلبرینه نامه سی سن   مژده پیغامنک هامه سی سن
یوق جهانده بنم کبی غمناک   بندن ایده سن جانک
یار بولمقده یا که یار اولسک   غصه وقتنده غمکسار اولسک
اولمیه بر یوزنده منزلکاه   که یوکلکه اوغرمزکه کاه

دیلرم اول نکاری جست ایده سن   لطف ایدوب سعیکی درست ایده سن
جمله شهرک شهیرنی کوره سن   مردیارک امیرنی کوره سن
اره یوب مردیار دور رسته سن   قاپو قاپو یلبه باجدن دوسته سن
کذر ایت جمله باغچه مرجویه   نظر ایت باغ اچنده هر سویه
شاید ادرکن اول ایک دلجویه   بوله سن اول نهال دلجویه
ختن اهولرینی چون کوره سن   هر برینه غزالمی صوره سن
بولک اوله نکارخانه چین   صورمدن اول نکار کبی صقین
کوه هامونه ایلیک کذری   کل ناکه او کوکه کبک دری
اک که اول شاهبازی یاد ایده سن   کوکلمی شاد اوله شاد ایده سن
هم هک اولسه کاروان روان   اوله سالار سرو رخوبان
کتور اول دلبری بو ارایه   بلقه بن اول رخ دلارایه
شاید اول انجم دلارام   کیمدن جانب کوره دلارام
روشن اولنجه شبشه ده اختر   همدمی اولوریدی باد سحر
روشن ائماکه بزم تا بیله   بیله طوغردی افتاب بیله
جمع اولب محلسینه اصحابی   عنب اهن اجردی عنابی
ساکن ائماکه سینه تابی   باده نوک نوش ایدردی ابی
کیجه کوننده بوطوردی حالی   اهله کچدی ماهکن سالی

دمی درحالی مرد دانا یه | یوسفی گوستره زلیخا یه
جانی ایلر هوای نفس تباه | ایلمزسه گوکل بوزینه نگاه

ماه کنعان عموم چشمنه کاه جماله تجلی ایدسه مقرب الکا مقابل پرتاب وجام موقتیله مست وخراب اولدقیدر

جانه قوت ویرن [illegible] حدیث

سویله ای مرغ روضهٔ ملکوت | جانه قوت ویرزک دله قوت
اوقی افسانه‌له افسوننی | گوش ایدن تا که اوله مفتوننی
سویله افسانه‌سی تجلی دن | ایله عاشقلره تسلی دن
یوسفک عرض ایله بازاره | که بقا مشتریسی دیداره
چون ینه یوسفی جهان آرا | ایتدی مصر جهانه عرض بها
گیدی چون زرنگار جامه‌سنی | قاپدی ماهک فلک عمامه‌سنی
صبح دم ایله فرو بیرلدی اکا | مشتری گوروب انی قلدی طلکا
قبهٔ لاجوردیدن دیدار | عرض ایدیب صالدی عالمه انوار
صبح گمدن او عرصه گاه جمال | اهل شوقله اولدی مالامال
هر بری بر طرفده طوتدی قرار | منتظرلر که گوره دیدار
گورمک ایچون جمالنی اوک | شوقی بیحد ایدی زلیخانک
وصله امیدی چون درست ایدی | جست وجو ایلمکه چست ایدی
قنده ایششه بردلارامی | گورمسه اولمز ایدی آرامی

حکلر

یوسفک وصفن ایشدیب ایلدن | طالب ایدی جمالنه دلدن
مدحنی هر نه دم که دکلردی | سکریب چشمی گوزنی اکلردی
دلده ارتردی شوقله شغبی | بلنمز ایدی دلی ندر سببی
طوردی شوقیله صبح دم او نگار | ایتدی عزم تفرج دیدار
بندی گلگونی اوزره اول شیرین | خسرو حسنی گوره گتدی همین
واردی اول منتظر اوزره [illegible] | منتظر اولدی گورمکا دیدار
همدم خاص دایه ایدی همان | اگه مخفی دکلدی راز نهان
مالکه برگمسنه صلدی خونریز | دیدی عرض ایتسون اول غلامی نیز
صحن میدانه ایل درلدیلر | گورمکا انتظار قلدیلر
مالکا ایرشدی یوسفک قیمتنه | جانلنی عرض قلدی خدمتنه
دیدیلر کیم جمله مصرک اعیانی | خواجه‌سی میری بلکه سلطانی
شمدی میدان عرصه ایرشلر | یاکه ادم صلوبت ایرشلر
دلرم عرض ایدم بهاکی سنک | شاید اولا بولم بهاکی سنک
شاید اول اغلام شاه اولسنک | شاید اولا دولتلسی اوسنک
بنده اولمز سنک کبی بنده | یارسه شاکه بنده اولم بنده
شاید اولا که دولته ایره‌سن | شهر مصر ایچره عزته ایره‌سن
سنی اولیکم که باکه ای محبوب | صاتدی ابنای حضرت یعقوب

المشیدم تجارت ایتمکیچون   تمنوکی بضاعت ایتمکیچون
یوسف اشتدی چون یوسفک سوزنی   اشکنک حسرت بر ایلدی کوزنی
دردی ای خوجه کریم بخشاد   بکا یعقوبکدن ایله یاد
عیشمی تلخ ایدر اننک آدی   نی نشان ایدر اونوک یادی
اکه قائمدن اننک اشباسن   کوکلمه تازه قلمه غم باسن
اول یتر باکه کم بنی یعقوب   اندلر باکه طلمله آشوب
بکا انلردن ایرکی بو شدت   در دو غربت بلای رقیت
دکلم بن غلام خلق اما   بیلورم کندمی غلام خدا
هرکه اول بنده در خدا سینه   سینه طوتر اونوک قضاسینه
صکلدی بحجر حکمی چون تقدیر   بو بیمی طوتدم اکه اولدم اسیر
چون یازلمشدر الینه بو رقم   نه قلم چونکه اولدی جف القلم
دیدی مالکه حالک اتمه نهان   دیلرم کشف ایله باکه عیان
دیدی ای خوجه چون بنی صتمش سن   الحق ایدب مرادکه یتمش سن
دیلم اولمدن بنم کمم طیوکه   نه بلا بیلکه کلمش قپوکه
تاب ورماکه روی مه تابه   اندلر عزم سوی کرمابه
کردی حمامه چون او بدر تمام   ایلیه کرم اولدی خانه حمام
فرش طعن ایتدی عرش اعلایه   قبه سی حاجی مهر کی آیه

چونکه کردی او قبه یه بو ملک   طولدی غیرت جرار بیله فلک
فرشنه صاچلدی مشک صحی   دوندی صحرای چینه اننک ایچی
طربوب سنبلین کلابیله   اودرلر لولوی خوشابیله
صیحکلری احدنده شوقله در   صن سحاب آرسنده دیکر ::
قلمدی حاجتی چو حمامه   کیدی لطفیله کل کبی جامه
بخته جامه قبای زرکشدی   نه قبا حله ازینقشدی
کیدی باشینه و توشندی اوکا   طوق خاقانی افسر فغفور
بندی بربادپایه زرین زین   صانکه حیدر ومه روح قدس امین
یوردی خوجه لرکه بنده   اندن اینجه قبه با بنده
چونکه اولدی اکه بو عزت تمام   پیک حضرت سمادن ایندی سلام
دیدی لطف خدای کوردکمی   مبتلای جرای کوردکمی
صبر ایدرسک اکر بلالرینه   ایره سن اصفیا صفالرینه
کلدی یوسف اه دمده دیدی همین   صدق الله والرسول امین
چونکه یوسف بو فر وشوکتله   قبه ء عرضه ایردی عزتله
با اشوب خواجه لرکه بینه   اندی یوریدی قبه باینه
طولدی مصر اهلی چرشی بازیلر   ایلدیلر ندا امنا دیلر
دیدیلر کلدی اول امیر جمال   مظهر حسن و صانع متعال

هر که کوره انک جمالینی
گوش ایدب بو ندای سرطالب
تخت زرین یکجدی چونکه او ماه
اندی چون گون کوزی کابی
عرض حسن ایلدی چون اول مه رو
چون زلیخا اکا نگاه ایدی
نظری یاره دوشدی کندی بوده
کوردی یارن چون افتاب کبی
کلدی سینه دایه پرتب تاب
عقل کلدی چو ماه دورد ایله
بلور بخاص دایه صوردی اکا
دیدی اول نغمه اورن یاره
کوسترن خوابک چند نقش جمال
بوکورین تمر درای دایه
اول الا کوزلر ایله ال ایدی
چون بو نکته نوقی یا که یار اولدی
بندن ایل بردی بن وجو دمدن

ذکر ایدر صانوکی کالینی
اولدی دیدار گورمکا مطلب
پرده کتدی بولب کبی ناگاه
بولدی عاشق [illegible] سلامی
طولدی اطرافه نعرهٔ یاهو
بقلب قورلدن ان ایدی
بیلسون جانی اولکه یاره ایره
دترردی بیره دوشدی تاب کبی
شیشهٔ دیده دن بجه کلاب
بشلدی اغلماغه ور دیله
که ای کوزم نوری بنه نولدی
بنی معزبدن ایدن اواره
ایلیز مصره چند عهد وصال
حقه منت که ایردم اول آیه
قشی کبی بنی خیال ایدی
ملک مصر کوزومه طار اولدی
کوکه بو بیندی [illegible] دو دمدن

بنی دیوانه ایتدی سوز السی
مصره خر عزیز اولور بوملک
بلمن اما بکون بجه اوله بو کار
بجه قصرک [illegible] اوله عجب
دلکم سندن اولدر ای مه آیه
دیه سنکم عزیز مصر نی
مشتری اولور ایسه کر اغیار
قان یودرکن بو خسته دل بلبل
خاک پایین گوز و ایده سبیل
دوسری هیکلنی اول سکین
بجه هیکل دریکه گومر ایدی
دلبرک ترجانینه تسلیم
وعده ایلیوبکه واردی اکا
بر کلامینه بیک گهر ور دین
قره زهره کونیدرب خرشید
رفع صورت دکشدی اول آیه
بل کبی چقدی [illegible] اقدی

طورمز ارتر یا سمند غوغاسی
اومرم کم بولم اودمده دلک
قانغی دلدارنه وارده دلدار
قانغی برجک منزل اوله عجب
جبرم ارکورسن اول آیه
دیلر الوبا دغول ایدینه سنی
اولمسن رنجی اول قرز نهار
حیف کم خاره دوشیش دامن کل
که نغمی کر بسنده ایلدی علبل
ویرزی یامردو دایه سینه همین
کم بهاسی بکرجی بیک زر ایدی
سرو جان ایده لوندر زرو سیم
کتوررسک اکن سوزینی باکا
نه گهر بلکه جان و سر ور دین
بهرله مشتری لک ایدی تدبیر
پرده التنده بنیه کم سایه
گهری شه قولاغنه دقدی

یوسفه چونکه واصل اولدی بو خطاب / خسته‌یه بو رسمه ویردی جواب
که زلیخایه بندن ایله سلام / بلورم حالنی نه ایسه تمام
ایلماسون او علی بهانه سنی / بلورم بن انک فسانه سنی
چون بله حال عاشق دلدار / بی وسیله اوتورمقو بازار
یاری بلشندره چون او بدر جمال / اولدی نقش ضیا ملیله هلال
بن دخی انی کورمشدم اولدم / اول انجم درخشکه بن انوکم
عاشقه بوندن اولدی که اولیه دم / وصل دلدار له اوله خرم
کله یوز نازله مقابلیه / بشلیه لطفله معاملیه
کلدی بونی ایلک لدی دایه / واردی و ویردی خبر زلیخایه
چون زلیخایه اول خبر یتیشدی / بی خبر اولدی کندودن کتدی
آه ایدوب ایله دوشدی اول جانانه / حالنه سنکین تنندن کلدی جانی
دایه سی سجده کل یوزینه کلاب / طوردی یردن نتکه مست خراب
که عجب ایتدردی اول خبری / سنک صبر ایله دوکردی سمری
کوردکیجه انک تجلاسن / بولر ایدی کوکل تسلاسن
ایلرکین تفرج دیدار / سویلر ایدی بویله کبی اشعار

غزل

مگر کوکلم خلاص اوله حجاب دیش دیدن / که اوله کوزگر ردم تماشای تجلی دن

تجلی سنلکم سندن الالی فی خود اولدم / جمال اهل صوریتدن کمال اهل معنیدن
بشوم سایه‌کم وصلی اکر دوشیم اول / سنجا من نازنین قومی هوای طوبیدن
کوزن یردم قلوب مردم کر نشانی / چو عاشق صبح دم کسبی ذم اورد
کوکل زلفیه ... سنده نسبی شتو جنه / بحبه کر اوکد دیر کد بحبه سر اول دن

ماه کنعانی علیه السلام دلالر صتمغه ندا ایتدکلری
و مهر مرغوبی بهایه مالله شرا ایتدکلری

فروق اولرحی بو دورقدن فایق / که اوله معشوق صاحبی عاشق
ویره واری نکارن المغبون / متوبه غیر ایتکله قالمغبون
سعی ایدوب ملک ادینه یارینی / سوره اتکله روزکارینی
صحبت ایده اتکله بی منت / بوله هردم وصالنی فرصت
ماه کنعان چون ایتدی عرض بها / جمله مصر اهلی طالب اولدیلر اکا
ایلکه کرم اولدی حسن بازاری / که اولدی عالم انک خریداری
ایکی جانبدن ایکی اهل ندا / چاغریب ایلردی مدح و ثنا
بری درکم حبیب کیم استر / بلکه دی بو غریبی کیم استر
کیم ویره بهاسینی / کیم الور جان و دل صفاسینی
دوری یوسف اکه که ای دلال / دیمه بو قال کیم بکا دکل حالی
دیدی دلالینه دیه یتی / اشکار ایدلمنی سویلیه یتی

ظاهر ایکن بو رسمه حسن و غریب
یار هشر اول کشنی یه دخی غریب
دیدی یوسف که کوزلمه کشاسیم
کلی کوراول کوکلی بلالرینی
ظاهر اولسه اکر بو محنت جانی
برمنادی دخی ندا قلدی
دیدی کم کم الور جمال صریح
کم ورور بو جماله مال و منال
دردی یوسف که دخی ای یار
بلکه دی کم الور صریح و طریح
بر منادی قیچیغی او زمان
کمتو رب انی دیدی اول عاشق
راضیم الاخرج ایدب وار
سا که طالب درن او لمغه مسکین
برسی مشترینک اول ایدره
برخریدار ایدر وانی فرون
اول کهر قیمتین بر اهل یقین

نجه دیهیم سکا غریب و کیب
اولمیه عیش وصلکه نصیب
کورمه مش سنک کوز مدیکی یاتشم
وارانکا کوروب ندالرینی
الیر بدک ندا برینه فغان
اولده مدح او قدی ثنا قلدی
عندلیب و فصیح و کچک ملیح
کم الور شدبیله مالا مال
بکابو وصفی ایلمه زنهار
مبتلای بلای ظلم و صریح
بر کلب ایلکی وار ایدی ممان
کرچه وارم دکل انکا لایق
بنده اولم اتوک خریداری
واری اول الملک ایدر و بردی همچین
وردی زر سرخ صافی بر مدره
اوکد صد باره عاقبت التون
اتدی بروزنی کلوبافه جبین

لک لازم بو اشنده بن انی
ارتورب قیمتین بر اهل بصر
قانی اهل بصیرت انی بله
ویره ی بونجه دل هم انده تمام
عاقبت بونجه تاج و باج و خراج
چون زلیخاده آخر اولدی مراد
چون تمام ایدی انده ذوق صحیح
دایه سن کوندرب عزیزه روان
چونکه ویرمز شهاصنو بر بخت
چون عزیزک سوزه یوغیدی یوزی
دردی اما خزینه کم واری
جمع اولنسه اگر کوسه‌رم ایله
ساکن اولدی اودی ذلیخا انک
اچدی بر درج دفعی بر کهر
هر بری غیرتیله دولت و تاج
ایلدی بر بهانه بینه عنبریز
درکه سلطانی اوله خریداری

ویرمنش اول جانچون بر دقانی
وردی هم اوردکلو لعل و کهر
افتاب جهان جانی بیله
برنجه هم اودکلو عنبر خام
یوسفک اولدی قیمتنه خراج
قلدی انی مضاعف الدی مراد
اخزی سرنا قصک طوتلدی صریح
دردی برزن چون اولدی اوغلان
سرو ایوانک اولسه کر جنت بودر
ارده قلمدی بهانه سوزی
لعل و یاقوت سیم و دنیاری
المن بن آنی قصورم ایله
چونکه کوردی بو میلنی انک
درج صن برج و کوهر اختر
قدر له قیمتیله رومه خراج
دردی سلطانده اتمش المنه خبر
عیب دراند بنده بازاری

دردی وار سویله اول جهان داره
منت ایت حد منکله بر یاره

ذکره بو قدر جهانده دلبندم
کلمه مشدر وجودده فرزندم

نجه بر در دله شکسته قلم
همت ایت تا که شول غلام الم

برج قهرمده تا اوله بنده
بکا فرزند اولا شهرینده

بو سوزی شاهه دیدی چونکه عزیز
کوردی حسن انی اول اهل تمیز

که بو دلبند اولورسه فرزندک
غرله کوکه ایره دولبندک

چونکه شهدن بو کلدی فتح کلام
عقد بیع اوکدی اره یرده تمام

چون عزیز اوکدی مالک اول آیه
انی اصمرلدی زلیخایه

دیدی بو نور لطفلا که بو ماه
نور چشمک در اگرچی شواد

اومرم نفع ایره جانمزه
یا اوغل اوله خاندانمزه

حضرت متعال جل جلاله یوسفی عرم مالکه بعد العقل عیان اتدکی و یوسف اکا راز نهانی بیان اتدکیدر

نجه فرصت زمانی یل کبی زود
صو کبی اغلمقدن اولمیه سود

کون کبی کاه اولور بو رجوع
الا هیهات ایدنجه نیه رجوع

مرغ فرصت چون ایده پرواز
ایر هر کز که ندامت اوازی

صاتدی مالک عزیزه یوسفی چون
طا مر اولدی اوکنده اوکون

ایلر یکین او مال کنجه نکاه
نظری دوشدی کا یوسفه ناکاه

چون کوردی اکه بو بدر تمام
نعره اوروب بقلدی بی آرام

باندی بی هوش اولوب فسرده کبی
قلدی تنده جانی مرده کبی

بر زمان که بینه کلدی ادراکی
اغلیوب صاچدی باشنه خاکی

دوبنی اغلیوب دربدی دریغ
کسدی دستمدن ابردی باشمه تیغ

واریدی ایلده بو فیل رووش
اغلمز دریدی کنده دوش

اغلمقدن چقارمش کوزیده
نجه کوز فانه غرق اولوب توبیده

بنم اول بی نوای بی ادراک
تا که اولوب نصیب کوهر پاک

هرچه صاتوب انی کمانه نیز
عاقبت بلمیب بهانه اثر

بن اوصیادم همیشه محنت اولر
صید تا که همان دولت اولر

قارغه صاتوب انی اونی دولت
اوچوررالدن ایلمز رغبت

بنم اول بی بصر اسیر عمی
مفلس واج مبتلای بلا

سیر ایدرکن ایاغی کوبه کوهر
قویوب صاتوب انی بیابانه مجر

مار اولوب کوزلرینه مال الله کنج
اتدی کندوبه درلو درلو انیخ

ایلدکجه نظاره دیدار
جاننه داغ اوروردم دینار

کوردکنجه اولاله دارسی
دزم اولوردی بغرنه مرزی

زیدم کم ایدردی اکه نظر
کوزلرندن چقردی لعل و کهر

دردی جوش ایلدکجه تا بیله
دفع ایدردی انی بو ابیله

غزل

ویردم الیه ندامت نه فایده — الدم دله بلای شکایت نه فایده
فرصت دمی که غفلتیله کچدی کیمسه — حالم صوکبی کرا وله رقت نه فایده
جاننده سلامت اولمسه نعمت نه منفعت — چون بلنده دولته الینه بخت
دوشکمی کچدی غافلدن وصلت نگار — فرقت دمنده کتدی و غفلت نه
مفلس حمایت ایلمیجه ایر حکب — فقر بله رنجه ایر رحمیت نه فایده

مثل

مثلی مالکک شو غافل در — دایما ملک ماله مائل در
صاندی عمر عزیز دنیایه — بلدی قدرن چو کتدی اول مایه
الکلمادی و مثل خبرانی — اندی احتی صوک پشیمانی

مثنوی

دیدی مالک عزیزه اندی نکاه — دیدی یوزاده و اهله ای ماه
بکا اول کورنسه کر بو جانی — جانه ور فر دم انی بن نجه مال
حق ساکه ویره تاج سلطانی — دلرم باشک اوزره طوتسانی
کر طلبکدن اولورسه دستور — دیه بن ساکه بر که سوز دستور
جونکه دستور ویره اکه عزیز — دیدی خلوتده ای ولی عزیز
ایلمیشدک بنمله عهد تمام — انکا باکه کندکی اعلام

وعده

وعده وقتی ایرشدی ایله وفا — که وفادر نشان اهل صفا
شرط ایدرب یوسف اکه کنعانی — آشکار اندی راز پنهانی
اوکده مالک بو حاله چون اکاه — اغلیب دیدی یا نبی الله
کورمیشم بن جمال یعقوبی — السدورم کمال یعقوبی
دلرم سندن ای سلاله نور — طوته سن مرقصورمی معذور
جهلله اولسه زلتیله خطا — عفو ایدر انی اهل صدق و صفا
سمدی مرکک کم بلبل اولر — لاجرم منزلی انک کل اولر
همنشینی انک که اوله غراب — یری بر منزل اولسه اکه خراب

روایت

بر روایتده یوسف کنعان — مالکه چونکه حالنی اتدی عیان
اتدی مالک اول بهای قبول — دیدی بلکه عزیزه آه ایدب اول
بو کابین ویرمشم بکرمی درم — انی ویر بکا غیر سین ندرم
کافر کیمی ادم اول اهل تمیز — اتدی بو نجه حرامدن پرهیز
نجه صوفی که بویدر باشن — بوله صابر برایدی قرداشن
کرچه طا مقداره پارسا کیبی در — الا قانمقله کهربا کیبی در

داستان بازغه بنت ملک طابور عرب

سویله ای عشق داستان خوانی — کلشن درد دوست دستانی

صورتا کرچه صورت اوکرش ... الا معنی ده معنی پرورش
سوزکی نوله صاننه صورت باز ... اوج معنایه ایتمش پرواز
رازکنجی ایلمش پنهان ... صورتی قالب ایتدی معنی جان
نوشش ایدن عشق جمله مشربدن ... کوشش ایدر جان سوزینی قالبدن
واردی مصر ایلنده بر دختر ... نیجه دختر جماله اختر
پدری شاهدی عالیقبه ... اثر ایدی ملوک سابقیه
چونکه شداد عاد ایدی جدی ... اوکه باغ ارم کبی قدی
ماه رو دلبر یدی زهره جبین ... شهرتی طوتمشیدی روی زمین
ناجی عالمده بازغه مشهور ... اسمت حضرت ملک طابور
یوغیدی عصرالجنده مانندی ... مصره طوتمشدی لذت قندی
لب شیرینی اولسه شکرخند ... ذوقدن شیشه جوقبیه قند
نیل عشقنک صیحی نهنکیدی ... غمزه فتنه لر خدنکیدی
ایره‌لی جینه بوکیسوسی ... مسک افشان اولبدر آهوسی
زره دریایدی جواهره کان ... مالی بی حد جمالی بی پایان
نیجه شهلر انوک اسیریدی ... اول جمال اهلنک امیریدی
بونیجه مال وجمال استغنا ... ایله ویرمشدی اکه عز وغنا
کرفلک سجده ایتسه اول ملکه ... حسنی باشن اکرمیدی بر فلکه

ایدرکن

ایدرکن جماله لاف ... یوسفک یاد اولندی اوصافی
اوکه افسون اکه فسانه‌ء دوست ... قبله‌سی اولدی کلستانه‌ء دوست
اول شکر قصه شور ویردی اکه ... کوزدن اول قولقدن ایردی اکه
عشق اولمز سبب همان دیدار ... بونورانی کاه اولور کفتار
کوردکم اکه ایردی بو معنی ... الا حسنیله ایلدی دعوی
دیدی اوکش وارین زکاکبی بن ... انی خور ایدین سهاکبی بن
حسن مهرن بوجمله روزدی ... قمر اوزره صن ستاره یزدی
سیم خامی عرقی زر قلدی ... عنبری پر در و کهر قلدی
قودی باشنه تاج شدادی ... اکننه کیدی خلعت عادی
اوکدی برخش تازی اوزره سوار ... باد صبح اوزره اوردی سوری وار
بله اویدردی بک جمله کنیز ... هر بری فتنه ساز و مهر انکیز
کمی دیبا کیر کلستانی ... کیمی یزدی کیمی سی کاشانی
جمله دوشیزه تازه دخترلر ... بدنی برجه بکزر اخترلر
نقش حسنیله طرفه طرفه نکار ... هر بری بر طریقی اوزره سوار
هم نیجه هزار اشترنر ... چکلر لعل ناب و در کهر
یوسف اولکون که ایتدی عرض بها ... نور حسنیله طولدی ارض وسما
بونیجه فرقله بازغه اوزمان ... ایلدی عزم جانب میدان

تاكه چوكان لعبله اكنك   قبه طوپینی ماه كنعانك
چونكه میدانه كلدی شوكتله   بونجه مال وجمال وزینتله
نظر اولنمدی جمالنه هیچ   بقمدی كمسه بونجه مالنه هیچ
شوق المشیدی عالمی مدهوش   یوسفه سپردی جمله دیده وكوش
طوغیه اكنك سپهر مزار عمر   بری المزدی خلقك اكه نظر
كلدی اول دهر اكرچه كرمندن   كوردی ماهی قیزردی شرمندن
كوردی بر روح آب كلدن پاك   حسنی اوصافه حیرت ادراك
دخی كورمش ز كل خیالی اكنك   كورمش المش دكل مثالی اكنك
عاشقانه ییوردی اول اوزینی   صكره جانانه دیكدی جان كوزینی
عاشق اول بلی غنایه ایرر   صكره دیداره صفایه ایرر
شوقله كلدی یوسفك فتنه   مدح اقودی جمال صورتنه

غزل

طوغمز فلكده نیر اعلا سنك كبی   اولمز ملكده صورت زیبا سنك كبی
طاووس قدس بلبل الحانی اوكرتوری   كلشنده یتیشه ور زمزدن اصلا سنك
عشقه وحی ایدرسه سیر سدره وش   اوطایه منتها دلارا سنك
خورشید ساكه بكزدردیم اولدیكی   قتلا اری فتنه كوزلری شهلا سنك
كرچیكه چوق نكاره نظر ایتدم ولی   بالله بو نقش كچدی الا سنك كبی

بازغه

مثنوی

بازغه چون بو مدح ایتدی تمام   آفرین ایتدلر خواص وعوام
یوسفه قیلدی تكرتیله خطاب   دیدی ای آفتاب عالمتاب
[illegible] اكر بو حسن خلق كم ویردی   بو طراوت سكا ندن اردی
بونجه خانك برات در بو جمال   اولمش اكنك نشان رسم هلال
نه نشه كدر بو نامه منشور   اولدی عنوانی اول صحیفه نور
سرو قدك كم ایلدی موزون   كه اولدی آنی سیر ایدن مفتون
كل یوزك رنك كیمدن الور   سنبلك پیچ وتاب كیمدن الور
درخنك كم برندی درج وكهر   لبلرك كیم ایتدی شهد وشكر
ندن اولدی بو نركسك بینا   غنچه كی كم در ایلدی كویا
دهنك یوغكن كم ایلدی وار   لعلكی كم در ایلدی دربار
زنخك كم دری مشرب ایدن   چاه هنی لطفله لبالب ایدن
بونك اغز كم ایلدی كافور   مشكانی كیم ایدر مستور
ای صنم سویله صانعك كیم در   قند در بنجه ملكه حاكم زر
آفرین اكه قدرتنی بولدر   بو قدر صورت آفرین اولدر
حكمتی درج ایجدی چون صدیق   طولدی هر كوشه كوهر تحقیق
بازغه طوتدی چون صدف كبی كوش   ابر نیسان رحمت ایلدی جوش

هر نه باران که دوشدی اول صدفه   اولدی سر تاج افسر شرفه
دیدیکم صانعم خدای جهان   کیم انک صنعی در زمین و زمان
لامکان در که یوق مکان انسز   بی زمان در که یوق زمان انسز
حاکم عرش و فرش و لوح و قلم   بنده در اکه بو نجه بیک عالم
اثر حسنی در بو صورت خوب   معنی ده بل همان او در محبوب
دوزدی آیینه لر جماله اول   مظهر اولماغیچون کمالنه
هر نه صورت که اوله مطلوبک   عکسیدر اول جمال محبوبک
عکس نیلرسن اصل ایله شتاب   اصلی بولسن قتنده عکسه چه تاب
کوکلکی عکسه ویرمه ای مغرور   که اولور عکس عاقبت بی نور
اصله سعی ایت بقا دلرسک اکر   اصل وصل اول صفا دلرسک اکر
کوش ادنجک بو سری اول دانا   قلبنی روشن ایتدی عشق خدا
کوی پرسندن کچوب مجازک ادم   بصدی راه حقیقت اوزره قدم
نفس اهلی او در که النه نفس   طل دولت هماسی اوله مکس
مرشد اولدر که بر نفس ده همان   ایده یوز جانی و اصل جانان
بارغه قلبنه چو طولدی یقین   جمله وارن تصدق ایتدی همین
ایله ایتدردی وارلغن تاراج   که اولدی بر یار دلکه محتاج
نیل قاتنده باید بر خراب   ایتدی وارلق بناسن ایتدی خراب

اوکد

اوکد مجلای نور ذات احد   کیبدی آیینه وار ایسکی محمد
شاهکن افسر صدیله   قانع اوکد براسکی مقنع ایله
جوهری تاجی ویردی نان جونه   قودی ایوانی کردی ایندن اوده
اوله بیلکن بساط هر زمان کل   بصدغی خاره اوکدیستری کل
معبدی اوکد انک اول خانه   عشقله جان ویرنجه مردانه
چونکه وارلقدن اولمدی اوکد   اولجک عمر جاودان بولدی
ای کوکل ارلک اوکرن اول رندن   ارسک زنلکی کدر سندن
فخر ایدن کمسه زیب و زیوردن   عدا اولنماسه هلک دکل اردن
غم مین اجدک [illegible] غمکی   ماتم ایت کورمدک ماتمکی
اولمه صورت ای غافل   که اولور معنی حالنه حایل
آلمه اول مالی کم طلالی اولا   قالمه اول حاله کم ارتحالی اولا
نجه براتلو بو پاره لاح   دوحه صورت اوزره شاخ
اصل معنا به کل که اننده شمار   جمع اولبدر هزار بار هزار
صورتی معنی چو بر کوره سن   اولمیشکن دلوکی در کوره سن
هر که بر بیهدی بو برلکدن   حاصلی غصه اوکد دلکدن

زلیخا یوسف عزم ایچون میان خدمته کم سعی و همت بغلدیغیدر

دل عاشق اوزم اولور خرم   که اوله وصل یار له خرم

گاه شاه آطر حجابی اولا | گاه یازیده پاپاسی اولا
چون زلیخایه حاصل اولدی مراد | یوسفی الدی کندی قصرینه شاد
یارله هم عنان اولوب او نگار | جانه سویلردی رازنی تکرار
که ای عجب اشکاره هیچکی بو دم | دوشکگه یا که بو خیبه بو عالم
طالعم اویقودن اویندی مگر | قالمه چرخ خوتلی قنداری کگر
شب فرقت کرا اولمه آخر | صبح وصلت اولردی ظاهر
یوق جهانده بنم گبی بلبل | که انی غنچه دهنده گلدره گل
کندی جانده بلا گوکلده الم | تا گهان ابروی یار عیسی دم
حقه منت که شاد اولدی گوگل | مصر جاننده عزیز بولدی گوگل
جانمه ارشیدی نشتر مرگ | سرقدم اولشیدی بستر مرگ
اولمی بندن اوزکه شیرین کار | ایلدم قند شکگله بازار
نوله گیدیپه لعله گوهرم | الله گوردی یار سیم برم
گوهر اولدر که تنده جانی اولا | جان او در دلبر نهانی اولا
مهر و مه چون مقابه اردیلر | طوغری عشرت سرایه اردیلر
روشن اولماغه مجلس عشرت | ویردی اول ماهه نوردن خلعت
ویردی زرین کمر مرصع تاج | سر بری شرقه تاج و غربه خراج
هر گون اول ماهه اولسه صبح نگاه | ایکی خلعت ویریردی اول خورشید

یصد غنچه‌دن گونورسه گون گبی سر | حاضر ایلردی لعل گون افسر
قامتی قایم اولوپ چون عرعر | جاننی ایلردی در میان پنجه کمر
اولمز ایدی او طلعت لامع | بر گکر پیاندن ایکی گون طالع
ایلمزدی او سرو گلشن نور | ایکی دفعه برافر ایله ظهور
بر گکندی نی گبی تکرار | بغلمزدی میاننه هر بار
چون زلیخا ایدیدی یوسفی زرین | حاصل ایلمزدی خانه قره عینی
سرینه افسر و سه نخرتیله | فرقن اوپب دریدی رغبتله
خاک پایک اولیدی گر تاجم | عرشن جانه ایرردی معراجم
بیلیره هن صالالّمدن سنینه | دیردی همراز اولبا دبیره هنه
آه اگر یارک اولسه خسته تنم | جان صفاسن بولوکر دبو بدنم
دیوجک قدینه قباسینی اول | ایدر ایدی اوپب بقاسنی اول
گاشکی بنده اول گونی گورسم | یارک اق بوبلینه بوزرم سورسم
چون کمر بندی بغلدی بلینه | گکلور ایدی بو آرزو دلینه
که نوکیدی میان یاره اگر | سیم و ساعدلرم اولیدی کمر
سنبلین چون طغنسه شانیله | جمع ایدردی اوزن بهانه‌یله
حاصل عمر ایله ویرمسه دل | دیله جمعیت اولسه حاصل
طشت زرینده یوردی سنبلنی | فرق ایدردی بنفشه‌دن گلینی

مسكنی جو سره ملمع ايدوب / صدرنی مسند مرصع ايدوب
بونجه بانوكين اول اهل تميز / النه صو قويردی صنكه كنيز
نوره كرچه حاجب دكلدی بو اوش / يوزنه يوقمشيدی لونمه كمش
اولسه تزيين و زينت امری تمام / يارله عشرت ايلر ايدی مدام
لعلنه قوشولوش ايدر شراب / غمزه دن عقل اولمشيدی خراب
نركسنه اولوردی كه همراز / غنچه سنه اولوردی كه دمساز
يوسفه عزت ايدب اول خوش نام / دست لطفيله بيلدروطعام
نازو نعمتده يارله اونكار / ايله ايلردی اهتمام ای يار
پسته بغرن كباب ايدردی اكا / ايچه قانن شراب ايدردی اكا
ايله يدی دلابه ديو نكار / قوشش سو يلدن بر منی اهضا
سمن اولوردی سرو نازيله / كوكلن اكلردی لعب و نازيله
صالچه كانی نازله محبوب / سر ايدردی نيازله اكه طوب
النه يوسف السه تير و كمان / بولجانن ايدردی اكه نشان
جانی عاشق ولی شرف بولمز / يار تيرنه چون هدف اولمز
كيجه عزم ايلسه خوابه دلبر خوب / تازه كلدن دوشردی بستر خوب
غنچه ايلر ايدی مشك اكين / اولمغ ايچون او دلبره بالين
نركس خواب ايچنده راحتله / سويلر ايدی شكر حكايتله

نعليله نركسنی پرده خواب / صحدم اولوردی شمعه پرتاب
اكی ايوسنه اولبچه سحر / مرتعب ايدی تفرج دلبر
كيجه كوندز بو حالدی كاری / يارله اولمشيدی بازاری

يوسف عم زليخايه قصه چاهی بيان قلدوغی اولدخی انی كلتنكك اول دمده بی سبب غصه سنه موافق بولدوغيدر

ذكر ايدن قصه سن زليخانك / برعجب غصه سن زمين انك
اولمدن وصل يارله خرم / طولدی بر كون درونی آتش غم
قلمدی جانده صبر و دلده سكون / بری اوداولدی يله واردی جنون
روز و شب كوزينه نار اولدی / صحبت كلشن اكه خار اولدی
نه سراينده بولدی كوكل شادی / نه چمن سير ايدی جای شادی
چشمی بی اختيار اغلردی / بی سبب زار زار اغلردی
كوردی بو حالنی دردی دايه / ای بيوزنك نورنه كتمش سايه
دو رجوريدن ايرمش ساكه غم / سر دم اولسن بيوزك كلی خرم
بلمزم كه بكون نه حال اولدی / كه ايشنك غصه و ملال اولدی
دوندك اول مهر اغه كم ای كه نسيم / تو مز او لماغه بر طرفده مقيم
كه قرابيره ثبت اوزركه دوی / سير ايدرنی قرار سنوی سوی
حالی بوقابردم اختيار يله / سير ايدر دايم اضطرار يله

دلبرم بو غمو که واقف اولم — شاید اولا که اکه چاره بولم
جسمی پرخون اولبا زلیخانک — بویله ویردی جوابنی اکنک
که بکون بنده اولمشم حیران — بنی بلمن نه اتدی سر کردان
سببن بلمز بو چیرمک — علتن بلمزم بو علتمک
جانه تیر اورر لر کمانی نهان — یوق کمانه کمان ویر نشان
بلمرم بلیکی قرارم یوق — بلمزم حالم اختیارم یوق
چون زلیخایه یوسف کنعان — همدم اولدی تا که جمله جان
برکیجه شوق ایر شوب اول آیه — سر کدشتن دیدی زلیخایه
ذکر اولندی بو شوقله ناکاه — شرح احوال راه قصهٔ چاه
چون زلیخا اشتدی قصه بنی — اکدی اول بی نهایه غصه سنی
دیدی اول کون که ایردی باکه ملال — ایرمش اولدم بو چهره بو زوال
بنی ایدن اسیر محنت غم — قصهٔ چاه یوسف ایمش اودم
چون حباب آندر وز هفته وماه — اولدی بو سرّه شبهه سز آگاه
حکمی اول ماه اولپه که آگاه — که کو کلدن کو کوله وار در راه
دل عاشق علی الخصوص ای یار — که اوله صد پاره ور دله صد بار
جانبنه روزن اولدی مرباره — نظر ایدن اوپاره دن پاره
سرنه وصفیله کم کورر اینی — اوله اول رسمه جسم وجانی

خارنه

خار بانپه نکار بی باینه — اولا اول پایه روی آیینه
یار خدینه خونه طلمله کرد — دوشه عاشق دلینه آتش درد
ذکر اولنور که بر سحر لیلی — اولدی چون قصده قصد وسلی
رک لیلیه نیش ایر نجه همان — خون مجنون روانه اولدی روان
حد آیینه کی مجلا قیل — قلبکی نور حقه مجلا قیل
تا که اخلاق سنده ظاهر اولا — نور حقک یوزندن باهر اولا
هر که کم سر ایشا یده بو نور — ظاهر و باطنن قلور معمور
جام کیتی نما اولور جانی — فهم ایدر بیخه راز پنهانی

یوسف یعقوب علیهما السلامه خبر کوندر دکی درشول
اعرابیله کم زمین کنعاندن سواد مصره کلمشدر حالنه مطلع

نقدر اولسه اهل جاه غریب — وطنن اکپه ایلر آه غریب
قلور ایمش دلنده بویله وطن — اوله جنت دخی اکه مسکن
بر کون اول ماه برج صدق وصفا — یوسف مصر علم وحلم ووفا
اوزر کسن عزیزله اول شاه — اتدی ناکاه عزیزینه نکاه
دوشدی دریای فکره اولدی غریق — جوشش ایدب فخر دلدن اه صدیق
حالنی یاد ایدب عزیزیله — اکدی رفیقین بو مثیله
یوز اوروب حضرته ندا اندی — عالم دلده کشف راز اندی

کای ندای ضمیر گوش ایدجی   رحمتی ناله‌لر خروش ایدجی
سرگذشتم خدا بکه معلوم   دیلرم حفظ ایتکدن ای قیوم
پدری پیره واصل ایت خرم   تا بله حسرتنده دردسرم
مستجاب اولدی اول دعاسی انک   اردی یعقوبه ماجراسی انک
که براعرابی اول زماندن بکر   مصره کنعاندن ایلتدی شکر
بندی چون مصره وارب اشهبنی   سوردی کنعانه ناقه‌سن اوزگه
گرچه ایوردی گتمک ایچون اوه   الا گوردن گتش اولدقده طوردی دوه
نه قدر دوکدیسه اعرابیی   اولدی اول ناقه گتمدی آتنی
اختیارک زمامن آخر کار   ناقه بوینه صالدی اول ناچار
گوکلنه گلدی گیم بو حیوانی   اندی مأمور امر سلطانی
آدم اولدر که اهل عبرت اولا   منظری جمله اشیاده حکمت اولا
چونکه ایل بولدی اشتر سرکش   ایردی باب عزیزه چون آتش
یوسفی گوروب اوشتر مسکین   اندی یوز دره انین و حنین
دکیوب اغلدی اول آیه   گوچکین بولدی صانکه اول آیه
پاک ذامنینه سوروب یوزنی   وجه یوسفدن ایرمدی گوزنی
گوروجک یوسف انی اغلدی زار   یاندی حسرت اودینه صبر و قرار
نظر ایدن بو قصه‌یه قطفیر   دیدی صدیقه ای ولی کبیر

ایرجک

101

ایرجک ساکه بو مایه همین   نه ایچون ایلدی انین و حنین
ندرانوک بو ناله‌سنه سبب   طبوکه آشنامی اوله عجب
دیدی یوسف اول زمانکه پدر   باکه ایلردی شفقتیله نظر
بنی اولدم بو ناقه مسکین   گورمشیدی ایچون اولدی حزین
گوردی اعرابی یوسفی بزرین   احسن الوجه اکحل العین
بت زرین کلاه و دیبا پوش   حسنی اوکنده ماه خلقه بگوش
دیدی یا املح الوری بقدر   ما رأینا قط من احد
لکوک ناقتی ادا الجذب   فی هوادی هواک التهبت
بو بخلاین امیر گبی پدرک   بنچون اوله غصه در دو سرک
بو بچه زرین لباس و غزیله   بچون اغلرسن آه و رقتله
دیدی قطفیر اکه که ای مهتر   صتون الدم غلام در بو پسر
دیدی اعرابی کاشکی بنده   اولیدم بو قاپویه بنده
گشتی بنی دولته اولنجه امیر   دولت اهلی نه یکدر اوله اسیر
بچون اغلر بو حالله بو غلام   دولت و نعمت اولمش اکه تمام
دیدی یوسف بنی گوروب بو شتر   گوزلری بنچون اولدی یاشله پر
گوروجک اهل رقت بویله انی   بنچون اتمدک ملالت انی
اغلیجق بنچو اول حیوان   بنده اولسم عجب می کل کریان

کوزلمه ظاهرده سرکشتی … کلکه کور باطنده آتشی
ظاهرن کورمه شمع خندانک … باطنن کور نجه یانر انک
لاله لعلن قبا یکن ای یار … دور الندن جکرده داغی وار
درد له شرحه شرحه اولدی جکر … ساکه بر ذره شرحن ایتسم اکر
سنده یافک کبی انین ایدهسن … ملک کنعانه اغلیوب کیدهسن
بولدی اعرابی چون دمی فرصت … حالنی صوردی یوسفه خلوت
دیدی کیم ورنه بیر ذره دردنک … کم ایدی اتک انک اندن سنک
ندن اولدی بو غربته دوشدک … رقت اولب بو نجه رغبته دوشدک
ددی بن یوسفم ابن یعقوب … مبتلای جفای پراشوب
اخوتم بانکه چوق جفالر ایدوب … غربته صاتدلر بلالهلر ایدوب
ملک کنعاندن اولدم آواره … مصره دوشدم غریب بیچاره
قوشنجه جانم اسیر دام اولدی … سیتدیکن آدم غلام اولدی
کمسنم یوق که حالم اکم اکه … درد و غربتده همدم اولدی بکا
بجتلو اول غریب کم که کاه … حالن اغلامغه بولرا کاه
کورمیلدن پدر جمالینی بن … بلمزم نیجه اولدی حالینی بن
بیتورلدن بری سینه پدرم … غالب ایستمدی دخی خبرم
یوسفی چونکه بلدی اعرابی … قلبنه طولدی مرحمت تابی

اغلیوب

اغلیوب دیدی ای حبیب رسول … بلمدم سنی عذرم ایله قبول
مخر عالم سن ای سلاله پاک … بنده اولمق خطا بکا حاشاک
بیتورلدن طپوکی اسرائیل … اولدی کوزندن کوزنه ضعیف علیل
نه کونی کون نه کیجهسی بجه در … دکله اوک حکایتنی بجه در
طوتدی بر ریشته بیتی ماوی … فکر یوسفدن ذکر با اسفا
حسرتکدن اولالی قدی کمان … اوق کبی آهی ذل دلرای جان
کیجدی ترک ایتدی شهر کنعانی … یا بدیکی یو لکن بیت الاحزانی
منتظر راه امیدی لطف اله … جنتشنی فغان و همدمی آه
حسرتک ابرنی کوترمز کوه … نجه چکسون اوبیر صد اندوه
کورلی کوکلکوکی فاسیله … قلمدی قانی قلدی جانیله
جان وجی تنده بر رمق اولدی … شوقدن کوزلری شفق اولدی
اغلما غیله پردم ویر بوز … قلمدی تنده ذوق دلده سرور
حضرت یوسف ایلدی بونی کوش … قلبی حسرت اودندن ایلدی جوش
اغلدی زار زار یله … دیدی اعرابیه نیازیله
الدرسک اتامه پیغامم … بوله سن آخرتدکی انعامم
چون وراسن دیار کنعانه … کیجه عزم ایله بیت الاحزانه
الآن اشتول مدة وار که رسول … اوله طاعات حضرته مشغول

اولکه استخاره ایدر قوا خبار / عجزدن عجبه توبه استغفار
بندن اول دمده ورسک اکه خبر / جاننه حسرت اودی اتمز اثر
صقن اوداورمه جاننه خرمنه / وارجق خاندان روزنه
اغ دوتن کبی اوله اودکبی کرم / جکرک ویرصوکبی لطفله نرم
سویله اکه قلب ندای خفیف / که جکرکوشه حسرتنده نحیف
ای فراقیله سینه سنی مجرور / ابنیا اجره خزنله مشهور
جرم وارسکا غریبکدن / یاتن اواره عندلیبکدن
اول حضورک شبینه بدر تمام / صاتلموب مصره اولمش اندا غلام
کاه دلال لنده لال اولمش / خدمتنده دره هلال اولمش
نازپرورده سروکی هربار / قوللنه بنده کبی نا ازار
یوزنی ایشکوکه خاک ایتدی / عرض احوال دردناک ایتدی
که ای کلسی یثربن کلستاندن / سروک اکسلدیمیدی بستاندن
طوطی عملک صور رسک اکر / قفس مصره دوشدی چون شکر
زهر قاتلدر اکه سنسز قند / اولدی سندن ایرو شیرین بند
خواب سنسز حرام ایدب کوزنه / ایچدی دیده شادلق یوزنه
شربت ایچه شراب اشک امیز / خونی اوستنه کوزلری خونریز
خبری الدی چون رسول رسول / دیلدی عزم قبیله اکه اول

ناقه‌سن چکلدی کم بوریه همان / اولدی ناقه دوکه کبلریه روان
بلکه ویردی اکه حق نطق فصیح / ایتدی اعرابیله نحف صریح
دیدی چون سوزه کلدی اول خوش ده / اولا لا اله الا الله
بعدازان دیدی ای کشی زنهار / ظلمله اوله ناتوان ازار
سنی بن خوش دعایه ارکوردم / بوتجلاین لقایه ایرکوردم
خبرینک رسول اولدک سن / کرمی نوک قبول اولدک سن
ببیر کنعان حضورنه بوخبر / سندن ایرماکه سعی ایدرسک اکر
بردعا ایده حضرت یعقوب / ایکی عالمده بولسن مطلوب
یوقمی ای ادم اوغلی سنده کرم / تاکه بنده دعای خیره ایرم
جنت اوله نوله جزا کا هم / ناقهٔ صالح اوله همراهم
ایتدی اعرابی چون بو درتلی کوش / قلدی حیران واله خاموش
ال کتوردی دعا بجون صدیق / ایلیوب ناقه حجتن تصدیق
ناقیه چونکه حاصل اولدی مراد / کتدی کنعانه یل کبی بی زاد
چونکه اعرابی واردی کنعانه / دوندی عزم ایتدی بیت الاحزانه
چونکه وقت سحرده اسرائیل / تبلدی ایلماکه ذکر جلیل
واردی روزن قتینه ویردی سلام / دیدی یوسف خبرلرینی تمام
بونی یعقوب اودم که کوش ایتدی / اد ایدب دوشدی کندن کندی

بر زمانده که عقلی کلدی بنه | چاغرب دیدی کیمس ای کوبا
سحر اورک بوخسته جانه سحر | ویرورک اوق کبی چون طوغری خبر
بنی بوزم نه خوش که یاد ایدک | خبر یوسفله شاد ایدک
نه کیشی سن نه یرلی سن که عجب | یوسفی کورمکانه اولدی سبب
انی کوردک دی نشانلرنی | قومیم تا کوکل لمحانلرینی
دیدی اعرابیم یرم کنعان | طرف مصره ایلدم سیران
وارجق انده فقر و فاقه ایله | جذبه ایرشدی باکه یا قمله
چکلدی یوسف نبی دعاسیله | قلد اکرام مرحباسیله
کرصورمسک احوال اقتابه نشان | دیه بن ذره دکلو ضمه یلان
خلقله عالم لطافتده در | حسنله رشک خورجنت در
قدی خیر الامور اعنی وسط | خدی اورزه یازله مشکدی خط
اق یوزی خونله مشرب در | لبی اب حیات مشرب در
قلقلی وار اولسه اکجنده جان | اوله هندوسی شاه هندستان
قبله جان مقوس ابروسی | سجده روح قدس کیسوسی
دهنی درفشان تکلمده | لبلری قوت جان تبسمده
کلمه نورا قدر ثریادن | سوزی لذتلو قندی حلوادن
ایکی نرکسلری مکحل نازن | سینه سنی کمر ایله تیر انداز

چاه

104

چاه واز غنبده آفت جان | یوسفه چاه پس ذکلمی زندان
چون بورسم نشانه و پیغام | ایردی یعقوبه دوشدی نا ارام
یاتدی بیخود چو صبحکاه اولدی | طورجق اول ایشی آه اولدی
حضره اعرابیه ندا اتدی | خیرله یاد ایدوب ثنا اتدی
دعوت اتدی انی حضورینه | سبب اولماغه دل سروینه
کردی چون خلوتنه اعرابی | قلبنه طولدی معرفت تابی
قدر عرفانی بینه اهل بور | مژده یاره انی مژده قلور
بینه اعرابی سویلدی خبرن | یا قد یعقوبک اودلره جکرن
نعره اوروب و دیکه یا اسفا | وافراقاه حسرتا وجه با
انکم زامه دوشدک ای یوسف | جور ایامه دوشدک ای یوسف
بن او مردم که شاه اولیدی طبک | عالمه سجده کاه اولیدی قپوک
سنی حکمت بو درکه حکم قدیر | جاکر شاهه ایلمش جاکر
او مرم لطف ایدب حکیم و قدیر | طپیک اخراند مصره امیر
کاه اولر تخت بنده خاقان اولر | شاهلق منصبنه لایق اولر
چاره نه چونکه ایلدی تقدیر | بنی دردله سنی عزیزده اسیر
کورن یوزنک کورلرده نور ایکن | غصه ده سینه مه سرور ایکن
بیر اولا یا دلر طپنجه سینی | جکر اولا بلا اشکنجه سینی

بن سنی کم جهانه ویرفرایدم ‌ ‌ نه جهان بلکه جانه ویرمزدم
صدلرا ولاکم بهالرله ‌ ‌ اغلدرلرا ولاحفالرله
بن سنی کم کل ایله ادرفردم ‌ ‌ انجنه دیو ابشیس بو بیرفردم
طالمه کوشمال ایدرلرا ولا ‌ ‌ قوللتنوب نی حبال ایدرلرا ولا
نعره بس چون انشندی ابناسی ‌ ‌ طولدی کنعانه فتنه غوغاسی
کلوب اعرابی یلان لدلر ‌ ‌ مرکشتنیک دلن کمان لدلر
الا یعقوب منت اندی اکا ‌ ‌ جنت ایله بشارت اندی اکا

یوسف علیه السلام چوبانلق تمنا اندکی و زلیخا انک اسبابنی مهیا اتدکیدر

خرم اول دلکه منزله اوله یار ‌ ‌ یارله همدم اوله لیل و نهار
ترک ایدب جمله اختیارنی اول ‌ ‌ کوزلیه اختیار یارنی اول
عشق یولنده نامراد اولا ‌ ‌ دلبرینه مراد داد اولا
استنه جانی دلبر چالاک ‌ ‌ اوبه خاکی وجانی طیشره پاک
دل برغم دلرسه چکمیه غم ‌ ‌ کوز یولندروان ایده اول دم
انبیار اعیان امت در ‌ ‌ بلک شو بانلق بولرده عادت در
چون بو حکمیله یوسف کنعانی ‌ ‌ دلدی برکه کون اوله چوبان
طوتدی حکمن روان زلیخانک ‌ ‌ دوزدی اسبابن اول تمنانک

شیمدی راه حکم جانا ندن ‌ ‌ صیس اندردی رشته جاندن
ویردی شوقله سورب اکه رو ‌ ‌ کاشکی بنده اولیدم سا که هو
قوللرک اولیدی قوللرم آه ‌ ‌ درویش دستنه املکاکه کاه
دم بدم کم طاشن اتسه اول ماه ‌ ‌ چیلغوجی اولیدی بو آه هم
کررضا ورمیدی جانانی ‌ ‌ قامتندن دوزردی چوکانی
اولسه معشوق دلبلی چوبان ‌ ‌ قد عاشق کرک اکا چوکان
بویرق اندی چوبانلرینه روان ‌ ‌ برسوری قوزی حاضر اوکدیمان
هر بریسی سماین سیمین تن ‌ ‌ سنبل و تلاجی خوال ختن
بعضنک موی چون سیاه حریر ‌ ‌ کورن انی بنفشه جمع دبیر
جعدلرصن رزه چو موی حبش ‌ ‌ چین و چین زلف و دلبروش
سم مکدن شورسمه طولمشلر ‌ ‌ باشندن ایاغنه قوبیرغ اولمشلر
کتنه لروادی اجره فوج فوج ‌ ‌ سیل روغن ایدر دکو باموج
اونلماغه طفللر جینه ‌ ‌ قار سوردی بنفشه یاسمنه
اورتلارنده یوسف کنعانا ‌ ‌ جک الجنده حسن کل خندان
جمله سی همدم اوکد مهر آیین ‌ ‌ کوزدی تنها چون اهوی مسکین
هر فرشته صفت قوزی کوجکی ‌ ‌ طلبی اوکد زاپم انس نیپی
جانی عقلی دلی زلیخانک ‌ ‌ شکلی اوکدا و چوبانک

جانی عاشق ایچون بولمز مقدار   مگر اولا اشک محبله یار
برچه کورنجی قوشیدی امین   کوزه درلردی اول نکار معین
یوردی برزمان بو کاریله   که چوبان اولدی اختیاریله
که چوبان اولدی کوه صحراده   که امیر ایدی قصر اعلاده
بلکه ازاده ئق بوزندن اوجان   نه امیر ایدی معنده نه چوبان

زلیخا یوزجانله یوسف علیه السلام طلب اولب
ویوسف ایدن مستغنی و بار با ولدغیدر

بغله دل نکاره برنی دل   اشنی کوندن کونه اولر مشکل
اکر اوطاسه الده نقد وصال   عشقدن قرض ایور ملال وخیال
خوش اولدی غم خیالله اول   خرم اولنجه تا وصالله اول
چون کوکلدن مرادی کوزه کلور   قور خیال قفاده کوزه کلور
دایم اوله تفرج دیدار   جوش ایدر ارزوی بوسه کنار
کلمه آخر میانه بوسه کنار   بولمز اشکال کارینه کار
غم وره راکه خوف وهجر ونکار   آه ایدر اول غمله لیل ونهار
ایلر عاقل اول سروره غرور   که اوله اننده انتقال و مرور
عشق کارنده کامرانی یوق   عشق نارنده زنده کانی یوق
ضمه قان یوتوق اوله اول درد   ویرمه جانی درد اولمز مرد

عشقه غایت بولنمز ای مهتر   قصه‌ء دکله کم نجه اولدی خبر
یوسفی کورمدن زلیخایه   عشقدن برخیال الدی ولیه
اکی عالمده آرزوسی همان   برنظر یاری کورمک ایدی همان
اردی مطلوبنه او دولتمند   سروکبی هواسی اولدی بلند
جنت جوی بوذوقه اولدی روان   که کناره کله او سرو روان
بوسه لعل یار اولا قوتی   نوشی اولا شراب یاقوتی
یفی المثل کوره شمع پروانه   قصد ایدر وصل نوره مردانه
قانع اولمز جمال شوقیله   جان شیرینی ویرب بوذوقیله
چون زلیخا ایدیدی صحبته خیر   یوسف احردی بردۀ پرهیز
چون زلیخا دلردی چاره سنی   قوردی یوسف اتک کنارینی
چون زلیخا دلندی اشکله نم   یوسفک قلبنه ارمزیدی بلم
چون زلیخا ایده اول آیه نظر   یوسف ایلردی پشت وپایه
بعقدی روی فتنه رونیه   دوشمدی جای فتنه جوینه
عاشق اولمز بو دولته یوزدنو   یار نرکس کبی کوره کوز
عاشقک اوزکه حالی فقر ونیاز   دلبرک شانی شیوه عادت ناز
اهل عشقک کمال فقر وفنا   یاره لایق کمال استغنا
چون زلیخایه اول غزال خلیل   اولمدی رام اولدی جان علیل

افشعه‌دن اول گل رنگین / رنگ ورویله اوکدی چون نسرین
ولده اندوه اوکدی چون انبوه / سرو قدّن غم ایلدی اندوه
لب خشک اولدی تازه انگبین / اولدی نی رنگ لعل نابنکین
چون وفا بولمادی دلبرندن / حسنی یودی زرین زیورندن
شانه بیر بینه موی خوش بوینه / پنجه اورب یولردی یا موینه
زینت اتمک دمنده کندو زینه / کوزکی بیر بینه قودی یوز درینه
رخلرینه قزلجه بیر بینه هم / کوزلرندن اقردی سردم دم
ایره لی رنگ زرینی وغم تاراج / قلمدی احتیاج اسفیداج
عاشقک سرمه‌سی اودر ای یار / خاکه سورمکدن اوله کوزلری تار
یوزینه طوغدی جو مهر نکار / غصه‌دن قاره کیدی چون شب تار
وقت حمام اولسه اول گل پاک / صو یرینه قویردی باشنه خاک
غالب اولسه بلای غم اوزرینه / بند ایدردی بو رسمه کندزینه

غزل

عشقله حال ضعف ولنک صبر کرک / بکه / بو درده جفت اولن کیشی عالمده تنک کرک
مجنون کبی طاشن بغرلی اولب شده ایله / جور ان چکن محبة دمردن یورک کرک
ای دل طینه اول صنمک قاتی کوکلنه / کرچه که سنگ مراتینه مر مردک کرک
اول سمه بقدی کوکلم اودینی نکارکم / بینه عمارت اتمکه خیلی امک کرک

یارم دلمده تازلنر سویلماسه نکار / زخمک سو اس الغه لابد نمک کرک

زلیخادن دایهٔ خاص هم وصالده بو غم و رنجور مشاهده ده دیده‌سی پرنم اولدغن استفسار ایتدکی درکه ذکر اولنر

دایه‌سی کوردی چون زلیخانی / که هلال اوکدی اول جمال آیی
دیدی ای چشم جانه سرور نور / ندن اولدک عجب بینه رنجور
رام ایکن امر که دل آرامک / نیچون بیله وار دی آرامک
اولدغک دم عذار دلبره دور / اوده یانسک اولوردک معذور
اولدی وصلی بو دم ساکه روزی / اصلی یوق اولسینه کوک سوزی
سنکچلین اولوردی عاشق زار / که اوله معشوق اکه خدمتکار
بو مجلالین ملک صفتلو ملک / بندک اولدی سنک ذجی نه کرک
کور بو شمشادی خرم وشاد اول / سرو اوردک بلادن آزاد اول
انجه چکدک غمی بلالرینی / درمی در سوردکس صفالرینی
لبلری جام یله سرمست اول / وصلت ال تور پیسه همدست اول
سویلیدی چون بو جمله دایه / طولدی قان دیدهٔ زلیخایه
در دله قعر دلدن ایلیوب آه / دایه‌سن اندی حالمه آکاه
که یکجا طعن ایدرسن ای مادر / بلمدک بیکس ستر حالمکر
نه بلورسن بنم دلمده نه وار / نه بلورسن بنمله نیلدی یار

بونجه سعیم قاتنده هیچ اولدی　　زخمیم خدمتنك هیچ اولدی
کرچه چکدم بولنده بونجه امك　　اکدلیکه دخی ستاره کرك
بند مشکین یوزومه جهره له ماه　　یاکلب بردم المز اکه نکاه
نه خطا ایتدی بو دل مسکین　　اولدی پیوسته قشلری پرچین
چونکه هر لطفه اکه تغلت اولا　　بخشیده نه دکلو لذت اولا
بندن ایله تجنب اول دلدار　　دوشمك انوك هواسنه دشوار
حسنی کورمکا چو حایل در　　نظر ایتمك یوزینه مشکلدر
کوزدر اهل عشق خاطر یار　　چونکه منع ایده کوریه دیدار
دهنی کبی سوزده تنك اولدی　　بلمزم ارزه نه ضنك اولدی
بکا سرو مرادکن بو نهال　　سایه‌سن منع ایدر نه طرفه بو حال
لعل المردها کبی پر آب　　کوزلرم انی قلور خوناب
غبغبی چاه سیب آبله بردر　　تشنه نوك صویه قرنجا اندر
اغلادل تشنیه قلوب شفقت　　که ایره صویه بولمیه فرصت
یاکلب ال اوزتسم اول سیبه　　اوغرمنی سبب صد آسیبه
اشدوب دایه پر ملال اولدی　　که بو سرده نه طرفه حال اولدی
افرین اول کمنده کم اوله بند　　بو نجلاین غزالی مانند
چونکه پر محنت اوله وصلت یار　　یك دراندن فراق اودی صد بار

وقت

108

وقت یار اکرچه مشکل در　　الا اول صد آفت دل در

یوسفه بوم زلیخا دایه کوندریب طلب لقا ایتدکی اولده ایندن وجه استغنا کوستریب ابا ایتدکیدرکه بیان اولنور

چون زلیخا غمن کورمدی یار　　دایه‌سن کوردی کمنده غمخوار
دیدی ای وقت غصه‌ده یارم　　آتشومه بیلن هوادارم
دخی دربارکه اهل راز اولسن　　نیجه دردومه چاره‌ساز اولسن
سرحی بایك ایلدی سرور　　وار دلبردن نکاره سویله خبر
که ای کل سرو ناز پروردك　　رونقی در چمنده هر وردك
دخی بتیرمدی بو کلشن ناز　　قامتك کبی سرو سرافراز
تخم سدره‌ده دوشب بیر نهالکاه　　منتهی قدك کبی بتمزدی اله
طوغلدن ولد عروس جهان　　سنکه بکزر طوغمدی برجان
حسنك اتی ورای حد بشر　　ملکش اولمز پریده بو پیکر
دوشدی دورکده ثمره جنس بشر　　اول سببدن کورنمز اولدی کسی
ملکك مقامی چرخ برین　　حسنك اوکنده سجده‌کاه زمین
حق سنی ایتدی چون فلك پایه　　نوله صالسك فتاده سایه
لطف ایت ولن زلیخا مك　　که او لب درازلدن ایوامك
بر نجه دفعه وردی بولکه جان　　سانکه حکمی روا دراوله وان

چونکه عشقگله کسدلر کوبکس   کسمه الدن اکنی امیدلکس
طفل اولسلردن طفیلی در تکه   نوله ابرسه وصل خرمکه
سنی اوج دفعه کوردی خواب ایچره   یکدی عمری بتبیله تاب ایچره
صوکبی کاه دوشدی زنجیره   یل کبی کاه آه شبگیره
شمدی دوندی جفایله مویه   نظر اتمزسک آه اول آهویه
نقد جان اولدن دخی کم اکا   دمی در ایدی بسن ترحم اکا
لیک اندی حق زلال حیات   کهکه ابرسن بوسنکه قطرات
نخل قدک رطبلرندن اکر   بر نیه نوله کهکه اول دلبر
ویر زلالکدن اکه مقصودن   شاید اولا سوبنیدره اودن
یوزی اوزره قوسک کرم قدمین   قدمک ز ایل ایلریدی غمن
عزتکدن نه اکسلور ای شاه   التسک اکسکز اول حقیره نگاه
بو بخه زرانله بو ماه عزیز   کندوی خدمتکه اتدی کنیز
یوسف اشتدی چون بو گفتار   لطفله اجدی لعل دربار
کوردی چون انک سوزنده صواب   خسته سنیه چو بویله وبردی جواب
ویدی ای اهل حاله صاحب راز   اوله بو خسته کوکلکه غماز
بن زلیخایه زرخریده قولم   نه شرم وار که اکه محرم اولم
دل وجانم حریم حرمتیه در   کلل دامم اکن عار ربنه در

109

نعمتی مغز استخوانمده در   خونی مردم ستمکن قانم در
بکا اول تربیتلر اتمش در   المم اتماکیله بتمش در
روز وشب کر نعم شمارک الم   نمکن اولمرکه حق کذارک اولم
واجب اولدر بکا که سر آنده   رام اولم اکه جمله فرمانده
قورقورم الا بعض فرمانده   معصیت دن اولم فرومانده
اکر اولدمسه بنده خاصی   بعض امریله اتمسن عاصی
بنی الذی علی الخصوص عزیز   تا اولم اکه منفعت انکیز
بنی فرزند ایدب او فرزانه   بکا وردی امانت خانه
چون انوک مرغ اب دانه سیم   خرمننده امین خانه سیم
اول بنیم چون در اکرمی مثواه   بن انکچون بچون اولم بدخواه
کل آدم چون اوله پاک سرشت   پاک اولور انک جمله کاری کنشت
صنعه زانی سر اهل اوزانی   که زنازاده لر اولور زانی
طونمشدر زمان اقدمدن   آدمی سک درن وسک ادمدن
سر صدرمه تنز اسرائیل   ویرمی معصیت بولنه سبیل
وارکن بنده وجه استحقاق   جد کن پاکه حضرت اسحاق
ذات پاکم خلیله مظهر کن   جمله حالم جلیله منظر کن
سرنه یولکم بو قومه اولمیه راه   کتمزم بن اکا معاذ الله

دی زلیخایه بندن اولسن دور — بنی طوتسن کرم قلب معذور
اودرم لطف رب عزتدن — بنی ایرمایه راه عصمتدن

زلیخا حضور یوسفه واروب عرض شوق ایتدکیدر
اولدخی اکا پند ایدوب [illegible] ق ایتدکیدر

چون زلیخایه دایه ویردی خبر — غصه دن قلب اولدی زیر و زبر
اولدی بی صبر و بی دل و آرام — صاچدی عناب تر شبیه بادام
طوردی سرو خرام نازیله — واردی یاره دیدی نیازیله
ای ایاغنک غباری تاج سرم — حسنک آیینه‌سی اولمش نظرم
جمله جسمده یوق تحمل قیل — بنی بن قلجه یلزم اولدم سیل
جانمه غمکله پرورد ک — تنمه ایسه آتشکله بندک
دکله بر قطره خوندی تندن — کندی اغلادغم دم اول بندن
نی دل اولدم ولم یوکلکه یلر — سینه‌سی پاره سینه چاره دلر
یاغنک بجه سینه عرق اولدم — باشدن ایاغه درد له طولدم
النه رکدن قان الی قانم — دم بربنه تنک جگر جانم
ایله اولدم غمک محیطنه غرق — قیلدی بایدن بنی تا فرق
اغلریکین بو مغربک کونلی — یاره قورشوا و قوردی بونرلی

غزل

دلبریدم که ایدم دردمه درمان سنی بن — ایلدک درد له درمانده و حیران بنی سن
دلبریدم که ایدم وصلمه مهمان سنی بن — ایلدک محنتله بی دل بی جان بنی سن
دلبریدم که ایدم جانمه جانان سنی بن — ایلدک بار بلا همدم و هجران بنی سن
دلبریدم که قوچیم چون کل ریحان سنی بن — ایلدک بلبل نالان کبی حیران بنی سن
دلبریدم ایدنیدم فرح جان سنی بن — ایلدک غصه ایله مونس افغان بنی سن

مثنوی

اشدوب بونی یوسف اغلدی زار — عاشقک سینه‌سنی طغلدی زار
جاننه اود دوشب زلیخانک — دیدی ای نور دیده‌سی جانک
اغلما اغلمق یکایر اشور — کل که کلمک همین سا که شور
کلی کلمک ایچون یارتدی آله — پره تشر بلبل تسه ناله و آه
کلاه زکسدن اولمه آب افشان — اکر آتش زر اولمه تاب افشان
بلکه دکل معجز جالکب [illegible] دن — اوداوره جانمه زلالکدن
کوردی یوسف یونغ اندره صبر و قرار — اولدی لعلی کوزی کبی دربار
دیدیکم سا که اغلرم ای یار — که تلاشکده هوای عشقم وار
بنی سوکدن فتنه لرچو قدر — باکه دل ویرنه فرح یو قدر
بنی مرکه کرشدی دل ایدر — سوکلمنه دردم غصه حاصل ایدر
بنی غم ایدندی کنده یار — افزا اندی باکه آخر کار

پدرم اوکدچون محبت صریح — اخوتدن بنی قلب ترجیح
اخوتم کین اتدی جانلرینه — اوغردم عاقبت زبانلرینه
ملک کنعاندن اندلر بنی دور — دوشدم اوش جاک صحره بن مهجور
ایلچون روان اولربوشم — کندلر کوردی عشقله بو باشم
شاه غیور درجیب ازل — اولمزاکه حبیب لکده بدل
کل خودروی کلکه کلشنده — وارلغن بیله ویرراول خنده
دلمزاول حبیب عالم ساز — دوستلق ایچره کندیه انباز
سرو رعنا اولب چو سرکش اولر — تیشه ضربن براخر آتش اولر
مهر عالم قلالی عرض جمال — اکسک اولمز بشنه بونجه زوال
بدر اولب صدر حسنه کچه قمر — انی نقص خسوف ایدر ینی فر
اشدب بو جوابی اتوک — یاقدی شفقت دلن زلیخانک
دیدی ای چشم جانه نور چراغ — مهدن ایتدم فروغکیله فراغ
دیلرم بن سکا عزیز اولدم — بلکه بر کمترین کنیز اولدم
صنمه بو کمترین کمینه کنیز — اوله شو قلکده ساکه شورانکیز
شوری یوق سینه ده مکر عشقک — خیر اولا شرسه اکر عشقک
جسمکی اولکه یکسور جاندن — جانکه آفت ایره حق اندن
صادق عشق اولسن تیر سرینه — قیمز آفت دمنده دلبرینه

تیغ مهر

111

تیغ مهرکله دل دونیم اولدی — فرقت وصلته وقت نیم اولدی
لطف ایدب اولسک ای پری رام — رامم اولوردی صبر و آرامم
تشنه یم لعلک زلالنه بن — نچه بریابین خیالنه بن
براچم صوایچور روانک ایچون — اولمدن تشنه لکدن اتک ایچون
دیدی یوسف که ای خداوندم — بندکم یاکه بیراول بندم
ستیده سید اولیم بنده — بنی لطف ایله اتمه شرمنده
بن کیم کیم اولم سکا دمساز — برطعامه عزیز له انباز
اولسن اول بنده بی سر و بی میت — شه نمکدانه صو قو انکشت
بکا اول کاره ایله فرمانی — که ایدم پاک سعیله آینی
یله بن خدمتکده یل سکبی بن — یاکه دن ایلک ایله ایل کبی سن
قل اودر خدمتیله وله شاد — ایله سون اول قولی خدا آزاد
کوشش ایدب بو سوزن زلیخانک — دیدی ای نور دیده سی جانک
بکا منسوب قنده وارسه کار — هر برنده هزار خادم وار
هرکشینک جهانده کاری اولور — کارن اتمامسه کاری زار اولور
یار و شریایه کم سوره توز ده یوز — یای آتشلته فانه نوق اوله کوز
کوزاشی خوب رویه بقمق در — خوبلر ایشی سینه یاقمق در
سینیمه عشقک اودی ایلدی کار — چاره بولمق تیرسا که کار

دیدی یوسفکه ازروی نکار / اهل عشقه مراد اولور ای یار
دوستک هرکه مبتلاسی در / مقتضاسی انک رضاسی در
راست ایسه طلبکده عشقه لاف / ایتمه ای سر و مقتضاسنه خلاف
غرض یوسف اکه خدمتدن / جان خلاص ایتمک ایدی صحبتدن
کوردی دوار صحبتنده فتنه و شور / خدمت استادی اندن اولقه دور
خوشش در اول اشنه کم قاچار اوزدن / یک در او د آدم اوله اوددن

زلیخا یوسفی عزم باغبان ایدب اکه تسلیم کنیز خوبان ایتدکیدر

عاشق اولدر که فرقت شسته یار / اختیار ایده فرقتی ناچار
خاطریچون نکاره دور اولا / محنت حسرته صبور اولا
داستان بوستانی دستانی / بوروایتدن ایتدی انشانی
که زلیخایه حضرت صدیق / ایتدیکچون خدمت افزا تحقیق
بر کوزل باغی واردی بچه باغ / کورسه شداد ایرمدن ایده فراغ
چمن وردسوری سرو سرور / نوزی مشکین و طرغی کافور
دوحه لر سرطرفلده شاخ بشاخ / حکمتش آغوشه بربرن گستاخ
الی و تمش میان سرو خیار / یعنی خوشش در میان یار و کنار
اوستر غنچه دن عذاریدن کل / حسنه تقریر و مدح اوقر بلبل
کل چمن کشورنده خان اولمش / سنبل اوسته سایبان اولمش

طوب زرین ایله ایتدی ترنج / قهر میدان حسن ایچنده کلنج
کوربونار لعلینی پاره و تنک / چتری اولمش چمنده یاسمنک
دانه لعلیله حقه سینی انار / بر ایدب بطوتمش اول میانده کنار
یعنی فضلیله هرکه پرول در / خلق ایچنده کناره مائل در
نخل کم قدی حور عین ایدی / اکه پروینی خوشه چین ایدی
خوشه سنده انک بتن خرما / بر طلسم تازه شهد ایدی گویا
صورتا گرچه دوحه در انجیر / اولکه چون قامتی عجوز کبیر
بتور الا تازه بوستانی / صانکه دوشیزه حسن بوستانی
اصمه لار رنده شیره دار انکور / سایه سنده روان ماء طهور
لمعه لر خشتی کل اوزره یمین / صانکه دغا و زره حلقه زرین
ادل مقاماتا وصول اوزره روان / نغمات عنادل بستان
بیده باد ایرسه صوده که کاهی / سایه دن قیشور ایدر چون ماهی
سبزه سی خط صفحه تعلیم / موی اول خط صانکه جدول سیم
کورسه اول خط و جدولی دانا / اوقرایدی کمال صنع خدا
رخ عشاقه بکزمش نسرین / زلف معشوقه سنبل پرچین
تاب ویرمش بنفشه جعدنه باد / سنبلک عقد سینه یطراکشاد
ناز بیرور د سرو شمشادی / هر بری بر مقامک آزادی

واردی انده ایکی حوض کبیر ... وضعله بیتیله ایکیسی بر بیر
ایکیسی داخی صافی مرمردن ... دملری حوض آب کوثردن
بر برینه یقین چون عینین ... فرق نازک بعینه مابین
هر بیرسی صفاده صحن بللور ... اغ روشن نتاکه مطلع نور
ایله نازک بناسنک عملی ... ایرمیش اکه صانکه ادم الی
ایله خوش بناسی وار ایدی ... یوغکن ابی ابدار ایدی
ایرمیش اکه زخم ضرب تراش ... طینه سطحی اوزره قونسه فراش
یوقی بناسنده پاره وپیوند ... عملی هوشمند فکرینه بند
درشدیواری فرشی بیک پاره ... قونمش کرد کرد دیواره
چون زلیخا کلیدی باغنه ... مرهم اورماغه سینه داغنه
طولمش اولوردی ایکی حوض کبیر ... بری شیرین شراب بیری شیر
تا اوشمعیله جمع اولب اصحاب ... کاه ایچرلردی شیر کاه شراب
یوسف ایچون دوزندی اول خوش ... اول ایکی حوضه راست بر تخت
اندی اول جنتی انی رضوان ... اندی ناچار امرنه رضوان
ویردی انی کوروب براملنی باغبانی ... نه کوزل باغبان نه خوش بستان
شبیه باغه چون بهشت اولدی ... باغبانی کرک فرشته اوله
یوزی کوزل ایوزلو فتنه کونلی کنیز ... جمله دوشیزه قند سوزلو کنیز

ای یوزم ساکه پایمال اولسن ... بونلرک صحبتی ساکه حلال اولسن
قانغی سندن صفاک اولرسه اکر ... اولسون اندن طپوکله هم سر
صحبت ایت موسم جوانیده در ... کام سور وقت کامرانیدر
بنی محروم ذوق کام ایتدک ... حرم وصلکی حرام ایتدک
صورتم کعبهٔ جمالیکن ... ای خلیلم ساکه حلال ایکن
قودک انوکا ونی بیت حرام ... حرمکدن بکا ایرشمدی کام
کر حریم اولمز ایسم اول حرمه ... محرم اولمدم اولنجه دردمه
هم وصیت ایدوب کنیزلره ... دیدی اول سوزده فتنه ریزلره
که بو شاهجاله لازم اولک ... خدمتی فرضه ملازم اولک
جانکز دلرسه یولنه جان ورهسز ... سرنه کم دیلسه همان ورهسز
کوکلنی غم دمنده شاد ایدهسز ... حکمنه جمله انقیاد ایدهسز
هرکمه میل ایدرسه سزدن او ماه ... ایده سز اولانی آکاه
بوجهتدن غرض زلیخایه ... سترله حیله ایدی اول آیه
که اکر میل ایدرسه اول برینه ... جان ایدی اکا همان برینه
تا که اول صورتیله پنهانی ... حاصل ایدیدی وصل جانانی
سایهٔ نخل قامتنه ایره ... تا که وندایدی میوه بسینی دیره

صفت شب ویوسفه هم کنیزلر عرض شوق ایدوب

اول انلره مسلمانلر اولنجه دست بند له گوشمال ایله گیدر

چون بنه نازله عروس حسنش　　صچلرینی طغتدی سنبل وش
اولدی مشاطه اول عروسه نسیم　　بوی مو ییله طولدی هفت اقلیم
فلک آیینه طوتدی آینیدن　　گوشوار اتدی عقد پروینیدن
حلّه نازله او جاریه لر　　عارضیدن بهازده عاریه لر
یوسفه قرشو طوردیلر صف صف　　طولدی صف صاف سرو باغ شرف
نازله هر بریسی سویلدیلر　　یوسفه عرض عارض ایلدیلر
اولا بر ملیح و شکر ریز　　دری اولسک بو شیره شهد آمیز
بالی باغه قاتوب صفا سوردم　　دور الندن بچه جفا گوردم
دیدی بر مشتری که ای مه حور　　کل بنوم کبی راه اوستنه نور
اعمی مردم لک ایله ایت کرمک　　گوزنک نوری اوزره ایلی قدمک
بریسی غمزدن شکایت آغاز　　که گوکل خانه سنی غارت ایدر
یوزم اولسه مقام نعلینک　　سنیم اولسه سر بریمی سینه نک
دیدی بر سرو ناز دیبا پوش　　اولسم ای سدره ساکه همآغوش
جانه راحت وریجی بر بردک　　عنبغمدن اگر ثمر بردک
دیدی بکم کل قوچ بو شمشاد　　تا اوله جای عشرتک شاد
بری باش اگدی سنه که حلقه　　دیدی ای لطف عام ایدن خلقه

لطف

لطف ایدوب آچ باب وصال　　بنی قومه قپوکده حلقه مثال
نازله بر چاربو بلی صنم　　صعیوب ساعدندن زار اولدم
بد نظردن صقین شمایلکی　　بو نیکه تغلبه کل جمایلکی
هر بریسی بو رسمه ناز اتدی　　وصل ایچون یوسفه نیاز اتدی
لاله وش بونلرک دلی بر داغ　　دل یوسف ولی که باغ فراغ
بونلرک فکر مکر و دستانلر　　بونده بت دیندده بت پرستانلر
غرضی یوسفک بو بیده میمین　　انلره فیض ایده بیده نور یقین
دیدی کم ای خدا کنیزانی　　عقلا عالمک عزیزانی
عزت اهلی یکین حقیر اولمک　　چوک شکر کیله بد ضمیر اولمک
چون خدا ویردی مشک گونه نجس　　نجس اولمق نیرجی پاک نفس
نفسه اویوب بد ایلمک نفسی　　وار سه سنرده پاکلک هوسی
نفس اولدرجه دل جابدن　　اوله خوش بو نسیم ایماندن
عالمه لامکان خدا واردر　　دل گمراهه بلمنما و آنه در
بودر ایکی جهانه حاکم در　　اکه محکوم اولمین کم در
یو غروب آب لطفله کلموز　　روضه و دانش ایکید دیلوبز
تا بته انده دوحه ایمان　　ویره اول دوحه میوه عرفان
بو ثمر سعین ایتمین میشوم　　یرجهنمده میوه زقوم

سجده اولنی نیازه لایق در
که قموکائناته خالق در

نه اچون سر قویه اکه دانا
که وجودینه بر اولا سر و پا

تیشه ایله تراش ایدوب طاشی
بیته قورسز ایاغنه باشی

صانع صانع اولمی مصنوع
قاطع الحجه اولمی مقطوع

سنکدن سنک اعور که سنک طپر
کندی نقاش نقشن ور که ظهر

شامدن صبحگاهه دک صدق
ایلدی وعظ و سویلدی تحقیق

سر منت قویب ایاغنه حبیب
جمع اولب دامن چراغنه حبیب

ایتدی توحیدی انلره تلقین
ایلدی شیر لبلرینی شیرین

صدهزار افرینلر اول عسله
که بیمیش اری ذوق و بی بدله

هرکه اندن ایدیسه بر برتق
بیر صفا نعمتی طبق طبق

چون شهادت کتوره دبر مغفور
ایدی بیک دیو بر بتانله کور

ستر توحیده بولدلر چون راه
دیدیلر لا اله الا الله

اوددو شب چین سحر زلیخایه
کوکله بیله طوغدی اول آیه

بربولک کوردی کزدیو یوسفه
ذکری یاربیله دری یوسفه

هربری بت صنمش کسوب زنار
سبحه اولمش النده رشته کار

دلی توحید ایدر خداوندی
یاره خدمت بلنده پیوندی

یوسفه دیدی یوزا چوب چو سحر
ای دل اشوب دلربا دلبر

انوراو

انوراولش چالک آیی بکون
یوغ انکنا بالجنده تابی بکون

کیجه ننده کن چالک ایرشش
حسن چنبه کمالک ایرشش

بدمک اولکه چون یوزمژه نور
نورک ار توردی کبی شعله نور

باغ دلدن اولوکه بر بدلر
میوه دن میوه رنک الوردیلر

سویلدی کرچه بونجه نکته لری
یوسفک اولدی ولی نظری

اولکه سوزده دهان غنچه سی تنک
ایتدی رخسارنی حیا کلرنک

سرکتوردی سرو بالایه
نظر ایلردی نرکس پایه

چون زلیخایه ایلیادی نکاه
ایتدی اول مبتلا جکردن آه

دردوغمدن وداع ایدوب جانه
دردله کیتدی بیت الاحزانه

زلیخا دفع ایچون اسیر غم الهمک بهانه سنه باغه واروب یوسفه باغبانلق مجبیله طعن و توبیخ ایلدکیدر که ذکر اولنور

راست کوی حکایت یوسف
بلبل شرح عصمت یوسف

در که یوسف چو باغبان اولکه
دل زلیخاده ناتوان اولکه

قلمدی صبری کیندی آرامی
کچدی محنتده بنجه ایامی

اهی اوق تلمشی کمان اولدی
رنک و سیماسی زعفران اولدی

زعفران رنک چونکه اولدی تمام
سینه سی کونکینه اولکه نشان

ایله اولکه اول عاشق مهجور
که صنوردی کوزنی رنجور

دردی گوندن گونه زیاد اولدی مقلهٔ سپند وشی مداد اولدی
اول مداد ایله حالنی دم دم صفحهٔ رویه یازدی چکدی رقم
شرحهٔ سر خلجالنه اول حاشیه یزدی شرح خالنه
عاقبت گوردی دردہ یوق چاره دلبری گورمزایسه بر باره
یوزن الوب الینه برگون او خان شوقله اولدی باغبان روان
خیلی تخم سپرغم الدی بله تا اکه الحکمه بهانه قله
غمیم اولب سپرغم اکا وصل دلبردن ایمزدی خوش دم اکا
یار او گنده قودی او تخم روان دیدی اسرونیاز تخم روان
سنی بن گرچه باغبان اندم الا دل باغنه زیان اندم
باغکک گرچه تازه در ثمری اکلدک الا بو صوسز جگری
ثمر اولدر که تشنه لر بیه لر باغبانه دعالر ایلیه لر
چون نصیب اولمدک باکه انی باغه اک باری تخم ریحانی
تا کلم گاه که سپرغم ایچون نه سپرغم بو در دیر تخم بو چون
ویرمدک چون گلی گلستانک توقه بن باری تازه ریحانک
شاید اولیدی چاره خواه بکا انی زه چوق گوررسک آه بکا
طیکه لایق ای شه خوبان قهر اعلا ایدی و حکم روان
طوته بیدک او حکم بندتو تز گل یوزک مدح ایدیدی بلبللر

که چقیدک بو تخت سیمینه سینهٔ پر صفاوی کینه
دل و جان گبی طوتب اندم مکان تا که سایکدن خوش گچیدی بو جان
سن گلوب بونده باغبان اولسک دل گبی دیده دن نهان اولدک
یار شرمی جمال شمس ضحیا غایب اولمق تا که نجم سها
یوسف انک سوزینی اتمدی گوش طوردی درد و غمیله اولمدی خوش
طرف دار حزینه اوکدی روان دیده گریان و دل جگر بریان

زلیخا ولبی اوکنده لابه و تضرع ایدوب وصال یوسفه ایتدن حیله و رای توقع ایتدکیدر که ذکر اولنور

پر غم اولدی دلی زلیخانک حدن اشدی غمی زلیخانک
ارتر ایدی دلنده شوق و صفا یوسف ارتوردی غنچهٔ استغنا
عاشقک چونکه عشقی غالب اولور قنده استرسه دلبری بولور
دایهٔ خاصی بر گیجه واردی گوز یاشن دوکدی آگه یلیوردی
دیدی آگه که ای نوابخشم سنسزک کچرده نه دوابخشم
ای شب غمده شمع خندانم ایکی عالمده راحت جانم
نازپرورده سروکم چو سنک شکرمه توقوشی لبنک
خاره دوشدم بکا مدد ایله هجر بستر اولم صاله گد ایله
نیچه بر درد له اولم رنجور نیچه بر هجر له قلم مهجور

بنی یار ایلدی چو بیگانه
جانه نه حاصل اوله هم خانه

چونکه عاشقدن اوله یار نفور
صورتا قرب ایسه معنا دور

اولمیجق آراده قربت دل
اصی اتمز آراده عالم کل

وویردی دایه که ای پری رخسار
رخلرک نقش لوح جانه نگار

سکا حق بر جمال ویرمشدر
کونه اندن زوال ایرمشدر

اهل نقش اولکسین مانی
بزه هر نقش حسنک ثانی

حق سکا سنبل اتدی بر موسنی
جبین سحر دوشرسه بر بوسنی

اوله سنبللری هوادارے
ایلله واره مشک تاتارے

جمله آهولری شکارک اولا
یله یل کیبی فرارک اولا

نازله سروک ایلیه حرکات
سربانه چمنده ایره حیات

کورسه شکر دهانکی فرهاد
دخی شیرین لعلنی اتمیه یاد

کورسه وامق بو حسن زیبایی
اکوریدی عذار عذرایی

بو قدر حسنله زبون اولدک
شیرکن آهویه قوین اولدک

قل مشکدن کمان فرکدن تیر
ایله اول حسنی آهویه نخجیر

تاب و حسنک کمندینه
تا اول آواره دوشه بندینه

ذری باد سینه وار چون آئینه
نظر اتسک جمال آئینه

غنجه کی طوطینی کوریدی عیان
اکیلوردی طوطیکه چون چوکان

کورسه

117

کورسه خالک بو لاله‌نی داغ
داغ دلدن یله واره ده فراغ

چشمی پرخون اولب لبنی اکک
بویله ویردی جوابنی امک

که ای غمده شفیق مادرن
میل کلمز بکا او دلبردن

نکران اولمز اول نکار بکا
نجه عرض ایلیم نکارم اکا

نور دیده اولورسم اکه اکر
ایلمز عالمه بنجله نظر

توتیا اولسه کر تنم خاکی
اچمیه باکه دیدهٔ پاکی

کون اولب کر دوشسم ایاغنه
پرده آصر جمال باغنه

آی اولب قارشوسینه طورسم اکر
آی کبی کیجه ایلمایه نظر

اکر اولم مهر له که کاه
حسنم آئینه ایلیدی نکاه

اثر ایلردی تاب شوقم اکا
قلم ایدی حجاب و استغنا

نظر الله بو شمع تابانه
دوشه پروانه اوله پروانه

ددی دایه که ای کوزم نوری
یاقمه او دلاره جان مهجوری

کلدی کوکلومه بر مبارک کار
ادصرم بوله سن انکله قرار

دلربیک سویلینه اودک اکر
خرج اولنسک صو کبی سیمله زر

کرایرم دیرسک صفای دمه
ایلسونلر تماشایی برارمه

جابجا یازسون انده اهل نقوش
طپوکی یوسفیله هم آغوش

هر طرفدن کورنسه اکه بو ذوق
کوکلنه طوکریدی تابش شوق

اول نگاره بو نقش کبک اکر / جانده مهرکسا ایدردی اکر اثر
کوز کوره کن کوکلده صبر اولمز / اولمه صبر جانه جبر اولمز
چون بو افسونی اوقودی دایه / سیم و زردن نه وارسه مایه
وردی دست تصرفنه روان / دیدی دم درکه ایلسن درمان
صو کبی خرج اولنسه سیمله زر / یوز صوی حاصل اوله طلکی اکر

دایه صورت یوسف و نقش زلیخا ایله منقش خانه بنید جیندر

در بو بنیادی قصه اوستادی / دلدی دایه چون او بنیادی
بر هنرور بولندی اندکر / هر بنانسلدن وار اثر اهنر
هندسه اچره عقلی بی مقدار / فکری معمور سرایته معمار
کاره پرکار بولمه مشتی / بس ایدی آله ایکی انکشتی
جست ایچون عزم طاق اطلس ایدر / زحلک قصرنی مقرنس ایدر
لوح ناخنده خرسه شکل جهانی / کارنامه اوردی انی ممان
تیشه سی اتسه تیشه کم آهنک / اوله موم و خمیر و آهنک
التشکیل طرح و تقسیمی / بجه اقلیدس آله تعلیمی
مرمره خوشه یرسه خرمن ایدر / سنکه کل قارسه تازه کل ایدر
دایه حکمیله دیو دست استاد / اوردی پری سراینه بنیاد
صفه سی صفه صفای ارم / قبه سی قبه فضای کرم

فر

فرشنک مرتی مرمردن / عرشنک لوح لعل احمردن
صحنی قاروره قمردن / قپوسی ابنوس اسوددن
مردری عاجله فسنکاری / لوح زرین جداری نوکدار
یدی او یدی بجا زرین خشت / بر بری اچره صحن کبی هشت بهشت
هر اوک رنک نوری بر درلو / هر برینک سروی بر درلو
هر بری خوشنما و زیبا رنک / چون صنم خانهٔ دیار فرنک
دار هفتم چو دایه هفتم / اولدی نی نقش و رنکدن تمام
دکدی فرق ستون انده چون سرو / بشلری اوزره لعل تقلو تذرو
هر ستون آینغنده هم زرین / بر غزال اتدی نافه در جبین
صحنی طاوس زر نکارله پر / پر و بالی پر جواهر و در
یازدلر هم او صفحه لعل نقوش / خوب صورت نجه طیور و وحوش
بر درخت اندلر میاننده / سدره‌دن منتهاز مانند
خوبلر کبی سیمدن ساقی / دوزدی پیروزه دن شاخ اوراقی
اوترر هر بوداقده بر طیار / پای لعلین زمردین منقار
ایله سرسبزدی او درخت / که کورن دیردی قلم او نقش عجیب
فارغ البال مرغ او چقدن / بری پر مشک نافه قو چقدن
چون تمام اولدی خانهٔ هفتم / اولدیه شش جهات نه طارم

هر جهاتندن بانه دلرانوک — نقشنی یوسف زلیخانک
حاصلی قالمدی او خانده جایی — که بیرلمایه انده اول ایکی ای
ایله نقش ایتدی آنی اهل هنر — که اکا هر که ایلیه‌یدی نظر
رسم معشوقی عاشق الکردی — بر بر ینه موافق اکلردی
انی بر یرده بو … کنار ایلر — اول بوکا بوسه‌لر نثار ایلر
اول طرفدن بو اوکه ناز ایلر — اول بوکا یلوروب نیاز ایلر
بو اونوک بر یکا اوبر یلنی — بونک اوینر او سیب غبغبنی
چون بو رسم منقش اولدی اول دار — در و دیواره طولدی بوسه کنار
شویله کم اوله اول تعوتیه نظر — صولنزدی دهن چو غنچه تر
کوردی چون بو نکارنی اکنک — اولدی شوقی فزون زلیخانک
نظر اندکجه نقش دلداره — شوقدن یوز سوردی دیواره
نقش معشوقی کورسه عاشق زار — ابلرندن نکارله بازار
ویر اندن جاد اکن جانی — بلکه جاندن یک کوررانی
میلی اندن حبیبه جانه اولر — نقش صورت ممان بهانه اولر

زلیخا جمال اقمابه زینت ویروب یوسفی عام خلوت خانه‌یه دعوت ایدوب ابرام تا مه مطالبه وصلت ایلدوکیدر

چون تمام اولدی خانه صورت — اندلر در لوزینت ایله زینت

کلر

دوشندی … صحنه چون حریر — ویردی هر صفحه‌یه سرو سریر
مهر مهدن یقین چراغن اکنک — دل عاشقدن الدی یاغن انک
اصدلر زلفی کبی مجمر چور — اتدلر عود عنبر ایله بخور
چون زلیخا کامل اولدی بو کار — الکی قالمدی نگار که نگار
روی جانانه اوله بهشت زینت — اولور اصحاب عشقه روح فرح
یوسفی دعوت اتدی دعوت ایدی — انکیله نهانی عشرت ایده
جان فزالیلاندن اله مراد — دل غم دیده سنی ایلیه شاد
چکه اول نازنینی سینه سینه — یول ویره وصلی نوک خزینه
اولا ایکد جا سیلنی زین — اولدی چشم جهانه قرة عین
یوغدی زینه احتیاجی انک — ارتدی اندن ولی رواجی انک
گلکه نی احتیاج زیور در — دریشنمله اولسه خوشتر در
کلکه وردی قرنجه رنک و رواج — نور ار تور ردی نوره اسفیداج
عنبرین وسمه ویردی طرفه جمال — اولدی قوس قزح اول ایکی هلال
اتدی زلفین کره کره چین چین — طوتدی اطراف بوی نافه چین
سنبله صنکه موی بند اتدی — سحر له دلره کمند اتدی
هر کسه چکدی کحل عیاری — اتدی مردمره سیه کاری
جا بجا رخلرینه خال اتدی — یعنی دلداره عرض حال اتدی

که بکا عشق اولالی تاب افشان
اوکه بر زاغ انکه بو دل و جان

آنده خط چکدی بنلون چون ایل
حسن مهرن عمار اتدی چو نیل

چکدی خط و بیله اول ماهه
تا که میل اولا چشم بدخواهه

به کورب چشمن اوکده ماشطه ست
سرمه میلن دوشردی دم زر

آندی سحر حضا بله اول جان
پاره سیمی پنجه مرجان

اولکه فندق بو سحرله عناب
اولکه بللوریله احمر ناب

کف لوحینه اندی نقش نکار
تا بو نقشیله ال ویره اول نکار

رنکه ناخنده کوستره بزرک
اندی بدری هلال له همرنک

جمع ایدب دولتنک ستارهسنی
دیذدی اول ماهه کوشوارهسنی

تا بو جهتی کورب اوپرده
فرقدن جمع ایلیه کوکسی

نوره نورانی کیدی پیرهنه
پیرهن اتدی اق کلک سینی

پیرهن چونکه پا یمن اولدی
غنچه جیب کل آستن اولدی

اول تن اوزره بو پیرهن مثال
اق کل اوزره لطیف پاک زلال

انجلاین جاله بو تحسین
اولکه ماهی ایله ساعد سیمین

اول کشی ماهی خوب رو ایدی
که زرسر خله مطوق ایدی

رخ اولمشدی ساعدیله کواه
که طوته حسنی ماهدن تاماه

غنچه وش اول صنوبر موزون
کیدی قت قت لباس کوناکون

مهر شوقی اولکه الا فرق همان
چشم و ابرو زلف و خال و دهان

اولکه سیلا العلله در خشک
تاج و دولت محل غرمن مشک

بو نجه طاووس رنکلو پر
اتدی خرم خرام کبک دری

آی کبی الندن آیینه
سیر ایدرکن دکردی آیینه

کوردی عکسن مقابل او نور
بوکه نقد و عیار کامل او نو

نقد له کنج الجنده اتدی طرب
عرض ایچون مشتری کسن اتدی طلب

جام ایچوب قودی جاری نثر ملیله
اقودی یاری باده کرمیله

کلدی بر حسنله او دلبر پاک
که کورن سینه سینی ایلیه چاک

طلعتی آفتاب عالم نور
جان کبی جسمی آتش کلدن دور

چون زلیخا ایرشدی اول ایچ
تا که او دوشدی ... نابه

پاپشوب دستنه دیدی ای دوست
سا که جان ویره لر ندر ... پوست

ای یوزی آفتاب تابان
قنده اولورسنک کبی بنان

صحبتک با که ناز و نعمت در
ایله نعمت که بی نهایت در

کل بوکش باکه حق شناسک اولم
بلبل نغمه سپاسک اولم

اول احسن ایله قانون سا
که اوله کوکلینه سی چراق و چاغ

یاری لعبله ایلتدی او جان
اول بیدی خانه اولینه روان

در زمیدن چون انده کذری
آهنین حلقله بکتدی کادری

ایکدی قابوسی سمرقندیی　　ثابت چینک اوله پابندیی
قابوسی بغلیوب زبان آچدی　　نه زبان صان رباب او در صچدی
دیدی اوّل که ای دلارامم　　رامم اولمز طبیبک سز آرامم
دوشدی صید اولی خیالکه بن　　آشنا اولمشم جمالکه بن
طفل اولالدن سکا طفیلیم　　سکا مجنون جهانه لیلیم
اویقوده چون بنی تمک قیدی　　گوزلرم اویقویه قیو صیدی
دلمی طوتدی زلف دلگیرک　　بنی دیوانه ایتدی زنجیرک
سنک وصل ایچون بو بیچاره　　مصره دوشدم غریب آواره
او شکر لذتیله کاسه ده هر　　گوننه بیک کره ویردی جانمه زهر
شمدیکم وصلک ایله شادم بن　　نیچون بویله نامرادم بن
تنگ دل اولمه آچ شکر تنگن　　ساده دللاره ویر صفا رنگن
دیدی یوسف که ای سرافکنده　　ای بنم بیکی صد سکا بنده
بنی بو درد و غمدن آزاد ایت　　غمدن آزاد ایدوب بنی شادان ایت
دلمی راستی جلیسک اولم　　پرده آچ وه نهفته انیسک اولم
بونجه قلانه اوده بینه خشک　　دوکدی باد سحرده نفحهٔ مشک
بونجه گفتاره عصمتی اتوک　　گوشنه گرمیوب زلیخانک
بیا شوب بنه دست یازینه　　گردی اندن آکینی دارینه

الله

121

آینده چون گلشدی محکم　　یوسفک گوکلنی گلندی غم
سینه بیکلی ایدوب نیازلرن　　یاره عرض ایتدی اسکی رازلرن
که ای هواسنده دوشمش آتش　　پاینه سرو بیر نظر دو سرکش
گنجلر ویرمشم بهاکیچون　　رنجلر چکمشم بلاکیچون
تا که شوقکله سور ایدم ذوق　　بنده فرمانم اوله بوینکه طوق
سرو کیبی بنه آن که باش چکه سن　　جانمه جور تخمنی اکوسن
سن بنی شاد ایتمدک بردم　　سینه مه طولدی سیمبر ینه سم
دیدی یوسف اکه که ای سرور　　اولمز اهل کناره فرمان بر
ناپسند اولمش ایش خداونده　　اولسه بد در پسندهٔ بنده
گرچه سر طوتمشم اطاعتکه　　الا گردن کشم بو طاعتکه
سوزی بوراده ایتدلر کوتاه　　خانهٔ ثالث اولدی منزلگاه
ایتدی بونجه فسون افسانه　　گذر ایتدی یار خانه در خانه
قفلن اوردی نجه مرد زرک اول جان　　آچدی بردرلو قفل راز نهان
ایکدی هر طرفده بوز دستان　　بولدی غمدن مراوده بیک بیزان
ایرمدی چون وصال جانانه　　هفت دوزخ گوردی شش خانه
ایتدی اول دم محجوب و مهجور جمال　　اومدی بویله بیلدیکی اوده وصال
عشق یولنده کم اولور نومید　　که اولور طالع سیاهی سپید

یوزنه یوز قیوبایله اکر — یوز چویرمز چون انده اهل خبر

بر قپویه دخی طوتسه یوزینی — ایر کورنجه مراده کندوزینی

یوسفی ع م زلیخا یدنجی خانه‌یه التوب تحصیل مقصود ایچون بذل مجهود ایتدکی و اغو مجبوره وبجبر آنا تسفله پر رود اتدیکی

راست قول نوای قصه راز — ویردی اندن بو رسمه خوش آواز

که زلیخا چو شوق وصلتله — کردی یدنجی داره نوبتله

خسرو حسنه فرشو چون فرهاد — جان شیرندن ایلدی فریاد

که ای کوزم نوری بصر یوزمه قدم — خرم اولسک خدا کیله حرم

نه حرم ساره دل کبی خالی — سکز اوچق شرفده امثالی

عین اغیاردن درونی تهی — یوق اچنده مکر دو سرو سهی

در بیگانه رویه بسته — سیر شوقندن آشنا خسته

در مقفل کشاده دار سرور — در و دیواری نور اندر نور

ایر مشن باجی اوزره چون اطلس — نظر بادشاه و پای عسس

ای دل و دلبر بایه حجره ناز — قبه‌سی پر صدای ناز نیاز

پر طرب و ناله صدا سیله — پر شغب نی و چنک نوا سیله

که زلیخا بلا ایله سرمست — اوردی شوقیله دوست دوستیه دست

انی یوز ناله و نفیر ایله — یونجه کفتار دلپذیر ایله

ایلدوب

ایلدوب بایه سر بر بنه — کچدی کندو اوتوردی سریرینه

درد و دلدن خطاب ایدوب باره — دودی ای دل غمکله صدپاره

عین عهد لیله جمالمه نظر ایت — ماه بیکی جمالمه نظر ایت

مهر کی کون یوزومه باشه نکاه — خوشه چین اوله خرمنومه ماه

بنی طپ یوق بلای فرقتله — تشنه‌یم قند آب وصلتله

بونجه این مزار زار ایله — کوکیه چشم جویبار ایله

یوسفه لابه سنی کرم ایتدی — اولدخی فرشه بقدی ترحم ایتدی

کوردی پر نقش اوسته انک — صورتن یوسف و زلیخانک

قوچوشترلر صفای شوقیله — نرم و نازک دوشکده ذوقیله

نظران اندن ایردی دونی روان — اوکدر برجانبه دخی نکران

در دیواری کوردی اول ارک — یری اولمش بو رسمه بازارک

یوزنی کوکه طوتدی بازارک — ایده حقیله کذلی بازارینی

ایتدی اول عالم جمال آیینی — خانه سقفنده اول تماشاییی

میلی اوکدی سمان زلیخایه — نظر ایتدی ردن زلیخایه

حضرت تابدار جبل رحیم — ویردی زنلر در رجال رحیم

قال النبی ع م النساء حبال الشیطان

نه بلا در زنه فتنه در بو خیال — سنه ایدر لر رجال دلنه حبال

اولدی عاشق ضجر بیر امید
که کله نور او سته وشنید

بلبل مست کبی ایتدی فغان
که کل لطف و گلشن احسان

اوله خود کام کامم ایله روا
ور دومه وصلکیله ایله دوا

تشنه‌یم بن سنک آب حیوانک
کشته کم عشقکله سن جانسنی

سنسن ای گنج گوهر نایاب
کشته‌یه جان تشنه‌یم نی آب

بو بخته یلدز عشقکله بیر تابم
شوقدن نی حضورنی آبیم

دلرم قومه تاب ایچنده بنی
راحت ایت جامه خواب ایچنده بنی

اول خدا حقی کم یارتدی سنی
سنی گل سا که بلبل ایتدی بنی

اول قمر حقی کم جبینک در
آیت مغزی بنبینک در

طاق محراب ابروانک ایچون
طوق گیسوی دلستانک ایچون

الف قامتی نهالک ایچون
نقطهٔ صفحهٔ جمالک ایچون

ایکی جادوی دلفریبک ایچون
رخ زیباده لطف زیبک ایچون

موی حقی که موی میانک در
سرمو حقی کم دهانک در

گل کبی دلپسند خندک ایچون
نعرهٔ بلبل فکنده‌ک ایچون

اعنی آه جهان سوزم ایچون
قاره بخت شب شنبده روزم ایچون

دل سوداز دمده داغک ایچون
دم دلدن دم فراغک ایچون

رمز غمزه دل شکارم ایچون
درد له قلب ناپدیدم ایچون

که مرادن

که مرادن میسر ایت دلمک
عقده سینی کدر بو مشکلک

مرهم اول سینه داغینه بزم
که اسیرم وصلک عنبه بردم

محو ایچک کدردی طاقتمی
قوت وصلکیله قوتتی

سنده خرما و بنده تشنه‌ای نخل
تشنه‌یه شیرین دراتسه خرما دخل

تشنه خرمای قوت جان ایده لم
محو عمدن دله امان ایده لم

وردی یوسف حجابی چاک ایتمه
عصمتم شیشه‌سن هلاک ایتمه

علی عشقکدن اوقوب آیة کناه
دامنوحی تر ایتمسون ای ماه

اول یوجه ذات ایچون که نی چون در
نه درونی جهان نه بیرون در

مظهر وصفی دراکک جرچون
حسن تجلاسی در برون درون

جوهرنک آسمان حبابی در
نورینک آفتاب تابی در

جوهر تک شریف معدنچون
دائم تشنده بوی گلشن ایچون

هم انوک اصفیا کومر ایچون
اصطفا جوخنک قمر ایچون

گهر پاکه اول کان در
اخترم انکیله رخشان در

که بکون بندن ال چکیش
مزرع قلبه تخم صبر اکیش

از زمانه قتکده یارکر اولم
ذوق وصلکله کامکار اولم

جام لعلم مدام اوله نوشنک
سرو قدم اوله هم آغوشک

الله تحصیل امر چون تعجیل
قلمه شیطان مرادنی تحصیل

مرد عاقل مراده اومیه هیچ
نجه تیز دارکه یکده آندن کچ

کبک قربه کره دامه کیج دوشر
یک دراول سرچه ورن که دوشر

چون زلیخا بو وعده ایلدی کوش
معتدلدن بو رسمه ایلدی جوش

که دوکرمی بو تشنهٔ بیتاب
یارنه قتلنه بو لب بکون آب

شوقدن کلدی جان کنار لبه
صبر قلمادی انتظار شبه

ایتمه تاخیر خیری جانک ایچون
انی طلب یق بلایه ایکیچون

بلمزم مانعک ندر بوا ششه
عقدم ارتر دوشر دکیجه دوشه

دیدی یوسف ادکی ای یار
حاصل ایتماکه اکی مانع وار

صورتی دانلار اول نکار اکه تیز
دیدی خشم خدا و قهر عزیز

ایلسم بو کناه طوتیسه اوجه
دیمه ساکه اکرچی مشتواه

بلکه تیغ برهنه ایله همان
تندن ایلردی جانمی عریان

زهی خجلت کرچون قیامت اوله
هر زناکار اولسن ملامت ماوله

نامه لردن اقونه سر تکسر
اوله نامم اولاسه سر دفتر

ده کرای دوست قچمسن شیدن
خوفه دوشم او شمه دوشمندن

ایچرم اکه مکرله بزنوش
حشره دک یاته سکر ایچمش بی هوش

دیر دکسن کریم آگهم او
امل بو مرحیم آکهم دار

ایده من انی حب فدای کنه
عذرخواه اوله خشم ایدرسه اله

دیدی یوسف نجه سودای جان
بنم ایچون اررسه غیره زیان

دکلم بن او کمه کم غیره
سزا ایدرم وغرما غیجون جزره

قهر ایلن کمه علی الخصوص عزیز
لطف ایدر کسن بکا اول اهل تمیز

بن نجه آزمم که جرأت ایدم
اهل احسانه اسائت ایدم

حقنی حقک ولکه ضایع ایدر
رشوه صنه انی طامع ایدر

جان ورن انس جانه بی منت
رحمت ایتماکه آله می رشوت

چون زلیخا بو قولی اندی نگاه
پردهٔ دلدن اندی دردآه

که فسون اوقین فاتیل
حیله جالن طپ ایت بهانه یله

راست اولسن بهانه ساز اولمز
مردم حیله راست باز اولمز

سنده بو حیله جالشی ای ماه
کورمیان دخی معاذ الله

طافنم کسندی باکه آرام اول
خواه ناخواه امرمه رام اول

کنت و کوییله اخا و کند بور روز
ایرمدم وصلک اولینه هنوز

کل و غافل قو بو خرافاتی
ایتمه تاخیر بو جزافاتی

بنی قو کم تیم پرآتش در
بن اوده یاندغم سکا خوش در

نه کسوکی ترا ایلمز د و دی
بکه بو اودرک وله می سودی

دود ژندم وجود تا بکله
کورسونیز سه او درک آبکله

چون زلیخا بو رسمه اندی نیاز
اولدی یوسف اینه تقلل ساز

اولدی عاشق بیار خشم آمیز   کندی جانینه چکدی خنجر تیز
دیدیلر ای عبیری عبارت گوی   مغل و بی امان غارت جوی
ردّ الن اورمه اورجی یوزی   اولدر ورم اکلده کندوزی
رحم اید بو گل قولوکی بو نیمه اص   زخمدن تا که بو نیم اولا خلاص
بورومه گولمز نیسک ای خانم   بو نیک غنچه لعلکون خانم
تعلم اولما بجی او میکون لب   خوش اولر بو نشم اولسه نیشش غضب
ایرمدی چونکه غنچه که دهنم   بر بیدر وار لعلم بوغ ولسه بیم
قومزم تنده قتل قدر جانی   قوجدم جون میان جانانی
کشته بوله بنی قنکده عزیز   قتلکه قصد ایدر چون آتش تیز
خشمله چونکه قصد ایده او نکار   اصی اتمز بو ناز و استغنا
دیدی و قصد ایتدی جان و تنه   که اوره برک بیدی یاسمنه
اولر اوله کوکل طلو بنات   تشنه خلقینه دروشنه قطره آب
طوندی یوسف او دمده حجر   یار روشننی پاره گیبی درست
که ای زلیخا تحمّل ایت بر دم   دلر سیک که اولسک خرم
اولمه تخدن دلوکی شاد ایده جین   واصل حاصل مراد ایده بیل
بقدی عاشق چو دوستک سوزنه   دهر بان گوروانی کندوزنه
صندی کندوی بامراد ایلر   دل غم دیده سینی شاد ایلر

ینتی طرح آند عزم نوش ایتدی   شوق دریاسیله چون جوش ایتدی
لب کوشنده حاضر ایتدی شکر   ساعدی طوق ایتدی ساقی گر
یزنه جاننی هدف ایتدی   گهرینه تنن صدف ایتدی
یوسف اوق چکمدی ولی هدفه   گهر ایچون ال اورمدی صدفه
دره الماس گرچه طامع ایدی   حکم عصمت علی که مانع ایدی
گرچه اول میل ایدر ایدی یو سعده   قلدی یوسف ولی توقفده
ایچ طولی بندنی او پاک جهان   اکی نوکردی براوجب اوزمان
گورونا گه لهیر دی عون معین   گنج خلوتده پرده زرین
هر که کم عنایت ایلیه حق   ویره بر حرفدن هزار سبق
بنده اولدم که ایده عزم گناه   انی حفظ ایتسه منع ایدر الله
اکه قدرت نما اولرا اول حجب   اکه عبرت نما اولور سرتی
دوست ایدر تمکن لسه قوتی   بغل اکه عدو گرک یوزنی
صورت اول پرزه نگاریمین   دید کم گم دراندنه پرده نشین
دیدی معبودی نیازم دری   جمله اشلرده کار سازم دری
یوزم اوردم اکه الهم دری   حفظ ایدر یشتم پناهم دری
جسمی زر صاف چشمی کوهر   سینه سی طولو مسک عنبر دری
رحمتندن ویرلی تاکه وجود   ایدرم حضرتی اوکنده سجود

بر ده اروندە ایتدم اکه نظر / تا بو دم الجیه بو حاله نظر

واقف اولمایه تا کنا همه اول / بقمیه بو رخ سبا همه اول

اکر بیدینی کلدی چون بو طوتی خبر / یوسفه اوق کبی طوقندی اثر

جوشه کلدی او قلزم بی رنک / که زمزم بحر نخاسه اولمدی تنک

بو جادی اوچ صنوب اوتنر / خالق کل شی صنوب اوتنر

بن اوتیمام خدای بنیادن / حی قیوم ورب داناادن

بیچون اتمش حیابن اول حی دن / که تقلیش در بکا قموشی دن

بویله زیده طوردی اول اوچ اتش را / صبحه دک خواب کهدن اول اسدا

رام القدن چقو الف کبی راست / ایتدی حقدن خلاصنی درخواست

جنت آهوسی کبی صحردی اینز / مرقبوزن اچلدی ره اکر بیتر

مرقبوزن که ایرشدی روان / بر ده قفل اولوردی بر نشان

نه کلید ایدی یارب انکشتی / قفل اچردی اجلمدن مشتی

کوکلن آچن کلید حکمت الله / قفل اچرسه نولا اشارتله

چون زلیخا بو حالی کوردی روان / ایردی اخر قپو ده اکه همان

طوتدی پیراهنی چون کل پاک / اتزدو اتاکینی انک ایلدی چاک

چاک اولسندی دلبو باد دامن پاک / آه ایدوب ایلدی تقاسنی چاک

تازه اتدی بجه سینه پارهسنی / پارهسی درزر قودی پارهسنی

جکری

جکری پارهسی کبی آنی / صقلدی قان ایجنده پنهانی

کلدی چون یوسفه بکرده اثنا / که اکا هر دم الکسک اولمدی فانی

اغلر ایدی فراق یوسفله / فوت اولن فرصته تاسفله

خاک قویدی کیشنه دل شحمنا / قلبی باتار دو قولی اولونشاد

غزل

فلوروفاسی سر دم بکا نکار دریغ / جفا الکلی عتاب ایدیدی یار دریغ

قرار یوقدر بکا چون همدم اوله زلف کبی / النسیم اولمدی چون بخت بی قرار دریغ

وصال ایچون نقدر جمع اولنسه تدبیر / ایدر رقیب اول جمع تارومار دریغ

هما سعیله دل عنکبوت دوزر دام / بو دامه دوشمدی انک مسی بو شکار دریغ

بلا حسرت ایله اغلر کجن بلبل / اولر سه موسم کل ایر جکمر هزار دریغ

طوتبا ماکش انکا اختیار ایتمش ام / الندن اول دخی کتدی چون اختیار دریغ

بنم اکه بیر ملک ایچون قتلاوه نثار / جهان کبی دکل اوکلدی پایدار دریغ

یوسف علیه السلام مجرکن عزیزه طوتش اولدغیدر ودامن لطفله رازی پوشش اولدغی و زلیخا زعم خیر سد ایدوب رازنی بدید ایتدکی درکه ذکر اولنور

قصصک احسنیه راوی خاص / دیرکه یوسف بختکه بولدی خلاص

طرح بو جعد قده خانه دن اوتمز / زیست کلدی کرو حیله عزیز

چون چالنده کوردی تغییر — سببن صوری لطفله قطفیر
بر جوابیله صوری دانی اوپاک — اتمدی کمسه سرنی ادراک
اله آلوب الین عزیز اتک — فتنه کردلر زلیخانک
کوردی بابهم چو بونکی او نکار — ایلدی صندی سرنی اظهار
کرمروت نرگس سزاسی بدر — خانکه خانک خراسی بدر
سن بو عبری غلام ای سرور — پسر ایدندک اوکندی اهلکه سر
بن بکون بو سرای خلوتده — خواب ادرکن حضور خلوتده
باغبانی اویر بولسن او عبری — میوه المقدن اولمی طوغری
بو مثلدرکه حکمتی بولدر — باغبان خوابی اوغریه یولدر
دلمش انده بولجق فرصت — کلی نارنج و سنبلی غارت
ال اوزرمتش دلامش اولدی بدخو — دهلمک کنجن اچیغه ناکاه
چونکه اولدم او دمده بن بیدار — قلمدی فرزندن اتدی فرار
انجونب خاطرم جفاسندن — طوردم ایردم اردن قفاسندن
دامنه دوشردم انی دامندن — قاچدی دامانی چاك اولوب بندن
کر کلورسه بو قول پاک کنکا — راست سویلر دامانی چاك کنکا
اکه زندان کرک یا ضرب الیم — که اولا عبرة عبرتی تعلیم
راست اولسه غم زلیخانک — کلمدی بو کنج سوزی انک

مسکین

مسکین اولدم هوا اتمش — باده شهوتیله مست اتمش
عاشق اولدرکه ایرشسه اول — یار اچون ایده هر بلای قبول
چون عزیز ایلدی بو فتنه کوش — هر غلامم قپوکده حلقه بکوش
جانه ایردی چون بو نشتر تیز — دلی تیغ اولدی بو خنجر تیز
یوسفه سویلدی غرامتیله — طعن ایدی بو نبیره ملامتیله
که سنک چون او دکلو دردم کنج — که حسابن یتوردکم رنج
سنی فرزند ایدندم ای بدخواه — دردم اهلوبه اکرمی مثواه
خادم اتدم سنی که زلیخایی — قوکلن حسنه جهان آرایی
هر کنیزم قتنکده خدمت کوش — هر غلامم قپوکده حلقه بکوش
ساکه فعلم وفا یکن بی حد — ندرای بی خرد بو جنس بد
هرکه عقلی و فهمی وار انک — ایدر احسان خراسن جانک
سن صدقک کاسه سن بتون نعمم — بکا جور ایلدک کورب کرمم
اریسون طوزیبی اکمک جانی — که سیوب طوزی صیرکک دانی
یوسفه اردی چون بو تاب عتاب — تاب درن اولدی موی کبی بر تاب
دیدیکیم ای عزیز صبر ایله — آتشنک اتمه تیز صبر ایله
بنه ایت طعنی جان معصومه — سن وحی ظلم اتمه مظلومه
که زلیخا سوزنده کاذبدر — قاچدم بن او بالکه طالبدر

بکه صاغدن ایردکه صولدن — مکر و افسون اقودی هر یولدن
چشم بد اچدم رخی یوزینه — کوش طوتمه انک یلان سوزینه
بن کمم عرض متوکی بیله ویرم — و هم که خیانتیله کیرم
سینمه عزیبت اوردی اغکین — منزلم کوشهٔ فراغکین
مکر ایله صالدی باکه قصدینی — بلمدم بن بو قصد فاسدینی
عاقبت باکه مکر ایله اویدی — بنی خلوت سرایینه قویدی
وصلیمه طالب اولدی سعی ایتدی — قچدم اندن قپوده چون یتدی
کوکلکم دامنیمی چاک ایتدی — کندی ادینی شمدی پاک اتدی
راست درکیج دکل انی جرم — وار رشنده قلجک استه جرم
زنی بهلو جیبدن ایلدی حق — اکر نیک حالی اکرید مطلق
اکری طوغری بلورسک ای یار — طوغرلق اوله اکریدن زنهار
چون زلیخا بو قوللی ایلدی کوش — کذب دریاسیله ایلدی جوش
چوق یمین ایلدی علا اشهاد — پاک نامن خدانک ایلدی یاد
صکره انداجدی شاه زوجتنه — شه قتنده عزیز عزتنه
بی کواه اولسه قوال دعوی دار — اکه سو کندادلور کواه ای یار
اولمک دعوی چون اوله ایلان — چوق یمین ایلمک دکه نشان
انده جواب کوزیتشی ایدی روان — که بکا یوسف ایلدی بهتان

زن

زن چراغ دروغه ویرسه فروغ — روغنی اولور انک شک دروغ
ویرسه بو روغن اول چراغنه دم — یفه بر زمره بر نجه عالم
کوردی بو کریه ویلین عزیز — ترک ایدوب صبرین اولدی آتش تیز
غضب ایتدی بویردی جلاده — حنظلی حد اوره اول ازاده
تا که بی برک ایده نجه وجهینی — قاتله نقش ایده نجه لوحی
صکره زندانه حبس ایده انی — ظاهر اولنجه راز پنهانی

یوسفه عزم عذاب ایچون جلاد وجوارح اتدکده اوچ ایلق
لطفل عزیز ناطق بامر خالق برات یوسفه شهادت اتدکیدر

یوسفه چونکه یتشدی اول جلاد — ایده امری عزیزله بیداد
تنک دل اولدی نبی خدا — یوزنی کوکه طوتدی ایتدی دعا
دیدی ای علیم راز نهان — حضرتکدر بلین غیوب عیان
کذبدن صدقی فرق ایدن سن سن — صادقی نوره غرق ایدن سن سن
ای بنی غرق ایدن فروغیله — تهمت ایتدرمه بو دروغیله
بر طانق ویر بو دعومه سن — اوله صدقم کنشی کبی روشن
همتی نصتی چونکه اولدی درست — ایردی تیز دعا نشانه جست
بر زن اول جمع ایچنده حاضر ایدی — بو نجه ماجرایه ناظر ایدی
حضنیده یدی بر زلیخا انک — الده بر طفلی واردی انک

داغی اول طفل اوج ایلکلین آلن
یوغکن وار ایدن تن وجانی
تازه سوسن کبی چون آچدی زبانی
ایدی اولدم فغان که ای قطمیر
بو جزایه سزا دکل یوسف
صبح بشن کلمک اکه لایق در
اغلمق اکه یار شرمکاه
سوزن انک تعجب ایتدی عزیز
پرده‌ء غمز توی کم یاقدی
دیدی کوردم بن اولدم غماز
مشک انک چون سیاه اوروین
تازه کل چونکه پرده دار اولدی
راز پنهانی اتمزم سکا غمز
یوسفک دامنینه ایله نظر
چاکن اوکره بولوسک انک
یوسف اول دعوی سنده کاذب در
اردانکده بولوسک چاکی

صدق صدیقه‌ای اندی کواه
نوله سویلیه طفلکن آنی
سره کنعانی راست بلدی جانی
بی کناهک عذابن ایتا خبر
مستحق بلا دکل یوسف
که قمو دعوی سنده صادقدر
که بولت کبی یوزی اوکه سیاه
دیدی ای نطق شهد آمیز
مکر اودن روشن ایله کم جعد
اشکار اتمزم بحجه اولدسه راز
پردن خلقه عوض ایدر بوین
باشده طو ترالده عبار اولدی
فهم ایدرسک قمی بس اوله بو رمز
تاکه چاک دامنی ویره خبر
پاک دردامنی زلیخانک
که زلیخا یه کندی طالب در
خائن الکلامه یوسف پاکی

کذب ور دعوی‌سی زلیخانک
چاکی چون اردانکده بولدی عزیز
دیدی بلدم که کیدیکسن انک
ای هوا اهلی قنی سنکله نامم
جان خلاص ایکلیچون اول جانی
کیدله زن عزیز خور ایلر
مرد زن فکری قلمسون عاجز
دللره قیدکوز دلیم سزوک
خلقه بو رازی اچه ای یوسف
کل کبی چونکه پرده دار اولسن
تار تهمتدن ایرکسک علا
قل زلیخا کناهه استغفار
یویا تکله بو حرف ناملد
دیدی وحقاری خاندن او صور
صلح خوشدر بلی یرنده کرک
زن تردامنه چو صبر ایده مرد
چونکه غیرتده مسنده صبر ایده بو

اعتماد ایتمه قولنه آنک
بلدی واقع ندر اول عالی قدر
سرو آزاده قیدسن اندک
قنده بانوی مصر قنده غلام
نسبت ایتدک خیانته جانی
مکرله فکرنی فکار ایلر
زن مکاره قلمسین ترکز
اللره کیدکوز عظیم سزک
یوز صوین یره صاچمه ای یوسف
خوش قوخو بیله اشکار اولسن
صدقکی روشن ایلدی چو صباح
روی دیواره ایله عذر ملول
سل سلامت پیشنی جابکدن
اولدی صلحی حکایت مشهور
صبر بودر ولی یرنده کرک
ایمه شوهر غیرتک جانلنه کرد
نه قدر شیر ایسه اولور آهو

اودی صونون اول دمک بر بار | بر سنک ایچون کیک اوله دی عار

مصر بانولری عیبیدن زلیخا اوزره بار و ملامت ایسدر دکلری
عاقبت مشاهده جمال یوسفده حیرتدن بچاغی نه اللرن کسدر دکلری

عاشقی صنمه کم سلامت اوله | عشقک اول ایشی ملامت اوله
نازلر درد عشقی رسوایی | غیرت اهلی بدر بو غوغایی
رنک عشقه جلا ملامت ایدر | جنک غصه صلا ملامت ایدر
عاشقه طعنه تازیانه اولور | عشقده سستکن روانه اولور
سست ایدیجک لین ندامت اکی | هر کمین قچیلر ملامت اکی
کل مصر کیجن اولدرانی عیان | اولدی ایل داستانه و دستان
عیبت ایتدی زنان مصر انی | که سور بر غلام عبرانی
جانه عشق ایله کار ایتمش | که دل و دینی تارمار ایتمش
دین و دانشدن اولسه کر کمراه | بنده سن سوفربدر اول آگاه
بو اکا کیم بجه محبت ایدر | بو بندن اول الطک بو درکه نفور
بو ایکیجون قلور فغان ایله آه | اول بونک بلمز بوز نه نیکخواه
اول کلکر کلی کبی بو اغلیه زار | وای نه کاسد بونک کبی بازار
کر بر ایله اولیدی اول دلدار | بز بشر ایتمزدی بر طرفه قرار
وصلنمزدن اولور خاطری شاد | بزمیله ویر الوردی مراد

بجه

بجه ایتسون کوکل چون الده کل | کور کلی اولدرکه انی سور کوکل
صنمه مقصوده ایر کوره سر ایکی | اکدلیکه دخی ستاره کرک
بجه کل وار که خوش شمایل در | الا دل اکه عنبر مایل در
بجه کل وار که جانه ایشلرلر | مهر او دینه یانه بشلرلر
سوز انی کوکل که یاری دکل | سومک سومک اختیاری دکل
چون زلیخایه واصل اولدی خبر | خاطرن عیرت ایتدی زیر و زبر
عشرت اسبابی دوزدی اول خوش رای | که ایده اول انی خبرلری رسوای
طعن ایدن زنلره ضیافت ایده | نه ضیافت قو فضاحت ایده
دوزدی بر بزم خسروانه روان | که ویره رونقی روانه روان
کاسه لر نعمتیله لب بر لب | کاسه لرده لبالب آب عنب
کیمسی قلیه و کیمی بریان | هر بری قوت جسم و قوت جان
کیمیسی چاشنیده شکر ریز | ماه ور دیله بعض عطر آمیز
حل ایدیب قند بیکی بجه تنک | بسته ی حلو و حلوی رنکارنک
قند پالوده لر زرین حست | صحن بزمه دوشندی صنکه بهشت
میوه لر تازه تازه تر نازک | هر بریدن سپید سپید بوک بوک
ترعنب تازه سیب طلو انار | هر بری چون لذیذ لب یار
چون بو اسباب منتها ایتدی | طعن ایدن زنلره صلا ایتدی

منده نرکس اوزره بانولر / اوبرب خدمته اوزره دولر
بدیلر خونی چونکه کونا کون / ایلدی عیش و نوش باده فزون
چون زلیخا بو امری قلدی تمام / خدمته اندی سرو کبی قیام
هر بری رو الندهٔ غنچیله / بز بخش ویردی بر تورنجیله
که تورنج امتلای هاضم اولر / بیله تونک اشتهاسی نایم اولر
ترشن ویردی وطعمی اندی سوز / کل تر کبی اجیدی لطف یوزن
دیدی ای ماه حسنه بانولر / مجلس غمزه و نازه مه رولر
دم ابدر سز بو بی دل و جانی / که سوربه غلام عبرانی
سنره عرض ایلیه عذارن / بن غریبی طوتر کذ معذور
بلمک استرسکز کمالن اگر / حاضر اولسن کورک جمالن اگر
دیدلر جمله آکه مشتاقز / کورمدن کل یوزنه عاشقز
کسمکز اول سرو روضهٔ جانی / بزه زیب ایله بس خرامانی
طوتوب الده تورنجی هر بانو / منتظر اولدی تا کله مهرو
تا کلنجه نکار سیب ذقن / کسمک اولمز تورنجی هر زن
پس زلیخا بویردی دایه سنه / وارهٔ بلواره عمری مایه سنه
که صفا طولدی بزمه نامکله / خرّم اتسک نولا خرامکله
دل عشاق تکیه کاه اولدی / چشم مشتاقه فرش راه اولدی

یوزدو شایب قدلفیه بیرنه جور / منتظرلر قدومکه ای نور
دایه دعوتده کرچه کج اندی / او نمدی بو انی که رد اندی
دیدی ای جانمک تمناسی / دل غمدیدهمک دلاراسی
سندن اول ومار دم امیدی / سکنم او کد شمدی نومیدی
جانمه وصلکی حرام اندک / بنی رسوای خاص و عام اندک
هرنه اندکسه اندک ای دلبر / بو نجه جور و جفاکه طوتدم سر
دیلرم شمدی شرمسار اتمه / بو نجه بانولره حیر و خوار اتمه
کیج بو دم یارمه طوزاتمکدن / کنجه اول بیش طوزاتمکدن
نالشنی او دکلو کرم اندی / یوسفک خاطرینی نرم اندی
اجدی اول جوهر جامهٔ مرقشینی / سبزه پوش اندی سرو رنگینی
طریوب سنبل معنبرینی / صلدی روم جوزره هند لشکرینی
دوشدی روده عجب اول لشکر / غارت اندی جهانی سرتاسر
چونکه قوشندی جوهر کمرن / در میان اندی جاننک کمرن
فرقنه قودی تاج سلطانی / بنده سی اوله تا کورن آنی
پاینه ویردی جوهر نعلین / قودی نعلین پاینه نعلین
دستنه ویردی زر نکار ابریق / ماه الندهٔ حسن آفتاب ابریق
عقبجه کنیزمه رونق / طشت سیمن الندهٔ جون دشیق

هرنه عاشق که یودی اندن الن
آب شوقیله یودی جاندن الن

چون بو آیینی جوریله دلدی
باصدی عشرت سرایی بانیه پای

کیتدی الدن چون اختیار ایله هوش
قلدلر جمله واگه مدهوش

کلدی چون اول شه لطافت ترنج
کسمک استادی هر برسی ترنج

ایله یاکلدی سرکشی علن
که ترنجی نی صاندی کسدی الن

دلکلری چون پر اولدی حیرتدن
الکرن کسدیلر فراغتدن

برمغن بعض قطع ایدب چو قلم
دوست نقشن کوکلده ایتدی رقم

وصل یوسفدن ایله بولدی صفا
قلمن کسدی طویدی قطعا

کیمی کفن چو صفحهٔ تقویم
جدول سرخله قلوب تحلیم

قسمت ایتدکچه کفن اول احمرانی
جدولندن اقردی سیل روانی

کوردی چون جمالنی بی همتا
دیدیلر بو بشر اولماز حاش

آب کلدن تنی سرشته دکل
بو که کیم در عجب فرشته دکل

ما: مغرب دیدی بو در او غلام
که بنی یاقدی عشق اوزنیه تمام

بو در اول یاکه تهمت ایتدکوز
عشقیله ملامت ایتدکوز

جان و دلدن سو جمالن بن
آرزو ایلدم وصالن بن

ایلر اما بو بندن استغنا
دیلر وصلنه ایرم قطعا

بنی اتمزسه کندیه واصل
قعر زندان اولور بکا منزل

دل

132

دل سنککینی ایده چون اوله نرم
شاید اولا وفاسی عاشقه کرم

مرغ وحشی اولرمی ادمه رام
قفس ایچنده ایتمسه آرام

بر کروهی اوزنلک اول زمانی
کسدی جاندن الن تعلقدن همانی

یوسفک تیر عشقی چون ایردی
دوکلدی یار سینه جان ویردی

بعضی عشقدن اولدی سودایی
سر و پا بی برهنه رسوایی

بعضنک عقلی کلدی بر یاره
قلدی یوسف غمندن آواره

اوکده هم درد غم زلیخایه
همنفس اولدی آغلمه وایه

چونکه صوندی ذخارتلو کسنیه
عشقی حالنده بوکده کنی

جام یوسفدن ایچدی صهبایی
بلدی کیفیت زلیخایی

طرفه میخانه در بلای حبیب
قدر نجه ایر کشیه نصیب

مثل

بر کیجه بر ضعیف پروانه
کوردی بر شمع شدی پروانه

جسمی یاندی و آچیلدی جانی
صبحه دک ایلدی طوافنی

دوشنجک کریه دن او بیچاره
کلدی بر صانع قنتلو پروانه

سوزشندن اکا سؤال ایتدی
اول دخی یاندی عرض حال ایتدی

که کوربغوز شمع سودی کوزم
نیه یاندر و دوشندم اوشنی جانی

دلدم اوینیم انکله همان
بی قرار اولکده شوقیله کوزم

چون اشتدی بو حالی اول غافل — طعن ایدوب اکه دیدی ای جاهل
آتشنک شوقی قنده سن قنده — بو غمی اوراک زرّه چه سنده
سوخته چون بو طعنی کوش ایتدی — صبر ایدوب کندزن خموش ایتدی
لکچه چون کوردی نوبه [illegible] صاغ — قلمدی الده صبر و دلده فراغ
اکه جان ایتدی خبر [illegible] — بایتدی اولکه دن بتر اولدی
کوندز اولدی جو کلدی باشنه هوش — حالنه حالی طوتدی قالدی خموش
حمدنا وانه عرض حال ایته — قال سو قیله قیل و قال ایته
کرچه کم خسته در زله اغلر — نه بیلور خسته حالنی صاغلر
اهل علمه بونکته در روشن — کشی بلماز کنیه دشمن زر

زنان مصر زلیخای معذور طوتدقلری و یوسف علم بندا اتدکلریدر اولدقی انلروک مکرندن زندان استدکیدر

جو مرک ارتنه چون خبردار — کوم اولور مشتریسی بازار
قنده اجلسه بر کل کلزار — اکسک اولمز اکا نظار هزار
موج اولنسه جمال خوش رنکی — بر بر نیک اولورلر آهنکی
یوسفک چون غلغل عشاقی — طوتدی آوازه نوه آفاقی
بو خبر عاشقلرن کوب اینک — تازه لندی غمی زلیخانک
تازه عشق اکه چون اثر ایتدی — آرزوسنی دخی بتر ایتدی

دیدی

133

دیدی انلاره ای گروه بلا — سرزده دوستدی جون بو کوه بلا
غیبت ایتمکده دخی بو معذوری — سرزده قهر ایلیمک بو مقهوری
یار اولک که سعی ایدک یاره — مدد ایلک بو بی دل و کاره
راست ایدوب قمو وفا سازن — دوزدی هب اعتذار آوازن
دیدیلر عشق جانبه حاکم در — ملکنه کلسه منع ایدن کم در
کورسه دیدار یوسفی خاره — نار شوقیله اوله صد پاره
وار می دریرو زنده بر دل و جان — که کوره آنی اولمیه حیران
بو بلاده سا که بلا بو قدر — دلنی اختیاره تهمت بو قدر
سیر ایدلدن هزار دیده سپهر — کورمدی کورمیه انک کبی مهر
لب شیرینی اولسه شکر ریز — اکه فرهاد اولا نجه پرویز
کوزلری نی انجال اولدق — دردکی بلدک اهل حال اولدق
واره لم اکه جمله بند ایده لم — بند له توسنی بند ایده لم
خاطر مهر کیله کرم اوسن — دل سنکین سا که نرم اوسن
یوسفه دل او شور دعوتلر — بو نصیحت ون ایدب نصیحتلر
کهای شرف کلستانه کل پاکی — نام و ننکی درست دامنی چاک
یوز جورمه بلا لو بلبلدن — لطف خوش در لطیف اولسی کلدن
شاهکن افتاب کردونه — فرو بر رنور بیله مه کردونه

ک

چون زلیخا یوللکده خاک اولدی … دامنوک کبی بغر چاک اولدی
توله بیردن کوترسک اول خاکی … ایرسه دامان پاکنه تا کی
لطف ایدب حاجتن روا اتسک … دردنه اولمدن دوا اتسک
خادمکدن حقوقنی یاد ایت … بر نفس غمدن آنی آزاد ایت
ناری آز ایله حالنه نظر ایت … جوره دونمز جفا ایدر حذر ایت
غالب اولسه کوکلده شدت غم … کنده جانینه قصد ایدر آدم
عاقبت چو وصلکه بولمیه یول … سنی زندانه مبتلا ایدر اول
ایله زندان که تنک چون کور … دردله پر بلا ایله معمور
دهنی انک از دریا دم در … مرز مانده غداسی آدم در
دری سم در هواسی باد سموم … ایلیه جسم وجانی نیتکه موم
درد و رنجه مجاور دم ساز … دم کوتاه انین و آه دراز
اهلنک دیرلکنده لذت یوق … نار و نعمتدن آج و جاندان طوق
بکلجسی برکی دیو کوزلولر … اکثری یوزلی آجی سوزلی لر
ای دلدن چو ایده لر درهم … طتلو جانندن اوصنور آدم
انجلاین بلا اوی حاشا … سنجلاین حبیبه اولا روا
تنکری ایچون ایشت بو پندی صوقی … دور اولب بنده بنده اولمه یقین
یوز اوروب سندن استرسه وصال … غلّی قو بندک اولمسن اغلال

خط تسلیمه باش قو خامه کبی … دورمیه تا یوزینی نامه کبی
سوفر ایسک جمال روین انک … کوکلک المزسه رنک و بویین انک
انی دفع ایت بزمله دمساز اول … صحبت ایله نهانی دمساز اول
خوبلق الحجره نی نظیر نه بنز … برج حسنه او مه منیر نه بنز
مه برو مهر چون ایده عرض جمال … نه زلیخا اریشه مهره زوال
رخ مهر بدر قتینه اته نکاه … مات اولب قاله یوز انک شبی شاه
اجه وز زلب شکر خالی … ایده دم بسته یوز زلیخا لی
مز بر سبی تحمل اتشدی جور کینه … صو صچلماغه اودلو یورکینه
یوسف ایشتدی چون بو دستانی … اعنی بند و بریده دستانی
یوزچوری بولردن اول کل ناز … لی نیازه بورسمه اتدی نیاز
که قبول ایله بیجی حاجاتی … کوشش ایدب ناله مناجاتی
عصمتم پرده دار لطفک در … جاهمک عمده یاری لطفکدر
بنی زنلر زنایه باعثر لر … ناره التوب هوایه یلینرلر
بونلرک صحبتندن ای خندان … یک ایدی با که کوشه زندان
دوشمشن خار آره سینه بلبل زار … قفسی جانه خوش کورنده نار
اندی یوسف دعا چو زندانی … مبتلا اتدی حبسه حق انی
عاقبت اجابت اتسه دعا … حبس غمدن خلاص ایدر خدا دخی

خبر له ایله سون دعاکیشی — تا اراغ اوله جمله شردن اشی

ماه کنعانی هم اسیر زندان اتدکلریدر

ماه کنعان چون اول نصیحتدن — زایل اولمادی برج عصمتدن
بونجه دستان که اتدی بی زستان — عصمتی تازه لندی چون بستان
مهرنی ایلدکجه صبری فاش — اولدی اول نوره دور ایچون خفاش
دوست وصلندن انلر کار حذر — دست امید کسدکلر ناچار
جمله یوز طوتدلر زلیخایه — ایده جسمی حواله اول آیه
دل او شوره شکایت ایلدلر — ماجرای حکایت ایلدلر
که ای بلا کرده لال اولس مظلوم — مستحق وصالی اولس محروم
محنته نامراد اولس مسکین — یاردن نامراد اولس مسکین
کرچه پند ایلمکده یوسفه بز — زلیموز سوزده اولدی سوزن تیز
وصله میل ایتمدی دکشی دم تیز — جوری قوفر جفاسی او تتیز
چینی یولادکبی خاطری تخت — انی سوکمده یوق ستاره بخت
کوز قول آهنینه زندانه — تاکه بربار ه نرم ایده انی
نرم اولا اتشیله چون بولاد — ال ور ور نسنه دوزکه استاد
یوق وفاسی صفاسنی وهمه — انی نرم ایت صوق دمر دوکه
چون زلیخا فراقه بولمدی حد — بند زندانه اوندی وهکه

بند

بند غمدن خلاص ایچون جانی — دلدی بند وصاله جانانی
جان ذوقین کوزتسه کر عاشق — عشق یولنده اولمز اول صادق
ارتمک ایچون الی ککل یاره — یارنی مبتلا قلدی کم چاره
چون ترقی ایده بو نقصاندن — جانه بقمز صفای جانانندن
جوری یارک وفا یرینه کچیر — هر بلاسی صفا یرینه کچیر
عاشقک چون وجودی ابتر اولور — کوردکی جمله عین دلبر اولور
هرکجا بنده بوله جانانی — عجزه بقاغه قورمی جان انی
نظر ایتسه جهانه جان کورنر — جان ندر جهان کبی عیان کورنر
چون زلیخا بو بنده یغلدی رای — اغلندی بر کجه عزیزه اول آی
جمله آدمی تمام مصر — اولدی رسوای خاص و عام مصر
جمله نکته هوا غیق رر — که زلیخا قولنه عاشق در
بنی مشهور ایدالی شهره بو آد — اشنا بلدی عشقنه هر یاد
خسته اولدم بو آچی دلدردن — دفع ایچون بو کمان اللردن
بو غلامی خیانت آدیله — شهری کزدره لر منادیله
که بصن خواجه سی قوانشنه یا — ار شور باشنه بورسمه بلا
سور آخر خزن ملالتله — صاله لر جه قهر شناتله
کورجک قهرمی بنم ایل اکا — طعن اولتمزدی مهر بیله بکا

چون اشتدی بو تهمتی فیلطفر
یکنوب بیدوای نخوش تدبیر

قلبنم ولمشدی بحر فکره غریق
بلمز بیدم نه در بو دفعه طریق

آفرین ساکه طرفه رای ایتدک
کوچ ایشنی رائیله قولا ایتدک

ساکه اصمرلدم غرامتنی
هر نه ایسه بو بر سیاستنی

عورتن راست صندی که سوزدن
گوزی کورمزدی کبی بو تیزدن

چون زلیخایه ایردی بو رخصت
صندکم وصله بولسه فرصت

یوسفه دیدی ای دلارام
قلمدی شوقه صبر و آرام

رام اول امرمه سرکش اولمه اخی
جانمی یقمه آتش اولمه دخی

گر ورسک بو خشینه جوهرا
اوج رفعتده ایلیم سنی شاد

ورنه یوتمادیغون سنی زندان
اغزن اچوب دورر در زندان

بیره اوردی بخیزی توکه
باکه اصمرلدی سماستکلی

تیز ایدوب یوسف آکینه عتاب
بلدگی کبی وردی آچی جواب

چون زلیخا جوابن ایلدی گوش
قهر دریاسیله ایلدی جوش

برایکی خادمه بویردی روان
سینی زردن ایدیلر عریان

افیرینی سرندن الدردی
اکنینه اسکی جوخه صلدردی

دقدیلر رفع ایدوب دوشکری
بوینی آغنیه قاره زنجیری

بندرب بر خواوزره عیسی وار
مصری گزدردلرین ویسار

رمنادی

رمنادی یابنجه ایندی ندا
که بو در بنده خائن اولدی جزا

قصد ایدن خواجه سی حرمتنه
گتوردر بو بلایی باشینه

هر طرفدن ایدن تماشانی
دلده تکرار ایدرلردی حاشانی

ویردی حاشا بو پاکدن اصلا
اشش بونی اشتلین ده زاللا

شیطنت ایلمز فرشته صفت
افترا در بوکا بد تهمت

بوکه کم بو خوب طلعت در
خوینه روی خوش علامت در

هرکه تلبیسی ایدنورسه سبیل
ستر ایدنی صانمسون که طوتمیه ایل

کشف ایدر عالم الغیوب آنی
طویلر ایشتمدن قلوب آنی

بو بلای او شاه خوبانه
ایتدلر تا وارنجه زندانه

صلدلر جبه قهرله آنی
زنده دل ایتدی لطف زندانی

اولدی محنت سرایکین پر شوق
طولدی شادی ده ذوقله فوق

اولدی ماتوس الحکله هر محبوس
گل کبی گلدی جمله وجه عبوس

کیمه گوندر و یسه اوگلکلر
طوق دوق اوکلر بوینینه غللر

هرکه گوردیسه اول زنخدانی
فرخنده ن اونتدی زندانی

قنده اولورسه یار گلخنده
گلشن اولور اولورسه گلخنده

قنده کم اوله یار جو سرشت
دوزخ اولورسه اوله بهشت

صلدی عاشق چو یاری زندانه
دیدی زندانخسینه زندانه

شمعه بیدن کیر و طوته آنی چیز   بو بنینه اورمه ظلمله زنجیر
سمینی یو تازه آبیله   طره سنبللرن کلابیله
زینت ایت زرنکار جامه‌یله   سربلند ایت عمامه‌یله
مرنه ورسه ایشت کلامن انک   دل کبی خالی ایت مقامن انک
جان کبی منزلن منور قیل   عود و عنبر ایله تو تو معطر قیل
سندس استبرق ایت بساطن انک   لحم طیر ایله دوز سماطن انک
بو قدر چکدی چون بلا یوسف   که اولدی زندانه مبتلا یوسف
صبره مردانه بغلدی بیلنی   شکر یزدانه غرق ایدوب دلنی
که خلاص اوله کید عورتلردن   دوشمدی اوج برج عصمتدن
طوندی محراب طاعته یوزنی   کسدی جمله علاقه‌دن اوزنی
یاربدن خلاص ایچون جانی   اختیار ایتدی قعر زندانی

یوسفی عم زلیخا زندانه کوندردکنه پشیمان و فراقنده زار و سرکردان اولدیغیدر

موج اورلدن بو بحر بی ساحل   کلمدی آدمی کبی غافل
نعمته ایرسه ناز ایدر بلمز   شکر ایدر اوسه آز ایدر بلمز
شدتی اولماسه راحتن بلمز   قدرد ایرشسه قیمتین بلمز
اول عاشق نکار وصلنه غرق   وصلی فرقتدن اولدم انلمز فرق

نه بلور

137

نه بلور ماهی قیمتین ماتوک   دوشمه ساحلینه دریانک
چون زلیخا بلای غیرتله   یاردن ایرو دوشدی غفلتله
خانه سن خالی کوردی یوسفدن   طولدی قلبی غم تأسفدن
دلده راحتی یولر عاشقلر   دار دلداری کورسه‌لر دلدار
نه صفا اوله اول کلستانده   که کیاه کل نرکس خار اولانده
کوردی کلدار کلشن اول بلبل   یقه سن چاک ایتدی نیته که کل
زلیخا سینه سینی چاک ایتدی   یولدی سنبللرینی خاک ایتدی
کل رخسارین غرق خون ایتدی   ضرب ایله سیمی لعلکون ایتدی
که سرینی دوکردی که یوزینی   که دوشب یتورر دکندزینی
دوکنوب نارله کچن دم الچون   تا کبود اوله رنکی ماتم ایچون
درد الله سینه سینه سنک دوکب   قصد جان ایتدی طبل چکب دوزب
که نیدی جانی دلربا سز دل   آه کم سندن اولدی بو مشکل
یوق بنم کبی خطا ایتسه   قصد اله اوره بانیه تیشه
قندو دشمنکه کور ایدوب کوزمی   راهدن چاهه صالمشم اوزمی
باشمه یوق بلا اصتون الدم   یعنی درده دوا صتون الدم
بونجه سعیله یاره ایدم مشکین   خسته کوکلومه چاره ایدم مشکین
کوندرب یار قعر زندانه   تن زندان دوزمشم جانه

چاه زندان اولالی جانانم / بلكه زندان اولیدی ایوانم
نوحه ایدوب بونك كبی دلسوز / شب اندوه اولدی جانه روز
مرتبه‌ده بولسه بو دلدار / قوقوب ایلردی ناله زار
یاد ایدنجه یوسفك بدنن / اله الوردی تازه پیرهنن
بوی خوش ایدوب دماغن انك / ساكن ایلردی شوقی اتشن انك
كه كریبانه سوروردی كوزلرن / چاك ایدردی یقاسی كبی یوزن
دیر ایدی یاره طوق كردنه / سنبل و یاسمینه خرمنك
كه یكینه یوزن سوروب مسكین / دیر ایدی قانی ساعد سیمین
دیر ایدی دامنی ویبای دل / قانی یوز سوردیگم مبارك یان
خالی كوروب مرصع افسرنی / اوستنه صاچار اشك كوهرینی
كستوروب میانه كه كمرن / باد ایدردی میان سیم برن
چونكه زركشن قباسن اچردی / كوهر اشكی صاچو صاچردی
دردی قانی او سرودیبا پوشش / كه ایدردی كسنی خوش انكشن
یوز اوروب دامنینه بیشینه / وصله ایلردی سینه ریشینه
كاه نعلینه سوروب كوزنی / یابی پرینه قوردی كل یوزینی
رشته جان ایدوب دوالن انك / ریش دلدن ایدردی دالی انك
یارن اكوب بوسه اول غم / انتدی مرشنه سینه یوز ماتم

بلبلی

بلبلی چونكه قدر ویدا ریدی / اولدی وقتنده همزاری
یندی نار ندامته جانی / انمدی اصلی صوك پشیمانی
چاره صبر اولدی وصل جانانه / صبر اولامی انك كبی جاندن
صبره كرچه جمیل در عاقل / وصل یوسفدن الاكی مشكل

الصبر جمیل فی المواطن كلها الا علیك فانه لیس بجمیل

عاشقك یوسته دی فراقی علاج / همدم ایكن علی الخصوص ایلر
بولمیوب چاره جا قصد ایدی / اصلی یوق چون زنا قصد ایدی
در دیوار له دوكوب سرنی / جانه چكدی خون خنجرینی
دلده جانی نخدن ایده خلاص / الینی یندی طوتدی دایه خاص
دست پاین اوپوب دعا ایتدی / دردینه پند له دوا ایتدی
دیدی بكیم رام اولادلارك / لب پر لب ایده لعل جانك
می لبندن مدام اولا نوشك / تازه سروی اولا همآغوشك
عقلكی ویر تأمل ایت بردم / صبره یوز طوت تحمل ایت بردم
دكله پندم بو اشده بن طرم / كوزله دایم كه اهل تدبیرم
یاره قهر ایتدك اویدك اغیاره / كیم ایدر كه ایلدك انی یاره
چون سكا سندن اولدی بو تقصیر / صبره سعی ایت كه یوق ذخی تدبیر
چونكه جوش ایتدی صرصر اندوه / دامنه چك ایاغی نیته كه كوه

جنبش ایتمه بودم صفتین کاه ‏ ‏ ‏ بیله ویریدب حضور اوله تباه
غنچهٔ شیرین دیمش بونی جانا ‏ ‏ ‏ که اولور صبر ایله قورق حلوا
صبر ایله بتدی میوهٔ امید ‏ ‏ ‏ صبر ایله بتدی دولت جاوید
باغچه صبر ایله بتر خوشه ‏ ‏ ‏ خواشه هم صبر ایله اولور توشه
صبر ایدر در صدفده بارانی ‏ ‏ ‏ صبر ایدر کوهر ایله برکانی
صبر ایله رحم اچینده قطرهٔ منی ‏ ‏ ‏ روضهٔ حسنک اولدی یاسمنی
دایه بتدی ایلیوب زلیخایه ‏ ‏ ‏ جانینه اتدی صبری سرمایه
دامنی صبره چکلدی پای جبت ‏ ‏ ‏ اتدی کار تحملنی درست
عاشق اما چونکی محال اولور ‏ ‏ ‏ صبر دایم الکا محال اولور
چونکه ناصح قویه نصیحتنی ‏ ‏ ‏ بیلیلر عاشق اسکی محنتنی

صفت شب و روز فراق طاقت زلیخاسی
بی طاق ایدیب کجه‌ده زندانه دایه سیله نهانی
زندانه واریب ماه کنعانه اتدکیدر که ذکر اولنر

نظم

چون فلک یوسفی زلیخادن ‏ ‏ ‏ صلدی زندانه غجبه اغلدی زار
اول سپهدن دررکه اشک نجوم ‏ ‏ ‏ قیلدی صور تیغی اتدی هجوم
تهر مغرب فراق یوسفدن ‏ ‏ ‏ ناله و گریه تأسفدن
شفقک بغرش آلدی برخون ‏ ‏ ‏ بو سیوب ذو دیغ کردون

جانه

جانه ایردکجه قصهٔ روزی ‏ ‏ ‏ ارتر آهی و درد دلسوزی
انکله کجه روز عاشق زار ‏ ‏ ‏ اولر اخشام تا ر اندر تار
کجه سی عاشقکدو حامله ور ‏ ‏ ‏ غم طوغرمق اشنده کامله ور
دایه اولب اوبجیه جانلر ‏ ‏ ‏ شیر یرینه امزرر قانلر
چون اولا یجه بر زمان خونخوار ‏ ‏ ‏ دایه اندن اولورمی برخوردار
یسن یجه اولمسن زلیخا زار ‏ ‏ ‏ بغری قانن امزدی اول خونخوار
هجر یار ایله خسته و مهجور ‏ ‏ ‏ کوکلی ویران غصه سی معمور
یجه ویران اولمسن اول دل ‏ ‏ ‏ که اولور هر زمان اتشی مشکل
غم بلاسندن اویمزدی کوز ‏ ‏ ‏ کوزده دل خونی دلده غصه سوز
که نولا بو کجه یوسفه حال ‏ ‏ ‏ بلمز اکه نتدی دار ملال
کیم ایدر اولا خدمتن بو کجه ‏ ‏ ‏ کم کورر اولا صحبتن بو کجه
سهم و دوشتر اوله بسترن بو کجه ‏ ‏ ‏ کیم الوب صقلر افسرن بو کجه
منکی کا قوردن کم اجر اولا ‏ ‏ ‏ پردهٔ نوردن کم اجر اولا
کم اوبارر عجب چراغن انک ‏ ‏ ‏ کم تفرج ایدر که باغن انک
خوب شیرین ایدیجه شکرلب ‏ ‏ ‏ پای یانن کم ایدر اوله عجب
بار غم سنبلین طغتدی اولا ‏ ‏ ‏ کلکری کوز نیشنه بتدی اولا
خاطری غنچه کبی تنک ایکن ‏ ‏ ‏ کل کبی بوخسته شاد و شنک ایکن

نجه ساعت کنجه اول شبدن صبحدی بو درد کر شکر لبدن
عاقبت کوکلی اتموب آرام دایه سینه واروب او سرو خرم
دوندی بیلوروب اکا ای آنه کیدهلم کل بو کیجه زندانه
بر بو جاغنده او تورب پنهان کورهلم بنلر اوشه خوبان
چونکه زندان مقام یار اولدی ظاهر اولدی که نوبهار اولدی
اول بهارک چیچکلرن دیرهلم دل و جانه هدیهلر ویرهلم
یار سنزیا که باغ زنداندر قعر زندان انکله بستاندر
دایه سیله او سرو زندان ایتدیلر عزم جانب زندان
میر زندانی دعوت ایلدیلر اکه پنهانی رغبت ایلدیلر
اچه نازکلکیله زندانی کوستره آفتاب کنعانی
کوردی سجادده اوزره لطف الهی نوره مستغرق اوتورر چون ماه
قامتی شمعی که قیامه کلور لبی طوطی کبی زبانه کلور
رب عزت کلامنی سویلر حمد ایدوب اکه ثنانی سویلر
اکلور کاه قدی چون مه نو سجده کاهه رخی صالر پرتو
کاه ایدر نوره سایه کبی سجود قرب ایرر ایدر چو طرح وجود
سجده سنده خشوعله چو طور سرفکنده بنفشه وار او تور
او توروب ماه مغرب اندن اراغ بلکه اکه یقین جاندن اراغ

ناله

140

ناله جانه حواله ایدوب نرکسی یاسمینی لاله ایدوب
زارلر ایلدیلر رازیله دردی انکلیوب نیازیله
کهای قمر چهرهسی جیبلرک کوکلی انکلنجهسی غریبلرک
آتش اورالی جانمه عشقک کردی یوز کره جانمه عشقک
جانی قورترمدک بو تابندن ویرمدک اکه وصلک ابندن
دلمی تیغ ظلمک ایلدی چاک قوله ظلم ایدهسن بکم جانا
ظلم ایدوبانی دریغ مظلومه رحم ایدیدک دریغ مظلومه
طوغهلی غم بکوررم سردن طوغمه یدیم نولیدی مادردن
صالدی سرم جهانه چون سایه شوبله ویردی شیرمی دایه
اول سببدن در دولتله قد سرو اکسک اولمز بشومه شرله شور
یاندی پروانه وش بو خوش کویا یوسف اندن ولی که ناپروا
کیجهنک چونکه کچدی سوداسی طولدی صبحک جهانه غوغاسی
سلدی اشکن فلکدن لیلا مهری کوستردی چون دلارا
کوس سلطان سحردن اندفغان دین مؤذن کراقودی اذان
بریکادن اذن دبرطرفدن کوس برطرفدن صدای ذکر خروس
سوبراشیکه حیث شهلک اسن حقه اصحر لیوب دلارسن
کتدی خلوت سراینه اونکاه طوتدی زندانده بیقرار قرار

نیجه ساعت کیجه اول شبدن / صبحدی بودر کرشکر لب دن
عاقبت کوکلی اچیلوب آرام / دایه سینه واروب او سرو خرم
دودیدی یلواروب اکه ای آنه / کیده لم کل بو کیجه زندانه
بر بو جاغنده او توروب پنهان / کوره لم بیلرا وشه خوبان
چونکه زندان مقام یار اولدی / ظاهر اولدی که نوبهار اولدی
اول بهارک چیچکلرن درلم / دل و جانه هدیه کرویره لم
یار سبز باکه باغ زندانده / قعر زندان انکله بستانده
دایه سیله او سرو زندان / اندیلر عزم جانب زندان
میسر زندانی دعوت ایلدیلر / اکه پنهانی رغبت ایلدیلر
اچه نازکلکیله زندانی / کوستره آفتاب کنعانی
کوردی سجاده ده اوزره لطف اللّه / نوره مستغرق اوزر چون ماه
قامتی شمعی که قیامه کلور / بی طوطی کبی زبانه کلور
ربّ عزت کلامنی سویلر / حمد ایدوب اکه ثنامنی سویلر
اکلور کاه قدنی چون مه نو / سجده کاهه رخی صالر پرتو
کاه ایدر نوره سایه کبی سجود / فره ایدر ایدر چو طرح وجود
سجده سنده خشوع ایله چو طورر / سر فنکده بنفشه وار او تورر
او توروب ماه مغرب اندن اراغ / بلکه اکه یقین جاندن اراغ

ناله

نالهٔ جانانه حواله ایدوب / نرکسی یاسمینی لاله ایدوب
زارلر ایلدی یدی رازیله / دیردی اغلیوب نیازیله
کای قمر چهره سی حبیبلرک / کوکلی اکلنجه سی غریبلرک
آتش اورالی جانمه عشقک / کردی یوزکره جانمه عشقک
جانمی قوریدک بو تابندن / ویرمدک اکه وصلک ابندن
دلمی تیغ ظلمک ایلدی چاک / قوله ظلم ایدرمسن بکم جانا
ظلم ایدوبنی دریغ مظلومه / رحم ایدیدک دریغ مظلومه
طوغه لی غم چکررم سردن / طوغمه یدیدم نولیدی مادردن
صالکدی سروم جهانه چون ساج / شو بیله ویردی شیرمی دایه
اول سبیدن در اولسه قد سرو / اکسک اولمز بشو مه شرله شور
یاندی پروانه وش بو خوش کویا / یوسف اندن ولی که نا پروا
نیجه نک چونکه کچدی سوزسی / طولدی صبحک جهانه غوغاسی
سلدی اشکن فلک نیجا عم / مهری کوستردی چون دلارا
کوس سلطان سحردن اندی فغان / دین مؤذن کر اوقودی اذان
بر یکادن اذان ویر طرفدن کوس / بر طرفدن صدای ذکر خروس
سوبر اشیکه جنب شهلا س / حقه اصمر لیوب دلارایس
کیتدی خلوت سرانه اونکا / طولدی زندانده نی قرار قرر

ک

هر نه یرده ایدرسه یار قرار | انده بولور قرار عاشق زار

زلیخا منظره ایواندن بام زندانه نظاره و نگاه ایدوب بلای حسرتله فغان و آه ایتدکیدر

کچدی عاشق تحمّل غم شبدن | نجه غم بلکه ماتم شبدن

باشنه اولشدی روز غوغاسی | ناله سینه سوز غوغاسی

کمدی اوله هوای زلف غدّار | اکسک اولمز بلاسی لیل و نهار

چاره سی یوق که واره زندانه | صبری یوق دوزه یار مجانه

قلدی آوازه اول جهان آرای | کستدی تدبیری دلده قلدرای

بشوروب تهمت آتشن غلمه | انی بر رازدار محرمله

یوسفه کوندردی زندانه | کلمجک بقدی دیو جانانه

ایکی کوزلرینی اوپ اتک | حالن اندن صورردی جانانک

زلفنک خاطری پریشانی | نرکس غمزه سیله کریانی

ال صورزدی التدکک نعمه | میلی وارمی وفایله کرمه

یاد ایدرمی بنی وفاسندن | یوخسه اونتدمی جفاسندن

کاه کریان چقردی ایوانه | نظر ایلردی بام زندانه

روی اغیاره بغلیوب درنی | فتح ایدر یاره قصر منظرنی

غالب اولدقچه شوق دل جانه | دکیوب سویلردی زندانه

که کوزم

141

که کوزم کورمز اولدی دیداری | کوره بن یار دار و دیواری

هر نه عاشق که نکم نامه بقه | پریدر آیر و وشه بابه بقه

انجلاین نکاره یوز تحسین | اتدی زندانی جنت خلد برین

در دولت چکلدی اول واره | که اولدی دیوار مسندن اولی

بر یکا چونکه بشتی ویردی | قلبنک پشته نشکست ایردی

ایرمسه سقفه قدر اعلاسی | کنش اوزره صکرمدی سایه

نه یرده باصسه پای اوزیاری | راستی ایلرم اویه جسد

که انی خاک پای عنبر ایدر | بوی زلفی دخی معنبر ایدر

خوشدی تیغ مهر جان و تنی | طوغره یوب زره زره اتشنی

تا کوربر روزنندن اولدرک | دوشمم اوکینه شوقله یارک ۲ اول

سوزلیله هر کیمی زلیخانک | کچدی دردندن اول دلارانک

غم سوزندن کلوردی جانی لبه | قلبنه قلوری ایرشنجه شبه

کیجه لر حیله سیله زندانه | دایه سیله واروردی زندانه

کجه کوندز کزردی آواره | کاه دیواره کاه دیداره

در یوسف چون اکه کاراتدی | انی بی کارلی قرار ایدی

ایله اولمشدی اکه درد بلا | که انی جان و دلدن اتدی جدا

ایله بلیشدی درد جانانه | که اولمشدی جان و جهان بیگانه

ایله نقلشدی که شوقله شور / که انی جمله الندن ایلدی دور

ایله آکندی هوا او سرو سهی / که قمو وارلغندن اولدی تهی

ایله طولدی شوقله رک و پوست / کندی و بو شکل طولدی یرینه دوست

شویله کم هر کون اول ضعیف مزاج / اولدی قان المغه تکی محتاج

چون اقوب یره دوشدی قانی / نام یوسفله نقش اولدی زمین

کلدی خادملری انک قاتنه / بر سوزی سویلیا که خدمتنه

بر نیجه دفعه چاغرلر دیدی / حالی اندن خبر ویرلر دیدی

دیردی انلر که شاشدی بیلیم / وار زندان ایچنده دوشدی الم

عقلنی الدی یار زندانی / قودی بیخود ره دهشت و حیرانی

عقلنی هر کمک کم آله بو ماه / بو جهاندن قچن اولور آگاه

آفرین اکا ایرشن زر ده / که اولدی اغیار و بلره پرده

آفرین اول شناسنه انک / قومدی غیرن اند جانانک

ایله طولدی دانی مهر نگار / قلمدی اند ذره جه اغیار

ظاهرنده نه بوی قلدی نه رنک / باطننده نه صلح قلدی نه جنک

یاره طولدی کد باطن و ظاهر / بلکه یار اولدی اول و آخر

سوزه کلسه سوزنده یار ایدی / نظر اتسه کوزنده یار ایدی

نه هوای کلاه ونک و قبا / نه نمد غرقی نه تنک و عبا

نه رجا

نه رجای کرم نه شوق وفا / نه بلای الم نه ذوق و صفا

نه غم سلطنت نه شوکت بخت / نه علو شرف نه دولت تخت

نه وفاق زمان نه یار ندور / نه نشاط وفا نه غصه جور

نه غم ذم نه آرزوی ثنا / اتدی بورختی جمله یغما

سن ای حمدی عاقلیسک اکر / ایله فقر و فنا یولنه سفر

ایله سندن سنی تهی یوری وار / تا کله تختنه شه جبار

سنی سندن چو سعی ایدب سن / انکیله همان انی کوره سن

یوسف دم اهل زندانه لطف و احسان ایدوب رویانک مقرب قوللرینک خوابی تاویلن بیان اتدکیدر

هر که دولتله طوغدی مادردن / بخت اچیلور یوزینه هر دردن

کلخن ایسه مقامی کلشن اولور / ظلمتی نوریله روشن اولور

کیمه صالسه هما کبی سایه / دون کون ایره قدر اعلایه

اکر کذر کاهی اوله دشتی کشت / آب لطفندن اوله تازه بهشت

وارسه زندانه دار خرم ایدر / اهلنی پر صفا ولی غم ایدر

اهل زندانه چونکه اول زندان / وصل یوسفدن اولدی باغ جنان

هر اسیر اولدی غصه دن ازاد / اولدی ویران کوکللری آباد

اولسه بر مبتلا اکر بیمار / اکا ایلردی لطفله تیمار

تنك مسكنده قالیه برگمین / وسعتی سینه ده و شهردی همین
غیری یا كلمه دل نواز ایدی / چاره سوزلاره چاره ساز ایدی
نجه بیچاره رنك وكیلیدی / نجه مدیونلرك كفیلیدی
دوشن گورن اگه دوشنی ایردی / ذوق تعبیردن شكر ایدی چون
شنه مقربلرندن ایكی جوان / انده محبوس ایدی مگر او زمان
انلر اولمش ایدی مگر او زمان / یوسفیله مصاحب جانان
انلر اولمشلر ایدی یوسفه یار / همدم و همبلا و همگفتار
برگیجه انده خواب گوردیلر / اونیوب دلده تاب گوردیلر
برینك گوردكی بشیر نجات / برینك مخبر تغییر حیات
دیدیلر یوسف ایلدی تعبیر / گوردیلر هرنه یازدیسه تقدیر
بری مقهور قهردار اولدی / بری مقبول شهریار اولدی
اولكه ریان فتنه اولدی روان / یوسف اگه وصیت ایتدی روان
كه قچن شهریاره یار اولهسن / تخت و بخت اوزره برقرار اولهسن
ایرلیجك گفت و گوی فرصتنه / حالمی عرض ایله حضرتنه
دیگه زندانده بر اسیر غریب / اگه ایتمشلر اننی ظلم و عیب
سرگوزن آه ایلر ایتمدن او گناه / قوله یا ذاته عدلله انی گناه
اول جوانه چون اولدی دولت یار / تخت و بخت اوزره طوتدی قرار

اگدی

143

اگدی بو وصیتی نجه سال / چون اونتدردی خالق متعال
قلدی یوسف بو وعده دن مایوس / قعر زندانده قهر له محبوس
حق تعالی انی كه ایده گزین / دوستلق مجلسنده صدر نشین
بنده ایدر اگه بعض اسبابی / غیره میل ایتمك اولمز اجابی
غیره میل ایت گوشمال ایلر / قهرنك بردمینی سال ایلر
حقه تسلیم ایدن كشی اوزینی / غیره طوتمق ندر طلب یوزنی
هركشی كم اكا توكل ایدر / زهر ایله خاری شكر وگل ایدر

شاه مصر دوشن تعبیر ایچون ملاقات یوسف علیه السلام راغب اولدیغی اولدیغی قبل الخروج كندیله زنان مصر ارسنده اولان ماجرانك تفحصنه و كندینك امانتی ظهوره طالب اولدیغیدر

نجه بیك قفل ولرسه مفتاح / دلسته لطفی فتح ایده فتاح
بنغلو قاپولری اچی اول ذر / اهل عجزه غنا یتیی بول زر
یونلمش اگه اضطرار ایله / قله حاجت بلاده زار ایله
پاك قولنده بو مقدرده در / رب عزت عجیب مظهر در
چونكه یوسفده قلدی تدبیر / قودی تدبیری گوزلدی تقدیر
بولمدی حقدن اوزگه پشت و پناه / یوز اگه طوتدی بنجه لله پاه
هیچ در گوردی زانك علن / جبل فضل خدایه صوندی الین

بر گیجه شهریار مصر مگر | گوردی تا که دوشنده یدی بقر

سمز مشش هر بقر مشهور سیمه با اگر | جگر و سنک قلبینی یاقی ظفر

گوردی یدی ارق صنو دخی | اول یدیسی بو یدیسی چو گاو

گوردی هم تازه یدی تر خوشه | جانه لذت ویرر دله توشه

هم یدی خشک خوشه لر بند | اول یدیسی و ولشدی اندر خشکی

چیش سحر چون اوینیدی دلبر | هر معبردن استدی تعبیر

جمع اولب هر معبر انده تمام | خواب سلطانه دیدیلر احلام

غالب اولوب تصرفنده خیال | لوحه نقش ایلمش نقوش محال

چون بو دوشش صورت خیالیده | نجه تأویل اولور محال بیدر

یوسفه عهد ایدن جوان روشن | یاد ایدب انی سوز گلدی روان

دیدی زندانده بر جوان گوردم | عالم غیب اکه عیان گوردم

خوب تعبیر ایدر هر خوابی | دهنی علم و معرفت بابی

گوندررسه اگر اکا نی شاه | خواب تعبیرنه اولور آگاه

دیدی شه که درده درمان ایت | افتاب یقین رخشان ایت

قلدی ظلمتده جمله دیده گور | نه بشارت دلرسن ور مغه نور

دفعی زندانه جانب توب اوچوا | یوسفه شه دوشینی ایتدی بیان

دیدی بو سنبلا ایله بقرات | سالاردن بیان ایدر حالات

خوشهٔ تازه یله گاو سمین | سال وسعت مثالیدر بو یقین

خوشهٔ خشک له لاغرتن | قحط سالی خبر ویرر روشن

گلسه اول آیدی یللر | نعمت انده غرق اوله ایللر

یدی ییل کاله صکره کی قحطی تنگ | اتمک اوقندن ایره جانه خدنگ

نیه قلمایه غله شیرین | نان ایچون اهما ایره انین

یانه تنور سینه نان ایچون | خونلر سیلی آقه خوانی چون

ایردی چون بو جوابه اول تعبیر | واردی ریانه ایلدی تقریر

خاطر شاه آچلدی غنچه مثال | گل کنعانی استدی درحال

دیدی وار یوسفی گتور گوریم | دوشش جوابنی گندن صورتیم

سخن دوست گرچه شکردر | آرا گنده دلنده خوشتردر

اول بلادن انی خلاص ایدهیم | مجلسمده ندیم خاص ایدهیم

نیه زندانه عزم ایدب اوجوان | یوسفه مشتلادانی روان

دیدی ای سرو روضهٔ حکمت | سایه که طالب اولدی شاه عنایت

خرم ایت بوستان سرایی گل | قبول ایدن مصر پادشاهی گل

گل کنعان قرار غنچه ایتدی | غنچه اچدی گل گلنج ایتدی

دیدی بن نجه وارم اول جانه | که صوچم یوغیکن بو زندانه

بونجه یللر دراید محبوس | تا که عدلندن اولمشم مایوس

بنده ترک اتمزم یوز سندانی   اولمینجه شهنشهک فرمانی
اول نانی که کسدی جمله سی دست   بنی کوربجه اولدیلر سرمست
جمع ایدوب صوره ماجرالرنی   بن کرفتار ادن افترالرینی
صوره بندن نه کوردیلر او زنان   صلدیلر دام حبس بونجه زمان
اوله کیم واقف اوله قصه یه شاه   بله نولدی سبب بو غصه یه شاه
پاک ایکن دامنم خیانتدن   چاک اولندوغی بن نه علتدن
پاکه اولمقدن افترای عرضش   یکدی جان تهمتدن اوله تراش
بو خبرلر ایرشدی چون شاهه   زنلری دعوت ایتدی درگاهه
شه نظر ایلدی اول جمعه   التشین دل اوزتدی چون شمعه
که نه جرم ایتدی اول شه خوبان   ایتدکز اکه بنده زندان
انجیدر کن تنن لطافت کل   سینه سی یارق دکلمیدی غل
یوجه سرونده یوکمکن تقصیر   آیغنه دوشرمدی زنجیر
آفرین اول امیر خوش داده   که الن صونیه اکه افتاده
دستگیر اوله اکه تمیه تنک   ظالمیله ایکچون ایلیه جنک
دیدیلر زنلر دعا ایدوب شاهه   ظلم ایدوب تهمت ایتمک اول ماهه
پاک ایکن دامنی خیانتدن   اولدی مجروح تیغ تهمتدن
بزانی صادق و امین بلورز   اهل تقوی و مرد دین بلورز

یر یوزنده انک کبی کل پاک   تهمه مندر دخی بترمدی خاک
صدف خلق ایدلی لطف لطیف   ذالی کبی اولمدی در شریف
هم زلیخا ویرده حاضر ایدی   بو کیجن ماجرایه ناظر ایدی
اعتراف ایتدی جرمه مطلق اول   دیدی الآن حصحص الحق اول
دیدی یوسفده یوق خطا و کناه   عشقیله بن اولمشم کمراه
طلب ایتدم وصالنی جاندن   چونکه میل اولمدی بکا اندن
صالدم آنی بلای زندانه   تا دلن نرم ایده او غمخانه
صاف زر کبی پاک جوهردن   نقل غش یوقدر آنی کوهرن
راستدر هر هنرده فایق در   مجلس پادشاهه لایق در
بیک بیک احسانلر ایلیه که شاه   یوزاو دکلولره نثار ادراو ماه
بویرق ایتدی که سرو راستیمین   ایده بوستان سرایی تزیین
بجه غم خانه دن کله خرم   محرم پادشاه اوله همدم

یوسف عم قعر زنداندن خروج و اوج عزته عروج و قطفیر وار دنیادن منزل بقایه کوج اتدکی درکه بیان اولنور

نجه زندانده اوله یوسف دل   چهر انی دمیدای عاقل
تا که بوستان سرای شاهیه   قربت حضرت آلهه ایره
اوله اندن عزیز مصر وجود   تن و جان ایده حضرتنه سجود

مثل راست در بر اهل مقال　　که جهانده بلاسوز اولمز بال
لعل خان یومسه اکر کانده　　قند اولورمی بو صفا انده
اولمسه سفته دل اکر لولو　　یوز ویرور میدی اکه هر ره رو
یوسفک جوری چون رجوع ایتدی　　اختر دولتی طلوع ایتدی
کوه اندوه ایکن مراندوی　　بار دولت طقندی اول کوهی
قوزنداندن ایکچون اوجالن　　قبر الجنده نتاکه روح روان
جعد شهدن چیقوب اشارت خاص　　عزت ایچون اکه کروه خواص
قصر شهدن وارنجه زندانه　　طوردی صف صف دیرلد میدانه
کیمی ززین کمی قمر چهره　　نه قمر جنسی فر ویرر مهره
کیمی آهن کیملی چندی لر　　هیبت هیبتی اورندی لر
بدوی اتلر اوزره جمله سوار　　طوردلر صف طوبت بکیکن بار
صالکره روزی قیامت ایدی اوروز　　یله وردی ایدب اتوبری تموز
مصر اولولاری بی حساب شمار　　سربر سیمی طوتر النده نثار
کیمسنک طبق طبق کوهر　　طبله طبله کیمسنک عنبر
قوامر طرفده منتظران　　که تحجب طوله سیم و زر دامان
یوسف اولکدی بو خبر دان رو　　باد پای اوزره چون کل خندان
خلعت زرکشیله پر زینت　　مای موی آره سنده با هیبت

صا

146

صاحبجد اوستنه جمله صاحب کنک　　طبله طبله طبق طبق زر و مشک
شویله کم کورمیین کهر یوزینی　　بر کهر اولدی صندی کندوزینی
مسک بوینی قوجمین مسکین　　ایتدی دامان ایچن چو نافه چین
کلدی چون بارکاه شاهه تعیین　　ایندی آتدن بزندی روی زمین
یوکرشوب نیجه سرو زربال　　دوشندیلر زمینه دیبالر
یوردی اول حریر اوزره پوشی　　فلک اطلس اوزره نته که ماه
مقدمندن چون اولدی شاه اکاه　　قارشو کلدی چو دولت ناکاه
یوسفی لطفله کنار ایتدی　　رسم اکرامی بی شمار ایتدی
خاطرن صوردی قوزندانندن　　مهربان اولدی هم دل و جاندن
دعوت ایلدی تختی اوستنه　　تاکه بخت اوله تختی اوستنه
شاه ریان اکرچه سوسن وار　　اکه عرض ایلدی هزار زبان
هر زباندن ولی که اول تر کل　　نیجه اوراق قودی چون بلبل
صفرن کوردی آفرین ایتدی　　قربتنه دخی یقین ایتدی
لطف شه بیشمار اولمش اودم　　هامنزده اعتبار اولمش اودم
هم سؤال ایتدی خواب تعبیرن　　چو بکه کوش ایتدی خوب تقریرن
دیدی چون واقع اوله اول تقدیر　　بوله خلقک حیاتنه تدبیر
بیله یوسف او قحطلق اوله چو سیل　　بو بیرک کم اکینی چوق اکه ایل

شهری و دهی گشت کار اولسن   گوده هامون گشت زار اولسن
خوشه سنوک گم دوکیله دانه‌لر   برایدک انکمیله خانه‌لر
حفظ اولنسه دوکلمدن خوشه   محط سالندن الکلنور توشه
کرک اتا ذخیره یه برا مین   حفظ الحینده اولا فرید زمین
سر کنند مده ثابت اوله سنان   اتمک وقتینه او غفرانیان
محطله ایلر چو نکه عیشی تیره اولا   خلقه اول خوشه‌لر ذخیره اولا
اتش کوج اولسه اکا کفیل کرک   راه چون صعب اولا دلیل کرک
بو لمعیچون ارنسه روی زمین   نه بلور وار نیم کبی نه امین
تا که توفیقن ایدک بوتد بکیری   کورد لم مرنه ایسه تقدیری
یوسفک کوردی شه چو دانشنی   اکه اصمرلدی قمو اشینی
ملک مصر ایچره سرفراز اولدی   جمله احکامه کارساز اولدی
مرسپاه اولدی بنده فرمانی   مرزمین اولدی حکمی میدانی
تخت زرینه کچدی شه یرنه   سپهک عیرغ اندی مربرنه
جمله اطراف وسعته ایردی   مررعیت رعایته ایردی
تخت زرینه کچیه اول مهتر   سر قوریدی زمینه مرسردر
مصره انار عزتی طولدی   نام یوسف عزیز مصر اولدی
سر میدانه کتسه ایو اندن   جادوش اولنی ایچره دی کیوادن

یوسفک قدر چون بلند اولدی   ارجمندلرده ارجمند اولدی
حال قطفیرکی زبون اولدی   علم عزی سرنکون اولدی
انی نی لماقت ایلدی بو خلل   اولدی آخر نشان تیر اجل
زنه اوبیندی چو یوسفه اندی جور   منصبن الدی یوسفه وردی دور
انی کم بیلردی دایه کبی   عاقبت بیر صالدی سایه کبی
عاقل اولدر بو لعبه الدنمز   بی وفا چرخی باد فاصنمز
چرخ نولر قضای حق حق در   راضی اولماین اکه احمق در
مرقضایه چو دوست قاضی در   عاشق اندن نه کلسه راضی در
عبد او در کم نه اتسه مولاسی   کلمیه سینه سینه غم یاسی

زلیخانک اوقات قطفیردن صکره ماجراسی و انواع بلاسیدر

چونکه دلبردن اولا دل ناشاد   هرغم و شادیدن اولور ازاد
قطره چه دامینه غم کلمز   رزچه سینیه غم کلمز
کر جهان طولسه شادی یرامی   ایلمز اول غمنه آرامی
اول زمانکم عزیز ایتدی وفات   ایردی بانوی مصره آفات
تنک اولدی دمی زلیخانوک   اولدی بی حد غمی زلیخانوک
نه عزیزیله خانه‌سی آباد   نه رخ یوسفیله خاطری شاد
عشقله مرکه اولیه بی آرام   اکا وردی بتر دکون بیرام

کچدی اولدم که بخت یار اولدی
وصل یاریله ذوق یار اولدی

سرور غناسی سایه پرور ایدی
عزتیله عزیزده همسر ایدی

عشرت اسبابی جمله جمع ایدی
کندی اول جمع ایچنده شمع ایدی

نازله عیش ایدردی تنهایی
نوش ایدردی که قرشو صهبایی

عالمم موسم جوانیدی
علمله وقت کامرانیدی

سینه‌سی پر هوای یوسفدی
جانی مبتلای یوسفدی

شمدیکم کندی عزتیله عزیز
دولت اسبابی کندی قلمدی چیز

یاری یوسف خیال اولدی همان
ذکری انوک جمال اولدی همان

بلمه حالن اگر دلاراسی
غیر عمارتی یوغیدی پرواسی

حالنی آکلمز ایدی نکار
انوک ایچون یازردی لیل و نهار

رویی دیوارده اتدی نقش نغمه
آهی آهنک ایدردی بو نغمه

غزل

قنی او دم که کوکل عیش ایدردی دلبرله
صونردی باده لبی لعل گون ساغرله

سحر منور اولوردم رخ مشتعله
گیجه معطر ایدم سنبل و معنبرله

مراد الوریدم مست خونی چشمندن
که دم بدم بورکم یاره‌لردی خنجرله

نه بو ذوق و صفادن نشانم ایلدی دهر
یا یادم نه قلم عجب طالع مکدرله

ایچردک مدام باده بر نیه باکه فلک
مدام خون جکر اولدی جام احمرله

بندم

148

بندم اولدی مرادم فراق حسرت دوست
شو مرادیم که جلیسم نکران دلبرله

مثنوی

بوتی دیو فلزی چون آه
دوده بویردی چهره ماه

ماتم ایچون بو زرده اول ماه
اوستنه طوتشیدی چتر سیاه

سقف محنت ستون رنج ستدیله
منبج حیرت طناب فکر ماتیله

بکه چتر آهی او فتنه انوک
سپر ایدنی چرخ دورانوک

اله پرتاب اولسه اول سحری
نه فلک طوتر ایدی مه سپری

دم بدم که دوکردی خونابنی
نیل مصر اولوردی خونابنی

دوشه کی خاره اولدی یصدغی طاشش
دوست غیرن کوکلدن اتدی تراشش

طلشیب باشه قودی باشنه چرت الی
حال عاشق بودر همیشه بلی

اصلدب اشک ایچنده چهره زر
دونر ایدی اشر آب نیلوفر

دوست غیرن چو دوستر ایلدی
اگه بو شربتی دوا قلدی

اول سبیدن تخیله اغلیه زار
اندن اولوردی نرکسی بیدار

ضرب ناخنله اول رخ کلکون
چشمی کبی اولوردی چشمه خون

یازلردی کسلسه خامه لری
یوزلو حنده غصه نامه لری

اندن کم یازردی نجم حرفی
صغر یدی جهانه کم حرفی

اله اول حرفه یار نقش دری
اندن ایلردی عار نقش دری

چینوب لعلن اغلروی عجب   تاکه دریای اشک اولا بی لب
غرق افکار و دلفکار ایدی   آرزوسی وصال یار ایدی
بو بلا ایله قلدی نیجه زمان   بیتی کوز یاشیله کچدی همان
شیب بصدی قدم شباب اوزره   یا قدی کافور مشک ناب اوزره
سنبل زاغ کون بوم اولدی   بدن سیمی رنک موم اولدی
نیر تقد پرا وجردی زاغن انک   بوم میشوم یاقدی باغن انک
اشکله نرکسی سمن اولدی   حسنی اوراقی پرشکن اولدی
شهر چینن اولدی بوی کرچه انک   الا قلمادی بوی مشک انک
نکرا یوزی اجل بلیندن اثر   اولدی حسن و بناسی زیر و زبر
جامع حسنی اولدم اولدی خراب   که امام اوزره روشندی اول محراب
فلک اندی نهال قدن چنک   طوتمغچون اینینه آهنک
حلقه اولدی اکرچه اول چمبور   دلبری قاپوسندن اما دور
قلدی چونکه بیله ورردی جمال   باشنه ایقدی افسر خلخال
زیور حاله کتندی دوشندن   کهر حلیه ایکی دوشندن
بوینی بوشش مبکل مرصعدن   یوزی اچق زرنکار برقعدن
ایپ قوشق بغلدی کمر یرینه   جوع سنکین طقوب کهر یرینه
یوزر بلا ایله چنج بدو کات   اندی موی میانی ایکی قات

سرو رعناسی

149

سرو رعناسی برگ بید اولدی   منتها قدکن عدید اولدی
یا صد غمی خشت اولدی بستر خاک   خاکه مستغرق اولدی اول کل پاک
کرچه صولدی جمال وردی انک   تازه لنمدی ولیکه دردی انک
کندسی پیر ناتوان اولدی   عشقی وار دیجه نوجوان اولدی
دلنه وردی ورد یوسف ایدی   ایچدکی درد درد یوسف ایدی
کیمدن اشتسه یوسفک خبرن   مژده ویردی اکه سیم و زرن
چونکه کچدی بو حال ایله نیجه سال   کتدی مال و منال هیچ و خیال
اسکی پشمینه اولدی حله و تاج   قالدی بر پاره اتمکه محتاج
کتدی قلمادی بو نجه کنز و کنیز   قاتنه کلمز اولدی اهل تمیز
دایه سی یوق که عرض ایده حال   مایه سی یوق آندن اره توره مال
نوله قلماسه چشمنک کهری   بس ایدی اکه دلبری خبری
قالدی اندن عاقبت محروم   نه لر ایلر کشیه طالع شوم

زلیخا راه یوسفده نایدن تکیه کاه بنا ایتدکیدر و یوسفک
آنی اباغی طپوروسن کاه کاه نوشش ایتکه دل ایلکین شاد ایتدکیدر

چون زلیخا بو درده قالدی   ویردی هب وارنی بلا الدی
اولدی نومید وصل یاریندن   کلمز اولدی خبر دیاریندن
کچدی اول کلم کلور دیبک خبر   بر سوز ایچون اکورزیبک کوهر

المیغون بو قوت قوتی
قلمدی دُر و لعل یاقوتی

کلمز اولدی خبرجیلر قاتینه
باقمز اولدی کمسنه صورتینه

هر زمان نی و فا غرض جوشش
الا درد و غم و جفا جوشش

هم دخی قلمدی کمر عملی
اکمز اولدی انی کمرات جلی

خبر یاری بلمکه که کاه
یابدی بندن یولنده قزلکاه

پرده بنده تا نوالر ایده
یاره اول پرده دن ندالر ایده

کوی دلبردن ایرسه باد صبا
نای ایچنده بولوردی ذوق و صفا

همدم اولوردی اول صبا ایله
قارشو واردی مرحبا ایله

یاردن ایرو آهله دستیسی
ایرو ایرو یقردی مرتبه سی

او غرسه کمه طرف یاردن
نور الوردی کوزی غباردن

شوق جوشش ایله که کاهی
کوز یاشیله صولردی اول راهی

واردی یوسفک بر ایغری جست
رخش رستم کبی هنرده درست

هرکاشنده صاکنکر باد ایدی
هیاتنده فلک نما ایدی

شیر سینه پلنک و ابلق رنک
تکمه پوسینه صحن عالم تنک

اول سبکدش سریع ایدی کاه
نیته کم روزکارک ایامی

جمع اولوب نار لیل و نور نهار
خلق اولنمش اول اسب خوش رفتار

سانغو سمع راکبنه روان
راح راحت ویرر دل اسه روان

سمی

150
160

سمی تو رصا جمعیته مجنبه اکر
نجه ایرردی توزنه صرصر

بصه یوسف رکابنه قدمی
چقه اول کوهه بو بها علمی

جوشله ایله کشز اید بو آت
که صهیلی طولردی التی جهات

کوش اولنوب صهیل ابلق شاه
شه سوار اولدغن بلوردی سپاه

جمع اولب جمله سی رکابینه
مدح اوقورلردی اقتابینه

ضایع وصولدن یوررردی خیل سپاه
یورسه غرو نازله اول شاه

جنبش دریاسی تاهک ایله جوشش
کوکه چیقردی نعرۀ چاووش

چون زلیخا صهیلی ایلسه کوش
خانه سندن ایلردی خروش

جان اتردی روان سر راهه
انتظار ایله مقدم شاهه

چونکه یوسف سنز اولور سپاه ایدی
الدماینجه انی هر کرای

درکر ایدکه یوسف اوتردی اوتش
دیردی طو محبوب زلیخا کوش

کلمدی بیک بوی یار نکار
سویلیمک کذبی آتش کار نکار

مرنه عنبرلدن کم اولا او نکار
طولر اطراف بوی مشک تاتار

کوررم جان کوزیله دیداری
تن کوزی نوله کورمسه یاری

یوسف اوغراجق اول آره یه
الدمق قصدینه زلیخایه

دیرکر ایدی کلدی بوی جاوشمی
طولدی صوت بشری جان کوزی

دیرلر ایدی رجای زلدن بو
بو کروه ایکره بو قدر اول عرد

گلدی عاشق دیارنه جانان / حایل اولمز حجاب کون و مکان
طوتر ایکن یوله زلیخا گوش / دوراولک دیسه چاغرب چاووش
اوایدوب وار دیگه دوراولمش / بخت بر فرقته صبور اولمش
ایرمدم وصل یاره ایش مهجور / باکه یکدرکه بندن اولم دور
بویله دیوب دوشردی بنجه زمان / یاراییرندن یاتوردی بنجه زمان
برزماندن که کلبه باشنه هوش / هجر سینه کیدردی بردم جوش
نای اراسنده چنک مثال / ایتدی فریاد و ناله برنیجه سال

زلیخا راه جانانه عرض حال ایچون فغانه کلوب التفات اولنمدیغی سببدن ایمانه کلوب بتی صید غیدر

طالب وصلت صنمه قانع اولور / قوربه ایر و کیجه داخی طامع اولور
گورلمز ایکی دمن بر دیدار / بردم ایچنده بنیه کم اکی بار
طویسه گل بوینی دلرکه ایره / ارشمک گلدلر که دیره
ایرسه بلبل وصال وردتره / قانع اولورمی صحبت نظره
چون زلیخا بو حکمه اولدی یقین / قانع اولمادی بو صنمایه همین
شوقدن برکیجه کلوب وجده / بتی اوکنده ایلدی سجده
دیدی ای قبلهٔ منا جانم / سکادر دایما عبادانم
عمری خرج ایلدم عبادتکه / یوزم اوردم بو دمدن حضرتکه

که گوزم

که گوزم گوسترنه فرویره سن / یوسفی گورمکه نظر ویره سن
بو قدرای قبلهٔ مُنا جانم / وصل یوسفدن اوزکه حاجاتم
قدره ایرگور بنی چوقادرسن / بکا اول مهری ویرکه ماه رسن
منزلم بنجه اوله حجرهٔ نای / بعدهم بنجه اوله آهله وای
عدم اولی دررد بو وار القدن / بنی قورتر بورسمه طارالقدن
بویله دیدی وسوزدیره یوزن / صبحه دک سویلدی فغانی سوزن
چین سحر چون صهیل ابلق شاه / طولدی اطراف عالمه ناگاه
اشتدوب بو صدا اول مسکین / نایدن چقدی یل گیبی بر این
سر راهه واروب شتابیله / منتظر اولدی مهر تابیله
شه گلوب بحر جنبش ایلدی جوش / طولدی اطرافه نعرهٔ چاووش
بادپالر صهیلی اراوینی / پرصدا ایتدی جوف گردونی
گلجیلر گیبی دورب راهه / منتظر اولدی مقدم شاهه
بشلدی اول ضعیفه فریاده / عرض حال ایلدی بو اشاده
لکنه غوغادن انی ایتدی گوش / حالی شفقت گوزینه اولدی طوش
دوشدی ور حال اودم بایاله / دوشمسون گیمسه مرکز اوحاله
اولدی نومید قالدی آواره / دیده گریان و سینه صدپاره
آتشین ناله یله اول مسکین / خانه نایه گردی زار و حزین

قودی اورتایه خشمله صنمی
اولا سوکمکه اغزاجیدیمی
که ای حجر سن نجه اله سین
سندن اولدم جهانده چون دل تنک
نجه دوکم غلیله طشلره باش
قبلم اولالی صورت سنکک
برصفا ایتسم اکربن سندن
جانمی نجه بت پرست ایدرم
نجه برایره خاطرومه شکست
ایلدی پاره پاره اول صنمی
تنمی چون شکسته ایلدی بت
یوزی جور دکی چو دین دوشندن
خوش تفرعله یوزاوروب خاکه
دیدی ای عشقله عالم مست
بت وبت خانه پرجال کله
اولمسه تم وجه الله
کاخرک کوزی اولدی معبود

ساکن اولمابجون کوکل ملی
نجه سوکمک لندن او دجاجیدی
دوست یولنده شنک ای احجر سن
سندن اوربسم یوربو سینه سنک
دحی درکم سنی دوکر ای طاش
یوزمه سختی اجلونجک
چورر هر صفا یوزن بندن
سنی دل کبی پرشکست ایدرم
بویله دیده وار دست اول بتی
دلده بر پاره ساکن اولدی
حق انوک هر شکستی ایتدی درست
ایدرست الدی اشک خون بندن
بویله یلوردی ایزد پاکه
ساکه ایلر سجود سنک پرست
جمله عالم طلو جمال کله
بت شکنینه کم زبیر الله
مطلقی قو ایدر قبود سجود

جا

جام فضلکله هرکه مست اولدی
نفسمه چوق جفالر ایلمشیم
یاریغه اول خطالری یاربا
اتمدم حق طریقه چونکه نظر
بنی شمدی که حق یوله صالدک
حقا الم باجال یوسف زن
سیبر دن چون سریه دوندی
تیز اوازیله برند ایدی
ددی تحسین او حضرت پاکه
قوللکن نیجه عاجز و محتاج
بوندایوسفه اثر اتدی
دیدی برجا جبینه ای حاجب
که بوتسبیح خوان بکا کثور
لطف وعدلیله حالنی صورش
اولمسه انده در در دامن کیر
ایتدی تسبیح یوزی جانمه کار
صد هزار افرینلر اول شاهه

بالطلی قودحق پرست اولدی
بونه طابوب خطالر ایلمشم
قل وفا بو جفالری یارب
قومدک کوزلرمدن بونظر
ویراو نوری که دیده دن الدک
فارغ اولم غم تاسف دن
بولنه جان اتوب لنجاتن
اول ندا ورد دنه دو ایتدی
ایدر افتاده شهلری خاکه
ایدر انی عزیز صاحب تاج
هیبته دوشندی کی حذر ایتدی
بکون اولسون بواتشک واجب
جمله مقصودنی برنیه بیتور
صرنه ایسه مرادنی کورش
سوزی بویله ایدر عدتا نثر
سینه سنده عجب نه اتش وار
که اتشه نکاه ایدر همه

زلیخا خلوت خانه یوسفه عوم ظفر بولوب انک دعاسیله
بصر نور بولب طراوت شبابیله باغ جمال تازه و تر اولدوغیدر

عاشقه بوندا قورکه اولیه عیش | که اگه یار اوله نیک اندیش
رازن اچاغه توله خلوتنی | شرح ایده ور زنوک حکایتنی
اول بو تنک در و تنک حجیبی اولا | بو انک باغ عندلیبی اولا
چونکه یوسف طاغتدی عوغاینی | واردی خلوت سرایه تنهاینی
کلدی اول حاجبی پدیای سریر | دیدی حاضر قپوده اول نی گیر
دیدی وار حاجتن روا ایله | سعی ایدوب خاطرن صفا ایله
دیدی حاجب مرادوار دستور | شاهه سویله اولورسه دستور
چون زلیخایه ویردلر دستور | کردی یوسف سرایه مسرور
گل کبی کلدی غنچه سن اچدی | شه یوزینه دعا گلن صاچدی
یوسف انی چو اشنا گوردی | کمسن اوک ندر دیو صوردی
اغلیوب دیدی ای گوزم نوری | ادده یقمه بو جان مهجوری
اغلیوب دیدی ای گرفتارم | بی زار و بی قرار و بی عارم
که ویروب وارمی بهاکه سنک | جانمی وقف ایتمشم هواکه سنک
ویردی وردوک یکیتلکم بادِ | اندی پیر و ضریر و افتاده
سن یمی یاد ایلمدک هرگز | کوکلمی شاد ایلمدک هرگز

کورجک

کورجک یوسف انی اغلدی زار | صوردی حالن ایکرکیوب تکرار
که ای زلیخا نه حاله ایرمشسن | گنتش ایدک زواله ایرشمشسن
چونکه یوسف دوز زلیخایی | بلی زلیخا قوزدی زلیخایی
جانینی لذت خطاب حبیب | عقل و دل عالمندن ایتدی غریب
چون ینه عقل و جانی کلدی تنه | یوسف انکله ایشلدی سخنه
دیدی قانی شباب و شوق جمال | دیدی کتدی نتاکه ذوق وصال
دیدی قدک نه ایلدی بر خم | دیدی هجرک یوکین چکر بلکم
دیدی باغکده نرکسک قانی | دیدی سنسوز چوغ اغلدی قانی
دیدی مشکک نه ایلدی کافور | دیدی واردی اکه گوزمدکی نور
دیدی بولدی یا بو نجه لعل و کهر | طاق و ایوان تاج و طوق کمر
دیدی ویردم بریله جهان کهرش | اندن الدقجه بو یکک خبرش
هر که سندن خبر کتوره بکا | زر ندر جان سر و ویردم انکا
هر که سندن کتوردی بر مژده | تاج ویردم الوب باشی توزن
عشقک اولدم که یقدی ایو ملکم | قلدی یغما وجودمی خانم
بر نفس قلدی اولدم الله وار | ناله اتماکه نی دن طوتدم جای
سیم و زردن بودم تهی دستم | غم دکل چون غمکله سرمستم
دیدی یوسف ندر بودم طلبک | نجه شوقیله کرم اولور تشغلک

دیدی مقصود می دریدم اگر / ایرمسه خاطروکه بینه کدر
اندایچ انجه ماچکون نیدن / دیه بین حاجتم ندرسندن
ضامن اولورسک که عوض ایدرم / وزنه دردمی چلمکه کدرم
دیدی یوسف جلیل حقیچون / خاندان خلیل حقیچون
که بکون حاجتک روا ایدرم / کوزلمه دردوکی دوا ایدرم
دیدی اول بودر جوان اولیتن / حسنله کون کبی عیان اولیتن
کلکه کوزومه نوراینه خبر / تا جمالک کونینه ایده نظر
ایتدی یوسف بو حاجت اوزره دعا / لبلرندن اقندی آب بقا
تا لیخانیه جوان اولدی / رخلری تازه گلستان اولدی
قلدی حق مرده جسمنی زنده / اولدی بزمرده روی فرخنده
مشک تاتاری اولدی کافور / بولدی نرکسلری ثانیه نور
قلی خم اولدی نهال بالاسی / کی رواج اولدی حسن کالاسی
اولدی فرقنده پیرکش می فر / اون سکز یاشنده تازه دختر
حق انک ایله ایتدی جسمنی خوب / اولدی اولکیدن دخی محبوب
لطفله دیدی یوسف ای سرو / دی وارسه دخی مرادک اگر
دیدی تمامی بوندن اوز که مرادم / قله سن وصلکیله کوکلمی شاد
سایه سرو سربلندک اولم / صیدکه حلقۀ کمندک اولم

که هم آغوشن اولم میانکله / کاه هم نوشن اولم دهانکله
شاید اولا دلده پاره غم / ایله کافور سینه کی مرهم
نجه لر وصلکیله اولم شهان / کویندن اولم خیالکه حیران
نجه بر صانه بین سراب تراب / دمیدر ایلیه تشنکی سیراب
بو مرادن چو یوسف ایلدی گوش / اولدی بر دم مراقب خاموش
جانب غیبه طوتدی دیدۀ جان / کلدی تا پیک حضرت رحمان
دیدی ای صف صفیایه امام / دیر سلام ایلیوب طپوکه سلام
که زلیخا سکا اولبکاهم از / ایلدی چونکه عرض عجز نیاز
کوشش لطفم نیازن ایلدی کوش / اولدی دریای رحمتم پرجوش
دیردم اول عاجزه وصالکی نقد / عرشم اوزره اوقندی خطبۀ عقد
سن ایله دخی اکه عقد نکاح / مجلس صحبتکده قیل مصباح
تا که لرطوعا بو عقد کدن / مایه لر حاصل وله نقد کدن

شاه کنعان علیه السلام بامر یزدان تعالی مهر موهبه نکاح وخون وصلتن مباح ایتدکیدر

یوسفه چونکه حضرت فتاح / بو یرغ چون ایلدی عقد نکاح
دوکون ایلادی پادشاهانه / کلدی سادات مهم اوانه
اولدی چون خلقه خاص عام تعلم / ذوق عشرت امور اولدی تمام

اوکدینی جلیل اوزره نکاح شب هجر اوکدی طلوع اتدی صباح

اتدی مرخاطری بو عقده کشاد دوندی هر پایه دن مبارکباد

چون عروس قمر نقاب آچدی اوستنه جمله دری درّ صاچدی

دیزردی عقدن فلک ثریا کبی یعنی کم کوشوار در انکی

عنبرین پرده اصدی عالمه شب تا ایده اهل پرده عیش و طرب

کلدی مشاطه‌لر زلیخایه مشک دن توز اتدیلر پایه

چکدیلر نرکسینه سرمۀ ناز زاغ دم اولدی صانه سن شهباز

تازه رنک اتدی تازه لاله‌لرن غالیه مسک اتدی کلالرن

نوره نور اولدی رنک اسفیداج سایه صالدی او نوره زرین تاج

کیبدی سیمین تنه حلۀ زر بند اتدی میانینه مهر کمر

پرده‌ده بر اکی راز داریله اوتوردی انتظار یاریله

جانی بر انتظار صحبت خاص پرده سینه‌ده دلی رقاص

دلده اندیشه‌سی بو کم یا رب دوشمکی آشکاره مشکل عجب

بو علامت اگر دکلسه خیال اودم اول تشنه جانه ایره زلال

که فرحدن کوکلری دکه اغلردی کوکلن امیدی وصله باغلردی

که دیریدی نگار نقش نگر الده یوسف عزیزی سینه مجمر

که دریکدا انوک کبی گویا بنی محرم دم ایلیم حاشا

اورکس

155

اوتورکن بو فکرله اول ماه پرده آچلدی قاپودن ناکاه

ظاهر اولدی اول آفتاب جمال نه کونش آسمان برج کمال

نظری دوشدی چون زلیخانک نورتابینه دوکمدی آنک

تابدن بی‌خود اولدی سایه کبی دوشدی پای نگاره پایه کبی

کوردی یوسف آنک حالنی چون عشقی حالنده بو کمالنی چون

شفقتی کرم اولوب بو مسکینه کتوردی آنی تخت زرینه

قولنی باصدق اتدی یوزینه بو وسیله کتوردی کندوزینه

آچدی یوزینه آچدوغی یوزی کوردی [illegible] کوردی نور

بکه یوز پرتو حال برین نقش مانی نندر یا صورت چین

رنک مشاطه‌دن معرا یوز چینی آئینه‌دن مجلا یوز

بکه یوز پرتو جمال برین نقش مانی نه در یا صورت چین

کنج حسنه باغبان اولدی تازه شفتالولر رایکان اولدی

چونکه کتدی کناره صبر و قرار کلدی اول میان و بوس و کنار

ایرجک چون وصله اول مهمان نمکه صوندی سنت اوزره

چون نمک شور و شوقنی اتدی بست کمر اتدی قولن میانه چست همان

کمر التنده بولدی کنج نهان بو نهان ایش اولیدر اوله عیان

دخی مهرن کدرمش خازن قفلنی آچمش دری نه خائن

یوسف اچوب بو کنج قفلنی خست | دیدی ای مهر کیبی مهر درست
نه ایچون سفته اولمامش بو گهر | اچه مش غنچه کیبی سیم سحر
دری قطمیر اگرچه طامع ایدی | الا غفلت غمان مانع ایدی
کوچه مهری بکا درست ایدی | الا مهر اخیر ایدی سست ایدی
جانم اولدم که دوشنه کوردی | شوقه صلدک هواک او دریله
نه بو کنجه ایلمشدک امین | صقلدم انی سن چنچه یمین
تا قبوله ابرنجه کوهر شاه | دستنکیر اولمدی بحمد الله
چلمشم صد هزار محنت سیم | کنجی ایدنجه التنه تسلیم
کوشش ایدب یوسف الی شاد | مهر مهر او سینه زیاد اولدی
دیدیکم بو صفا دلکمی کوزل | اوامر فادن که استر بیدک ازل
دیدی معذور طوت بونی ای یار | یوغدی بنده اختیار له کار
دلده شوقک شویسه غالب ایدی | که بکا اضطراری طالب ایدی
سنده کم وار بو شکل زیباسی | بکا ممکن درر شکیباتی
صدق اخلاص ولرسه عاشقه یار | تا می معشوق ولرانک همیار

یوسفی عزم محبت استیلا اتدکی ایچون عبادت خانه بیدیرمکیدر

صدق و اخلاص ولرسه عاشقه یار | تا می معشوق ولیر او نکار
عاشقه عشق خوش کرامت در | عشق معشوقه سرایت در

بو مقام

بو مقام اهلنه بو در مطلوب | که اولالر محبتکن محبوب
وار ایدی صدقی چون زلیخانک | کچدی هر وقتی عشقله انک
عشقله اچدی عالمه کوزینی | عشقله بلدی بو کلوکیندزینی
دخی عالمده بلمدن چپ و راست | اولدی تنده جمله عشق ایشی راست
طفلکن بو غمه طفیلیدی | یار یوسف خیال خیلیدی
اکر او نیاسه عشق یازیدی | دکر اشلاسه کارساز یدی
نام ایدوب اشلسه ایکی کار | بری عاشق و بری نکار
بندی سرو هوای عشقی بله | اولدی بالا بلای عشقی بله
عشقله اتدی ترک ملک پدر | عشقله اتدی شهر مصر نظر
کتدی مالی جمالی عشق ایچون | نقصه کمال ایردی عشق ایچون
عاقبت ویردی اکه عشق شرور | کورکن اتدی نرکس پرنور
نوجوان اولدی بو کرامتله | ایردی وصل عزیزه عزتله
وصلله عشق اولمدی کم اکا | بلکه اولدی اتم بو ماتم اکا
عشقله بندی عشقله بتدی | عشقله کلدی عشقله کیتدی
صبر قلیدی چو عشقنک وار | اولدی صدیق بترنه سار
ایله سوددی انی دل و جانی | راحت اولمز دکورینه انی
یوسفی مهری ایله ایلدی کرم | که بو کرمیتدن ایلدی ترحم

ایلر یدی انکله عیش و طرب … دایما روبرو لب برلب

بکجه قوینینه کیرسه نازله اول … دوبیشه کی سینه ایدی قصد وصول

جانی کوکلی ولی زلیخانک … عاشق اولمشیدی مولانک

کچدی عشاق مجازی منظرندن … اچدی یاری حقیقی منظرندن

کوندزن عیش و نوشه باشلاسه … حسنی سیردی انک تماشاکاه

قالمدی دلده یوسف اخوانی … طوغلدی شمس حقیقت اشراقی

اچدی چون شربت حقیقتدن … کچدی جمله مجازی لذتدن

اننی غم بوده ارمشدی … قلبنی ایله خالص ایتمشدی

اکه هر یرده اولیوب پرده … کوردی وجه قدیمی هر یرده

عشق یولنده خوش سلوک ایتدی … قلمدی بو یولده منزله یتدی

ایله خطا ایتدی اصل یوسفدن … بر کجه قاجدی وصل یوسفدن

طوتدی یوسف دامنن چاک … کوکلکن اره ایکدن ایلدی چاک

دوندی یوز نازله او سرو روان … دیدی جرمم جزاسیدر بو جهان

مرد عبرتدان حکمت یدان … خوش دمش درکمی اندیشیدان

عشق اکیلک حجابن ایلدی حرق … نه تفاوت قودی اراده نه فرق

حالت عشق چونکه بولدی کمال … اندی معشوق عاشقه هم حال

چون زلیخا ی زنده ایلدی عشق … یعنی مولا یه بند ایلدی عشق

یوسف

یوسف اندی کوروب عبودیت … خدمت حضرت ربوبیت

یاپدی اول ماه ایچون عبادتکاه … خالی اولماغه حال خلوتکاه

قصر کردون کبی بر جنتدن … نوره سی نوردن نشانکه بهشت

هیئتی حکمتیله وضع اولمش … عرشی و فرشی لطفله طولمش

در و دیواری پر نقوش نگار … خاکی عنبر حیاطی مشک تاتار

روزنی جامی ماهتاب جهان … شمسه سی عکس شمس تابان

طاق زنکین صانکه قوس قزح … ساحتی راحت و فضاسی فرح

دوزدی هم اوتنده زرین تخت … غرق دایم ستون و تحته تختی

هر ستون اوزره مرغ بی الحان … جانندن ارتق تنده یوق نقصان

یاپدی محراب چون زلیخایه … لطفله دیدی یوسف اول آیه

اول زمانکم طبوکه جاکردم … کرمک دیده سینه ناظر ایدم

بکا بیدک صفا ایچون خانه … جنت ابوابی کبی کاشانه

بنده اول لطفکه عوض ای ماه … سا که یاپدردم اوش عبادتکاه

ایتدی دایم خدایه شکر ایله … ویردکی هر عطایه شکر ایله

که غنی ایلدی فقرا یکن … نوجوان ایتدی کهنه پیر ایکن

ایتدی نی نور نرکسک پرنور … کتدی عشقک برینه کلدی سرور

روز عمرک بکجردی حسرتیله … شمدی ایردک صفایه و صلتله

کوشش ایدب بو نصیحتن اکمک | قلب پر نور اولب زلیخانک
وارب اول خانهٔ عبادتده | عمرنی خوش کچردی طاعتده

یوسف عم اوجرلغده رعیتی رعایتی و خلق عالمله معامله‌سیدر

چون اولا شهریار دولتمند | ایره‌مز اقلیمنه بلا و گزند
جمله تدبیرنی درست ایلر | که دوشمن اولورسه دوست ایلر
هر سپاهیسی دولته ایرشور | هر رعیت رعایته ایرشور
هر نه یا کیه که ایلیه حرکات | کار شورلر یوز فتوح بیک نجات
اگر اولماسه تخت دولتده شاه | نه رعیت مطیع اولور نه سپاه
قوردی قوینلره چوبان ایلر | اوغری برجه پاسبان ایلر
حکم حاکملرک مرور اولور | ظلم ظالملک مقرر اولور
نیجه سر پای و نیجه پایه اولو | فتنه بی سردار سه سرور اولو
مصره یوسف چو شهریار اولکدی | عدل و انصاف آشکار اولکدی
اولکدی عالمده داد ایله مشهور | ایندی اطراف عدلله معمور
یدی ییل کیم قحطلق اولدی جهان | نعمتله طولوب زمین و زمان
طولکدی اطراف ذوق شادیلر | صالدی شاه ایلره منادیلر
دیدی هر کیمسه کشت کار اولسن | جمله اطراف کشت‌زار اولسن
اولکدی هر یرده بو رسمه ندا | دانه صاچدی بیره هر دانا

اولمغون کوکلده راحت لر | طولکدی یر سینه‌سی جرحتلر
قالمدی ایلده شلکدن اکین | بقرات سمانده گاو سمین
ایله یاغدی هر یره باران | صانسن کوک یره انزدی همان
ایله بیتوب اوزادی هر حاصل | یر صنیدک کوکه اولور واصل
هر یر اولوردی کوه اگر هامون | نوبهار اولیجق زمرد گون
زرنکار اولوردی چون اول یای | موج اوروردی دکز اولوب بنجای
چکمه ماکه بلای قحط جهان | چکر ایدی اوراغی پیر و جوان
قوتلیوب ایله وردلر اوزری | صانسن باغیه قوییلدی یعنی
او کیجه اوکزلری روان کردی | صانکه لشکرده پهلوان کردی
تزله لارده بو رسمه کردیلر | انغین کیم جمله قیردیلر
چون دمتلر تعلید کشته کسی | طولکدی صحرایه کوه و دشته کسی
یایدی یوسف روان اولور حصار | ایلدی اول حصاره انبار
طولدی عالم صدای غلغلدن | تا طولنجه بروج سنبله دن
تخت تختن هم ایلدی شاه | سنبله برج اولدی منزلگاه
چار گوشه‌سنده چار در قودیلر | هر قپوده تمام بار قودیلر
هر ارکلکی سلاحی درست | بکلمکده قاپوی چابک و چست
بو کیجه کیم بو قرص نورانی | امر حقیله اولدی پنهانی

شفقتك چون سونبدی نوری قلمدی جان صفاسی تن نوری
قندلغك ظاهر اولدی عنوانی طلدی جوع كلب انسانی
بطن عالمده قلمدی آدم بطنی احمقش اوله اولدم
اول گیجه قدس روح حضرتندن امر اولوب بیری یوردی جنتدن
بركاتی گوتردی اغنی امیش جوع قرلق كشوره پیر بهمش
هر زمان بونه ظرفه حكمت در طویه مق قرلغه علامتدر
ایله دیرلر كه اول گیجه تابان اجلغی آجی سندن اندی فغان
طو یعقوب ایله پیرلردی سیاه نیجه دفعه بوشلدی مطبخ شاه
دست اعجاز قودی گشنه طولدی ذر یقین خزینه سینه
چونكه ایانه گلدی اول سردی چوعدن قلقری تننده اثر
دیدی یوسف جهانه طولدی ضلال اول ضلالك غدایی اولدی بو حال
نفس حالن قول ایتمه تغلیر لطفی تغلیر ایلمزدی قدیر
گچدی قرلغیله بر نیجه ییل ییدی جمله یمك ذخیره كش ایل
ایلدی جوع كلبی تیزی زبون اولدی آزاده لر عباد بطون
نیجه سلطان تخت و صاحب تاج اولدی بر پاره اتمكه محتاج
قلمدی یر یوزنده اولدی تباه غله جستی تمر كه غله شاه
شهرتی طولدی چون زمین زمان مشتری اولدی اكه جمله جهان

لطفنی یوسفك روایت ایدن **حکایت** ابن عباسدن روایت ایدن
دیر كه اول ییللر ایله تنگ اولدی عالمك نوری مرده رنگ اولدی
نیجه قالسون حیات قلمدی دوده دوندی میان ارض و سما
اسیدن گرچه عالم اولدی جحیم بر ایچم یوق ولی اچیده جهیم
بولت اغلامز اولدی گلمدی گل نیجه گلسونك خنده وقتی دگل
ییللر اسمكده ایغش گسدی اسدی ییه مگر سموم اسدی
طولدی عالم چو صحت شهر شاه اولدی هم مملكت اكا اگاه
مرطظر قدرن اكا گلورلردی جانلرینه حیات الورلردی
قونسه مهمان خانه سینه جهان ییه اولمزدی حبه نقصان
منفعت الدغیچون اندن اهل بركات خلیل ویردی خلیل
اهل مصر اژدحام ایلدیلر اشترای طعام ایلدیلر
سال اولده ویردیلر نقدی نیجه گون اول حصاره سیم اقصی
سال ثانیده قوت ایچون اهر جوهرن ویردی الدی گندم جو
سال ثالثده غله هر دار الدی ویردی طواری نکه وار
سال رابعده هر غنی و امیر قومدی ویردی قاپوسنده اسیر
سال خامسده جمله املاكی ویردیلر غله الهلر تا گیكی
سال سادسده وردیلر اولاد زاد اولوب عمدن اولدلر ازاد

170

سال سابعده مصرک اولو آب — نان ایچون بنده اولدیلر وار
اولیه لر اختیار عبد الله — اضطرار ایلمزدی بنده شاه
حق قپوسینه اولمین بنده — غیر قاپویه اولور افکنده
دیدی ربانه حضرت صدیق — اولدی شاه خزینه ماله عتیق
اولکه لطف مقدر ایتدی بکا — اهل مصری مسخر ایتدی بکا
رأی تدبیر بو اشده سلطانک — تا که سعیده اولین انک
ددی سلطان سنک در تدبیر — معنده ملک مصره سنسن امیر
دیدی یوسف چون اوکنده خاطر شاد — جمله مصر اهلنی ایلدم ازاد
ویردم انلاره جمله مال لرن — شرطم اولدر ولی حلال لرن
ترک ایدوب طوته لر طریق تعلیمی — عادت ایدینه لر شریعتی
قائل اولب بو شرطه پیر و جوان — طولدی مصرده هدایت ایمان
طولدی هر کوشه مسجد و محراب — بت اوندی کندی اولدی خراب

سنید

بسنده استرسک ای محب ودود — دار اسلام اوله بو مصر وجود
جوعنی نفسه حواله ایت که کاه — تا ویره وارن اوله بنده شاه
ترک ایدرسه اکر ضلالتنی — طوترسه انک شریعتنی
شاه انی غمدن ایلیه شاد — وارلغن ویره ویا ایلیه ازاد

حالی

حالی اولا دوام قربت — شهری اولا مقام حریت

روایت

بعض دیر چونکه اولدی آخر سال — قلمدی غله کندی اکر جبال
غالب اولسه مراد مک جویه — عزم ایدرلر د شاهه جمویه
عرض ایدرلر جهانی اول دلبر — جوعدن قلمدی شنده اثر
ایله خط الدار او کل یوزدن — که کورسه انی طویدلر کوزدن
افرین اول جماله کم اسنی — کورنک پرصفا اولور جانی

وصال یوسفک عزم مطلع داستانی در و اخوه یوسف دفعه اولده مصره کلدکلرینک بیانیدر

سویله ای مرغ روضهٔ ملکوت — ایرسون غدای روحه قوت
سویله ای مرغ بوستان وصال — بلبل باغ داستان وصال
راوی راستدن روایت قل — دوستلر وصلنی حکایت قل
چون زلیخا ایرشدی مطلوبه — کلدی نوبت وصال یعقوبه
طبع اوقی افتراق نامه لرن — طلب ویر اول خبر جامه لرن
قصهٔ یوسفه اورن بنیاد — وصل یعقوبدن ایچون اتمیه یاد
سوزده ذکر اولنجق وصال رسول — او حرم حقدن انی ایده قبول
طتلو در قصه اخرنده بو حال — خون نعمت صو کند دنیته که بال

رحمت ایتمز اگلسه چون صلی وار قیاس ایت بو ذکره نول حالی
بر سحرگه که پیر کنعانینی هجر الندن قلکوردی افغانی
یاتدرب تکیه قلبه سنده نهان الجه حسرت چکردی بونجه زمان
اغلر ایکن غم تأسف دن کاروان کلدی مصره یوسف دن
یوسفک غربتینی سویلدیلر عالمه همتنی سویلدیلر
کوشش ایدوبانی حضرت یعقوب ایدر ایدی بو خصلت مرغوب
غالبا انبیا علامتی در بو کرم اولیا کرامتی در
کماشتکی اول کریمه ارسمین در دم اخبارن اکه دیرسمین
شاید اولا قاتنده یوسف اکنک قول اولا خدمتنده یوسف اکنک
ایلر ایکن بو فکره بنیاد سی کلدی لر حضرتنه اولادی
کتوروب همرهی عیالینی اغلیوب عرض ایدردی حالینی
که بو قرلق قومادی قوت تمیز تنک اولیدر قتی معیشتمز
ویدی یعقوب ایرشدی تا که مصر شمدی مصره عزیز اولن کسردر
هر کشی وارسه همت ایدرمش نعمتیله ضیافت ایلرمش
هر طرفدن اکا کلورلرمش اره بغدای صتون الورلرمش
سعی ایدوب سزده جمع مال ایلک وارک اول شاهه عرض حال ایلک
بندن اکه سلام واصل ایدک نعمت الک مراد حاصل ایدک

دیدیلر ماله بزده قوت یوق اکه لایق اولور بضاعت یوق
دیدی عرض حسب نسبت ایلک نسبتمی نعمته سبب ایلک
دیدیلر حرمت اتمه نسبه نه سبب ایده و عجب طلبه
دیدی عرض ایلک احتیاجکزی آچلق شدتندن آهکزی
شاید اولا ایشیدوب سزی اول زاد و نعمت تصدیق ایلیه اول
چونکه بو رازنی اشتدیلر جمع اولب طرف مصره کتدیلر
مصره کلدیلر دقا یوسفنه یوسفک عرض اولوردی طلبونه
حالی اولمجق انک تفتیش سنه ده کرمزدی بابی اکر درویش
کلدی چون مصره اخوت یوسف بلوب انلاری حضرت یوسف
انتدی اوچ کون ایو ضیافتلر بیدروب کونه کونه نعمتلر
صکره دیوان شاهه کلدیلر کورجک انی هیبت الدیلر
که طلوم قپو قپوجیلر کر مراد اولمیه طپوجیلر
صحن دیوانده خیدلر صف صف طرفه طرفه صفا طرف بطرف
تخت زرتنده هیبتله عزیز پادشاهانه هیبتله عزیز
دولتیله نشیمنده افسر شاه خدمتنه مطیع لشکر شاه
صاغنده و صولده نیجه بیک غلمان هب ملبس قلیجلری عریان
سیم طوترار کنده اهل حساب نظر ایلر اکا یوزنده نقاب

نظر ایدب بو لاره هیبتله دیدی یوسف عتاب تهمتله
اوزنله چون قتینه کلدیلر غزتیله سلام ویردیلر
چونکه عرض ایتدیلر نسبلرنی خدمته کلمکه سببلرنی
سزده یوق نسل انبیا اثری کورینور حیله و ریا اثری
بکزرا ماکه اوله سز جاسوس ایده سز سحر مصره مکر و فسوس
کلکمی شاه عجم یا قیصر روم غله قصدینه مصر ایله هجوم
سز یا جاسوز یا خود اوغری سز سزده منن بن سزی که طوغری سز
بویله دیوب بو سوزدن سزهنگه الله بونلاری مجلس تنگه
دیدیلر زور ایتمه بزه ای شاد بزه بو تهمتیله ایتمه نگاد
بزه ظلم ایتمه ال یعقوبز ضمنه اصحاب شور آشوبز
ای عزیز ایتمه ربه غوچون بزه حبس بلا بو تهمت ایچون
بلسک انامزک کرامتنی حسرت حزن احمده ماتنی
اکلمزدک بزم مرادمزی خیرله یاد ایدردک آدمزی
دیدی مخزون ایچون در اهل صفا مکر ایلر سز اوله اکه جفا
دیدیلر حاشا بزدای سرور بر طرفدن کوره جور پدر
الا انک براو علی اولمشدر اغلمقدن ضریر اولمشدر
شمدی بزدن ذی اکر اوله دور قورقرز جان تندن اوله نفور

دیدی یوسف یوغیسه حیله و آل بو بیان اولنین کبی بیه حال
دو ارازلدن بو حاله دایر در جورنی بلمزاولکه جابر در
جور ایدن آدم اتشه جورنی یالو عالم اولور دیدی اوله اباد
دیدی یوسف بر یکوزی اخرین ایچون الی قومزکه اوله قرین
دیدیلر بیز موز قتنده اولدر انی انکله خدمتنده اولور
بر کوز بوندن کتمه سن عالسین کدجک جمله کوزینه کلسن
صدقکز چون بولا صمده ثبوت سزه لایق دکلمز ذخیره و قوت
اکرانی بله کتورمیه سز نعمت و قوت قومی کورمیه سز
یوکلدیب ایتدکه نعمدانشی قودی کتدیلر بهوا دستی
یوسف انلردن الدغنی همان یوکلر ایده قودرمشیدی همان
کورجک حضرت پدرلرنی دیدیلر بو ایچون خبرلرنی
که اکر کتمزسه بنیامین قوت و قوتمز کسیلدی همین
چون انی مصره بیله کوندره سز حفظنی بن ایدرم کوره سز
دیدی بنجه انانمم انی سزه قردشن ویردم می تعالی
خیر حافظ خدای عالمدر لطف بیحد قمودن ارحم در

اخوه یوسف عزم ایکنجی دفعه مصره کلدکلری بیاندر

چون متاع اجداخوت یوسف لحاضر اولدی حکایت یوسف

بولدلر چون اچلدی تنگ مجال / مرنه وردیلر سه بغدیه حال
شاد اولوب بو غنیمت سفره / یوزاورب جمله دیدیلر پدره
سانکه بر حرمت اتمش اول اسرور / نه برادر ایدر انی نه پدر
بو غنش سه قتنده حرمتمز / ویرمز ایدی الوب انفا کتمز
بلکه کتمش بزیله بنیامین / ایلیاسنز مکر که عهد و یمین
کتوره سز انی که باکه ینه / التمیاسنز یانی باکه ینه
اولیلم انی صقلمقده امین / دودی کتمز سزکله بنیامین
چون شمائل بکنیدن اوله یمین / دیدی بو عهده حق وکیل و امین
دیدی هم باب مصره چون ایره سز / اولمیه شهره جمله کیره سز
متفرق کرک اوره لردن / تا امین اوله سز نظرلردن
چون حسد تیرن اته قوس نظر / یاره سینه نه جان دوره جکر
که تو کلدن ایده سز ازادی / اوله سز مر بلانک ازادی
چون بولر مصره ینه اردیلر / امر یعقوب اوزره کردیلر
واردلر ینه یوسفک قتنه / ینه عرق اولدیلر ضیافتنه
کلدی کشه قتنه چون بنیامین / میلین اکه زیاده اتدی همین
دعوت اتدی انی سریر اوزره / قومدی کیم اوتوره بیر اوزره
کوردی یاقوب اکه تلطفله / طولی بر حظ تام یوسفله

حوب

صورردی انی تغافلیله همین / اهلکه کر به بیله بنیامین
ددی بر قردشم وار ایدی ازل / اکه بکزر بولنمز ایدی کوزل
انی قورد الدی یازیده ناکاه / بو یاروانوک اسمی در ای شاه
انی یاد ایلیسم دلم کوینر / بوکه بقسم اودم بزردسو ینر
ددی حاضر مدک اول ارده / بو بلا اولدغنده صحراده
دیدی بن اندم بو حاله نظر / ویردی قردشلرم بو رسمه خبر
دیندی یوسف اوراده اندی خطاب / دیدلر اول جوابه جمله صواب
دیدی یوسف کلور بزه بو خبر / که اچو کزده وارمش برار
چکسه کوکلی درختی ایلسه دور / قوپر ورمشنی چون بزه
جمله کر چکلدیلر اول قیلی / کوسترب پادشاهه رویلی
ددی وارمش ار کوزده دلیر / قچه او کندن اول دلرکن شیر
یتوب اکه او پهلوان عظیم / چکلمش ایر حسن لی بیم
جمله کر چکلیوب اهم اول حرز / روشمعونه اتدلر نظری
دد یوسف محقق ایسه بو حال / انی قورد الماق اره کوزده
ملزم اولوب قموسی اتدی سکوت / سرنکون متحیر و مبهوت
نعمتی چقدی عاقبت شهک / بخش اولندی سماط درکهک
اخوت یوسفه ورکدی چون اتش / صوندی بر چینیه اکی قردش

عظیم

یالکوز قلدی چونکه بنیامین … ایلدی خو دلدن آه و انین
کورنیم داغی اولب قرداشم … تک حی قالوردی بو قورو باشم
هرکه عالمده بی برادر در … دایما سینه سی پر آذر در
اکه کی شفقت ایلدی یوسف … خونته دعوت ایلدی یوسف
دیدی بن اولیین قرنداشنک … ییمه کوز یاشیله تک اشنک
چونکه ال صوندی خونه شاه گزین … نظر ایدب الینه بنیامین
اه ایدب حسرتیله اغلدی اول … یوسفک سینه سنی طغلدی اول
دیدی بینه ندر بو گریه و آه … دیدی کوردم چو دستلی ای شاه
صندم انی که قرداشم الی در … نه لرا کردم عجب دلی در
قنده بر سر در بقیه بو مسکین … حدثنی کورب ایدی اه و انین
کوربه کل دسته سنی دیبی صنوبر … نرکسی کورسه چشم مستی صنوبر
اثر ایلادی قلب شاهه بو تاب … اچدی نازک الکیله طرف نقاب
دیدی طب دوک غم فراقله یاش … که بنم اولاتبر دکلک قرداش
کوچک انی بلدی بنیامین … دیدی یوسف اکه که ستری صقلین
اکه ایلامه غیرا خواپنی … بو بله در بزده امرسچانی
اولملغون درم وصاله دوام … حیله حالنه ایدلر اقدام
که دور بچک بو اره نغله وزاد … ایلدیلر بو حیله یی بنیاد

لمعون

جوهر سا

جوهر صاعن اول شه خوبان … قرداشینک بوکنده قو دستمان
یوکسلطوبت چون بولر بولدی … یوسف امرایدی برنچه قوله
که بنوب بادپایه سور دیلر … ایروب ایلاره نغره اوردیلر
که بزی ادکزله الده دیکونز … شمدی صاع ملکا ونولدیکونز
خبر ایدرکن نوعیله حضرت شاه … صاعق المزانوک بکر کمراه
دیدیلر حله معاذ الله … که اوله بزده صاع حضرت شاه
بزانوک جمله صاعی طوغروسی … صانمه سن بزی صاع اوغروسی
بر بو اقلیمه زاد ایچون کلدک … صنمه کوزکم فساد ایچون کلدک
دیدی قوللریلا انسه سوز کرن … نه جزایه مطیع اوله اوزکر
دیدیلر سنه یوکدر بوله اول … صاحبینه جزا بودر اوله قول
کوروب اراییه براکی سرهنک … یوک اراماغه انلر اهنک
اول نشانده بو کبیدر شرع رسول … اوغلی اوکوردی مال اسنده قول
اچدیلر اورتک ایچون النرن … اولاغیرلری چو آچلرن
ارتوب صکره بار بنیامین … صاع انوک یوکنده بولندی
یوزلری قلمدی حجالتدن … سرنکون اولدیلر و تهمتدن
اوشوب انوک وسته تنهایی … انلر در لو در لو غوغایی
دیدیلر طعن ادقن اتوب طوغری … اکه ای اوغری قرداشی اوغری

ممین

قدمو گوزده ای قدم سنزلر اولمدق عمر فرده بو غمزه لر
اولدغی دیدی ای برادرلر خشله اولمه گوز برازدلر
صقلیش یار گوزده ما گلوزی سو یلیش سیره کندلو حالکوزی
غالبا سزده بر خیال اکلر کم بو وجهیله مکر و آل اکلر
صانع یارمن اول نهان ایدی بلمزم کم نه امتحان ایدی
چون بونی بو یله دیدی بنیامین ایدی برپاره انلری تسکین
دوتب اندن بو حیرتیله همان کلدلر بارکاه شاهه روان
نیه اذنیله کردلر قتنه اعتذار ایلمکه حضرتنه
شه کورب انلری خطاب ایتدی نه خطاب اوق کبی عتاب ایتدی
دیدی آچوب دهان تهمت حسیت کوردکزمی فرایستوقی درست
سزی بن کورجکی بیلدم اوغری اغر اولدکنم سوزم طوغری
صانع دن المنیجه صانع خبر سزه یوقدر سلامتیله خبر
دزدلر اوغری سه بنیامین قردشی واقی اوغوریدی همین
بزه پس اوغریچون اتمه نکاه قتمه عمر وزید ایچون ای شاه
بونلرک یوسفه بو تهمتی در ذکر اولنمش کم حکایتیدر
صبر ایدوب یوسف اغیر الثر دل اوزنمادی ماجرالرینه
دزدی بر خاص امینه درحال صانعدن بونلرک خبر ارزآل

برادلو

165

براولو طاس ایدی مکر که او صانع اوچوب الکله صاتلرده متاع
اوروب اول طاسی طاسی چکلردی قولنغ اوروب خاص دکلردی
دکلیوب اول انی دیدی او خاص دیر بو طاس ای شه کروه خواص
سوزم ایشیت بنم که طوغری در بو کیشیلر ازلدن اوغریدر
حرکتن بر تیم اوغرلدیلر سیند ایکین اتاسنی خورلدیلر
سرله صاتدیلر اول اوغلانی سیند ایکین قول ایتدیلر انی
دیدیکه شاه اول امینه بر درجی صبور بونلر ایچون درجی نه دیرانی
کور
دکلیوبی یدی اول امین ای شاه بونلرک ظاهر نیه اتمه نکاه
که بونلر کاذب امیش اولدن حیله را غب امیش اولدن
بونلر امیش اوپیری خسته ایدن حزن له خاطرینی شکسته ایدن
اخوتی یوسف ایلیوب بوتی کنوش شرم حیرتدن اولدلر خاموش
طاسدن تاسه طوتدی جانکنی چون عیان ایتدی نهانلرینی
خبرالدقجه طاسدن اول خاس زهره ورلکه یوردی بونلره طاس
دکلوب جلپا نیه شاهک ذکر ایدوب پاک اسمنی اللهک
که ای خدای عزیز عزت جبروت حضرتکه اولمن غنا ایچون
کرم ایت سزه عیان ایتمه گنزلو دستان داستان ایتمه
بردم ای بحر لطف خاموش اول دامن لطفه خطا پوش اول

ایمه رسوای آل یعقوبی / ایتدیلرسه خطا و آشوبی
کرم ایله اسرکه اول بیرتبی / ایمه لطفکدن اکه تقصیری
ایمه انی دخی بترر بخور / که جگر گوشه سندر نایله دور
اول اغلامه بر وفری بدل ایت / ادکی داد کیله نی خلل ایت
گورمدکشه ولی بو حال نصیب / که حبیبه بدل اولیه رقیب
ایلمدی انلرک سوزینی قبول / دیدی کم بومیدر طریق رسول
چون یهودا بو سوزی گوش ایتدی / خشمی دریاسیله جوش ایتدی
خشمی قلاری نشتره دوندی / چشم یاقوتی احمره دوندی
بلدی یوسفکه چوق فساد اولسه / مصره آوازی نعره سی طولسه
دیدی برا وغلنه اوغل نهار / شول گشتی الک دکر یوری وار
یوخسه مصر اهلنه ضرر ایرشور / جانه اول نعره دن سحر ایرشور
دکدی اکه اول جگر گوشه / ایردی تسکین جگر دکی جوشه
شبهه دوشلری اول یهودیه / نظر ایلادی بر کزه اول آیه
که بر دم نسلمی اولامی بوطه / آل یعقوب اولامی حضرت شاه
یوسفه چون قول اولدی بنایه همین / بونلر ایدن رجا کسدی همین
یوزا درب شهدن الدلر زشتو / بلک کنعانه کیدلر سرور
دیدی شمعون که ای برادرلر / بزی گورب نه دیه بنیه پدر

نه یوزیله

نه یوزیله ایده روز اکه نظر / نه دلیله دیه یوز اکه خبر
پدرک قانی عهد و پیمانی / چونه نیجه یاقرز انی
قالدن بن بو یرده تا که پدر / اذن ویره باکه کوندره خبر
یا اولا اذن حقه قتال ایلدوز / ستمهر مصری خراب ایدب گیتدوز
سزوارک خاندانه پدرک / شرح ایدک قصه سن یکیشن خرک
ولدک انده صاحب اولوب گلدک / خون ورندن صباح اوزنوب
ظاهر ایلیر و شهادت غیب / ستری بلنمز مگر که عالم غیب
صدقموزه اگر انسمز سک / بونده ده بنیزی طوغری صنمز
وارسن امرایله مصره معتمدک / گورهگن انده تندسه بر ولدک
گرصور رسک اولب بو حاله گوره / یوسفرده بزه اولان همره

وز
گلدک
سک

اخوهٔ یوسف علیهم السلام کنعانه واروب حضرت یعقوبه عرض ماجرای بیان ایدجک کندیلردن بیتر ایدجک مولایه توجه ایدوب بعده یوسف تحسین امر ایدب وصل رجا ایدکلری

چون بولر وار دشهر کنعانه / جمله سی گلدی بیت الاحزانه
دیدلر ماجرا سن اول اجرک / گوردلر چون جمالنی پدرک
دیدلر اندن ایدب اغاضی / نیه اولمش حکایت ماضی
زینت ایلیوب امرن آنک / سنره مکر ایلمش و مکاره

چاره قلمادی ایدن جان علیل … مکر ایلایه سنه صبر جمیل
اودم ایمدی سنه فضل غوث درن … جانمی قورتره بو حیرتدن
کسوتره باکه بنیه کتمشیسی … لطف ایدب بولی ویره تیمشیسی
سروکشتم قمواکه معلوم … بنی حاشاکه ایلیه محروم
دوستدن کلسه تازه تازه بلا … عاشق اولدر که قارشومه اده انکا
انوک اوستنه زر بنیه اوزار … تازه تازه رجالر ایدن نثار
کرچه یعقوب غم صبر ایتدی … دل غم دیدن سنیجیر ایتدی
کرچه عشقده دوا تحمل در … صبر عاشق ولی که مشکلدر
انوکیچون اودم اول اهل صفا … یوسفن اکدی دیدی یا اسفا
تازه لندی دلنده چون یاره … یوزنی اندی بنیه دیواره
دم بدم زار زار اغلردی … ایشیدنلر دلینی طاغلردی
اولقدر کریه ایلدی بصری … تا که سیم اولدی چشمنک کهری
باردن ایرودشش اهل بلا … کحل رحمت اولور کوزینه عما
جان کوزی تا کوره جه دیدار … تن کوزی کورمز اولا اغیار
بر روایتده اکلنور که عما … بوندن اوتری دولنمیدی اشکا
برکون اولادی جمع اولب قتنه … دیدیلر شفقتیله حضرتنه
نامنی یوسفک فراموش ایت … جوشش دریا در دخاموش ایت

الم

الم نازک مزاجکی بیمار … شاید اولمایه قابل تیمار
قومه قمرز غصه دن بو صورتی پاک … اولهی رنک ایروب غبار هلاک
دیدی اعراض ایدوب یعقوب … طب اوقوک باکه نامه اشوب
دایما حقه در مناجاتم … خلقه یوق ذره دکلو حاجاتم
مرکوکل کم اولا غنی بالله … نظرنده انوک چه بنده چه شاه
دایمار و حاجتم انکادر … حزن غمدن شکایتم انکادر
بلنمرم بن کمال رحمتنی … بلنمرم بن او بحر وسعتنی
فارغم بیلمزم فسر و عکسنی … طویدی جانم دلم دردو جکرده
سنرده بندن وارک غرابتنی … کلمیوب صحبته نه غولت ایدک
اکه کم جانی عشقه ماوی در … غمدن او ملک الذات اشیادر
خلقدن چونکه ایلدی اعراض … اندی اقبال رحمتی فیاض
برکون اول پادشاه اهل قلوب … عالم دلده سیر ایدر دی خوب
نیتره حاضر اولدی عزرائل … بلمیوبانی صوردی اسرائیل
بلوبانی دیدی که چوق دم در … وصل ولده امیدی محکم در
دلرکیدم سنی کوره یدم بن … یوسفک صحتنی صوره یدم بن
اول خدا حقی کم یرتدی سمنی … سنی کورمکا لایق اتدی سنی
بنی سنی اندی مسلط ارواحه … موت جامن صونرسن انسباحه

باکه بلدر حیات یوسفی / تا بوز دفع ایده تاسفی
غائبه یل کبی یولنده ایسه / اولمش ایسه رجالنی کسم
ملک الموت دیدی انکیچون / که اسه کرسنی فغانکیچون
دخی عالملده زنده در یوسف / دمن اماکه قنده در یوسف
کلدی چون عالم شهادته اول / بیلورب دیدی ربت عزته اول
نظر ایت یا الهی شیمده / رحمت ایله بنم بو رقتمه
کوزلرم نورنی سوبندرک / بغرمی ایله دله کوشندرک
آهم اوق قامتم کمان اولدی / کوکلم امیدی بی نشان اولدی
باکه اول بی نشانمی بولدی ور / تن هلاک اولدی جانمی بولدی ور
باد افت بتورمدن جانی / قوقیسین بولی ویر او ریحانی
چون تمام اولدی بو دعا اینین / نازل اولدی همین روح امین
دیدکم سا که ای امام همام / ایلدی حق بشارتیله سلام
چشم سمینکی کهر ایدی آی / اول کهر یوسفه نظر ایدیسر
بو بشارتده مینه شکرانه / سنده مسکینلری کطور خوانه
بو بشارت چون ارندی یعقوبه / راحت روح ویردی یعقوبه
نجه قربان دمن اقندی روان / نجه همیان تصدق ایلدی همان
دیدی اوغلنلرینه مصره کدک / انده سعی ایدوب تجسس ایدک

یوسفی

168

یوسفی قردشیله حاصل ایدک / بن ضعیفی مرادمه واصل ایدک
کسمک اسندی امید لطف حقندن / تا بره رحمت ایرشه اندن
هرنه ادم که اهل حرمان در / دوجهانده عدو رحماندر

لطیفه

نظر ایلک خطاب یعقوبه / اذهبوا دیدی غیر محبوبه

قال الله تعالی یا بنی اذهبوا فتحسسوا
من یوسف واخیه ولا تیأسوا الآیه

هجر یوسفده تیز ایدب او تنسی / دیدی ابناسنه لیحزننی

قال انی لیحزننی ان تذهبوا به
واخاف ان یاکله الذئب الآیه

چونکه دیداره طالب اولدی کلیم / لن ترانی دیدی حبیب قدیم
حتی چون احمد مطهر در / انکیله سوزی الم تر در
طوطیسون دیو شرمی دل / پرده دار اولدی کیف مد الظل

وقوله تعالی انی ربک کیف مد
الظل ولو شاء لجعله الآیه

قنده حال محب قنده حبیب / هرکشیه ازلده اولدی نصیب
دد انباسی یوسف اولمشدر / اولمشی کم اولا که بولمشدر

شهر مصره کیره درولی اخوین حاضر انلر اراق درکل ما بینین
بزه همت ایدرسه حضرتیله وفق تدبیر اولورسه تقدیر
سعیله بنیه وارر و شاهه دوشو ز استان درگاهه
او مزده حضرتوکه خدمت ایده اشدوب حضرتوکی شفقت ایده
عرض حال ایلیا کچون یعقوب دردله شاهه یزدی بر مکتوب
یازدی عنوان نامه بسم الله که او در هر ضعیفه پشت و پناه
یازدی هم تحفهٔ دعا شاهه ایلدی عرض حال درگاهه
که خبر صورر سه بندن شاهه هردمم تخییله هم دمم آه
خاندانم بلا اوجاغی در قیوسی رنج و غمم بجا عنید ر
جد اعلی خلیل ابراهیم اولدی اکا بلای نار عظیم
عاقبت گلشن اولدی اکه او نار ایرشوب لطف حضرت جبار
امر زبحیله آتم اسحاقی مبتلا ایلدی هم اول بابی
عاقبت اولدی فدای عظیم اول بلادن خلاص ایتدی کریم
بن دخی مبتلای هجرانم درد و زاریله مست و حیرانم
عمرمک حاصلی وریب باده قالمشم مبتلا و افتاده
کوزلرم نوری ناپدید اولدی اغلمقدن کوزم سپید اولدی
طالعم قاره اولدی کوزلرم اغلر اومرم عکسی اولا بو المم اکی صباح

سنده

سنده حبس اولالی جگرگوشهم پاره درد و غمیله پرجوشم
ایتدن الور دی یوسفی دل ایندی کورر دی بوی یوسفی دل
اولدی کندی غلامم اول بنی لطف ایت اسیرکه بر پاره
ظلم عزیزم بجق لطف احد کلمدی دخی بندن اونودلد
ایتمه ظلمی که او بجق عصا سا که اول ظلمک اع لسز ظلمات
دل کلکینم ایلیه لطفک شاد عمر و دولت همیشه دایم باد
الوب اوغلانلری بو نامه جسته سفره هم ایدیلر آبرانی در بست
طی ایدیب راه مصر نامه کیچی بر جه عزم ایتدلر جامه کیبی

اخوه یوسف دفعه ثالثه مصره کلوب شاهه عرض حال ایدجک اولدخی کندی بلدرب یعقوبه پیرهن کوندروب مصره دعوت

ایردلر چونکه برجنه شاهک کلدلر قاپوسنه درگاهک
بنه دستورله کروب قتنه ایلدیلر دعای دولتنه
دردلر حالمز خراب اولدی قحط الندن جگر کباب اولدی
قالمدی قوتمز مگرکه کباب بولنمز کوزیشدن اوزکه
صبر صومه نه قلدی طاقتمز نه بولنیر بار ربضاعتمز
بزه فقر و فنا بضاعت در سا که لطف و وفا کرامت در
در روز سندن اولکرامت ایچون بزی رد ایتمه بو بضاعت ایچون

اومرز جوشش ایدب بو بحر وفا ایلیه کیل لطف و مستوفی
بضاعت یرر دکلسه سزه فقرا یوز تصدق ایلیه بزه
لطف و احسان اولدی صدقه اکسک اتمه محلنه صدقه
چون بولر بو قلقیله کلدیلر دل مرادینی وافر الدیلر
بنده بوغ الکلسه بضاعتی چوغ الور پادشاه نعمتی
چونکه بشه بو نیازی ایلدی گوش اولکه دریای شفقتی پرجوش
باشی برینه روان اولب خونی صورکرانلره پیر محزونی
نامه‌ء صوندلر بو شوقیله الدی اچدی اوقودی شوقیله
جگری نامه او دی طغلادی زار زاری اشکاره اغلادی
قلمدی صبر دلده عاریله دودی قرداشلرینه زاریله
عجب الکامنزر دیروب اوگوکز یوسفه قرداشلرینه دوکوکز
سزه واقف دکلدکز چون اودم سیزه عذر اولکه جهلکوز محکم
بو کرامت نیز کرمیه همین که ایدر عذر عاصیه تلقین
گوز چکب قلدلر بو حالی نگاه بوخسه یوسف سنمی دیدیلر اکا
حق تعالی عنایت ایده بزه چوق عطا بیله منت ایتدی بزه
دیدی بن یوسفم بو قرداشم چوق بلا کوردی قهر ایله باشم
صبر تقوی‌یه هر که بغلیه بل اجرنی صنمه ضایع ایده جلیل

دولر بلکه بو عطای خدا کرمندن میسر ایتدیکی
اولمیجه عنایت ازلی بنده‌یه اصلی ایلمز عملی
بز خطا بیله ایلدک تدبیر تا که تقدیر ایده وز تغییر
عاقبت حق مکمل اندی سنی جمله مزدن مفضل اندی سنی
حقه یوسف جواب و شا ایتدی انلری بو سوز ایله شاد ایتدی
که سیزی بن ملامت ایلمزم جور ظلمیله تهمت ایلمزم
دلرم بلکه رب غفرتدن که کچه لطف ایدب بو ذلتدن

منا حکایت سب

ذکر اولینور که دور اقدمده بر کشی قوییدی نسل آدمده
ایتدیکی بش یوز یل ایله جهد و عمل که سجود ایدردی اکا اجل
قله‌لر اوزره که عبادتله جمله‌لر الجیرنه که ریاضتله
کاه آهولر ایله صحراده کاه ماهیلر ایله دریاده
ظاهر اولوب قمو قیامت اشی مجلس عدله وارجق او کیشی
حق دیه رحمتومله بو قولم عدنه وارسن که طوغری وار دی یولم
سرکش اولوب دیه او طاعت بنیم نیچه‌دله قوی بو دار همین
عملی چون اوریله میزانه اولمیه بر گوزینه شکرانه
حقانی عدلیله سوره اوده بله تقصیرن اوده دوشنه اوده

اعتراف ایدیجک ای رحمانی / فضلله جنته سوره مهمانی
هر که شکر ایلمکده عاجز اولور / شکر حضرت کماله فایض اولور
شکره شکر ایلمکده عاجز اولور / شاکرک اجری بی نهایه اولور
بعد زان دیدی یوسف خوشنه / طوییرب جمله سنی نعمته
بیره پیراهنومی واصل ایدک / جانکوزه ثواب حاصل ایدک
ایلدوب انی اوزره بتر یوزنه / تا انیه نور قله کوزنه
جمله اشباعکزله هم کله سز / بونده دریای نعمته گله سز
هم بله قوشدی چوق اطوارنی / حمله تا کتوره وارینی
پیر کنعانی حضرتنیه اوسال / بیمثه بتمشدی اهل و عیال
ویردی پیراهننی یهودایه / اندی خوش رای صکلد بشریه
بو یبوب کوکلکی مکرکه قانه / اول کتورمشدی پیر کنعانه
اعتذار اولمغه و ذلتسب الحزن / انی کوندردی بو بشارتله احزان

یهودانک پیرهن یوسفی غم کش وجه یعقوبه اوزره القا ایدوب نرکسینه نور حاصل اولب مصره کوچب یوسفه واصل اولدیغید

بر سحرکم نسیم عیسی دم / اندی اطراف عالمه خوش دم
باغه فرو بیردی نرکس اجلی / صبحه چونکه تازه کل صحدی
آفرین اولدمه بو اعجازه / اندی بر دمده عالمی تازه

خبری وصل التدی عشاقه / نور فرو ویردی چشم مشتاقه
پیر کنعانی قوقدی چون انی / دیدی اولدم صفا بولب جانی
بوی یوسفدن ایردی باکه شمیم / سنبلنی طغتدی کبی نسیم
السن اولسنکه طاغدوب انی / کلدی جمع ایتدی بن پریشانی
همدم اولماین آدم اول بونه / حکمی انکار ایدرسه بو بوبه
عزم راه ایدجک بشیر خبر / همره اولب انکله باد سحر
پیرهن بوین اندن الدی روان / اول بشیرک بشیر اولدی همان
دردله غلغل ایتدی اول بلبل / واصل اولوبلکا بو نکهت کل
صندی اولماین انده دزد بلا / یوق ییره چابخر بو مرد بلا
ایردی چوق دماغنه شمیم / دیدی اول غلغله ضلال قدیم
نغمه دن اهل دره دردکلوب / کرچه بی دردا ولانه سر وکلوب
تعجب در بلانک احوالی / دکل ادبار کبی اقبالی
ایر شور دفعه هجوم ایدجک / صکره تدریجله کدرکیدجک
قانعکین بو بویه حضرت پیر / تا کهان کلدی کوکلینه تبشیر
ایتدی القا کل اوزره یاسمنی / وجه یعقوبه الحنی پیرهنی
اول سمن نرکسنه فرو ویردی / سیم زنکش الوب کهدردی
چون یهودا بو حالی کوردی عیان / سوزه کلدی بشارتیله همان

عالمه لطف عام ایدن سلطان
یوسف ایمش بلندی اولدی عیان

کهای پدرسا که چوق بشارتلر
اخر اولدی فراق و حسرتلر

طیبوکی اول دیاره دعوت ایدر
بزی بوندن عزیق نعمت ایدر

کلوب انباسی عاقبت قتنه
یوز اوربشه مسار حضرتنه

پیر کنعان خدایه شکر اتدی
ناکهانی عطایه شکر اتدی

دیدی کر قلبنر چون استغفار
عفو ایده ناکه جرمنز غفار

اول غمی شکر ایچون نماز اتدی
مغفرت ایستدی نیاز اتدی

دیو شیرب کاربان کنعاندن
جانب مصره کیدلر اندن

چونکه کلدیلر مصره یقین
خبر اولندی پادشاهه همین

اندیریانی یوسف استقبال
جیش دریاسی جوش اوب درحال

بیله اوج یوز بیک آتلو چقدی فرن
طولدی آوازه زمین و زمان

برطرفدن کروه اسرائیل
سیل ایدب نور خاندان خلیل

ظاهر اولدی هزار شوکتله
ذکر و تسبیح و رب عزتله

کوریجک جیشی مصری اسرائیل
بیله بیدی انکله جبرائیل

اکلدی جیشی کورد چون ناکاه
دیدی جبریل کوکه ایله نکاه

بیر و کوک آرهسی ملک طولدی
جمله سی بو وصاله شاد اولدی

دیدی صدیقه حضرت جبریل
اندن اندی سنکیچون تنزیل

سنده

172

سنده اندن نزول قلدی شاه
تا نزول ایده رحمت الله

یوز اورب یا الهی رحمتیچون
دلرز اول وصول ساعتیچون

بزی بن وصل ایله رحمتکه
لایق ایله جنان قوربتکه

اکی جانبدن اول اکی مشتاق
ایکسی داخی مبتلای فراق

بربرینه روان ایرشدیلر
اغلشوب حضرمشوب کورشدیلر

کوردب اول حالی جوشه کلدی جهان
دتردی صیحه دن زمین و زمان

پیر و کوک ایله اولدی اول دمده
روز حشر اولدی صانکه عالمده

بیلمیین بو محلده تحقیق
اندن انمادی دیدی صدیقی

بو روایتده کی خطا اتدی
اول که صدیقه افترا اتدی

چون کورشمک صورتی اولدی تمام
یوسف اتدی ضیافته اقدام

قوندیلر جمله بر خوش ارایه
باغ جنت کبی دل آرایه

طوتدیلر اندن طرفه طرفه خیام
بشدی و بیلدی کونه کونه طعام

چون ضیافتدن الدیلر بهره
کوچدیلر عز و نازله شهره

ور در کاهه چونکه ایردیلر
عزتیله سرایه کردیلر

حضرت پیره خاله سیله امیر
دعوت ایدب سریره ایلدی سیر

چونکه بونلر قعود ایلدیلر
شاه اوکنده سجود ایلدیلر

تکر اول سجده تحیت ایدی
شهلر اوکنده حفله عادت ایدی

دیدی یعقوب حضرتنه امیر / اوکیجه خوابده بو در تعبیر
ویردی مهر و محبت انجم / خوش صفا بیله کلدیلر قتیمه
باکه چوق رحمت ایتدی رحماندن / که خلاص ایتدی بندزنداندن
یرده امواج قلزم انسان / کوکده جوشش ملائک رحمان
طوتدی یر عالمن غیر بونغیر / طولدی کوک یوزی نعرهٔ تکبیر

یعقوب علیه السلام وفات ایدب یوسف علیه السلام خوابده پدرین مادرین کوروب خدایه مناجات و دعای ملاقات ایتدکیدر

حسرتا محنتا که دور فلک / هر کمه کم ویره ولنیه دلک
بر ایکی کون ایلر انی خرم و شاد / بکه ویرانه سن قلور آباد
بخت و تختینی پایدار ایلر / عزتی بر حجن استوار ایلر
تاکه ایرب دبوری ادبارک / در و دیواری قلنور اول دارک
روضهٔ وصله چونکه کیرو گستاخ / انده ثابت قومز نه بیخ و نه شاخ
چونکه یعقوب حاصل وصال اولدی / بکجد ذوق سرور ایله نیجه سال اولدی
ایتدی اخر اجل دبوره مجبور / نه صفا قودی یقدق نه سرور
یقدن داخی عمر بنیادن / دعوت ایتدی قتینه اولادن
دیدی بن کیدجک بو عالمدن / راحت المیه منزل غمدن
بنه طابرسز اوله بلیم بن / دلرا که کم طیردک سن

اولکه اجدادکمک آتیلهدر / خلق خلق ایتدی یادیچه در
ویردی حق ویردی سبزه دربن گزین / عادت اولدر همیشه سبزه اودرین
چون اجل کوندره حکیم و علیم / جانی اسلامه قلوک تسلیم
سبزه هر کم که ایده احسانی / قارشولامک اهانتیله انی
هر کم اول دانشن اهلی احساندر / بلور احسان جزاسنی ساندر
صدقنک طالمه معین اولمک / بلکه انکله همنشین اولمک
چون بو عزا وصیت اولدی تمام / عزم دارالسلام ایتدی امام
قلدی اهل عیالی دربن اوزره / اولدیلر ثابت اول تعین اوزره
قلدی یوسف ولی حزین النشر / اشتیاقیله پر انین النشر
ایره لی که خرم اولمشدی / دایم انکله همدم اولمشدی
کردی محرابه بر کیجه خلوت / ایده مولایه تا عبودیت
چشمنه کلدی خواب بی غفلت / ایتدی سیران عالم غیبت
پدری اولدی مادریله عیان / یوزلری کویا مه تابان
دیدیلر یوسفه که ای فرزند / جان هماسنه تن نیجه اوله بند
طپ کرفتار ایت انی انجکه / اوچورانی جهانی جان دکله
حسرتوز وصلکله مکانکه کل / مرغ جنت سک آشیانکه کل
چونکه یوسف اویندی خوابندن / سینه سی طولدی شوق تابندن

چقدی صحرا ایدن او سرو روان
تا زلیخا قتینه کلدی روان

اکه اول کوردکن بیان ایتدی
سینه سی شوقنی عیان ایتدی

پرغم اولدی دل زلیخانوک
بو کلامن اشتدی چون انک

شوق یوسف ولی فزون اولدی
بو جهاندن دلی برون اولدی

نظرن کسدی دار محنتدن
طولدی شوقی سرای قربتدن

بلدی غم قنا صفا ایچون
ال کتوردی بقا دعا ایچون

که قمویه مراد حاصل ایدن
وطنیز غریبی واصل ایدن

کشور مصره ایلدک بنی شاه
علم تعبیره ایلدک آکاه

باکه سنسن ولی دو عالمده
بنی قومه بو خانهٔ غمده

جانمی رحمتومه اغراق ایت
زمرهٔ صالحینه الحاق ایت

یوسفک بو اشنی زلیخایه
اولدی پیک درلو غصه مایه

بلدی قطعی که بو دعای رسول
تیز بولور خیر قبوله وصول

نچه دفعه صنایوب اول سحری
تیز اولور بلمشدی تاثیری

واردی بر کوشه یه دلی کبی تنک
چوزدی سربندنی سنبل شبرنک

قویدی که باشنه اغلیوب خاکی
سوردی که خاکه چهرهٔ پاکی

دیدی ای درده لطفنی مرهم ایدن
سینه لر یاره سینه مرهم ایدن

ای مرادی قمو مرادلروک
خاتم عقده سی کشادلروک

ای درست

ای درست ایدیجی شکسته لر
اچیجی لطفیله بسته لر

مظهر لطف ایده جی مقهورلر
حسرته ایرکوریجی مهجورلر

بنه درد ایلدی بنی حیران
اولمشم چرخ کبی سرکردان

دور ایتمه بو جانی یوسفدن
اول ال انی بلکه یوسفدن

بولمیم تا که جانی یوسفسز
کورمیم بو جهانی یوسفسز

بنی یوسفسز ایلمه زنده
عمرمی انسوز ایتمه پاینده

موت در باکه مر حیات انسز
خوش کرامت در رحمات انسز

باکه انسز سموم اولور نفسیم
وایا وصلی در انک هوسیم

یوسف علم بر اهل تمیزی یرینه نصب ایدب اکا نصیحت ایتدکیدر

بر سحر کم اسوب نسیم خزان
قلمدی رنک روضهٔ بستان

اندی عریان قمو درختی او باد
ای نچه برک خاک ایتدی او باد

ای نچه کل یوزینی کرد ایتدی
بلبلی پربلا و درد ایتدی

لاله سندن ایردی هر باغ
اثری قلمدی فکر داغ

نرکسک پرخمار کن عینی
قلمدی نه نشان و نه شینی

چقدن سیره افتاب جهان
چقدی سیرانه اول مه تابان

قودی بر ایقین رکابنه شاه
تا سوار اوله ایلقه ناکاه

ای نچه سنبلی داغتدی او باد
نچه بیراغی طیراق ایتدی او باد

گلدی اول دم كه همان او دم جبریل　　دیدی یا یوسف ایله مه تعجیل
اجلك كم امانی یوق بر دم　　قویه سن بو ركابه ایكی قدم
قدمنك اجل ركابنه بص　　اوق آتلدی امل كمانی بص
چك عنانی هم و الملردن　　فارغ اول غصه عللردن
بو بشارت اولنجه چون شهه　　ایلدی حمد و منت الله
بوكه عدل اتمكه بر اهل تمیز　　كسند ویرینه اتدی انی عزیز
ایلدی اكا چوق وصیتلر　　سویلدی درلو درلو حكمتلر
دعوت ایلك دیدی زلیخایی　　تا وداع ایلیه اول آیتی
دیدیلر اول زبون اولمشدر　　غصه‌دن بغری خون اولمشدر
در میر بو مصیبته جانی　　كسند و حالینه قویه لوم بانی
دیدی شاید كه بو ندامت انكك　　طوره قلبنده تا قیامت انك
دیدیلر دردنی ویرن الله　　ویره درمانی دخی ای شاه
خوش مثلدر جهان ایچنده بو سوز　　كه كوكل قتلنور چو كورمیه كوز
امر اولنجه روح قدسه حضرتدن　　بر خوشش الما كتوردی جنتدن
یوسفه صوندی انی روح امین　　الدی چون قوقدی ویردی جانی همین
افرشیلر پروانه آتشینی　　كه قوقن ویردی بو یه جانینی
بو یی اول میوه‌نك نجه خوشمش　　كه عجب دلربا و جان كشمش

كوردی بو بو یله بقا باغنی　　كسدی جاندن روان فنا باغنی
یوسف اول بویه ویردی چون جانی　　طولدی عالم مصیبت افغانی
چون زلیخا فغان كوش اتدی　　یوركی اوینیدی و جوش اتدی
دیدی حاضرلره ندر بو فغان　　طولدی افغان ایله زمین و زمان
دیدیلر كتدی رحمته یوسف　　كوچدی صحرای جنته یوسف
عالم فانیدن یوملدی كوزنی　　تخت تختینه یوزلدی یوزنی
جان ترك غم جهان اتدی　　عزم اقلیم لامكان اتدی
چون زلیخا بو دردی ایلدی كوش　　اوچ كون اوچ كیجه دوشدی بیهوش
چوق ارادی او جان و دل چو تنی　　بولمدی نه تا بوتنی تنی
دیدیلر چكمه استیوب انی رنج　　كه قره طپراغه كوملدی او كنج
اول آه دردناك اتدی　　یقه سن حسرتیله چاك اتدی
صبح صادق كبی او عاشق پاك　　دور النده یقاسن ایلدی چاك
اول اودیكم طوتشدی دلده نهان　　اتدی اول چاكدن جهانه عیان
كه یعقوب عالمی او تابیله　　كاه غرق اتدی اشك آبیله
كوز چه اتدی چاك سینه پاك　　تاربجاری ولا انك چالاك
الآیاندقجه جاننك دودنی　　دیه سندن چقاردی توتنی
یاره اورب هلا لله بدره　　مشت اوردی هلاك ایچون صدره

یعنی کورمزچو صورت یاری
تختنی داخی ییقه یین یاری

حسننه ناخن ایله ویردی خلیل
صانه سن جان کوزینه دوشدی سبل

اندی نیلوفرینی نیل کبود
نور کن ویردی اکه ظلمت دود

کهر چشمنی عقیق ایندی
خون جکر قانینه طریق ایتدی

بقدی بو وجهله کلستانی
ییلره ویردی سنبلستانی

حسنی باغنده قومیوب ریحان
بلشدی اکه بو رسمه فغان

که قنی یوسفک یوز نوری
شمع ایندن یقر اولا حوری

قانی انک او تازه ریحانی
سنبل جنت اولاجق انی

قانی اول چشم مست و مستانه
وار جنت دراکه میخانه

قانی انک او تازه لاله کری
لاله جنت اولا لاله کری

قانی اول تازه شهد و شیر لبن
شهدی کوثر دراکه هم مشرب

قانی اول غزال کنعانی
جنت آهوسنه صورک انی

تا قیامت تیر بو غصه بکا
بعتمزم بر نظر او دیده سکا

نو دیکین بنده ایله طوتدی قرار
طریقدن جفا ملکه بو خار

طولنور کن اول آفتاب کبی
ایلغن اوبلدم رکاب کبی

بنده ابلق کبی سیاه تختم
جانله کوه جیه عشقنه تختم

ابلق اولسن سهیل سیرنه زار
قنده بولور انک مثالی سوار

زین

زین زرینی بیره اورسون اول آت
که بیره اوردی شاهنی افات

قوللی بصدق المقدم سرنه
دوشهادم یوزومی لنترینه

خشک اولدجه تازه عنابی
کوزدن اکه اعتماد ابی

ایر جک سینه سینه زخم درست
اه کم سو یکیادی سینه نشیت

تحته سینم اوزره بن انی
یومه دم کوزدن اقدبانی

در دله رشته اولمشیدی بو تن
بو تکیله دکردم اکه کفن

بله اولیدی تا تنیله تنم
جانم انکله وزنتاکه بنم

کتدی کلدارنه او بلبل زار
ایده یین اکه بن دخی بردلدار

ابله دیو بعماریه کردی
شوقله قبر یوسفه اردی

کور پاک مستور اولب او کوهر
یوق انک فی ملکه کشته جکر

کوروب اول حیرتی بو غیرت حور
انک اوستنه دوشدی که بغور

صوقدی چشم دواتی اجد قلم
چکیدی لوح وجوده خط عدم

خوش رضا ویردی او لمغه جان نشر
راضی اولمازدی اولمغه انشر

ایرمکچون وصال جانانه
نظر اتمادی باشه و جانه

در انشیدن قلب وجانه دعا
رضی الله ربنا عنها

شکر و منت خدای سبحانه
که بو نظم یتوردی پایانه

تمّ م

177 ٢

[illegible]

مم مم النعم والآلا